

ΤΑΞΙΣ
ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ
2022

Ἐξώφυλλο: Ἡ Θεοτόκος Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου, περιτριγυρισμένη ἀπὸ Ἁγίους, 1789. Ἰωάννης Κορνάρος.

Ὅπισθόφυλλο: Σταυρὸς Ἀγιασμοῦ, 1710. Διαστ. 46.5 X 24 ἐκ. Μουσεῖο Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου.

© ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ

ISBN: 978-9963-253-57-9

ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ

ΤΑΞΙΣ
ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ
2022

(Όρειχάλκινη παλάμη βαστάζουσα σφαίρα
καὶ σταυρό, 6^{ος} – 7^{ος} αἰώνας. Ὑψος 23 ἐκ.
Μουσεῖο Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου)

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2022

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΤΟΥ ΓΕΝΕΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Ἦχος δ΄.

Ἦ γέννησίς σου Θεοτόκε,
χαρὰν ἐμήνυσε πάσῃ τῇ οἰκουμένη,
ἐκ σοῦ γὰρ ἀνέτειλεν ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης,
Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,
καὶ λύσας τὴν κατάραν,
ἔδωκε τὴν εὐλογίαν,
καὶ καταργήσας τὸν θάνατον,
ἔδωρήσατο ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΥΚΚΩΤΙΣΣΗΣ

Ἦχος δ΄ . Ταχὺ προκατάλαβε.

Τὴν θείαν Εἰκόνα σου,
ὡς θησαυρὸν ἀληθῆ,
ἢ Κύπρος κατέχουσα,
ἀγαλλομένη ψυχῇ,
βοᾷ σοι, Πανύμνητε·
σκέπε ταύτην τὴν νῆσον
ἀπὸ πάσης ἀνάγκης,
πίστει σοι προσιοῦσαν
καὶ πιστῶς ἐκβοῶσαν·
Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, Παρθένε Κυκκώτισσα.

*Μήτηρ Θεοῦ ἡ Ἐλεοῦσα τοῦ Κόκκου,
εἰκονοστάσιον Καθολικοῦ Ἱερᾶς Μονῆς Κόκκου.*

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ

Ἦχος α΄. Τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας.

Τὸ μέγα κλέος τῆς Κύπρου,
τῆς οἰκουμένης τὸν κήρυκα,
τῶν Ἀντιοχέων τὸν πρῶτον,
τῆς χριστωνύμου κλήσεως ἀρχιτέκτονα,
τῆς Ῥώμης τὸν κλεινὸν εἰσηγητὴν
καὶ θεῖον τῶν ἐθνῶν σαγηνευτὴν,
τὸ τῆς χάριτος δοχεῖον,
τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος τὸν ἐπώνυμον,
ἀπόστολον τὸν μέγαν,
τὸν τοῦ Θεοῦ Παύλου συνέκδημον,
τῶν ἑβδομήκοντα πρῶτον,
τῶν δώδεκα ἰσοστάσιον·
πάντες συνελθόντες σεπτῶς οἱ πιστοί,
τὸν Βαρνάβαν ἄσμασι στέψωμεν·
πρεσβεύει γὰρ Κυρίῳ
ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

*Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας.
Τοιχογραφία Ἱ. Μ. Παναγίας Χρυσοκουρδαλιωτίσης, 16ος αἰών.*

Πρὸς τοὺς ἐπωνύμους καὶ ἀνωνύμους καθηγουμένους
τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κύκκου, οἵτινες
διηκόνησαν ὀλοφύχως τὴν Ἐλεοῦσαν πάντα ἄνθρωπον
Μητέρα τοῦ Θεοῦ, κυρίαν Θεοτόκον,
καὶ ἀνέδειξαν τὴν Μονὴν «καύχημα εὐλαβείας
τοῦ πανορθοδόξου καὶ παγκριστιανικοῦ κόσμου»,
τὸ παρὸν εὐλαβῶς ἀφιεροῦται

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

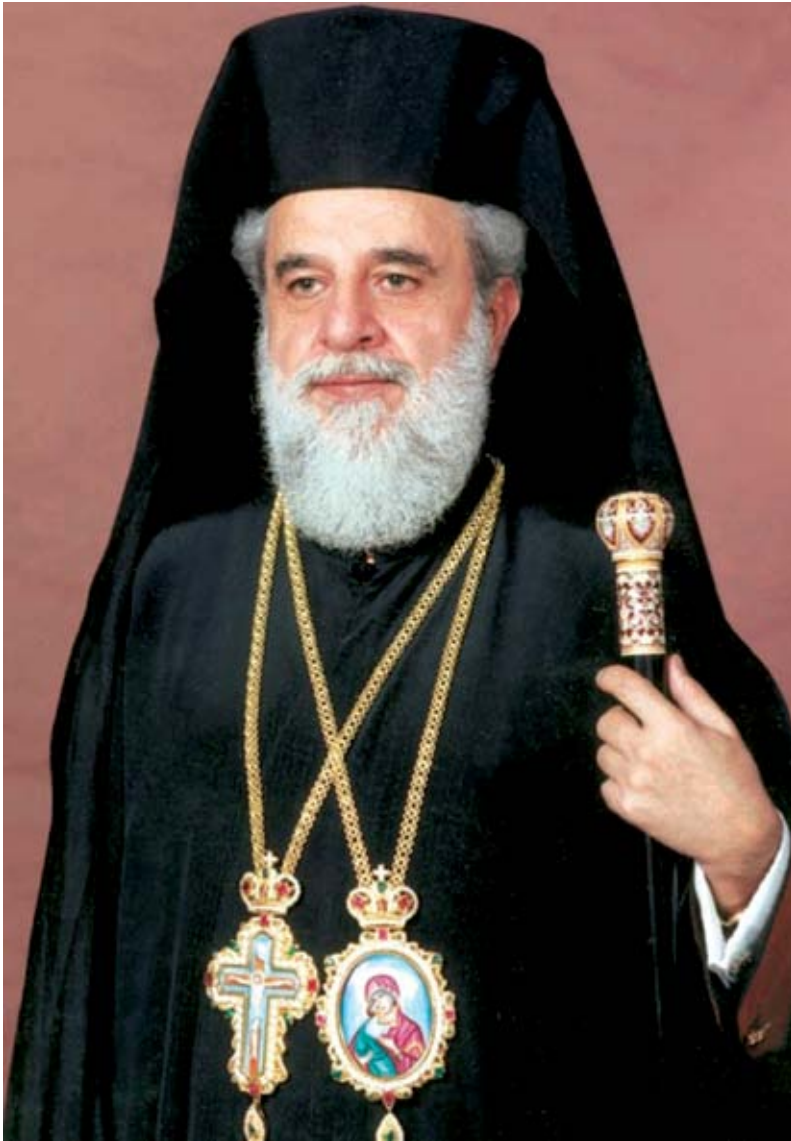
Η Ἱερὰ Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Κύκκου, ἔχουσα πνευματικὰ ἐρείσματα εἰς τὴν φαεσφόρον πολιτισμικὴν παρακαταθήκην τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις ὡς πρότυπον διέλαμψεν εἰς τὸν κατ' ἀνατολὰς χριστιανικὸν κόσμον, ἀνεδείχθη ἀρχῆθεν ὡς ἓν ἐκ τῶν πνευματικῶν κέντρων τῆς Ἀνατολῆς, εἰς τὰ ὅποια ἠκτινοβόλησεν ἡ «δόξα τοῦ Βυζαντίου». Ταυτοχρόνως ἦτο καὶ ἓν σταυροδρόμιον, εἰς ὃ συνέκλινον ἐπὶ μέρους παραδόσεις καὶ ἄλλων πνευματικῶν κέντρων τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς καὶ ἀνεχωνεύοντο ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς πνευματικῷ χωνευτηρίῳ, ἐξ οὗ ἐξήρχετο ὡς χρυσὸς ἡ ἰδική της μαρτυρία. Τοῦτο συνετελεῖτο, κατ' ἓνα τρόπον πηγαῖον καὶ μυστικόν, εἰς διαφόρους πτυχὰς τοῦ ὀρθοδόξου πολιτισμοῦ, εἰς ἃς πρώτιστον θέσιν ἔχει ἡ θεία λατρεία, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ὁδὸς μετοχῆς εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ. Ἐξαιρέτως κατὰ τὴν τελεσιουργίαν τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας, εἰς τὸ ἐπίγειον θυσιαστήριον, ἐνοῦται καὶ ἡ ἐπουράνιος δοξολογία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ τελεία μορφή λατρείας. Οὕτω ἐν ἀρρήκτῳ δεσμῷ καθίσταται πραγματικότης ἡ συλλειτουργία τῶν ἐπιγείων καὶ ἐπουρανίων λογικῶν ὄντων.

Ἐκάστη μονὴ ἐν τῇ Ὄρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, πλὴν τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς ζωῆς, ἦτοι τῆς ἀγωγῆς τῶν μοναχῶν, ἔχει εὐθύνην καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν πιστῶν εἰς τὸν καθ' ἡμέραν ἀγῶνα αὐτῶν πρὸς τὴν πνευματικὴν μεθελικίωσιν. Ἡ μονὴ εἶναι πρότυπον λειτουργικῆς κοινότητος ἀδιαλείπτως προσευχομένης. Τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τὰς μονὰς τῆς Κύπρου, ἰδίως δι' αὐτὴν τοῦ Κύκκου, ἥτις ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς νήσου εἶχε τὰ ἡνία τοῦ μοναχισμοῦ, διὰ τὴν πνευματικὴν τροφοδοσίαν τοῦ λαοῦ καὶ διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν

ποιμένων αὐτοῦ, τῶν καὶ λειτουργῶν τοῦ Θεοῦ. Ἡ προσφορὰ τῆς μονῆς ἦτο συνεχῆς, τόσον εἰς περιόδους δυσκόλων διὰ τὴν Κύπρον καταστάσεων, ὅτε ἡ Ἐκκλησία εὕρισκετο διωκομένη ὑπὸ ἀλλοπίστων καὶ ἑτεροδόξων, ὅσον καὶ εἰς περιόδους ἐλευθερίας. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς καταστάσεις, ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς προστάτιδος Θεοτόκου, ἐκαλλιεργεῖτο τὸ λειτουργικὸν ἦθος, ἐτελοῦντο καθ' ἡμέραν αἱ ἀκολουθίαι καὶ ἐλεπτολογεῖτο ἡ λειτουργικὴ τάξις. Ἡ προσφορὰ τῆς Μονῆς εἰς τὰ δρώμενα τῆς λατρείας ἦτο μεγάλη.

Ἐν αὐτῇ τῇ παραδόσει στοιχοῦσα καὶ σήμερον ἡ Μονὴ διὰ παντὸς προσφόρου μέσου δίδει μαρτυρίαν λειτουργικῆς θεολογίας. Τὸ ἀνά χειρας, *Τυπικὸν* εἶναι ἓν δεῖγμα καὶ μία ἐπιβεβαίωσις τῆς διαχρονικῆς διακονίας τῆς Μονῆς εἰς τὴν προώθησιν τῆς κυπριακῆς λειτουργικῆς παραδόσεως.

Ἡ συγκεκριμένη παράδοσις εἶναι ἓν σημαντικὸν κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον θὰ πρέπει συστηματικῶς νὰ μελετηθῇ καὶ νὰ ἀναδειχθῇ. Ἄν ξένοι ἐρευνηταὶ ἀναλώνονται εἰς τὴν μελέτην τῆς ἡμετέρας λειτουργικῆς παραδόσεως καὶ προσφέρουν τὸν πολύτιμον ἀμητὸν τῆς ἐρεύνης των, πολλῶ μᾶλλον εἰς τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἐπιδίδονται οἱ ἡμεδαποί. Οὕτω ἐνθαρρύνοντες τὸ ἔργον τοῦτο, προβαίνουμεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνά χειρας *Τυπικοῦ*, πρὸς ἀνάπτυξιν ἑνὸς γονίμου διαλόγου, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποβλέπη εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῆς λειτουργικῆς τάξεως, ὡς αὕτη συνάγεται ἐκ τῶν λειτουργικῶν πηγῶν, ἰδίως τῶν κυπριακῶν. Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς μελέτης τῶν πηγῶν διευρύνεται ὁ ὀρίζων καὶ ἀποφεύγονται αἱ μονομέριαι καὶ οἱ δογματισμοὶ καὶ κυρίως καλλιεργεῖται τὸ λειτουργικὸν ἦθος. Εἶναι χρέος ὅλων νὰ συνεργήσωμεν ἐν ἐνότητι πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

*Ὁ Πανιερότατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας
καὶ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Βασιλικῆς
καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Κύκκου κ. Νικηφόρος*

Μητροπολίτης
ἡ Α.Π. ὁ Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας
κ. Νικηφόρος

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος ἐγεννήθη τῇ 2ᾳ Μαΐου 1947 εἰς τὸ χωρίον Κρήτου Μαρόττου τῆς ἐπαρχίας Πάφου. Μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς γενετείας αὐτοῦ, προσελήφθη ὡς δόκιμος μοναχὸς εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου, ἔνθα ὑπηρέτησεν ἐπὶ ἕξ ἔτη, φοιτῶν συγχρόνως εἰς τὴν τριτάξιον Ἑλληνικὴν Σχολὴν, ἣτις ἐλειτούργει εἰς αὐτήν. Ἐν συνεχείᾳ ἀπεστάλη ὡς ὑπότροφος τῆς Μονῆς εἰς τὴν Λευκωσίαν, ἔνθα ἐσυνέχισε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ εἰς τὸ Λύκειον Κύκκου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπεφοίτησε τῷ 1969.

Τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 1969 ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ εἰς τὸν πρῶτον τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν, καὶ ἐνετάγη εἰς τὴν μοναστικὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου. Τῷ 1970 ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1974. Ἐν συνεχείᾳ, δι' ὑποτροφίας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ἐσυνέχισε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐξ ἧς ἀπεφοίτησε τῷ 1978.

Τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 1979 ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Α΄ εἰς τὸν δεύτερον τῆς ἱερωσύνης βαθμὸν, καὶ προεχειρίσθη εἰς Ἀρχιμανδρίτην.

Ἐκτοτε ὑπηρέτησεν ἐπὶ ἕξ περίπου ἔτη ὡς Καθηγητῆς εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν «Ἀπόστολος Βαρνάβας», ἐπὶ πέντε ἔτη ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου, καὶ ἐπὶ τρία ἔτη ὡς Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Κύπρου, ἐνῶ, παραλλήλως, ἀπὸ τοῦ 1979 μέχρι καὶ τοῦ τέλους τοῦ 1983, ὑπηρέτησε τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου ὡς Μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου αὐτῆς.

Τῆ 28ῃ Δεκεμβρίου 1983 ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ἐξέλεξε αὐτὸν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς καὶ τῆ 14ῃ Ἰανουαρίου 1984 ἐγένετο ἐν τῇ κεντρικῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως αὐτοῦ, προεξάρχοντος τοῦ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου Α΄.

Τῆ 25ῃ Ἰουνίου 2001 ὁ Δῆμος Ἀθηναίων ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τὴν Ἀνωτάτην Τιμητικὴν Διάκρισιν αὐτοῦ διὰ τὸ πολυσχιδὲς ἔργον αὐτοῦ.

Τῆ 18ῃ Φεβρουαρίου 2002 ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Ἐπίσκοπος Κύκκου, χειροτονηθεὶς καὶ ἐνθρονισθεὶς τῆ 24ῃ Φεβρουαρίου 2002. Τῆ 9ῃ Μαΐου 2007 ἐξελέγη παμφηφεί, ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο συνελθούσης κληρικολαϊκῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως, Μητροπολίτης τῆς νεοσυστάτου Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας, ἐγκαθιδρυθεὶς εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ τῆ 13ῃ Μαΐου 2007.

Διετέλεσεν ἐπὶ τριετίαν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ ἑξαετίαν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου.

Τὸ Τμῆμα Ποιμαντικῆς καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τῆ 3ῃ Ἰουνίου 2008 καὶ τὸ Τμῆμα Κοινωνικῆς Θεολογίας τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τῆ 23ῃ Ὀκτωβρίου 2008 ἀνηγόρευσαν αὐτόν, ἀντιστοίχως, εἰς Ἐπίτιμον Διδάκτορα αὐτῶν.

Ἀπὸ τῆς 1ῃς Ἰουνίου 2015 ἔθεσεν ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν ἐπίβλεψίν του, κατόπιν σχετικῆς προσκλήσεως τὸ Τμῆμα Θεολογίας καὶ Πολιτισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας, εἰς τὸ ὁποῖον λειτουργοῦν προγράμματα Μεταπτυχιακῶν καὶ Διδακτορικῶν Σπουδῶν.

Ὄνομαστικὴ ἑορτὴ: 2 Ἰουνίου.

*Ἰερά Μονή Κύκκου.
Λεπτομέρεια ἀπὸ χαρακτικὸν τῆς Μονῆς, 1778.*

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ ΚΑΙ Η ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΚΚΩΤΙΣΣΗΣ

Υπό τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου
Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου

Η Ἱερὰ Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Κύκκου, τὸ καύχημα αὐτὸ τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ ἐγκαλλώπισμα τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας, ποὺ ἰδρύθηκε κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἐνδεκάτου αἰώνα, ἐπὶ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ Α' (1081-1118) καί, θεία ἐπινεύσει, ὑπὸ τοῦ ἀσκητεύοντος στὰ οὐρανοφεγγόφωτα αὐτὰ τοῦ Κύκκου ὄρη ἐρημίτη Ἡσαΐα, ὑψώνεται ἐπὶ δεκάδα σχεδὸν αἰώνων στὸν ἐκκλησιαστικὸ τῆς Κύπρου ὀρίζοντα, ὡς μαρτύριο τῆς ἀκατάλυτης ὁρμῆς τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς πρὸς τὸν αἰώνιο Θεὸ καὶ ὡς σύμβολο ἐμφυχώσεως ἐθνικῆς καὶ ἐπιρρώσεως ἡθικῆς καὶ πνευματικῆς. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κύκκου, ὁ ἡλιοστάλακτος αὐτὸς Θρόνος τῆς Παναγίας μας, ἀπέβη διὰ μέσου τῶν αἰώνων φάρος τηλαυγῆς, πνευματικὸς καὶ ἡθικός, θρησκευτικὸς καὶ ἐθνικός, ποὺ ἐπηρέασε τὴν συνείδηση, τὴν ἡθικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξη καὶ τὴν κοινωνικὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ κορυφαία αὐτὴ ἔπαλξη τοῦ κυπριακοῦ μοναχισμοῦ, ἡ παλαίφατη τοῦ Κύκκου Μονή, ὁ στέφανος αὐτὸς τῆς καυχῆσεως τῆς κυπριακῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας ἀποτελέσει διαχρονικὰ ἄσειστη ἔπαλξη τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ μέγα ἄμβωνα τῆς ἀλήθειας, ταμεῖο τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς παιδείας καὶ ποικίλης ἀρετῆς πρυτανεῖο.

Ἐγινε τὸ Μοναστήρι αὐτὸ διὰ μέσου τῶν αἰώνων θερμοκήπιο τῆς ἀγιότητος καὶ ἐκκολαπτήριο ὀλοκληρωμένων μορφῶν, ποὺ τίς ἐνέπνεε τῆς θείας χάριτος ἢ παρουσία. Ἀπὸ ἐδῶ βγῆκαν ἡρωϊκὲς μορφὲς ἀγωνιστῶν, ποὺ στὸ διάβα τῶν αἰώνων στάθηκαν γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πολῦτιμοι χειραγωγοὶ στὸν ἀνηφορικὸ δρόμο τῆς θεώσεως. Μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ξεπήδη-

σαν ιεράρχες, πού ἐκλείσαν ἐπισκοπικούς καὶ ἀρχιεπισκοπικούς θρόνους, ιεράρχες, πού ἄξια διακόνησαν τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν πατρίδα, ἀλλὰ καὶ τὴν Ὁρθοδοξία καθόλου. Ἀνάμεσά τους περιλαμβάνονται: ὁ πρῶτος κανονικὸς Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας Τιμόθεος (1572-1587), ὁ ἐπίσης Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Νικηφόρος (1641-1674), ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρῦσανθος (1767-1810) καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος ὁ Α΄ (1977-2006). Ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Ἐθνάρχης Κύπρου Μακάριος ὁ Γ΄ (1950-1977), αὐτός, πού τὸ ὀρθόδοξο καλογερικὸ ράσο τὸ ἔκανε φάρο καὶ λυχνοστάτη, σκέπασμα καὶ προστασία, ραβδί καὶ βακτηρία, σημαία καὶ λάβαρο πανεθνικὸ, μέσα ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς αὐτῆς ξεπήδησε. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ ἀρχιεπισκοπικούς θρόνους, ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς, πνευματικὰ ἀναστήματα πού τίμησαν τὴν ἀρχιερωσύνη καὶ ἔγιναν πατέρες πνευματικοὶ τοῦ λαοῦ, ἀγλαίσαν ἐπίσης θρόνους μητροπολιτικούς, τόσο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὅσο καὶ τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγονται καὶ οἱ Μητροπολίτες: Κυρηναίας Χρῦσανθος (1763-1773), Κυρηναίας Χαράλαμπος (1824-1844), Πάφου Ἐπιφάνιος (1890-1899), Πάφου Κλεόπας (1948-1951), Κυρηναίας Κυπριανὸς (1948-1973), Κυρηναίας Γρηγόριος (1974-1994), Λοκρίδος (Ἐκκλησία Ἑλλάδος) Ἀγαθάγγελος Μυριανθούσης (1833-1852), Πέτρας (Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων) Μελέτιος Ματτέος (1846-1867), Τρωάδος (Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο) Βενέδικτος (19ος αἰώνας), Κώου (Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο) Παγκράτιος (1843-1853), Ἀγκύρας (Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο) Σεραφεῖμ Πισσίδειος (1773-1779), Μαρεώτιδος (Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας) Διονύσιος Κυκκώτης (1940-1942), Μεσημβρίας (Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο) Χαρίτων Εὐκλείδης (1896-1906), καὶ στὴν Γεωργία ὁ Μητροπολίτης Ἀχτάλα Ἰωακεῖμ (1802-1828).

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς κοσμοῦν ἐπαξίως μητροπολιτικούς θρόνους, τόσο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ὅσο καὶ τοῦ πρεσβυγενοῦς Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ὅπως ὁ Μητροπολίτης Κυρηναίας Χρυσόστομος Κυκκώτης, ὁ Μητροπολίτης Ταμασοῦ καὶ Ὁρεινῆς Ἡσαΐας Κυκκώτης, ὁ Μητροπολίτης Καλῆς Ἑλπίδος Σέργι-

ος Κυκκώτης, ο Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Σεραφείμ Κυκκώτης και ο Μητροπολίτης Κυρήνης Ἀθανάσιος Κυκκώτης.

Τὸ δημιουργημα αὐτὸ τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς, τὸ Μοναστήρι τοῦ Κύκκου, στάθηκε διὰ μέσου τῶν αἰώνων τὸ προπύργιο τῆς ὀρθόδοξου πίστεως καὶ ἡ ἀκρόπολη τοῦ κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Σὲ ὅλη τὴν ἱστορικὴ της πορεία πρόσφερε ἡ παλαιά της Μονὴ ὑπέροχες τὶς ὑπηρεσίες της, τόσο στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου καὶ στὴν Ὀρθοδοξία γενικότερα, ὅσο καὶ πρὸς τὸν κυπριακὸ Ἑλληνισμὸ καὶ τὸ Ἔθνος γενικότερα.

Γιὰ τὸν κυπριακὸ Ἑλληνισμὸ, ἡ Ἱερὰ Βασιλικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Κύκκου δὲν εἶναι μόνον ἓνα ἴδρυμα θρησκευτικὸ, πνευματικὸ καὶ ἅγιο, δοσμένο ὀλοκληρωτικὰ στὸν Θεὸ καὶ τὴν λατρεία του, δὲν εἶναι μόνον χώρος ἀσκήσεως καὶ μονώσεως καὶ συνεχοῦς πρὸς τὸν Θεὸ προσευχῆς ἀνθρώπων ποθοῦντων τὴν ἡθικὴ τελείωση, τὴν πνευματικὴ ὀλοκλήρωση καὶ τὴν κατὰ χάρη θέωση, ἀλλὰ καὶ φάρος τηλαυγῆς, πρὸς τὸν ὁποῖο, μέσα στὶς συμφορὰς τοῦ βίου, κατέτειναν τὰ βήματά τους οἱ χειμαζόμενοι τῆς ζωῆς, καὶ κιβωτὸς ἱερὴ τῆς ἐθνικῆς πίστεως τοῦ κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ Ἱερὰ τοῦ Κύκκου Μονὴ ἀποτέλεσε διὰ μέσου τῶν αἰώνων τὴν σωστικὴ ἄγκυρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Κύπρου, τὸν ἀληθινὸ προμαχῶνα, τὸν ἀλύγιστο κυματοθραύστη, ποὺ σὲ καιροὺς δυσχείμερους ἔσωσε ἀπὸ βέβαιο πνιγμὸ τὴν ἐθνικὴ συνείδηση τοῦ κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Στοὺς μακροὺς αἰῶνες τῆς δουλείας, στὰ μαῦρα ἐκεῖνα χρόνια τῆς σκλαβιάς, ὅταν ὁ λαὸς μας ἀποδυόταν σὲ μιὰ τιτάνια προσπάθεια ἐναντία στοὺς διάφορους κατακτητὲς γιὰ ἐπιβίωση, σ' ἓναν ἀγῶνα διάσωσης ἀπὸ τὴν ἄβυσσο τοῦ ἐξαφανισμοῦ, ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κύκκου, ὄχι ἀπλὰ ἔπαιξε σημαίνοντα, ἀλλὰ κυριολεκτικὰ ἀναντικατάστατο ρόλο στὴν ὑπόθεση τῆς ἐθνικῆς μας ἐπιβίωσης. Ἡ Μονὴ αὐτὴ, ὡς ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ζωντανὰ κύτταρα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἔγινε σχολὴ σπουδῆς τῆς θύραθεν καὶ τῆς ἱερᾶς παιδείας, ἔγινε σχολεῖο τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἦδη ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς Φραγκοκρατίας ἡ Μονὴ Κύκκου λειτουργοῦσε Σχολή, ἡ ὁποία ἀναβαθμίστηκε ἀργότερα ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀπὸ τὸν Ἐφραίμ τὸν Ἀθηναῖο, κατὰ τὰ πρότυπα τῶν ἄλλων σχολῶν, ποὺ λειτουργοῦσαν στὸν ὑπόλοιπο Ἑλλαδικὸ χῶρο. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ λειτουργοῦσε καὶ καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τῆς Ἀγγλοκρατίας καὶ κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ μέχρι τὸ ἔτος 1972, ὅποτε

και έκλεισε δια παντός. Μέσα από την Σχολή αυτή έβγαιναν άνδρες φωτισμένοι, που διεσπείροντο στην κοινωνία ως ιερείς, διδάσκαλοι, ιεροκήρυκες και έθνοκήρυκες. Με τον τρόπο αυτό η Μονή Κύκκου ανέπτυξε τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς, όχι μόνο τής διατήρησης τής έλληνικής γλώσσας και τής όρθοδόξου πίστεως, αλλά και τής αναζωπύρωσης τής ιστορικής μνήμης και διάσωσης τής έλληνορθοδόξου ταυτότητας του κυπριακού Έλληνισμού.

Και η παιδευτική αυτή δράση τής Μονής δέν περιορίστηκε μόνο έντός Κύπρου. Είναι γνωστό στους ιστορικούς έρευνητές ότι, κατά την σκοτεινή εκείνη περίοδο τής Τουρκοκρατίας, ό Πρωτοσύγκελλος τής Ίεράς Μονής Κύκκου και μετέπειτα Μητροπολίτης Άγκύρας Σεραφείμ Πισσίδειος (1773-1779), με δαπάνες χρηματικές τής Μονής Κύκκου, έγραψε και εξέδωσε, κατά τό δεύτερο ήμισυ του 18ου αιώνα, πολλά βιβλία στα καραμανλίδικα, δηλαδή στην τουρκική γλώσσα με έλληνικούς χαρακτήρες, για χάρη των τουρκόφωνων Έλλήνων τής Μικράς Ασίας, που προφορικά μέν μιλούσαν την τουρκική γλώσσα, αλλά την έγραφαν και την διάβαζαν με έλληνικούς μόνο χαρακτήρες, συμβάλλοντας έτσι στην στερέωση τής έθνικής συνείδησης και τής όρθοδόξου πίστεώς τους.

Πέραν, όμως, όλων αυτών, η Ίερά Μονή Κύκκου, ό άείφωτος αυτός πυρσός του όρθοδόξου πνεύματος, εμπόδιζε τις άφομοιώσεις προς τους κατακτητές και τους έξισλαμισμούς, με τρόπο πρακτικό και πολύ αποτελεσματικό. Κυρίως, κατά την περίοδο τής Τουρκοκρατίας, η Ίερά Μονή Κύκκου ανέπτυξε ένα καλά όργανωμένο δίκτυο μετοχίων, όχι μόνον έντός Κύπρου, αλλά και έκτός τής νήσου μας, όπως στην Κωνσταντινούπολη, στην Φιλιππούπολη, στην Σμύρνη, στην Άττάλεια, στην Προύσα, στην Άμάσεια, στην Άδριανούπολη, στην Γεωργία, στην Τρίπολη του Λιβάνου και άλλοι. Όλα αυτά τά μετόχια άποτελοΰσαν για την Μονή Κύκκου προκεχωρημένα, τρόπον τινά, φυλάκια είσορής συναλλάγματος από άλλες, σχετικώς εύημεροΰσες, χώρες τής Όρθοδοξίας, με άποτέλεσμα η Μονή να καταστεί εύρωστη οικονομικά και έτσι να είναι σε θέση να αγοράζει συστηματικά τεράστιες έκτάσεις γης, που ανήκαν σε Όθωμανούς. Με τον τρόπο αυτό μπορούσε και άπασχολούσε στους άγρούς της χιλιάδες όρθοδόξους χριστιανούς, με άποτέλεσμα να είναι σε θέση να καταβάλλουν τους φόρους τους προς τους κατακτητές και να μήν αναγκάζονται να έξισλαμισθούν. Γενικά, σ' όλη την ιστορική της πορεία η Ίερά Μονή

Κύκκου σφράγισε ανεξίτηλα με την ύψηλη αγωνιστική διάθεση των μοναχών της την εθνική μας ζωή. Η Μονή αυτή, όχι μόνον έπαιξε ρόλο αποφασιστικό στη μεγάλη υπόθεση της εθνικής επιβίωσης του κυπριακού Έλληνισμού, αλλά συμμετείχε ενεργά και σ' όλους τους αγώνες που διεξήγαγε ο Έλληνισμός για ελευθερία και εθνική αποκατάσταση. Κυκωίτες μοναχοί συμμετείχαν μέχρι και στα έκστρατευτικά σώματα, όπως το 1897, όταν ανεχώρησαν για την Ελλάδα δώδεκα δόκιμοι μοναχοί της Μονής, οι οποίοι τέθηκαν σημαιοφόροι των ομάδων των πολυαρίθμων Κυπρίων έθελοντών. Μετά δε την άτυχη έκβαση του πολέμου εκείνου, οι δώδεκα Κυκωίτες μοναχοί έφυγαν στην Κρήτη, όπου εντάχθηκαν στα επαναστατικά σώματα των Κρητών αδελφών μας, που αγωνίζοντο για την ένωση της μεγαλονήσου με την μητέρα Ελλάδα. Αλλά και, κατά τους μετέπειτα Βαλκανικούς πολέμους του 1912-1913, έπτά από τους μοναχούς της Μονής αυτής, περιλαμβανομένου και του μετέπειτα ήγουμένου της Χρυσοστόμου (1948-1979), κατατάγηκαν ως έθελοντές στον έλληνικό απελευθερωτικό στρατό.

Παράλληλα με αυτά, η Ίερά Μονή Κύκκου πρωτοστατούσε στη διεξαγωγή έράνων υπέρ των μαχομένων Έλλήνων αδελφών μας, αλλά και από τα δικά της ταμεία προσέφερε μεγάλα ποσά χρημάτων με σκοπό την ενίσχυση του έλληνικού στρατού, που έμάχετο για την απελευθέρωση των αλυτρώτων έλληνικων έδαφων. Ένδεικτική της πατριωτικής ευαισθησίας της Αδελφότητας της Ίερας Μονής Κύκκου είναι και η απόφασή της να προσφέρει διακόσιες λίρες στον άξιωματικό ή στρατιώτη, που θα είσερχόταν ελευθερωτής στην Αδριανούπολη της ανατολικής Θράκης και πρώτος αυτός θα ύψωνε την έλληνική σημαία επί των επάλξεων της πόλεως. «Το ποσόν αυτό», όπως σημείωνε έφημερίδα της εποχής εκείνης, «ή Αδελφότης απέστειλε συνοδευόμενον δια καταλήλου έπιστολής προς τον Πρωθυπουργόν της Ελλάδος κ. Βενιζέλον, όπως το διαθέση άρμοδίως».

Αλλά, και κατά τον δικό μας απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59, η Ίερά Μονή Κύκκου αναδείχθηκε για άλλη μια φορά προπύργιο αντίστασης και εθνικού παλμού. Έγινε το Μοναστήρι του Κύκκου, κατά τον απελευθερωτικό εκείνο αγώνα, ο ένθουσιώδης σημαιοφόρος της απελευθερωτικής ιδέας και ο ήρωικός πρόμαχος της αποκαταστάσεως των δικαίων του κυπριακού Έλληνισμού. Έγινε ακόμα η Μονή αυτή, κατά τον αγώνα

έκεινο, κρησφύγετο ήρώων, φιλοξενώντας, είτε εντός αὐτῆς, είτε σὲ κρησφύγετα γύρω ἀπὸ αὐτήν, ἄνδρες τῆς ΕΟΚΑ, καὶ αὐτὸν ἀκόμα τὸν ἀρχηγὸ τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ κινήματος. Ἐγινε ἐπίσης τοῦ ἀγῶνα ἐκείνου ὁ κύριος οἰκονομικὸς χορηγός, συνεισφέροντας τὰ πάντα ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐμφυχο καὶ ἄψυχο ὕλικὸ τῆς Μονῆς δόθηκε ὀλοκληρωτικὰ στὴν ὑπόθεση τῆς πατρίδας.

Καὶ ὅταν ἀργότερα, κατὰ τὶς πικρὲς καὶ ἀποφράδες ἐκεῖνες μέρες τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς τοῦ 1974, ὁ λαὸς μας, ξεριζωμένος ἀπὸ τὶς πατρογονικὲς του ἐστίες καὶ κατατρεγμένος, ἔπαιρνε τὸν δρόμο τῆς προσφυγιᾶς, τὸ Μοναστήρι τοῦ Κύκκου ἄνοιξε στοργικὰ τὴν ἀγκαλιά του καὶ πρόθυμα φιλοξένησε μέσα στὰ κελλιά του ἑκατοντάδες πρόσφυγες, παρέχοντας σ' αὐτοὺς τὴν στοργὴ καὶ τὴν παρηγοριὰ καὶ καλλιεργώντας τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἐλπίδα γιὰ γυρισμὸ καὶ δικαίωση, ἀναδεικνυόμενο, ἔτσι, γιὰ μιὰ ἀκόμα φορά, νέο προπύργιο ἀντιστάσεως ἐθνικῆς.

Ἀναμφίβολα, ὅμως, ὅπως πολὺ σωστὰ σημειώνει ὁ ἔμπειρος ἐρευνητῆς τοῦ Κέντρου Μελετῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου Κωστῆς Κοκκινόφτας, ἡ πιὸ σημαντικὴ προσφορὰ τῆς Μονῆς Κύκκου εἶναι ἡ διαφύλαξη τῆς Θαυματουργοῦ Εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας. Οἱ διηγήσεις, σημειώνει, γιὰ τὰ θαύματα τῆς Θεοτόκου τοῦ Κύκκου καὶ τῆς βοήθειας, πὺ παρεῖχε σ' ὅσους προσέτρεχαν μὲ πίστη κοντὰ της, προκαλοῦσαν συγκίνηση στὶς λαϊκὲς μάζες καὶ ἀποτελοῦσαν μιὰ ἀπὸ τὶς σημαντικότερες παιδαγωγικὲς μεθόδους γιὰ τὴ διάπλαση χαρακτήρων καὶ τὴ διαμόρφωση συνειδήσεων.

Ἀλλὰ καὶ οἱ λαϊκὲς διηγήσεις γιὰ τὰ πεῦκα, πὺ ὑποκλίνοντο στὸ πέραςμα τῆς Θεομητορικῆς Εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσας τοῦ Κύκκου, ὅπως καὶ τὰ κογχύλια, τὰ ὁποῖα μὲ θαυμαστὸ τρόπο βγῆκαν ἀπὸ τὴν θάλασσα καὶ τὴν συνόδευσαν στὴν πορεία της μέχρι τὸ Μοναστήρι, ὅπου τοποθετήθηκε, ἐπιτέλεσαν ἀξιόλογο παιδαγωγικὸ ἔργο καὶ συνέβαλαν σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴ διατήρηση τῆς ἱστορικῆς μνήμης καὶ τῆς ὀρθόδοξης συνείδησης, κυρίως τῶν νέων τῆς Κύπρου.

Καὶ σήμερα τὸ Μοναστήρι τοῦ Κύκκου, τὸ ὄχυρὸ τοῦτο τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελεῖ χῶρο μετάνοιας, ἀγνισμοῦ καὶ ἀδιαλείπτου ὕμνολογίας τοῦ Κυρίου. Καὶ σήμερα ἡ Μονὴ αὐτὴ ἀποτελεῖ χῶρο ἱερό, ὅπου προάγεται τὸ μοναχικὸ ἰδεῶδες, ἀλλὰ καὶ ὄαση καλλιέργειας τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ σήμερα ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κύκκου ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναφλέγει τὸν ἔρωτα πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὴν ἔγερση τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Ἀποτελεῖ καὶ σήμερα ἡ

περίβλεπτη τοῦ Κύκκου Μονῆ κυψέλη ἐργασίας καὶ πνευματικὸ φυτώριο θρησκευτικῆς ζωῆς καὶ ἀκτινοβολίας, ἀλλὰ καὶ κέντρο ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας καὶ ἐξαιρέτων ἔργων εὐποιίας. Καὶ σήμερα ἡ θεοφρούρητη αὐτὴ Μονή, σὲ μέρες χαλεπὲς καὶ δυσχεῖμερες, ποῦ συσσωρευτικὰ ἐκδηλώνονται οἱ δοκιμασίαι τοῦ λαοῦ μας, πρωτοστατεῖ μὲ ἐγκαρτέρηση καὶ εὐψυχία ὑπὲρ τοῦ δοκιμαζόμενου ἀπὸ τὸν ἀλλόθρησκο εἰσβολέα εὐσεβοῦς λαοῦ μας.

Δὲν εἶναι, λοιπόν, κολακείας ρῆμα ἀλλὰ ἀληθείας ἔκφραση ἡ διαπίστωση ὅτι ἡ Ἱερά Μονὴ Κύκκου, τὸ ὑπέρλαμπρο αὐτὸ ἀνάκτορο τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ, ἀποτελεῖ καὶ σήμερα σεμνεῖο πανορθόδοξον καὶ ἀπολαμβάνει τῆς εὐλάβειας σύμπαντος τοῦ ὀρθοδόξου καὶ παγγκριστιανικοῦ κόσμου, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἐθνότητα, φυλὴ καὶ γλῶσσα.

Ταυτόχρονα, ὅμως, μέσα στὴ σημερινὴ προμηθεϊκὴ ἐποχὴ τῆς θεοποιημένης τεχνολογίας καὶ τῆς ὑλιστικῆς ἰσοπεδωτικῆς παγκοσμιοποίησης, συνεχιζουσα τὴν ἀνὰ τοὺς αἰῶνες ἀκτινοβολία της, ὡς κάστρο τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑψώνεται ὡς ἀντίσταση, ὡς ἀντίλογος, ὡς ἄμυνα τῆς συνειδήσεώς μας καὶ ὡς ὀχύρωμα τῆς ψυχῆς μας ἀπὸ τὴν καταστροφικὴ ἐπήρεια τῶν ἀντιρρόπων ἐπιρροῶν τῆς Ἑλληνορθοδόξου ταυτότητάς μας.

Προστάτιδα τῆς κορυφαίας αὐτῆς ἐπαλξης τοῦ κυπριακοῦ Μοναχισμοῦ, αὐτῆς τῆς πρωτόθρονος τῆς Κύπρου Μονῆς, εἶναι ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, τῆς ὁποίας ἡ πάνσεπτη Εἰκόνα τὴν περικοσμεῖ καὶ τὴν περιφρουρεῖ καὶ τὴν ἀρωματίζει, κατὰ τρόπο μυστικὸ, μὲ τὴν χάρη καὶ τὴν εὐλογία της. Ἡ ἁγία Εἰκόνα, κατασκευασμένη ἀπὸ κηρὸ καὶ μαστίχα, παριστάνει τὴν Θεοτόκο νὰ ἔχει στὸν δεξιό της κόλπο τὸν ἄχραντο Τόκο της, τὸν Μονογενῆ Υἱό της. Εἶναι δὲ γνωστὴ ὡς ἡ Ἑλεοῦσα τοῦ Κύκκου.

Ἡ παράδοση ἀνάγει τὴν ἁγία Εἰκόνα στὸν ἀπόστολο Λουκᾶ, ὁ ὁποῖος ζωγράφησε, ἀφοῦ πῆρε γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ τὶς σανίδες ἀπὸ τὸν Ἄγγελο καὶ ἐνῶ βρισκόταν ἀκόμα ἐν ζωῇ ἡ Παναγία, τὴν ἁγία μορφή της. Ἡ ἴδια ἡ Θεοτόκος εὐλόγησε, τὴν ζωγραφισθεῖσα ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Λουκᾶ Εἰκόνα της, μὲ τοὺς ἐξῆς λόγους: «Ἡ χάρις τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος εἶη δι' ἐμοῦ μετ' αὐτῆς».

Ἡ ἁγία Εἰκόνα, ἡ Ἑλεοῦσα τοῦ Κύκκου, εἶναι σὲ ὄλους γνωστὸ ὅτι εἶναι θαυματουργὴ Εἰκόνα καὶ ἀπειράριθμα θαύματα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ ἐποίησε διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ ποιεῖ. Δεξιὰ τοῦ προσατενίζοντος τὴν ἁγία Εἰκόνα ὑπάρχει ὁμοίωμα χειρὸς σὲ ἀνάμνηση τοῦ γεγονότος, κατὰ

τὸ ὁποῖο ξηράνθηκε τὸ χέρι κάποιου ἀσεβοῦς, ποὺ τόλμησε νὰ «τεῖνη χεῖρα βέβηλον» κατὰ τῆς ἁγίας Εἰκόνας.

Ἐπίσης, κρέμεται μέρος γλώσσας μεγάλου θαλάσσιου κήτους, ποὺ ἀφιερώθηκε, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐπιγραφή, ποὺ ὑπάρχει σ' αὐτό, σὲ ἀνάμνηση τοῦ ἐξῆς γεγονότος: «Κατὰ τὴν 15^η τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1718, πλοίαριο ἔπλεε ἀπὸ τὴν Λάρνακα πρὸς τὸν ἀπόστολο Ἀνδρέα, ὅποτε στὸ μέσο τῆς νύκτας μεγάλο κῆτος, ξιφίας λεγόμενο, κτυπώντας τὸ πλοῖο στὴν πλευρά, ἀνοίξε μεγάλη τρύπα καὶ ἀμέσως ἡ θάλασσα χύθηκε μέσα καὶ τὸ πλοίαριο γέμισε μὲ νερὸ καὶ κόντευε αὐτανδρὸ νὰ βυθιστεῖ. Τότε ὅλοι, ὅσοι βρῖσκοντο μέσα, ἔντρομοι ἄφησαν φωνὴ μεγάλη, “Παναγία τοῦ Κύκκου βοήθησον ἡμᾶς”. Καί, ὡ τοῦ θαύματος, σώθηκε τὸ πλήρωμα καὶ τὸ πλοῖο, σκότωσαν τὸ κῆτος, ἀπέκοψαν τὴν γλῶσσα του καὶ τὴν ἀφιέρωσαν, μὲ γραπτὴ ἐξιστόρηση, ἐπὶ τοῦ περιβάλλοντος αὐτῆ ἀσημένιου περιβλήματος, τοῦ θαύματος, στὴν ὑπεραγία Θεοτόκο, τὴν Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου».

Ἀξιοσημεῖωτο ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ θαῦμα, ποὺ ἔγινε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πυρκαϊές, ποὺ ἀποτέφρωσαν τὴν Μονὴ καὶ ποὺ προκάλεσε, ἄθελά του, κάτοικος ἐκ τῶν γειτνιαζόντων πρὸς τὴν Μονὴ χωρίων, ὁ ὁποῖος ἔφαχνε γιὰ ἀγριόμελο μέσα στὸ δάσος. Ὅποτε, κάποιος ἀσθενὴς παράλυτος, ποὺ κοιμόταν μπροστὰ στὴν σεβάσμια τῆς Παναγίας Εἰκόνα, ἐλπίζοντας στὸ θαῦμα τῆς ἰάσεώς του, μόλις οἱ φλόγες ἄρχισαν νὰ ζώνουν τὸν ναὸ καὶ νὰ ἀπειλοῦν τὴν ἴδια τὴν θαυματόβρυτη τῆς Παναγίας Εἰκόνα, ἀφοῦ ἐμφανίστηκε στὸν ὕπνο του ἡ ἴδια ἡ Παναγία, τὸν διέταξε, λέγοντας: «Σήκω ἀμέσως, πάρε τὴν εἰκόνα καὶ τρέξε νὰ σωθεῖς». Καὶ τότε ὁ παραλυτικὸς ξύπνησε ἀμέσως καί, βλέποντας τὴν φωτιὰ νὰ πλησιάζει ἀπειλητικά, χωρὶς δεύτερη σκέψη, σηκώθηκε καὶ ἄρπαξε τὴν ἁγία Εἰκόνα καί, θεραπευμένος πλήρως ἀπὸ τὴν παραλυσία του, ἔτρεξε ἔξω ἀπὸ τὴν Μονὴ καὶ ἔτσι μὲ τρόπο θαυμαστὸ σώθηκε καὶ ὁ ἴδιος καὶ ἡ ἁγία Εἰκόνα.

Γενικὰ ὁμιλοῦντες, ἡ θαυματουργὴ Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας θεράπευε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ θεραπεύει ἀνθρώπους, ποὺ πάσχουν ἀπὸ διάφορες ἀνίατες ἀσθένειες. Ἐξακολουθεῖ, κατὰ τὸν Μητροπολίτη Ἀγκύρας Σεραφεῖμ Πισσίδειο, «νὰ γιατρεύει παραλυτικούς, νὰ διώχνει τοὺς δαίμονες, νὰ καθαρίζει τοὺς λεπρούς καὶ νὰ ἀνορθώνει τοὺς κουτσούς. Κάνει τοὺς κωφάλαους νὰ μιλοῦν καὶ σώζει ὅλους αὐτούς, ποὺ ταξιδεύουν στὴν θάλασσα».

Ἀλλὰ ἡ χαριτόβρυτη αὐτὴ Εἰκόνα τῆς Ἐλεούσας τοῦ Κύκκου εἶναι γνωστή καὶ ὡς ἡ θαυματουργὴ Εἰκόνα τῆς βροχῆς, ἀφοῦ σὲ καιροὺς μακρῶν ἀνομβριῶν οἱ πιστοὶ ἔπαιρναν τὴν ἱερὴ Εἰκόνα καί, ἀφοῦ, μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς μοναχοὺς τῆς Μονῆς, τὴν λιτάνευαν γύρω ἀπὸ τὴν Μονή, τὴν μετέφερναν στὴν συνέχεια στὸν ὑπερκείμενο τῆς Μονῆς λόφο, τὸν γνωστὸ ὡς Θρονὶ τῆς Παναγίας, καὶ ὕστερα ἀπὸ μακρὲς καὶ θερμὲς δεήσεις ἀνοίγαν οἱ κρουνοὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔπαυε ἡ ἀνομβρία. Εἶναι ἐξ αἰτίας τῆς βροχοποιοῦ αὐτῆς ιδιότητος τῆς ἁγίας Εἰκόνας, ποὺ ἡ Ἱερά Μονὴ Κύκκου ἀποκαλεῖται σὲ βενετικὸ ἔγγραφο τοῦ 1552 μὲ τὴν ὀνομασίαν «Ἁγία Μαρία τῆς Βροχῆς». Μὲ τὴν θαυματουργὴ αὐτὴ βροχοποιὸ ιδιότητα τῆς Εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας συνδέεται καὶ τὸ ἐξῆς θαῦμα, τὸ ὁποῖο θεωροῦμε ἄξιον μνείας. Κατὰ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, ὁ ἀλλόθρησκος μεγάλος σατράπης τῆς Κύπρου ἄκουσε πολλὰ γιὰ τὰ θαύματα τῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου καὶ ιδιαίτερα γιὰ τὴν βροχοποιὸ ιδιότητά της, ὕστερα ἀπὸ λιτανεῖες καὶ θερμὲς δεήσεις τῶν μοναχῶν καὶ τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Μιὰ μέρα ὁ σατράπης, ἐνοχλημένος, κάλεσε τὸν Ἠγούμενο τῆς Μονῆς καὶ μὲ ἀπειλὲς τοῦ εἶπε: «Καλόγερε, μαθαίνω ὅτι κοροϊδεύεις τὸν κόσμον μὲ κάποιον “σουρέτι” ποὺ ἔχεις», ἐννοώντας τὴν ἁγία Εἰκόνα. «Πρόσεξε, ἂν μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρες δὲν ἔλθει βροχὴ, θὰ κάψω τὴν εἰκόνα πάνω στὸ κεφάλι σου καὶ μετὰ θὰ σὲ θανατώσω».

Μόλις τὸ ἄκουσε αὐτὸ ὁ Ἠγούμενος, κρύος ἰδρώτας τὸν ἔλουσε. Ἀμέσως ἐπέστρεψε ἔντρομος στὴν Μονὴ καί, μετὰ ἀπὸ νηστεῖες, ἀγρυπνίες, προσευχὲς καὶ ὀλονύκτιες δεήσεις καὶ ἱκεσίες, ἄρχισε μαζί μὲ τοὺς ὑπόλοιπους μοναχοὺς νὰ λιτανεύουν τὴν ἁγία Εἰκόνα. Ὄταν πλησίαζε πρὸς τὸ τέλος ἡ προθεσμία, ποὺ τοῦ ἔδωσε, καὶ ἡ ἀγωνία κορυφώοντο, χωρὶς νὰ ἀρχίσει ἡ βροχὴ, τότε ὁ Ἠγούμενος μὲ συντριβὴ ἔπεσε κατὰ γῆς μπροστὰ στὴν ἁγία Εἰκόνα, χύνοντας τόσα θερμὰ δάκρυα μετάνοιας καὶ ἔντονης προσευχῆς, ὥστε τὸ ἔδαφος νὰ ὑγρανθῆ. Ὄταν ὁ σατράπης μὲ τὴν συνοδείαν του ἐξέδραμε πρὸς τὴν Μονή, γιὰ νὰ ἐκτελέσει τὴν ἀπόφασή του, νὰ κάψει δηλαδὴ τὴν ἁγία Εἰκόνα καὶ νὰ ἀποκεφαλίσῃ τὸν Ἠγούμενον, τότε αἰφνιδίως φάνηκε ἓνα μικρὸ σύννεφο στὴν μέση τοῦ οὐρανοῦ καὶ σὲ λίγα λεπτὰ πύκνωσαν τὰ νέφη καὶ ὁ οὐρανὸς σκοτείνιασε καὶ ἔπεσαν τόσες πολλὲς βροχὲς, ὥστε νὰ κινδυνεύουν ἄνθρωποι. Ὁ Τοῦρκος σατράπης τότε προσβεβλημένος, ἔδωσε διαταγὴ στὸν Ἠγούμενον ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ περιφέρει μὲ λιτανεῖες τὴν ἁγία Εἰκόνα σ' ὅλη τὴν νῆσον, χωρὶς κανένα ἐμπόδιο.

Ἡ ἅγια Εἰκόνα κοσμήθηκε μὲ ἀργυροεπίχρυση πλάκα τὸ πρῶτο, κατὰ τὸ 1576, ἐπὶ Ἡγουμένου Γρηγορίου, ἡ ὁποία ἀντικαταστάθηκε ἀργότερα μὲ ἄλλη ὅμοια, κατὰ τὸ 1795, ἐπὶ Ἡγουμένου Μελετίου. Ἡ ἅγια Εἰκόνα εἶναι καλυμμένη μὲ σκέπη, ἔτσι, πὺ νὰ μὴν εἶναι ὄρατὸ τὸ Πρόσωπό της, καὶ τοῦτο, εἴτε γιὰτὶ ἔτσι θέλησε ὁ αὐτοκράτορας Ἀλέξιος Α΄ Κομνηνός, ὅταν ὑποχρεωτικὰ καὶ παρὰ τὴν θέλησή του τὴν ἀποχωρίζοταν, εἴτε ἐξ αἰτίας τῆς ἀναξιότητάς μας, λόγῳ τῶν πολλῶν μας ἁμαρτιῶν, νὰ ἀντικρύσουμε τὴν εὐλογημένη ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν Παναγία σεπτὴ Εἰκόνα της. Πάντως σίγουρο εἶναι ὅτι οὐδεὶς μπόρεσε ποτὲ νὰ δεῖ τὸ Πρόσωπό της. Οἱ ἐλάχιστοι, πὺ ἀποπειράθηκαν, ἐμποδίστηκαν καὶ τιμωρήθηκαν ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν Παναγία. Ἡ ἱστορία τῆς Μονῆς ἀναφέρει δύο τέτοιες περιπτώσεις. Κατὰ τὸ 1699 ὁ σοφώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Γεράσιμος τόλμησε, ἀφοῦ ἐπισκέφθηκε τὴν Μονή, καὶ προσπάθησε νὰ ἀποκαλύψει τὸ πρόσωπο τῆς Εἰκόνας, ἀλλὰ παιδεύτηκε πολὺ γιὰ τὴν ἀπόπειρά του αὐτή. Ἐχασε τὸ φῶς του, τὸ ὁποῖο ἀνέκτησε καὶ πάλι, ὕστερα ἀπὸ ἕνα τρίμηνο παρακλήσεων, δεήσεων καὶ ἱκεσιῶν καὶ βαθύτατης μετάνοιας. Τὸ γεγονός αὐτὸ τὸ βεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ παθὼν μὲ γράμμα του, τὸ ὁποῖο καταχωρήθηκε στὸ τέλος τῆς περιγραφῆς τῆς Μονῆς, πὺ ἐξεδόθηκε τὸ 1751.

Ἐπίσης, κατὰ τὸ 1776, ἐπισκέφθηκε τὴν Μονή ἐλλόγιμος Ρόδιος ἱερομόναχος, Ἰωάννης καλούμενος, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ διανυκτέρευσε μέσα στὸν ναό, ἀποπειράθηκε, ὕστερα ἀπὸ ὄλονύκτια ἀγρυπνία, νὰ ἀποκαλύψει τὸ πρόσωπο τῆς ἁγίας Εἰκόνας, ὅποτε βγήκε ἀπὸ τὴν Εἰκόνα λεπτότατη λαύρα, ἡ ὁποία κάλυψε τὸ πρόσωπό του καὶ δὲν κατόρθωσε νὰ ἐπιτύχει τοῦ σκοποῦ του.

Ἡ ἅγια Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσας τοῦ Κύκκου, λόγῳ τῆς εὐλογίας πὺ δέχτηκε ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν Παναγία καὶ τῆς θείας χάριτος πὺ δόθηκε ἀπὸ τὸν μονογενῆ Υἱὸ της, τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴ μας Χριστό, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τῆς θαυματουργικῆς ιδιότητάς της, ἔγινε σεβαστὴ ἀπὸ ὅλους τοὺς ὅπου γῆς ὀρθοδόξους χριστιανούς. Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμὸς τοῦ ὀρθοδόξου χριστεπωνύμου πληρώματος πρὸς τὴν ἅγια Εἰκόνα ἀποτελέσει μοναδικὸ φαινόμενο καὶ γρήγορα ἀπέκτησε, ὄχι μόνον παγκύπρια, ἀλλὰ καὶ πανορθόδοξη φήμη καὶ σεβασμὸ, καὶ πολλῆς εἰκόνας, τόσο στὴν Κύπρο ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικὸ, ὅπως στὴν Ἑλλάδα, τὴν Ρωσία, τὴν Γεωργία, τὴν Αἰθιοπία, τὴν Αἴγυπτο καὶ ἄλλοῦ, ἔφεραν καὶ φέρουν τὴν ὀνομασία

«Παναγία ἡ Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου». Πρέπει, ἐπίσης, νὰ τονιστεῖ ὅτι, ἐξ αἰτίας τῆς αἴγλης ποῦ ἡ ἅγια Εἰκόνα προσέδωσε στήν Ἱερή τοῦ Κύκκου Μονή, πολλοὶ Μικρασιάτες προσκυνητές, οἱ ὁποῖοι μετέβαιναν στοὺς Ἁγίους Τόπους μέσω τῆς Κύπρου, ἀποφεύγοντας, ἐξ αἰτίας τῶν ληστῶν τὸ δρομολόγιο Συρίας Λιβάνου, ἐπισκέπτοντο τὴν Μονὴ Κύκκου, γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὴν ἅγια Εἰκόνα. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ αἰῶνες συνέβαινε καὶ μὲ Ρώσους προσκυνητές τῶν Ἁγίων Τόπων. Τὸ πέρασμά τους ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Κύκκου καὶ ἡ προσκύνηση τῆς θαυματόβρυτης Εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας συμπλήρωνε καὶ ὀλοκλήρωνε τὸ ἱερὸ προσκύνημά τους στοὺς Ἁγίους Τόπους.

Σήμερα τὸ ἱερὸ Εἰκόνισμα τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας, φορτωμένο ἀφιερῶματα καὶ θαύματα, στέκεται «κολυμβήθρα Σιλωαμική» θαυμάτων καὶ δωρημάτων. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ὅπου γῆς χριστιανοὶ κατὰ χιλιάδες συρρέουν κάθε χρόνο ἐδῶ στὸ ὑπέρλαμπρο αὐτὸ ἀνάκτορο τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ, στήν Ἱερή τοῦ Κύκκου Μονή, γιὰ νὰ κάμψουν εὐλαβικὰ τὸ γόνυ τῆς ψυχῆς τους μπροστὰ στὴν πάνσεπτη Εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καὶ νὰ ἐκζητήσουν τὸ ἔλεος καὶ τὴν συγγνώμη της.

Χιλιάδες εἶναι οἱ πιστοί, ποῦ συρρέουν ἐδῶ στὸ θεομητορικὸ αὐτὸ πανορθόδοξο καὶ παγχριστιανικὸ προσκύνημα, γιὰ νὰ ἀποθέσουν μπροστὰ στὴν πανάμωμη Μορφὴ της τὶς ἀνησυχίες, τοὺς καημοὺς καὶ τὶς ἐλπίδες τους καὶ νὰ ἐκμυστηρευτοῦν τὶς μύχιες σκέψεις τους σ' αὐτή, τὴν Μάνα τοῦ Λυτρωτῆ μας, ἀλλὰ καὶ δική μας Μητέρα.

Ἰδιαίτερα ὁ εὐσεβὴς μαρτυρικὸς λαὸς μας τὴν Παναγία τὴν Κυκκώτισσα ἐξεχόντως τιμᾷ καὶ τὴν βοήθειά της ζητᾷ σὲ κάθε δύσκολη στιγμή του. Στὴν θεά τῆς ἐφέστιας Εἰκόνας τῆς Κυρίας τῆς Κυκκώτισσας ὁ κυπριακὸς Ἑλληνισμὸς ἐμπνέεται πάντοτε καὶ ἀνυψώνεται στὴν ἱερότητα τῶν ἐθνικῶν του παλμῶν καὶ ἀναζητήσεων.

Καὶ σήμερα, ποῦ ὡς κυπριακὸς Ἑλληνισμὸς περνοῦμε μίαν ἀπὸ τὶς δυσκολότερες στιγμὲς τῆς ἱστορικῆς μας διαδρομῆς, νὰ ἀφήνουμε πρέπει πάντοτε τὴν σκέψη μας νὰ στρέφεται πρὸς τὴν ἅγια Μορφὴ της. Νοερὰ νὰ τὴν ἀτενίζουμε καὶ γονυκλινεῖς, μπροστὰ στὰ ἄχραντα πόδια της, θερμὰ νὰ τὴν παρακαλοῦμε νὰ γίνει γιὰ μᾶς, γιὰ ἄλλη μιὰ φορά, ἴλεως καὶ νὰ συντομεύσει τὸν χρόνο τῆς πικρῆς, σκληρῆς δοκιμασίας μας, νὰ κερδίσει τελικὰ ἡ δικαιοσύνη καὶ νὰ ἀπελευθερωθεῖ ἡ ματοβαμμένη μαρτυρικὴ Πατρίδα μας, γιὰτὶ «πολλὰ ἰσχύει δέησις Μητρὸς πρὸς εὐμένειαν Δεσπότης».

Ὁλόθερμη προσευχὴ πρὸς τὸν Κύριο ἀναπέμπουμε, ὅπως ἡ θεοφροῦρητη τοῦ Κύκκου Μονή, ὁ πυρσὸς αὐτὸς τοῦ πνεύματος, ζεῖ στὸ διηνεκές, ἐκπέμποντας παντοτινὰ ἀκτίνες ὀρθοδόξου φωτός. Θερμὰ ἱκετεύομε τὴν Βασίλισσα τῶν Οὐρανῶν καὶ Μεσίτρια τοῦ κόσμου, τὴν Ἀειπάρθενο Θεοτόκο, νὰ διαφυλάττει τὸ ἀγλάισμα αὐτὸ τῆς κυπριακῆς Ἐκκλησίας, τὴν «καλλίστη ὁμοῦ καὶ μεγίστη» ὑψηλόκορμη βυζαντινὴ τοῦ Κύκκου Μονή, αείφωτο πυρσὸ τῆς εὐσεβείας, πὺ θὰ διαθερμαίνει ἐσαι τις καρδιές καὶ θὰ σώζει τις ψυχές, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁ θεάνθρωπος Χριστὸς ἀπέθανε.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Α΄. ΕΝ ΤΩΙ ΕΣΠΕΡΙΩΙ

Στίχοι προτασσόμενοι τῶν ἑσπερίων στιχηρῶν

Ὅταν ψάλλωνται 10 στιχηρά

«Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου, τοῦ ἔξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου».

«Ἐμὲ ὑπομενοῦσι δίκαιοι, ἕως οὗ ἀνταποδῶς μοι».

Ὅταν ψάλλωνται 8 στιχηρά

«Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου».

«Γενηθήτω τὰ ὦτά σου προσέχοντα, εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου».

Ὅταν ψάλλωνται 6 στιχηρά

«Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσης Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν».

«Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου ὑπέμεινά σε, Κύριε· ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἤλπισεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον».

«Ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτός, ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον».

«Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεος, καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις, καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ, ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ».

«Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί».

«Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα».

Ἡ Λιτή

Ἐὰν ὑπάρχη λιτή, μετὰ τὰ πληρωτικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν· «*Εἶη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου*», γίνεται λιτανεία περίξ τοῦ ναοῦ, φαλλομένων τῶν ἰδιομέλων τῆς λιτῆς (εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν Κύκκου εἴθισται ἡ τάξις τῆς λιτῆς νὰ γίνηται ἐντὸς τοῦ ναοῦ), μετὰ λαμπάδων, ἑξαπτερύγων, θυμιατοῦ, τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς εἰκόνης τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου. Ἐπανερχομένη δ' αὕτη εἰς τὸν ναὸν (ἢ εἷς τινὰς κοινότητας πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσόδου τοῦ ναοῦ), ὁ διάκονος (ἢ ἐλλείψει αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς) ἐκφωνεῖ τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» καὶ τὰς λοιπὰς δεήσεις ὡς συνήθως. Μετὰ τὴν εὐχὴν «*Δέσποτα πολυέλεε*», ἀκολουθεῖ ὁ ἀσπασμὸς τῆς εἰκόνης τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἑορταζομένου ἁγίου, κατὰ τὴν τάξιν, φαλλομένων, ὑπὸ τοῦ χοροῦ, τῶν τροπαρίων·

Ἦχος β'.

Πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν δέησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα, Ἄβραάμ τὴν θυσίαν, καὶ Πέτρου τὴν μετάνοιαν, τοῦ τελώνου τὸν στεναγμὸν καὶ τῆς πόρνης τὰ δάκρυα, τῶν μυροφόρων γυναικῶν τὰ θυμιάματα, τοῦ ληστοῦ τὴν ὁμολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου.

Τῆς ὀργῆς σου τὴν ἀγανάκτησιν, εἰς εἰρήνην μετὰβαλε, καὶ σῶσον τὸν κόσμον σου, μόνε ἀγαθὲ καὶ φιλόνηρωπε.

Χαῖρε, Μαρία Θεοτόκε, ὁ ναὸς ὁ ἀκατάλυτος, μᾶλλον δὲ ὁ ἅγιος· καθὼς βοᾷ ὁ προφήτης, ἅγιος ὁ ναὸς σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ.

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, εἰς σὲ ἀνατίθημι, Μῆτερ τοῦ Θεοῦ, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.

Ἀκολουθῶς, ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα.

Στίχοι προτασσομένοι τῶν ἀποστίχων στιχηρῶν τοῦ Σαββάτου

Τὸ α' ἀπόστιχον ψάλλεται ἄνευ στίχου.

Εἰς τὸ β'. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

Εἰς τὸ γ´· «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Εἰς τὸ δ´· «Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν».

Ἡ Ἄρτοκλασία

Ἐὰν θὰ τελεσθῇ ἀρτοκλασία, μετὰ τὰ ἀπολυτικά, ἐξέρχονται οἱ ἱερεῖς τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ὁ πρῶτος τῆ τάξει ψάλλει, θυμιῶν, τὸ τροπάριον· «*Θεοτόκε Παρθένε*» κύκλῳ τοῦ τετραποδίου, ὅπου οἱ ἄρτοι. Ἀκολούθως λέγει τὴν εὐχὴν τῶν ἄρτων καὶ ψάλλεται τὸ «*Πλούσιοι ἐπτώχευσαν*», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν. Εἶτα λέγει τὴν εὐχὴν τῶν κολλύβων (ἐὰν ὑπάρχωσι) καὶ οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸ «*Εἴη τὸ ὄνομα*» ἐκ γ´.

Β´. ΕΝ ΤΩ Ι ΟΡΘΩ Ι

Ἡ τάξις τοῦ ἐν Κυριακῇ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου

Μετὰ τὸ προκείμενον τῶν ἀναβαθμῶν, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*». Ὁ ἱερεύς· «*Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ...*». Οἱ χοροὶ τὸ «*Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον*» τρίς. Ὁ διάκονος· «*Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ..., Σοφία· ὀρθοί· ἀκούσωμεν ...*». Ὁ ἱερεύς· «*Εἰρήνη πᾶσι. Ἐκ τοῦ κατὰ (...) ἀγίου Εὐαγγελίου ...*». Ὁ διάκονος· «*Πρόσχωμεν*». Ὁ ἱερεύς, ἰστάμενος δεξιᾷ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἀναγινώσκει τὸ ἐνδιάτακτον ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον. Μετὰ τὸ «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*» καὶ τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*», ψάλλεται, ἐναλλάξ κατὰ στίχον ὑπὸ τῶν χορῶν, ὁ ν´ ψαλμός. Ψαλλομένου τοῦ στίχου· «*Ἴδὸν γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας*», ὁ ἱερεύς φέρει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ προσφέρει τοῦτο πρὸς προσκύνησιν εἰς τοὺς πιστούς. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ν´ ψαλμοῦ, ὁ α´ χορός· Δόξα· «*Ταῖς τῶν ἀποστόλων*», ὁ β´· Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*» καὶ αὖθις ὁ α´· «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς*». (Ἐν δὲ ταῖς Κυριακαῖς τοῦ Τριωδίου· Δόξα· «*Τῆς μετανοίας*». Καὶ νῦν· «*Τῆς σωτηρίας*». «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων*»). Εἶτα ὁ διάκονος· «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» καὶ ὁ ἱερεύς· «*Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς*».

Ὁ ἐν Κυριακῇ ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου

Διὰ τὰς Κυριακάς, ὡς γνωστὸν, εἰσὶν ἔνδεκα τεταγμένα Εὐαγγέλια τοῦ Ὁρθρου, «ἑωθινὰ» καλούμενα, ἅτινα ἀναγινώσκονται κατὰ σειράν, ἀνά ἓν κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πάντων μέχρι τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν. Διάφορος εἶναι βεβαίως ἢ ὑπὸ τοῦ *Τυπικοῦ* ὀριζομένη σειρά ἀναγνώσεως τῶν ἑωθινῶν Εὐαγγελίων, κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς περίοδον. Γνωστὸν εἶναι, ἐπίσης, ὅτι μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, λέγεται τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι*» καὶ ψάλλεται ὁ ν΄ ψαλμὸς μετὰ τῶν λοιπῶν, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω.

Πλὴν ὅμως, καθ' ἃς Κυριακάς συμπύπτη μεγάλη δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ, ἀντὶ τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου τῆς σειράς, λέγεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης· ἐν δεσποτικῇ δὲ ἑορτῇ, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, λέγεται ὁ ν΄ ψαλμὸς, ἄνευ τοῦ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*».

Κατὰ τὴν ἐν Κυριακῇ σύμπτωσιν δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἑορτῆς, τὸ *Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (Τ.Μ.Ε.)* ὀρίζει, ἄνευ τινὸς αἰτιολογήσεως, ὅπως ὁ ν΄ ψαλμὸς ἀναγινώσκηται χῶμα, συνεπῶς δὲ ἵνα μὴ γίνηται καὶ ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐξ αὐτῆς τῆς διατάξεως τοῦ *Τ.Μ.Ε.*, ἔχει σχηματισθῆ ἢ ἐντύπωσις ὅτι δὲν γίνεται ὁ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου, ὅταν ἐν αὐταῖς δὲν ἀναγινώσκηται τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*», ἢ ὅταν τὸ Εὐαγγέλιον δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἑωθινῶν.

Ἀντιθέτως ὅμως ἢ τυπικὴ παράδοσις, ὅπως διατυποῦται εἰς τὰ λειτουργικὰ βιβλία τοῦ *Τριωδίου* (Κυριακὴ τῶν Βαΐων) καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου* (Κυριακὴ τοῦ Πάσχα), εἰς τὸ *Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα* (κεφ. λγ' καὶ Ἀπορούμενα, κεφ. ξα') καὶ ἄλλα *Τυπικά*, προβλέπει σταθερῶς ἀσπασμὸν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, καὶ ἐὰν εἰσέτι κατ' αὐτὰς τύχη μεγάλη δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ.

Ὁ ἐν Κυριακῇ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου γίνεται διὰ τὸ ἀναστάσιμον καὶ δεσποτικὸν τῆς Κυριακῆς. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τούτου φέρομεν ὡς παράδειγμα τὰς ἑορτὰς τῆς Ἀναλήψεως, τῶν ἀποστόλων Ἰωάννου (ἡ' Μαΐου) καὶ Πέτρου καὶ Παύλου, ὅταν βεβαίως αὐταὶ τύχωσιν ἐν καθημερινῇ,

ἐν αἷς ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Ὁρθρῷ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον, εἰς δὲ τὴν τῆς Ἀναλήψεως καὶ τοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου λέγεται καὶ τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», χωρὶς ὅμως νὰ γίνηται προσκύνησις Εὐαγγελίου, ἀκριβῶς διότι ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἐν καθημερινῇ. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ δ' ἔτι τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα προβλέπεται, περὶ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου καὶ μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν αἰνῶν, ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου, χωρὶς κἂν νὰ ἀναγνωσθῇ ἐν τῷ Ὁρθρῷ εὐαγγελικὴ περικοπὴ.

Ἐπομένως, ἡ Ἐκκλησία, διὰ τῆς τάξεως αὐτῆς, θέλει νὰ τονίσῃ τὰ πρωτεῖα τῆς Κυριακῆς, ἔναντι τῶν λοιπῶν τῆς ἐβδομάδος ἡμερῶν, ὡς ἀναστασίμου καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀφιερωμένη εἰς τὸν Κύριον. Καὶ κατὰ τὴν κυριώνυμον ταύτην ἡμέραν, ἴσταται ὁ Κύριος, ὁ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου συμβολιζόμενος, ἐν μέσῳ τῆς συνάξεως τῶν πιστῶν. Εἴ τις ἄλλη ἑορτὴ συμπέσῃ ἐν Κυριακῇ, ἀκολουθῇ τὴν ἐν λόγῳ τυπικὴν διάταξιν τῆς ἀναστασίμου Κυριακῆς.

Ἄρα, κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, κἂν τύχῃ δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου (ἐωθινοῦ ἢ τῆς ἑορτῆς), λέγεται χῦμα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (ἐὰν διατάσσεται) καὶ ψαλλομένου τοῦ ν' ψαλμοῦ γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου.

Διπλαῖ καταβασίαι

Αἱ διπλαῖ καταβασίαι ψάλλονται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον·

Ῥδὴ α' πεζή· α' χορὸς	Ῥδὴ α' ἱαμβική· β' χορὸς
Ῥδὴ γ' πεζή· α' χορὸς	Ῥδὴ γ' ἱαμβική· β' χορὸς, τὸ τέλος ὁ α'
Ῥδὴ δ' πεζή· β' χορὸς	Ῥδὴ δ' ἱαμβική· α' χορὸς, τὸ τέλος ὁ β'
Ῥδὴ ε' πεζή· α' χορὸς	Ῥδὴ ε' ἱαμβική· β' χορὸς, τὸ τέλος ὁ α'
Ῥδὴ ς' πεζή· β' χορὸς	Ῥδὴ ς' ἱαμβική· α' χορὸς, τὸ τέλος ὁ β'
Ῥδὴ ζ' πεζή· α' χορὸς	Ῥδὴ ζ' ἱαμβική· β' χορὸς, τὸ τέλος ὁ α'
Ῥδὴ η' πεζή· β' χορὸς	Ῥδὴ η' ἱαμβική· α' χορὸς
Ῥδὴ θ' πεζή· α' χορὸς	Ῥδὴ θ' ἱαμβική· β' χορὸς

**Στίχοι προτασσομένοι τῆς «Τιμιωτέρας»
(Ὁδὴ τῆς Θεοτόκου)**

Στίχ. α΄ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου, ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου».

*«Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβιμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως
τῶν Σεραφίμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν,
τὴν ὄντως Θεοτόκον, σὲ μεγαλύνομεν».*

Στίχ. β΄ «Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν, μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί».

Στίχ. γ΄ «Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, εἰς γενεάν καὶ γενεάν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν».

Στίχ. δ΄ «Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους, διανοία καρδίας αὐτῶν».

Στίχ. ε΄ «Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς».

Στίχ. ς΄ «Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος».

Τὰ ἐν Κυριακῇ Ἐξαποστειλάρια

Καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἑορτὴ, πρὸ τῶν ἐξαποστειλαρίων ψάλλονται τὰ ἐξῆς·

Ὁ α΄ χορός· «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ β΄ χορός· «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ α΄ χορός· «Ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ».

Ὁ β΄ χορός· «Ὅτι ἅγιός ἐστιν».

Στίχοι προτασσομένοι τῶν στιχηρῶν τῶν αἰῶνων

Ὅταν ψάλλωνται 8 ἢ 6 στιχηρὰ

«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα ἐγγραπτον· δόξα αὕτη ἔσται πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ».

«Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ».

Ὅταν ψάλλωνται 4 στιχηρά

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ· αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ».

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα».

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ».

«Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐκ κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ· πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον».

Ἐν Κυριακῇ, πρὸ τοῦ 7ου καὶ 8ου ἀναστασίμου στιχηροῦ

«Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὑψωθήτω ἡ χεὶρ σου, μὴ ἐπιλάβῃ τῶν πενήτων σου εἰς τέλος».

«Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὄλῃ καρδίᾳ μου, διηγῆσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου».

Ἐν Κυριακῇ, ὅταν ψάλλωνται καὶ στιχηρά ἑορτῆς τινὸς ἡ ἁγίου

Εἰς τὰ δύο τελευταῖα στιχηρά, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω δύο στίχων, λέγονται οἱ ἐν τοῖς ἀποστίχοις τοῦ Ἑσπερινοῦ στίχοι τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου. Ἐλλείψει δὲ τούτων, λέγονται οἱ ἐξῆς·

Εἰς μνήμας ἀσωμάτων

«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα».

«Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθησ σφόδρα».

Εἰς μνήμας ἀποστόλων

«Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ (ἢ αὐτῶν), καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ (ἢ αὐτῶν)».

«Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα».

Εἰς μνήμας ἱεραρχῶν

«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν».
 «Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσονται».

Ἄλλος

«Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσῃ κρίσιν».

Εἰς μνήμας μεγαλομαρτύρων

«Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθῆσει καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πλυθνηθήσεται».

«Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν ταῖς ἀυλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσει».

Εἰς μνήμας μαρτύρων

«Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ».

«Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς».

Εἰς μνήμας ὁσίων ἀνδρῶν

«Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα».

«Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ».

Εἰς μνήμας ὁσίων ἢ μαρτύρων γυναικῶν

«Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου».

«Ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου, καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου».

Τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια**«Σήμερον σωτηρία» καὶ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»**

Καθ' ἐκάστην Κυριακὴν, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἑορτὴ, μετὰ τὸ τέλος τῆς δοξολογίας ψάλλεται, ἀντὶ ἀπολυτικίου, τὸ ὑπὸ τῶν *Τυπικῶν* ὀνομαζόμενον «ἀναστάσιμον τροπάριον». Δύο δὲ εἶναι τὰ ἀναστάσιμα τροπάρια, ποιήματα ἀμφότερα Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τὸ «Σήμερον σωτηρία» καὶ τὸ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος».

Τὰ τροπάρια ταῦτα ὀρίζονται ὑπὸ πλείστων λειτουργικῶν βιβλίων καὶ *Τυπικῶν* τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ ὑπὸ τινων Ἐργολπίων καὶ Ἡμερολογίων. (Πρβλ. *Παρακλητικὴ, Μικρὰ Ὀκτώηχος, Πεντηκοστάριον, Μέγα Ὁρολόγιον, Μέγα Εὐχολόγιον, Τυπικὸν Ἄγ. Σάββα, Τυπικὸν Γεωργίου Ῥήγα, Σύστημα Τυπικοῦ π. Κων/νου Παπαγιάννη, Ἐργολπίον ἀναγνώστου καὶ ψάλτου* -ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, *Συλλειτουργικόν, ἦτοι ἡ τάξις ἀναγνώστου καὶ ψάλτου* -ἔκδ. ἰ. μ. Σίμωνος Πέτρας, *Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Μικρὸν Τυπικόν*). Τὸ δὲ *Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία*, σελ. 29 καὶ 58) ὀρίζει μὲν νὰ ψάλληται μόνον τὸ τροπάριον «*Σήμερον σωτηρία*», οὐκ ἀπαγορεύει ὅμως τὸ «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*».

Κατὰ τὰς ἀνωτέρω πηγὰς, τὸ μὲν «*Σήμερον σωτηρία*» ὀρίζεται εἰς τοὺς τέσσαρας κυρίους ἤχους (α', β', γ' καὶ δ') καὶ ψάλλεται πάντοτε εἰς ἤχον δ'. Τὸ δὲ «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*» ὀρίζεται εἰς τοὺς τέσσαρας πλαγίους ἤχους (πλ. α', πλ. β', βαρὺν καὶ πλ. δ') καὶ ψάλλεται κατ' ἄλλας πηγὰς εἰς ἤχον πλ. δ' καὶ κατ' ἄλλας εἰς ἤχον β'. Τὸ ὀρθὸν ὅμως εἶναι νὰ ψάλλεται εἰς ἤχον β', διότι τὸ τροπάριον τοῦτο εἶναι ἀναστάσιμον κάθισμα τοῦ β' ἤχου, ἀπαντῶμενον ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*, τῇ Τετάρτῃ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων.

Σημείωσις. Κατ' ἄλλην τάξιν, διαγραφομένην εἰς τὸ *Τυπικὸν τοῦ Ἄγ. Σάββα*, τὰ τροπάρια ταῦτα ἐνηλλάσσοντο, ἦτοι τὸ μὲν α' ἐψάλλετο εἰς τοὺς ἤχους α', γ', πλ. α' καὶ βαρὺν, τὸ δὲ β' εἰς τοὺς ἤχους β', δ', πλ. β' καὶ πλ. δ'. Ἡ τάξις αὕτη δὲν ἐπεκράτησεν.

Τὸ κείμενον δὲ τῶν ὕμνων ἔχει ὡς ἀκολούθως·

Ἦχος δ'.

Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν· ἄσωμεν τῷ ἀναστάντι ἐκ τάφου, καὶ ἀρχηγῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν· καθελὼν γὰρ τῷ θανάτῳ τὸν θάνατον, τὸ νίκος ἔδωκεν ἡμῖν, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἦχος β'.

Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος, καὶ τὰ δεσμὰ διαρρήξας τοῦ ἄδου, ἔλυσας τὸ κατάκριμα τοῦ θανάτου, Κύριε, πάντας ἐκ τῶν παγίδων τοῦ ἐχθροῦ ῥυσάμενος· ἐμφανίσας σεαυτὸν τοῖς ἀποστόλοις σου, ἐξαπέστειλας αὐτοὺς ἐπὶ τὸ κήρυγμα, καὶ δι' αὐτῶν, τὴν εἰρήνην παρέσχες τῇ οἰκουμένῃ, μόνε πολυέλεε.

Γ'. ΕΝ ΤΗΙ ΘΕΙΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ

Τὰ Ἀντίφωνα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Θείας Λειτουργίας, μετὰ τὰ εἰρηνικά, φάλλονται τρία ψαλμικά ἀντίφωνα. Εἰς τὸ ἀρχαῖον (ἐνοριακὸν) Ἀσματικὸν Τυπικόν, ὑπῆρχον εἰδικὰ ἀντίφωνα μετ' ἐφυμνίων, τὰ ὁποῖα ἐφάλλοντο εἰς πᾶσαν Θείαν Λειτουργίαν, μετὰ στίχων ἐκ τῶν τριῶν ἀναστασίμων ψαλμῶν ζα' (91), ζβ' (92) καὶ ζδ' (94). Συμφώνως πρὸς τὰς προβλέψεις τοῦ (μοναχικοῦ) Τυπικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπεβλήθη βαθμηδὸν καὶ εἰς τὰς ἐνορίας, κατὰ μὲν τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἐορτάς, φάλλονται εἰδικὰ ἀντίφωνα ἐκ ψαλμικῶν στίχων μετ' ἐφυμνίων, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας τῶν ἐορταζομένων ἀγίων, φάλλονται τὰ λεγόμενα «τυπικά» καὶ «μακαρισμοί», ἧτοι ὡς α' ἀντίφωνον ὁ ψαλμὸς ρβ' (102), ὡς β' ἀντίφωνον ὁ ψαλμὸς ρμε' (145), ὡς γ' δὲ ἀντίφωνον οἱ μακαρισμοί, στιχολογούμενοι μετ' εἰδικῶν τροπαρίων εἰς τὴν Παρακλητικὴν διὰ τὰς Κυριακὰς, ἢ τροπαρίων ἐκ τῆς γ' καὶ Γ' ὠδῆς τῶν κανόνων διὰ τὰς ὑπολοίπους ἐορτάς.

Ἡ ἀνάγκη τῆς συντομίας ἐν ταῖς ἐνορίαις, ὠδήγησεν ἤδη εἰς τὴν βαθμιαίαν ἐκβολὴν τῶν «τυπικῶν» καὶ «μακαρισμῶν», καὶ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν αὐτῶν διὰ τῶν ἐφυμνίων· «Ταῖς πρεσβείαις» κτλ., εἴτε ἄνευ στίχων, εἴτε μετὰ στίχων ἐκ τῶν μὴ ψαλλομένων κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν «τυπικῶν».

Ἐφ' ὅσον ὅμως, ὡς εἶδομεν, ὑπάρχουσι τὰ εἰδικὰ πρὸς τοῦτο ἀρχαῖα ἀντίφωνα τοῦ Ἀσματικοῦ Τυπικοῦ, δεόν ὅπως οἱ στίχοι λαμβάνωνται ἐκ τῶν τριῶν ψαλμῶν τῶν ἀντιφώνων τούτων, οἱ ὁποῖοι μετὰ τῶν ἀντιστοίχων τελικῶς διαμορφωθέντων ἐφυμνίων, φάλλωνται εἰς πᾶσαν Λειτουργίαν, ἐκτὸς ἐὰν τύχη δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἐορτὴ ἢ μεθέορτος περίοδος. Ἔχουν δὲ ταῦτα ὡς ἐξῆς:

α'. Ἐν Κυριακῇ ἢ ἐν καθημερινῇ μεθ' ἐορτῆς

Ἀντίφωνον α'. Ἦχος β'. Ψαλμὸς ζα' (91).

Στίχ. α'. «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ φάλλειν τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς».

Στίχ. β'. «Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρῶτ' τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα».

Στίχ. γ'. «Ὅτι εὐφρανάς με, Κύριε, ἐν τοῖς ποιήμασί σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι».

Στίχ. δ'. «Ὅτι εὐθύς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β'. ᾠχος β'. Ψαλμὸς ζβ' (92).

Στίχ. α'. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

«Σῶσον ἡμᾶς, Πιὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν (ἢ ἐν καθημερινῇ· ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός), ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια».

Στίχ. β'. «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Στίχ. γ'. «Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης, θαυμαστός ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος».

Στίχ. δ'. «Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθησαν σφόδρα· τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἀγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν».

Δόξα, καὶ νῦν.

Ομονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων, καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε, Χριστὸς ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας, εἷς ὢν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Ἀντίφωνον γ'. ᾠχος ὁ τοῦ ἀπολυτικίου. Ψαλμὸς ζδ' (94).

Στίχ. α'. «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν».

Τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον (ἢ τὸ τοῦ ἀγίου).

Στίχ. β'. «Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἔξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ».

Στίχ. γ´ «Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν».

Εἰσοδικόν.

Δ εὔτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν (*ἢ ἐν καθημερινῇ*· «ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός»), ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλοῦια.

β´. Ἐν καθημερινῇ ἄνευ ἑορταζομένου ἁγίου

Ἀντίφωνον α´. ᾠχος β´. Ψαλμὸς ζα´ (91).

Στίχ. α´ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς».

Στίχ. β´ «Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρῶτὸ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νόκτα».

Στίχ. γ´ «Ὅτι εὐφρανάς με, Κύριε, ἐν τοῖς ποιήμασί σου, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου ἀγαλλιάσομαι».

Στίχ. δ´ «Ὅτι εὐθύς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β´. ᾠχος πλ. α´. Ψαλμὸς ζβ´ (92).

Στίχ. α´ «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

«Πρεσβείαις τῶν ἁγίων σου σῶσον ἡμᾶς, Κύριε».

Στίχ. β´ «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Στίχ. γ´ «Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης, θαυμαστός ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος».

Στίχ. δ´ «Τὰ μαρτύριά σου ἐπιστώθησαν σφόδρα· τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱὸς ...» (βλ. ἀνωτέρω).

Ἄντιφωνον γ'. Ἦχος β'. Ψαλμὸς ζδ' (94).

Στίχ. α'. «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Ὁ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι·
Ἄλληλούια».

Στίχ. β'. «Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἔξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν αὐτῷ».

Στίχ. γ'. «Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν».

Εἰσοδικόν. «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ...» (βλ. ἄνωτέρω).

Διὰ δὲ τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτάς, ἐν τῷ παρόντι χρησιμοποιοῦνται τὰ ἐν τῷ εὐρείας χρήσεως «Ἐγκόλπιον τοῦ ἀναγνώστου καὶ ψάλτου» κείμενα ἀντίφωνα (ἐπιμ. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, πρωτοπρεσβυτέρου, ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 2005, σελ. 245-274). Περὶ τούτων βλ. τὰς ἐν αὐτῷ σχετικὰς πληροφορίας («Εἰσαγωγικὸν σημεῖωμα», γενικῶς περὶ ἀντιφώνων ἐν σελ. 11 κ. ἔξ. καὶ εἰδικῶς ἐν σελ. 17 κ. ἔξ.).

Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα

Καθ' ἑκάστην Κυριακὴν, ἐφ' ὅσον δὲν συμπίπτει δεσποτικὴ ἢ θεομητορικὴ ἑορτὴ, εἰς τὰ μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια, ψάλλεται πρὸ τοῦ ἀπολυτικίου τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα, ἱδρυτοῦ καὶ προστάτου τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Ἦχος α'. Τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας.

Τὸ μέγα κλέος τῆς Κύπρου, τῆς οἰκουμένης τὸν κήρυκα, τῶν Ἀντιοχείων τὸν πρῶτον, τῆς χριστωνύμου κλήσεως ἀρχιτέκτονα, τῆς Ῥώμης τὸν κλεινὸν εἰσηγητὴν, καὶ θεῖον τῶν ἐθνῶν σαγηνευτὴν, τὸ τῆς χάριτος δοχεῖον, τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος τὸν ἐπώνυμον, ἀπόστολον τὸν μέγαν, τὸν τοῦ θεοῦ Παύλου συνέκδημον, τῶν Ἑβδομήκοντα πρῶτον, τῶν Δώδεκα ἰσοστάσιον· πάντες συνελθόντες σεπτῶς οἱ πιστοί, τὸν Βαρνάβαν ἄσμασι στέψωμεν· πρεσβεύει γὰρ Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ ὕμνος «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν»

Ὁ ἀρχαῖος οὗτος ὕμνος εἰσήχθη εἰς τὴν λατρείαν ἀπὸ τοῦ 624 μ.Χ. καὶ καλύπτει λειτουργικῶς τὸν χρόνον, ὅστις ἀπαιτεῖται, διὰ τὴν μεταφορὰν ὑπὸ τῶν λειτουργῶν, εὐπρεπῶς καὶ κοσμίως, μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ», τῶν Τιμίων Δώρων εἰς τὴν ἀγίαν πρόθεσιν, χωρὶς νὰ ἀναγκάζωνται νὰ ἐκφωνοῦν, καθ' ὁδόν, τὰς μετὰ τὴν μετοχὴν εἰς τὴν κοινωνίαν εὐχαριστιακὰς προτροπὰς· «Ὁρθοί· μεταλαβόντες». Ψάλλεται δὲ ἐν πάσῃ Λειτουργίᾳ, τελείᾳ ἢ Προηγιασμένῃ, ἐκτὸς τῆς Μ. Πέμπτης καὶ τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος.

Ὁ ὕμνος ψάλλεται ὑπὸ τοῦ β' χοροῦ, ὡς ἀκολουθῶς·

Ἦχος β'

Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν, αἰνέσεώς σου, Κύριε, ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς, τῶν ἀγίων σου μετασχεῖν μυστηρίων. Τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἀγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν, μελετῶντας τὴν δικαιοσύνην σου. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Εὐλόγησις κολλύβων εἰς ἑορτὰς ἢ μνήμας ἀγίων

Ἐὰν ἐπὶ τῇ πανηγυρικῶς ἀγομένη ἑορτῇ ἢ μνήμῃ ἀγίου προσφέρωνται κόλλυβα, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια καὶ κοντάκια τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἀγίου ὡς κατωτέρω. Ἀκολουθῶς, ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν· «Ὁ πάντα τελεσφορήσας» καὶ οἱ χοροὶ τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» (ἢ, κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη») καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Α'. Ἐν ἑορτῇ.

Εἰ μὲν ἐστὶν ἑορτῆ, τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον αὐτῆς.

Ἐὰν δὲ τύχη καὶ ἅγιος ἑορταζόμενος, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΑΣ ΑΓΙΩΝ

Πᾶσαι αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἀγίων διακρίνονται, ἀναλόγως τῶν ὕμνογραφικῶν στοιχείων τῶν ὁποίων περιέχουν, εἰς ἀκολουθίας μὴ ἑορταζομένων ἀγίων, εἰς ἀκολουθίας ἡμιορταζομένων ἀγίων καὶ εἰς ἀκολουθίας ἑορταζομένων ἀγίων· κατὰ δὲ τὴν ἀντίστοιχον ὁρολογίαν τοῦ *Τυπικοῦ*, εἰς ἀγίους ἑορταζομένους εἰς δ', ἀγίους ἑορταζομένους εἰς Γ' καὶ ἀγίους ἑορταζομένους εἰς η' (οἱ ἀριθμοὶ ἀναφέρονται εἰς πόσα τροπάρια ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ ἀγίου ἐν τῷ Ὅρθρῳ).

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν μὴ ἑορταζομένων ἀγίων στοιχειοθετοῦνται ἐκ τῶν ἀπολύτως ἀπαραιτήτων στοιχείων, ἧτοι τρία ἐσπέρια στιχηρὰ μετὰ ἢ ἄνευ ἰδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ κανόνος μετὰ μεσσηδίου καθίσματος. Ἐκτὸς τῶν στοιχείων τούτων, εἶναι δυνατὸν αἱ ἀκολουθίαι αὗται νὰ ἔχουν ἰδιόμελον δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ, ἀπολυτίκιον, κοντάκιον μετὰ ἢ ἄνευ οἴκου καὶ ἐξαποστειλᾶριον.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν ἡμιορταζομένων ἀγίων περιλαμβάνουν πάντα τ' ἀνωτέρω στοιχεῖα καὶ τοῦλάχιστον ἰδιόμελον δοξαστικὸν διὰ τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν. Ἐπὶ πλεόν, δυνατὸν νὰ ἔχουν στιχηρὰ ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ (3 προσόμοια ἢ ἓν μόνον ἰδιόμελον), στιχηρὰ αἰνῶν μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ, ἓν στιχηρὸν ἰδιόμελον (ἐκτὸς τοῦ δοξαστικοῦ) διὰ τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν καὶ μεγάλην δοξολογίαν.

Αἱ δὲ τῶν ἑορταζομένων ἀγίων συγκροτοῦνται ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων ἢ ἕξ ἐσπερίων στιχηρῶν μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ, στιχηρῶν ἀποστίχων μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ, ἀπολυτικίου, καθισμάτων δι' ἐκάστην στιχολογίαν τοῦ Ὅρθρου, ἕξ ἐνὸς ἢ δύο κανόνων μετὰ μεσσηδίου καθίσματος, ἐκ κοντακίου μετ' οἴκου, ἐξαποστειλαρίου, στιχηρῶν αἰνῶν μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ καὶ δοξολογίας μεγάλης. Ἐκτὸς τῶν στοιχείων τούτων, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀναγνώσματα, ἰδιόμελα λιτῆς μετ' ἰδιομέλου δοξαστικοῦ ἢ μόνον δοξαστικόν, ἐν δὲ τῷ Ὅρθρῳ πολυέλεος μετὰ καθίσματος, προκείμενον καὶ Εὐαγγέλιον μετὰ πεντηχοσταρίου ἰδιομέλου, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀκολουθία Μικροῦ Ἑσπερινοῦ.

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν μὴ ἑορταζομένων ἀγίων ὡς καὶ αἱ τῶν ἡμιορταζομένων ψάλλονται ἐκ τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῆς *Παρακλητικῆς* (ἢ *Ὀκτωήχου*), αἱ δὲ τῶν ἑορταζομένων ἀγίων ἐκ τοῦ *Μηναίου* μόνον. Κατὰ τὰς προεορτίους ὁμως ἢ μεθεόρτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν καὶ θεομητορικῶν ἑορτῶν, σχολάζει ἡ *Παρακλητικὴ*, καὶ ἀντ' αὐτῆς ψάλλεται ἢ προεόρτιος ἢ ἡ μεθεόρτος ἀκολουθία μετὰ τῆς τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας. Ψάλλονται δὲ αὗται κατὰ τὰς ἐφ' ἐξῆς διατάξεις.

Α'. ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩΝ ἢ ΜΕΘΕΟΡΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

**Ἐν μνήμῃ μὴ ἑορταζομένου ἢ ἡμιορταζομένου ἀγίου
ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς**

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ψάλλονται 6 στιχηρά, ὡς ἐξῆς·

Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας (τοῦ *Μηναίου*) στερῆται δοξαστικοῦ ἢ ἔχη ἐν ἡ δύο δοξαστικά (ἐν τῷ Ἑσπερινῷ), τῆς *Παρακλητικῆς* 3 (δύο ἐκ τῆς α' σειρᾶς καὶ ἐν ἐκ τῆς β') καὶ τοῦ ἀγίου 3. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη τρία δοξαστικά (ἦτοι δύο ἐν τῷ Ἑσπερινῷ καὶ ἐν ἐν τῷ Ὄρθρῳ), ἢ ἐὰν ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι ἔχοντες ἴδια στιχηρά ἕκαστος, μόνον τὰ τοῦ *Μηναίου* εἰς 6.

Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου* (τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τὸ σταυροθεοτοκίον). Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*.

Εἴτ' εὐδὺς καὶ ἄνευ εισόδου, τὸ «*Φῶς ἰλαρὸν*» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς *Παρακλητικῆς* μετὰ τῶν ἐν τῷ Ὠρολογίῳ στίχων· «*Πρὸς σὲ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου ...*» καὶ· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ...*» (τῆ δὲ Τετάρτῃ ἐσπέρας λέγονται οἱ ἐξῆς· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ...*» καὶ· «*Θαυμαστός ὁ Θεός ...*»). Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ ἀποστίχων, ψάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, ἀντὶ τῶν τῆς *Παρακλητικῆς*· ἐὰν ὁμως ἔχη μόνον ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, λέγονται πρῶτον τὰ τῆς *Παρακλητικῆς* καὶ εἶτα τὸ ἰδιόμελον μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εἶτα τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν). Δόξα, καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἐν τῷ τέλει τοῦ *Ὡρολογίου* ὀριζομένων διὰ τὰς καθημερινάς. (Ἐὰν ὁμοῦς πρόκειται νὰ ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, θεοτοκίον λέγεται ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων). Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικόν, ἀπολυτίκιον τοῦ ἐνός. Δόξα, τοῦ ἐτέρου. Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον διὰ τὰς καθημερινάς. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ οἰκεῖον θεοτοκίον (βλ. τέλος *Ὡρολογίου*).

Εἶτα ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός*».

ἽΟρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν). Δόξα, τὸ αὐτὸ (ἢ τοῦ ἐτέρου ἁγίου). Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον διὰ τὰς καθημερινάς (ἢ θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων, ἐὰν θὰ ψαλῆ μεγάλη δοξολογία). Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ οἰκεῖον θεοτοκίον.

Καθίσματα, τὰ τῆς *Παρακλητικῆς* καὶ εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες· ἐὰν μὲν τὸ *Μηναῖον* ἔχη ἓνα κανόνα, λέγονται οἱ δύο τῆς *Παρακλητικῆς* (ὁ α' μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ *Μηναίου* (ἄνευ εἰρμῶν). Ἐὰν δὲ τὸ *Μηναῖον* ἔχη δύο κανόνας, καταλιμπάνεται ὁ β' τῆς *Παρακλητικῆς*. Καὶ οἱ μὲν εἰρμοὶ λέγονται ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τροπάρια μετὰ τῶν ἐξῆς·

Εἰς τὰ κατανυκτικὰ καὶ σταυρώσιμα· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*».

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἐν γένει· «*Ἄγιοι (ἢ ἄγιοι ἢ ἁγία) τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε (ἢ πρέσβευε) ὑπὲρ ἡμῶν*».

Εἰς τὰ τῶν ἀσωμάτων τῆ *Δευτέρᾳ*· «*Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*».

Εἰς τὰ τοῦ Προδρόμου τῆ *Τρίτῃ*· «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*».

Εἰς τὰ τῶν ἀποστόλων τῇ Πέμπτῃ· «*Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*».

Εἰς τὰ θεοτοκία καὶ σταυροθεοτοκία· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*».

Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς, τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*».

Καταβασαίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἢ αἵτησις καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (τῇ δὲ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον).

Μετὰ τὴν Γ' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἢ αἵτησις καὶ ἀναγινώσκειται τὸ κοντάκιον (καὶ ὁ οἶκος, ἐὰν ὑπάρχη) τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη κοντάκιον, λέγεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλ. *Ὡρολογίον, ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν*).

Μετὰ δὲ τὴν η' ᾠδὴν· «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*» καὶ στιχολογεῖται ἢ Τιμιωτέρα. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἐξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἢ σταυροθεοτοκίου (βλ. *Ὡρολογίον, ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου*).

Εἶτα, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἰνων, ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη στιχηρά, ἀναγινώσκονται οἱ φαλμοὶ τῶν αἰνων, ὡς ἐν τῷ *Ὡρολογίῳ*, ἄνευ στιχηρῶν.

Ἀκολουθῶς, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται αὕτη, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, ὁμώγηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων καὶ ἀρχόμεθα τῆς Θείας Λειτουργίας. Μεγάλη δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ φαλῆ, ὡσάκις ὁ ἅγιος ἔχει στιχηρὰ αἰνων. Ἀλλὰ τότε τὰ μὲν ἀπόστιχα τῶν αἰνων παραλείπονται, ὡς ἐπισφραγιστικὰ δὲ τοῦ ἀπολυτικίου, τοῦ μεσῳδίου καθίσματος καὶ τῶν δοξαστικῶν τοῦ ἁγίου

δέον νὰ φαλοῦν ὅπωςδὴποτε θεοτοκία, οὐδέποτε δὲ σταυροθεοτοκία, ἔστω καὶ ἂν εἶναι Τετάρτη ἢ Παρασκευή.

Ἐὰν δὲν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἶνους εὐθύς τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς *Παρακλητικῆς* μετὰ τῶν ἐν τῷ Ἰσρολογίῳ στίχων· «Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους σου ...» καί· «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης ...» (τῆ δὲ Πέμπτη πρωὶ λέγονται οἱ ἐξῆς· «Οἱ οὐρανοὶ διηροῦνται δόξαν Θεοῦ ...» καί· «Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ...»). Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη πρὸ τοῦ δοξαστικοῦ καὶ ἐν στιχηρὸν ιδιόμελον, ψάλλεται καὶ τοῦτο μετὰ τοῦ οικείου στίχου, μετὰ τὰ ἀπόστιχα τῆς *Παρακλητικῆς*.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα καὶ νῦν», τὸ θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εἶτα τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ, ἀλλὰ «Καὶ νῦν» λέγεται θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Ἰσρολογίου ὀριζομένων διὰ τὸ τέλος τοῦ Ὄρθρου.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (ἢ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη δοξαστικόν) καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκια· Δόξα, τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος. Καὶ νῦν· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγεται· «Δόξα καὶ νῦν» μόνον τὸ τῆς περιόδου.

Προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας (τῆς σειρᾶς). Ἐὰν ὁμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγονται ἅπαντα τὰ τοῦ ἁγίου (βλ. τέλος Ἀποστόλου, εἰς τὸ *Μηνολόγιον*).

Σημειώσεις. 1. Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας δὲν ἔχη μὲν μεγάλην δοξολογίαν, ἀλλὰ ἡ ἀποστολικὴ ἢ ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ τοῦ *Μηνολογίου* ἔχη ἄμεσον ἀναφορὰν πρὸς αὐτόν, τότε δέον νὰ προτιμηθῆ τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ *Μηνολογίου*. Ἐν τῷ αὐτῇ περιπτώσει, ἐὰν λεχθῶσιν ἀμφοτέρω τὰ ἀναγνώσματα τοῦ *Μηνολογίου*, λέγεται προκείμενον καὶ ἀλληλουϊάριον τοῦ *Μηνολογίου*. Ἐὰν λεχθῆ Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ *Μηνολογίου*, λέγεται

προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ ἀλληλουϊάριον τοῦ *Μηνολογίου*. Ἐὰν δὲ λεχθῆ Ἀπόστολος τοῦ *Μηνολογίου* καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, λέγεται προκείμενον τοῦ *Μηνολογίου* καὶ ἀλληλουϊάριον τῆς ἡμέρας.

2. Τὰ λεκτέα ἀναγνώσματα τῶν καθημερινῶν (τῆς σειρᾶς) ὀρίζονται ἐν τῷ παρόντι μετὰ τὸ τέλος τῆς διατάξεως ἐκάστης Κυριακῆς· τὰ δὲ τοῦ *Μηνολογίου* εἰς τὴν οἰκείαν ἡμέραν.

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἐν μνήμῃ μὴ ἑορταζομένου ἢ ἡμιορταζομένου ἁγίου ἐν Σαββάτῳ

Ἐὰν ὁ ἅγιος τοῦ *Μηναίου* ἔχη ἔστω καὶ ἐν δοξαστικόν, ἐν τῷ Ὅρθρῳ φάλλεται «*Θεὸς Κύριος*»· ἐὰν δὲ στερεῆται δοξαστικοῦ, φάλλεται «*Ἀλληλούια*», ἀναλόγως δὲ διαμορφοῦται ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν.

α'. Μετὰ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*»

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε ἐκέκραξα*», φάλλονται 6 στιχηρά, ὡς ἐξῆς·

Ἐὰν ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας (τοῦ *Μηναίου*) ἔχη ἐν ἡ δύο δοξαστικά, τῆς *Παρακλητικῆς* 3 (εἰς μὲν τοὺς κυρίους ἤχους δεσποτικά δύο καὶ ἐν τῆς Θεοτόκου, εἰς δὲ τοὺς πλαγίους τρία δεσποτικά, μὴ ὑπαρχόντων στιχηρῶν τῆς Θεοτόκου εἰς τοὺς ἤχους τούτους) καὶ τοῦ ἁγίου 3. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη τρία δοξαστικά ἢ ἐὰν ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι, μόνα τὰ τοῦ *Μηναίου* εἰς 6.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ α' θειστοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἐβδομάδος.

Εἴτ' εὐθὺς καὶ ἄνευ εισόδου, τὸ «*Φῶς ἰλαρὸν*» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς *Παρακλητικῆς*, ἧτοι μαρτυρικά τοῦ ἤχου τρία (τὰ μὲν τῶν κυρίων ἤχων εὐρίσκονται εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὰ δὲ τῶν πλαγίων εἰς τὰ ἐσπέρια) καὶ νεκρώσιμον ἓν, μετὰ τῶν στίχων· «*Θαυμαστὸς ὁ Θεός ...*», «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ...*» καί· «*Μακάριοι οὗς ἐξελέξω ...*». Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ ἀποστίχων, φάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, ἀντὶ τῶν τῆς *Παρακλητικῆς*· ἐὰν ὁμοῦς ἔχη μόνον ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, λέγονται τὰ 3 μαρτυρικά τῆς

Παρακλητικῆς καί, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου, τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ θεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εἶτα τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων. Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικόν, ἀπολυτίκιον τοῦ ἐνός. Δόξα, τοῦ ἐτέρου. Καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων.

Εἶτα ἡ ἐκτενῆς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτὸ (ἢ τοῦ ἐτέρου ἁγίου). Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Καθίσματα, τὰ τῆς *Παρακλητικῆς* καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες· ἐὰν μὲν τὸ *Μηναῖον* ἔχη ἓνα κανόνα, λέγονται οἱ δύο τῆς *Παρακλητικῆς* (ὁ α' μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τοῦ *Μηναίου* (ἄνευ εἰρμῶν). Ἐὰν δὲ τὸ *Μηναῖον* ἔχη δύο κανόνους ἢ ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, καταλιμπάνεται ὁ β' τῆς *Παρακλητικῆς*. Καὶ οἱ μὲν εἰρμοὶ λέγονται ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τροπάρια μετὰ τῶν ἐξῆς·

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ καὶ τὰ τῶν ἁγίων ἐν γένει· «*Ἄγιοι (ἢ ἅγιοι ἢ ἁγία) τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε (ἢ πρέσβευε) ὑπὲρ ἡμῶν*».

Εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ α' κανόνος τῆς *Παρακλητικῆς*· «*Μακάριοι οὖς ἐξελέξω καὶ προσελάβον, Κύριε*».

Εἰς τὸ α' τροπάριον τοῦ β' κανόνος τῆς *Παρακλητικῆς*· «*Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν μαρτύρων σου ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*».

Εἰς τὸ β'· «*Αἱ ψυχὰι αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται*».

Εἰς τὸ γ'· «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν*».

Εἰς τὰ θεοτοκία· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*».

Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδῆς, τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*».

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ μετὰ τὴν γ' ὥδην ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἢ αἵτησις καὶ ψάλλεται τὸ καθίσμα τοῦ ἁγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Μετά τὴν Γ' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ αἴτησις καὶ ἀναγινώσκειται τὸ κοντάκιον (καὶ ὁ οἶκος, ἐὰν ὑπάρχη) τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη κοντάκιον, λέγεται τὸ τοῦ Σαββάτου μαρτυρικόν· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» (βλ. Ὡρολόγιον, ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν).

Μετά δὲ τὴν γ' ᾠδὴν· «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*» καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Μετά τὴν θ' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἐξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τοῦ Σαββάτου· «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*», μετὰ τοῦ θεοτοκίου· «*Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχόμεθα*» (βλ. Ὡρολόγιον, ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου).

Εἶτα, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἰνῶν, ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη στιχηρὰ, ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, ἄνευ στιχηρῶν.

Ἀκολουθίως, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται αὕτη, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων καὶ ἀρχόμεθα τῆς Θείας Λειτουργίας. Μεγάλῃ δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ ψαλῆ ὡσάκισ ὁ ἅγιος ἔχει στιχηρὰ αἰνῶν. Ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει, τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐὰν δὲν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἰνούς εὐθὺς τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῶμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετά τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς *Παρακλητικῆς*, ἥτοι μαρτυρικὰ τοῦ ἡγίου τρία καὶ νεκρώσιμον ἓν, μετὰ τῶν στίχων· «*Θαυμαστός ὁ Θεός ...*», «*Τοῖς ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ...*» καί· «*Μακάριοι οὗς ἐξελέξω ...*». Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος ἔχη πρὸ τοῦ δοξαστικοῦ καὶ ἐν στιχηρὸν ἰδιόμελον, λέγονται τὰ 3 μαρτυρικὰ τῆς *Παρακλητικῆς* καί, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου, τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ θεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εἶτα τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον, καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ἀλλὰ «*Καὶ νῦν*» λέγεται θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Ἱερολογίου ὀριζομένων διὰ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*». Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγεται τὸ τῆς περιόδου.

Προκείμενον, Ἀπόστολος, ἀλληλουϊάριον καὶ Εὐαγγέλιον, ὡς διετάχθησαν ἐν σελ. 50-51.

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν· «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἴνεσις. Ἀλληλούια*», ἢ «*Μακάριοι οὖς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν. Ἀλληλούια*». Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, κοινωνικόν τοῦ ἁγίου.

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

β'. Μετὰ τοῦ «*Ἀλληλούια*»

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ψάλλονται 6 στιχηρά, ὡς ἐξῆς·

Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη ἓνα ἅγιον, μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου 3 ἐκ τῆς *Παρακλητικῆς* (τὰ μὲν τῶν κυρίων ἤχων εὐρίσκονται εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὰ δὲ τῶν πλαγίων εἰς τὰ ἐσπέρια) καὶ τοῦ ἁγίου 3. Ἐὰν ὁμοῦς τὸ *Μηναῖον* ἔχη δύο ἁγίους, μόνον τὰ τῶν ἁγίων.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἐβδομάδος.

Εἶτ' εὐθὺς καὶ ἄνευ εἰσόδου, τὸ «*Φῶς ἰλαρόν*» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς *Παρακλητικῆς*, ἥτοι μαρτυρικόν τοῦ ἤχου ἓν (τὸ τέταρτον) καὶ νεκρώσιμα δύο, μετὰ τῶν στίχων· «*Μακάριοι οὖς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*» καί· «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀυλισθήσονται*». (Εἰς τοὺς πλαγίους ἤχους ταῦτα ψάλλονται ὡς ἐν τῇ *Παρακλητικῇ*. Εἰς τοὺς κυρίους ἤχους, ὁμοῦς, τὸ τέ-

ταρτον μαρτυρικὸν ζήτει τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ δὲ β' νεκρώσιμον τῷ Σαββάτῳ πρῶτ' εἰς τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνων). Ἐὰν ὁμως τὸ *Μηναῖον* ἔχη δύο ἀγίους, εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται μαρτυρικὰ τρία καὶ νεκρώσιμον ἓν (μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει μετὰ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*»).

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εἶτα τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά τοῦ Σαββάτου· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Καὶ νῦν· «*Μήτηρ ἀγία*» (βλ. τέλος *Ἐρολογίου*).

Εἶτα ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός*».

ἽΟρθρος

Ἐντὶ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ «*Ἀλληλούια*» τρις ἐκ δ' εἰς ἦχον β', μετὰ τῶν στίχων· «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβον, Κύριε*», «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται*» καὶ· «*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν*».

Ἀπολυτικά, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Καθίσματα, λέγονται ἐκ τῆς *Παρακλητικῆς* μαρτυρικὰ τρία, τὸ α' ἄνευ στίχου, τὸ β' μετὰ τοῦ «*Θαυμαστός ὁ Θεὸς ...*» καὶ τὸ γ' μετὰ τοῦ «*Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῆ αὐτοῦ ...*». (Εἰς τοὺς κυρίους ἦχους ταῦτα ψάλλονται ὡς ἐν τῇ α' στιχολογίᾳ. Εἰς τοὺς πλαγίους ἦχους ὁμως, τὸ τρίτον μαρτυρικὸν ζήτει μετὰ τὸν ἄμωμον). Δόξα, νεκρώσιμον (μετὰ τὸν ἄμωμον). Καὶ νῦν, θεοτοκίον τὸ α' τοῦ ἦχου (ἐκ τῆς α' στιχολογίας).

Εἶτα ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια (βλ. *Ἐρολόγιον*, ἀκολουθία τοῦ ἽΟρθρου), μεθ' ἃ ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Ἀκολούθως ψάλλεται τὸ ἐξῆς κάθισμα·

ἽΗχος πλ. α'.

Ανάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν, μετὰ δικαίων τοὺς δούλους σου, καὶ τούτους κατασκήνωσον ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, καθὼς γέγραπται, παρορῶν ὡς ἀγαθός, τὰ πλημμελήματα αὐτῶν, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει, φιλόανθρωπε.

Δόξα, πάλιν τὸ

Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει, φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Οὐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστέ ὁ Θεός, υἱοὺς φωτὸς δι' αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου, κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει διατυπωθεῖσαν διάταξιν (μετὰ τοῦ «Θεὸς Κύριος»).

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ μετὰ τὴν γ' ὥδῃν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἢ αἵτησις καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον.

Μετὰ τὴν Γ' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἢ αἵτησις καὶ ἀναγινώσκειται τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη κοντάκιον, λέγονται τὰ ἐξῆς νεκρώσιμα·

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. δ'.

Μετὰ τῶν ἁγίων ἀνάπαυσον, Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμὸς, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Ὁ οἶκος.

Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ δὲ ἐκ γῆς διεπλάσθημεν καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με καὶ εἰπὼν μοι· ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιῶντες ὥδῃν, τὸ Ἀλληλούια.

Μετὰ δὲ τὴν η' ὥδῃν· «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου.

Εἶτα ὁ ἱερεύς· «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτὸς» καὶ στιχολογεῖται ἢ Τιμιωτέρα. Μετὰ τὴν θ' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ Θεοτοκίον. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἕξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τοῦ Σαββάτου· «Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώ-

ντων» μετὰ τοῦ θεοτοκίου· «*Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα*» (βλ. Ὁρολόγιον, ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου).

Εἶτα ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» καὶ τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ ἤχου ἐκ τῆς *Παρακλητικῆς* (ἐὰν ὁ ἤχος ἔχη 3 μαρτυρικά, τὸ α' λέγεται δῖς, τὸ δὲ νεκρώσιμον παραλείπεται).

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εὐθύς δὲ τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ ὁ ἱερεὺς τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ ἀπόστιχα τῆς *Παρακλητικῆς*, ἦτοι τὰ 4 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς *Παρακλητικῆς*.

Εἶτα τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», «*Μνήσθητι, Κύριε*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκια· Δόξα, τὸ νεκρώσιμον· «*Μετὰ τῶν ἁγίων*». Καὶ νῦν, τὸ μαρτυρικόν· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Προκείμενον, Ἀπόστολος, ἀλληλουϊάριον καὶ Εὐαγγέλιον, τῆς ἡμέρας (βλ. καὶ τὰς ἐν σελ. 50-51 σημειώσεις 1 καὶ 2).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε, καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν. Ἀλληλούια*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἐν μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 6. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ α' ὁμόηχον (ἀναστάσιμον) θεοτοκίον (ἢ ἐν ἑσπέρᾳ Παρασκευῆς, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου τῆς ληγούσης ἐβδομάδος). Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα (ἐὰν ὑπάρχωσιν). Ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου (ἐὰν ὑπάρχη). Ἀπόστιχα, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου.

Δόξα, και νῦν, ὁμόηχον θεοτοκίον ἐκ τῶν ἀναστασίμων· ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «*Θεοτόκε Παρθένε*». Ἀπόλυσις· «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός*».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὸ τοῦ ἁγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

[Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου προβλέπη πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον, ψάλλονται καὶ τὰ μετὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα ὡς ἀνωτέρω, τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἴτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τοῦ (...)*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ...*» καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου. Ὁ ἱερεὺς· «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*», τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ') καὶ οἱ κανόνες].

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχη ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἕτερος τῆς Θεοτόκου), μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*», καὶ ὁ τοῦ ἁγίου ἄνευ εἰρμῶν, μετὰ στίχου· «*Ἄγιε (ἢ ἀγία) τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*» εἰς 4 ἢ 6 (ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῶν ἐν ἐκάστη ᾠδῇ τροπαρίων)· ἀλλ' ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη δύο κανόνας, λέγονται εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ὚' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λ ει τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς περιόδου. Προκείμενον, Ἀπόστολος, ἀλληλουϊάριον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (βλ. τέλος *Ἀποστόλου*, εἰς τὸ *Μηρολόγιον*). Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Β'. ΕΝ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩ ἢ Η ΜΕΘΕΟΡΤΩ ΗΜΕΡΑΙ

Ἐν μνήμῃ μὴ ἑορταζομένου ἢ ἡμιορταζομένου ἁγίου
ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ψάλλονται στιχηρὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα 3 καὶ τοῦ ἁγίου 3. Ἐὰν ὅμως ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι, ἔχοντες ἴδια στιχηρὰ ἕκαστος, μόνον τὰ τῶν ἁγίων εἰς 6.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον.

Εἴτ' εὐθὺς καὶ ἄνευ εἰσόδου, τὸ «Φῶς ἰλαρόν» χῦμα καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὴν πρώτην ὅμως μεθέορτον ἡμέραν δεσποτικῆς ἑορτῆς, γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ ἐν τῷ *Μηναίῳ* (ἢ *Πεντηκοσταρίῳ*) μέγα προκείμενον μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ προεόρτια ἢ μεθέορτα ἀπόστιχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ ἀποστίχων, ψάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον.

Εἶτα τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτικά οὕτως· α'. Ἐὰν ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον ἢ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ. Μόνον ἐν τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων ψάλλεται τὸ προεόρτιον τρίς.

β'. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἑνός. Δόξα, τοῦ ἑτέρου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐν δὲ τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων, τὸ προεόρτιον. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, πάλιν τὸ προεόρτιον.

Εἶτα ἡ ἐκτενής καὶ ἡ ἀπόλυσις, κατὰ μὲν τὰς προεορτίους ἡμέρας· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός», κατὰ δὲ τὰς μεθέορτους μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτικά οὕτως·

α'. Ἐὰν ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν, τὸ προεόρτιον ἀπολυτικίον ἢ τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἐν δὲ τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων, τὸ προεόρτιον τρίς.

β'. Ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἀγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἑνός. Δόξα, τοῦ ἐτέρου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐν δὲ τοῖς προεορτίοις τῶν Χριστουγέννων καὶ τῶν Φώτων, τὸ προεόρτιον. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, πάλιν τὸ προεόρτιον.

Καθίσματα, τὰ προεόρτια ἢ μεθεόρτα δις ἕκαστον.

Εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες· ὁ προεόρτιος ἢ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ ἀγίου ἢ οἱ τῶν ἁγίων, ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 ἕκαστος. Σημειωτέον δὲ ὅτι, ἐὰν ὑπάρχωσι δύο προεόρτιοι κανόνες, λέγονται ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4· ἐὰν δὲ ἡ ἑορτὴ ἔχει δύο κανόνας, οὗτοι κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας λέγονται ἀνὰ εἷς ἐναλλάξ, ἡμέραν παρ' ἡμέραν.

Καὶ οἱ μὲν εἰρμοὶ λέγονται ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τροπάρια τοῦ προεορτίου κανόνος ἢ τῆς ἑορτῆς, μετὰ τοῦ στίχου τοῦ κανόνος τῆς ἐπερχομένης ἢ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς· τὰ τροπάρια τοῦ κανόνος τοῦ ἀγίου ἢ τῶν ἁγίων, μετὰ τοῦ στίχου· «*Ἅγιοι (ἢ ἅγιοι ἢ ἁγία) τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε (ἢ πρέσβευε) ὑπὲρ ἡμῶν*»· τὰ θεοτοκία μετὰ τοῦ «*Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*»· τὰ δὲ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὥδῆς, μετὰ τοῦ «*Δόξα*» καὶ τοῦ «*Καὶ νῦν*».

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ μετὰ τὴν γ' ὥδῃν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἢ αἵτησις καὶ ψάλλεται τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθεόρτον.

Μετὰ τὴν Γ' ὥδῃν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἢ αἵτησις καὶ ἀναγινώσκειται, ἐν μὲν προεορτίῳ ἡμέρᾳ, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος (ἐὰν ὑπάρχη), ἐν δὲ μεθεόρτῳ ἡμέρᾳ μόνον τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· εἶτα τὸ συναξάριον. Ἐὰν ὁμοίως ὁ ἅγιος ἔχη κοντάκιον (ἢ καὶ οἶκον), τὸ προεόρτιον κοντάκιον ἢ τῆς ἑορτῆς λέγεται ἀπὸ γ' ὥδῆς πρὸ τῶν καθισμάτων, ἀφ' ὧν δὲ τὰ τοῦ ἀγίου.

Μετὰ δὲ τὴν ἡ' ᾠδὴν· «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*» καὶ στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν ὁ ἅγιος δὲν ἔχη ἑξαποστειλάριον, λέγεται τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς δις. Ἐὰν ὑπάρχωσι δύο προεόρτια ἢ δύο τῆς ἑορτῆς, ταῦτα λέγονται ἅπαξ ἕκαστον· ἐὰν δὲ ἔχη καὶ ὁ ἅγιος, λέγεται τὸ τοῦ ἁγίου καὶ τὸ α' προεόρτιον ἢ τὸ α' τῆς ἑορτῆς.

Εἶτα, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη στιχηρὰ αἰνῶν, ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη στιχηρά, ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν, ὡς ἐν τῷ *Ἠρολογίῳ*, ἀνευ στιχηρῶν. Μόνον ἐν τοῖς προεορτίοις καὶ μεθεόρτοις τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῖς προεορτίοις τῶν Φώτων, καὶ ἐὰν δὲν ἔχη ὁ ἅγιος στιχηρά, ψάλλεται τὸ «*Πᾶσα πνοή*» καὶ τὰ προεόρτια ἢ μεθεόρτια στιχηρὰ εἰς 4. Δόξα, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον. Καὶ νῦν, ὁμοίως.

Ἀκολούθως, ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, ψάλλεται αὕτη, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς καὶ ἀρχόμεθα τῆς Θείας Λειτουργίας. Μεγάλη δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ ψαλῆ ὡσάκισ ὁ ἅγιος ἔχει στιχηρὰ αἰνῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐὰν δὲν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἰνους εὐθύς τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἢ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, λέγονται τὰ προεόρτια ἢ μεθεόρτια ἀπόστιχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος δὲν ἔχη δοξαστικόν· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ προεόρτιον ἢ μεθέορτον.

Εἶτα τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος ἔχη δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Ἐὰν

δὲ ὑπάρχωσι δύο ἅγιοι ἔχοντες δοξαστικόν, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἑνός. Δόξα, τοῦ ἑτέρου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, κατὰ μὲν τὰς προεορτίους ἡμέρας τὰ τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὰς μεθεόρτους τὰ τῆς ἑορτῆς.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου ἢ τῶν ἁγίων (ἐὰν ἔχωσι δοξαστικόν), καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς.

Προκείμενον, Ἀπόστολος, ἀλληλουϊάριον καὶ Εὐαγγέλιον, ὡς διετάχθησαν ἐν σελ. 50-51. Εἰς ἃς δὲ ἡμέρας ὑπάρχει προεόρτιος ἢ μεθεόρτος Ἀπόστολος ἢ καὶ Εὐαγγέλιον, λέγονται ταῦτα ἀντὶ τῶν τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν».

Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐν Σαββάτῳ, ὅμως, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω», λέγεται τὸ ἕτερον κοινωνικὸν τοῦ Σαββάτου· «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι», καθ' ὅτι, κατὰ τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους ἡμέρας, δὲν φάλλονται νεκρώσιμα τροπάρια. Ἐὰν ὅμως ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγεται τὸ κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς»· ἀλλ' ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἐν μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», στιχηρὰ προεόρτια ἢ μεθεόρτια 3 καὶ τοῦ ἁγίου 3· ἀλλ' ἐὰν ὁ ἅγιος τιμᾶται ἐπισημώτερον, μόνον τὰ στιχηρὰ τοῦ ἁγίου εἰς 6. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθεόρτιον. Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (ἢ, κατὰ τὴν πρώτην μεθεόρτον ἡμέραν δεσποτικῆς ἑορτῆς, τὸ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἢ *Πεντηκοσταρίῳ* μέγα προκείμενον μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ) καὶ τὰ ἀναγνώσματα (ἐὰν ὑπάρχωσιν). Ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου (ἐὰν ὑπάρχη). Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθεόρτιον (ἐὰν δὲν ὑπάρχη τοιοῦτον, «Καὶ νῦν» λέγεται τὸ ἐν τοῖς ἀποστίχοις τῶν αἰνῶν τοῦ *Μηναίου* ἢ τοῦ *Πεντηκοσταρίου* προεόρτιον ἢ μεθεόρτιον). Ἀπόστιχα, τὰ στιχηρὰ τοῦ

ἀγίου. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθεόρτον. Ἀπολυτίκια, τοῦ ἀγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἐορτῆς· ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, λέγεται τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἐορτῆς. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν· «*Θεοτόκε Παρθένε*». Ἀπόλυσις, κατὰ μὲν τὰς προεορτίους ἡμέρας· «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός*», κατὰ δὲ τὰς μεθεόρτους μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἐορτῆς, ἐὰν ὑπάρχη τοιοῦτο.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἐορτῆς. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὸ τοῦ ἀγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθεόρτον.

[Ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου προβλέπη πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον, φάλλονται καὶ τὰ μετὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα ὡς ἀνωτέρω, τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου. Εἶτα ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τοῦ (...)*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς ...*» καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου. Ὁ ἱερεὺς· «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*», τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ') καὶ οἱ κανόνες].

Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος ἢ τῆς ἐορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, μετὰ τοῦ στίχου τοῦ κανόνος τῆς ἐπερχομένης ἢ τῆς προλαβούσης ἐορτῆς εἰς τὰ τροπάρια· εἶτα ὁ τοῦ ἀγίου ἄνευ εἰρμῶν, μετὰ στίχου· «*Ἄγιε (ἢ ἀγία) τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*» εἰς 4 ἢ 6 (ἀναλόγως τῆς ποσότητος τῶν ἐν ἐκάστη ᾠδῇ τροπαρίων)· ἀλλ' ἐὰν ὁ ἅγιος ἔχη δύο κανόνας, λέγονται εἰς 4 ἕκαστος. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐὰν ἡ ἐορτὴ ἔχει δύο κανόνας, οὗτοι κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας λέγονται ἀνὰ εἷς ἐναλλάξ, ἡμέραν παρ' ἡμέραν. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος (ἐὰν ὑπάρχη), ἢ τὸ κοντάκιον τῆς ἐορτῆς (ἄνευ τοῦ οἴκου)· εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθεόρτον. Ἀφ' Ἦ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀγίου καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἀγίου καὶ τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἐορτῆς· ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι δύο προεόρτια ἢ δύο τῆς ἐορτῆς, λέγεται τὸ τοῦ ἀγίου καὶ τὸ α' προεόρτιον ἢ τὸ α' τῆς ἐορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ στιχηρὰ τοῦ ἀγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ

νῦν, τὸ προεόρτιον ἢ μεθεόρτον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, κατὰ μὲν τὰς προεορτίους ἡμέρας τὰ τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὰς μεθεόρτους τὰ τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἢ τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον ἢ τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον, Ἀπόστολος, ἀλληλουϊάριον καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (βλ. τέλος Ἀποστόλου, εἰς τὸ Μηνολόγιον). Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς»· ἀλλ' ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Ἀναλήψεως, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

3. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΚΥΠΡΙΟΙΣ ΜΗΝΑΙΟΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ

Εἰς ἐκ τῶν βασικῶν στόχων τῆς ἐκδόσεως τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* ἦτο ἡ διάδοσις τῆς μνήμης τῶν Κυπρίων καὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ἑορταζομένων ἁγίων, ἰδίως διὰ τῶν συναξαρίων καὶ τῆς λειτουργικῆς χρήσεως τῶν ἀκολουθιῶν αὐτῶν, τῶν περιεχομένων εἰς αὐτάς. Κατὰ τοῦτο δὲν ἐπιδιώκεται διὰ τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν* ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἐν χρήσει *Μηναιῶν* διὰ νέων πληρεστέρων ἀκολουθιῶν. Στόχος εἶναι ἡ παροχὴ δυνατότητος πανηγυρικοῦ ἑορτασμοῦ ἐνὸς ἁγίου ἐκεῖ, ὅπου ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖ, ὅπου παραδοσιακῶς τιμᾶται ἡ μνήμη αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ παροχὴ δυνατότητος συμπλαμψῆς τῆς καθ' ἡμέραν ἀκολουθίας μετ' ἀκολουθίας τινὸς ἐκ τῶν *Κυπρίων Μηναιῶν*. Οὕτω, καὶ ἡ μνήμη τῶν ἐν τοῖς *Κυπρίοις Μηναιοῖς* ἁγίων διασώζεται καὶ ἡ ἐπαφὴ καὶ γνωριμία αὐτῶν ὑπὸ τῶν χριστιανῶν πραγματοποιεῖται καὶ ἡ καθ' ἡμέραν λειτουργικὴ πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας διατηρεῖται ἀναλλοίωτος.

Ἐχοντες ταῦτα ὡς γνώμονα, σημειοῦμεν ἐνταῦθα διαφόρους τυπικὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὰς περιπτώσεις ἑορτασμοῦ ἐνὸς ἁγίου, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀκολουθία εὐρίσκεται εἰς τὰ *Κύπρια Μηναιᾶ*, ἐν Κυριακῇ ἢ

ἐν καθημερινῇ, μετὰ ἢ ἄνευ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἡμέρας ἐκ τοῦ *Μηναίου*. Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν κατανόησιν τῶν κατωτέρω σημειουμένων τυπικῶν διατάξεων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν εἰς τὴν λατρείαν εἶναι ἡ διάκρισις μεταξὺ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἑορταστικοῦ Ἑσπερινοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ μεταξὺ πανηγυρικοῦ Ὁρθρου καὶ ἑορταστικοῦ Ὁρθρου.

Πανηγυρικὸς Ἑσπερινὸς εἶναι αὐτὸς εἰς τὸν ὁποῖον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, λέγονται ἀναγνώσματα, ψάλλεται λιτὴ καὶ τελεῖται ἀρτοκλασία· ἑορταστικὸς δὲ Ἑσπερινὸς εἶναι, ἀπλῶς εἰπεῖν, ὁ μετ' εἰσόδου. Πανηγυρικὸς Ὁρθρος εἶναι ὁ ἔχων, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον· ἑορταστικὸς δὲ Ὁρθρος εἶναι ὁ ἔχων καταβασίαι καὶ μεγάλην δοξολογίαν.

Δεδομένου ὅτι ἡ παρὰ Θεῷ τιμὴ καὶ δόξα ἑνὸς ἁγίου οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν μορφήν τῆς ὑφ' ἡμῶν τελουμένης ἀκολουθίας, ἡ ἐν πολλοῖς διάχυτος ἄποψις ὅτι, ἐὰν ἡ τελουμένη ἀκολουθία δὲν εἶναι πληρεστάτη (ἐὰν δηλ. δὲν τελεσθῶν πανηγυρικὸς Ἑσπερινὸς καὶ πανηγυρικὸς Ὁρθρος), δὲν τιμᾶται ἱκανοποιητικῶς ὁ ἅγιος, μόνις καὶ μετὰ βίας χρειάζεται νὰ ὑποδειχθῇ ὡς θεολογικῶς ἐσφαλμένη. Ἀποκορύφωμα τῆς οἰασδῆποτε τελέσεως μνήμης ἁγίου καὶ τῆς οἰασδῆποτε ψαλλομένης ἀκολουθίας εἶναι ἡ τέλεσις τῆς Θείας Λειτουργίας. Εἰς αὐτὴν κατατείνουσι πᾶσαι αἱ ἀκολουθίαι. Μνήμη δὲ ἁγίου σημαίνει πρωτίστως μετοχὴ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου.

Α'. ΕΝ ΚΥΡΙΑΚῃ

Συμφαλμωδία τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας μετὰ τῆς τοῦ *Κυρίου Μηναίου*

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἁγίου 4. (Ἐὰν ὅμως πανηγυρίζῃ ὁ ναὸς, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου 6). Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἡ ὁ ἅγιος ἑορτάζεται ἐπισήμως, ἀναγινώσκονται τὰ ἀναγνώσματα αὐτοῦ, ψάλλεται δὲ καὶ ἡ λιτὴ. Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων ἀποστίχων. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον.

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων. Ἐὰν δὰ τελεσθῆ ἄρτοκλασία, εἰς τὸ «Καὶ νῦν» δὰ ψαλῆ τὸ «Θεοτόκε Παρθένε».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Ὅπου ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἢ ὁ ἅγιος ἐορτάζεται ἐπισήμως, φάλλεται καὶ τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου. Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ κάθισμα αὐτοῦ. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καταβασίαι, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου 4, μετὰ καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τὸ ἑωθινόν, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ὅποτε φάλλεται τὸ δοξαστικὸν αὐτοῦ. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς Κυριακῆς, ἢ τῆς τυχούσης ἐορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτικίον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Προκείμενον καὶ Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου, ἀλληλουϊάριον τοῦ τυχόντος ἡχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*» (ἢ τὸ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ).

Συμφαλωμῶδία τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας μετὰ τῆς τοῦ *Μηναίου* καὶ τῆς τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῷ . Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τοῦ *Μηναίου* 3 καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* 3. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. (Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν· «*Δόξα*», τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου. Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καὶ

νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων ἀποστίχων. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ *Μηναίου* (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν). Δόξα, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου. Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ *Μηναίου* καὶ ὁ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' Γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καταβασίαι, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἑξαποστειλάρια, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ *Μηναίου*, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 2, τοῦ *Μηναίου* 3 καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* 3, μετὰ καταλλήλων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* στερεῖται αἰνῶν, λέγονται ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* 4. Δόξα, τὸ ἐωθινόν. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ι α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς Κυριακῆς, ἢ τῆς τυχούσης ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ *Μηναίου*, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς. Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

Β'. EN KATHMERINHT

Ψαλμωδία τῆς ἀκολουθίας μόνον ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὸ *Κύπριον Μηναῖον*, λαμβανομένων ὑπόψιν τῶν ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἑ σ π ε ρ ι ν ῷ . Ὅπου ὁ ναὸς δὲν τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου ἢ ὁ ἅγιος δὲν ἑορτάζεται ἐπισήμως, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ παραλείπονται.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Ὅπου ὁ ναὸς δὲν τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου ἢ ὁ ἅγιος δὲν ἑορτάζεται ἐπισήμως, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' καὶ β' στι-

χολογίας, εὐθύς ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες. Παραλείπονται δὲ ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς ἢ τῆς τυχούσης ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς περιόδου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Ἐὰν ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου συμπέσῃ κατὰ τὰς καθημερινὰς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, αὕτη μετατίθεται πρὸς τὸ πλησιέστερον Σάββατον, πλὴν τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, καὶ ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τοῦ Α' Σαββάτου τῶν νηστειῶν. Δύναται ἐπίσης νὰ μετατεθῇ καὶ εἰς τὴν Β', Δ' καὶ Ε' Κυριακὴν τῶν νηστειῶν καὶ νὰ ψαλλῇ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἡμέρας.

Ἐὰν συμπέσῃ ἐντὸς τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, δύναται νὰ μετατεθῇ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος τοῦ Θωμᾶ.

Ἐὰν τέλος τύχη ἐν Κυριακῇ ἢ ἑορτῇ τοῦ Πεντηκοσταρίου ἢ ἀποδόσει ἑορτῆς, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου μετατίθεται ἐν ἄλλῃ μὴ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ καὶ ψάλλεται εἴτε μόνη μετὰ τῶν μεθεόρτων (ἐὰν ὁ ναὸς πανηγυρίζῃ), καταλιμπανομένης τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἴτε μετὰ τῶν μεθεόρτων καὶ τῆς τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας.

Συμφαλμωδία τῆς ἀκολουθίας τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* μετὰ τῆς τοῦ *Μηναίου*

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», στιχηρὰ τοῦ *Μηναίου* 3 καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* 3. Δόξα τοῦ *Μηναίου*. (Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα», τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*). Καὶ νῦν, τὸ α' ὁμόηχον θεοτοκίον (ἢ ἐν ἑσπέρᾳ Παρασκευῆς, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡγου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος). Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τοῦ *Μηναίου*. (Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη ἀπόστιχα, λέγονται αὐτὰ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*). Δόξα, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀπολυτίκια, τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων. (Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν, λέγεται

μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον).

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὸ τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. (Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη καθίσματα, λέγονται τὰ τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*). Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου, ὁ τοῦ *Μηναίου* καὶ ὁ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' ε' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ *Μηναίου* (ἢ τὰ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, ἐὰν δὲν ἔχη τὸ *Μηναῖον*) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καταβασαί, τῆς περιόδου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ *Μηναίου* (ἐὰν ὑπάρχη), τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους, στιχηρὰ τοῦ *Μηναίου* 3 καὶ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* 3. (Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη στιχηρά, λέγονται αὐτὰ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* εἰς 4). Δόξα, τοῦ *Μηναίου* (ἢ, ἐλλείψει τούτου, τὸ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*). Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λ ει τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς ἢ τῆς τυχούσης ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ *Μηναίου* (ἐὰν ἐβάλῃ εἰς τὸν Ἐσπερινόν), τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς περιόδου. Ἀπόστολος τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ *Μηναίου* (ἢ, ἐλλείψει τούτου, τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*). Κοινωνικόν, τοῦ *Μηναίου* ἢ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*.

4. ΤΑΞΙΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Α'. ΕΝ ΤΩΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΙ

Ἄμα τῇ ἀφίξει τοῦ ἀρχιερέως, ὁ διάκονος ἢ οἱ διάκονοι ὑποδέχονται αὐτὸν εἰς τὸν νάρθηκα τοῦ ναοῦ ὅπου καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν τὸν μανδύαν, ἀκολούθως ἀσπάζεται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τὸ ὁποῖον φέρει ὁ προϊστάμενος τοῦ ναοῦ. Εἰσερχομένου τοῦ ἀρχιερέως εἰς τὸν ναόν, ὁ α' χορὸς ψάλλει

τὸ «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*». Τούτου φαλλομένου, ὁ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ τὸν λαὸν καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Ἰερεῖς καὶ ψάλται, ὑποκλινόμενοι εἰς τὸν ἀρχιερέα, ἀσπάζονται τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ προσέρχονται εἰς τὸν συνήθη αὐτῶν τόπον.

Ἀκολούθως, ὁ πρῶτος τῆ τάξει ἱερεὺς λέγει τὸ «*Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε ...*», καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἄρχεται τοῦ προοιμιακοῦ. Ἐὰν πανηγυρίζῃ ὁ ναός, μετὰ τὸ «*δόντος σου αὐτοῖς συλλέξουσιν*», ὁ χορὸς ἄρχεται τῶν Ἄνοιξανταρίων.

Ὁ διάκονος τὰ «*εἰρηνικά*», ψάλλοντος τοῦ χοροῦ, μετὰ πᾶσαν δέησιν, τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*». Ὁ διάκονος ἢ οἱ διάκονοι θυμιοῦσιν ὡς ἡ τάξις ἀπαιτεῖ.

Ἐὰν πανηγυρίζῃ ὁ ναός, ἀμέσως μετὰ τὰ πληρωτικά, ὁ διάκονος ἐξέρχεται καὶ ἵσταται εἰς τὸν σολέα, τῶν ὑπολοίπων διακόνων φερόντων εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τὴν ἱερὰν εἰκόνα τοῦ τιμωμένου ἁγίου, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ ἀνάλογο τροπάριο/α τῆς λιτῆς. Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ τροπαρίου, ποιεῖται ἡ ἀκολουθία τῆς λιτῆς.

Ἀκολουθεῖ τὸ «*Πρόσδεξαι, Κύριε*», ὅπου ὁ ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου, ἀσπάζεται τὴν ἱερὰν εἰκόνα καὶ ἀνέρχεται τοῦ θρόνου.

Τοιουτοτρόπως ποιοῦσιν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ διάκονοι ἀνά δύο.

Τὰ ἀπόστιχα ὡς προτάσσει ἡ τυπικὴ διάταξις. Ἄρτοκλασία, καὶ μετὰ τὸ πέρασ αὐτῆς ἀκολουθεῖ ἡ λιτάνευσις τῆς ἱερᾶς εἰκόνας τοῦ τιμωμένου ἁγίου καὶ ἀπόλυσις.

Πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὸ «*Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέαν ἡμῶν*», ἐνῶ οὗτος εὐλογεῖ τὸν λαόν.

Β'. ΕΝ ΤΩ Ι ΟΡΘΩ Ι

Τηρεῖται ἡ διάταξις ὑποδοχῆς τοῦ ἀρχιερέως ὡς εἰς τὸν Ἑσπερινόν. Ἀκολούθως, ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει τὰς ὀριζομένας ὑπὸ τοῦ *Τυπικοῦ* καταβασίας. Τούτων πληρωθεισῶν, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός ...*». Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει «*Τὴν τιμιωτέραν*», ἢ τὴν ἐνάτην, ὅπως ὀρίζει τὸ *Τυπικόν*, καὶ τὴν ἐνάτην τῶν καταβασιῶν.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ διακόνου μικρὰν συναπτὴν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐκφώνησιν· «*Ὅτι σε αἰνοῦσιν*», ὁ ἀρχιερεὺς ψάλλει τὸ ἐξαποστειλάριον (συ-

νήθως τὸ πρῶτον καὶ τὸ τρίτον, ἐὰν ὑπάρχη). Ἀμέσως μετὰ ὁ πρωτοψάλτης ἢ ἄλλος ἱεροψάλτης ἐκφωνεῖ· «*Κέλευσον, δέσποτα ἄγιε, ἦχος...* (τὸν ἦχο τῆς Κυριακῆς), ποιεῖ μετάνοιαν εἰς τὸν ἀρχιερέα ὅστις καὶ εὐλογεῖ αὐτόν, ἐπανέρχεται εἰς τὸ ψαλτήριον καὶ ἄρχεται τοῦ «*Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον*». Ὁ β' χορός· «*Αἰνεῖτε αὐτόν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ*». Τελειωθέντος τοῦ «*Αἰνεῖτε*», ὁ α' χορός ψάλλει· «*Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν, Κύριε, φύλαττε*» ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους.

Ψαλλομένου ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ «*Τὸν δεσπότην*», ὁ ἀρχιερεὺς κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ τελεῖ τὴν διάταξιν τοῦ «*Καιροῦ*» καὶ προσκυνεῖ τὰς ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνας, εὐλογεῖ διὰ τῶν δικηροτρικῆρων ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὸν λαόν, τοῦ β' χοροῦ ψαλλόντος· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον. Οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὰ στιχηρὰ τῶν αἰνῶν.

Πρὸ τῆς δοξολογίας, ὁ ἀρχιερεὺς κατέρχεται ἐκ τοῦ θρόνου καὶ ἵσταται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ καὶ ὁ πρῶτος τῶν διακόνων ἐκφωνεῖ· «*Ἱερεῖς, ἐξέλθετε*» (τρὶς). Οἱ ἱερεῖς, κρατοῦντες κατὰ τάξιν τὰ ἀρχιερατικὰ ἄμφια, ἐξέρχονται τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, ἵστανται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἐνδύουσιν αὐτόν. Ἐὰν ὑπάρχωσι συλλειτουργοῦντες ἀρχιερεῖς, ὁ πρῶτος τῆ τάξει διάκονος ἐκφωνεῖ «*Ἀρχιερεῖς, ἐξέλθετε*» (τρὶς) εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ἐνός καὶ μόνον ἐκφωνεῖ «*Ἀρχιερεῦ, ἐξελθε*» (τρὶς). Ἀκολούθως, ἱστάμενος ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχιερέως, ὑψοῖ τὰ δικηροτρικῆρα καὶ ἐκφωνεῖ· «*Οὕτω λαμφάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ἡμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς*». Ὁ β' διάκονος· «*Πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*». Εἴτα ὁ α' διάκονος προσφέρει τὰ δικηροτρικῆρα εἰς τὸν ἀρχιερέα, ὅστις εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*».

Γ'. ΕΝ ΤΗΙ ΘΕΙΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ

Ἐνταῦθα ὁ ἀρχιερεὺς ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον καὶ οἱ χοροὶ ἄρχονται τῆς δοξολογίας. Ἐν τῷ τέλει αὐτῆς, ὁ πρῶτος τῆ τάξει τῶν ἱερέων, ὑποκλινόμενος εἰς τὸν ἀρχιερέα, εἰσέρχεται διὰ τῆς Ὁραίας Πύλης εἰς τὸ Ἱερὸν εἰς τὸν συνήθη αὐτοῦ τόπον, καὶ τοῦ α' διακόνου, ἐκφωνοῦντος· «*Εὐλόγησον, δέσποτα*», ὁ ἱερεὺς ἄρχεται· «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ*

Πατρός». Ὁ διάκονος τὰ «εἰρηνικά», φάλλοντος τοῦ χοροῦ, μετὰ πᾶσαν δέησιν, τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*».

Εἰς τὴν μικρὰν εἴσοδον ὁ ἀρχιερεὺς φάλλει τὸ ὀριζόμενον εἰσοδικόν, κατὰ τὸ τέλος τοῦ ὁποίου λαμβάνει τὰ δικηροτρύκηρα καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ φάλλοντος· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*». Τὸ ἐφύμνιον· «*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ*» ἐπαναλαμβάνει ὁ β΄ χορός. Ὁ ἀρχιερεὺς, εἰσερχόμενος εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα, λαμβάνει τὸν θυμιατὸν καὶ φάλλει τὸ ὑπὸ τοῦ *Τυπικοῦ* ὀριζόμενον ἀπολυτίκιον, θυμιῶν κύκλω τῆς ἁγίας Τραπέζης, τὰς ἐν τῷ τέμπλῳ ἁγίας εἰκόνας, τὸν λαόν, καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα, τοῦ χοροῦ φάλλοντος τὸ αὐτὸ ἢ ἄλλο, καθὼς ὀρίζει τὸ *Τυπικόν*. Ὁ χορός τὸ τοῦ ναοῦ, ὁ ἀρχιερεὺς τὸ κοντάκιον, τὸ τέλος τοῦ ὁποίου φάλλει ὁ β΄ χορός. Ὁ διάκονος· «*Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν*». Ὁ ἀρχιερεὺς· «*Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*», τὸ τέλος τῆς ἐκφωνήσεως ταύτης συμπληροῖ ὁ διάκονος, βλέπων ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὸν λαόν· «*Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*». Κατόπιν φάλλεται ὁ τρισάγιος ὕμνος. Τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ α΄ χοροῦ, τὸ δεύτερον ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ, τὸ τρίτον ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν συλλειτουργούντων αὐτῷ, τὸ τέταρτον ὑπὸ τοῦ α΄ χοροῦ, τὸ πέμπτον ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν συλλειτουργούντων αὐτῷ, τὸ «*Δόξα Πατρὶ*», ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ, τὸ «*Καὶ νῦν*» ὑπὸ τοῦ α΄ χοροῦ, καὶ ὁ β΄ χορός τὸ «*Ἄγιος ἀθάνατος*».

Ἀπὸ τοῦ Βήματος φάλλεται ὁ τρισάγιος ὕμνος εἰς στάσεις. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης ἐκφωνεῖ εἰς τρεῖς στάσεις τὸ «*Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ*». Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης στάσεως εὐλογεῖ διὰ τῶν δικηροτρύκων τὸν λαόν, οἱ δὲ χοροὶ φάλλουσιν ἐναλλάξ· «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*». Ὁ α΄ διάκονος· «*Δύναμις*». Καὶ ὁ α΄ χορός φάλλει τὸ τελευταῖον τρισάγιον.

Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· «*Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς*». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν διακόνων εἰς τρεῖς στάσεις καὶ εἰς κάθε στάσιν τὸ ἐπαναλαμβάνουσιν, εἰς τὴν πρώτην ὁ ἀρχιερεὺς, εἰς τὴν δευτέραν ὁ α΄ χορός καὶ εἰς τὴν τρίτην ὁ β΄ χορός. Εἶτα λέγει ὁ διάκονος· «*Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν*». Καὶ ἐπαναλαμβάνει ὁ ἀρχιερεὺς μελωδικῶς· «*Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν*». Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὴν

φήμην τοῦ λειτουργοῦντος ἀρχιερέως, ἢ τοῦ οἰκείου μητροπολίτου, καὶ ἐπαναλαμβάνεται αὕτη μελωδικῶς ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, καὶ ὑπὸ τοῦ ἀ΄ χοροῦ, καὶ ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ.

Κατόπιν ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον ἀπ' ἄμβωνος ὑπὸ τοῦ διακόνου, ἐὰν ὑπάρχη, ἐν τῷ τέλει τοῦ ὁποίου ὁ ἀ΄ χορὸς ψάλλει τὸ «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*», καὶ τὸ «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*», μέχρι νὰ κατέλθῃ ὁ διάκονος ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος καὶ προσφέρει τὸ Εὐαγγέλιον εἰς ἀσπασμὸν ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως, ὅστις ἴσταται εἰς τὴν Ὁραίαν Πύλην, ὁπότε, λαβὼν τοῦτο, εὐλογεῖ τὸν λαὸν καὶ τὸ ἐναποθέτει εἰς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν.

Ἐν τῷ τέλει τοῦ χερουβικοῦ, ψαλλομένου τοῦ «*Ἀλληλούια*» ὑπὸ τοῦ β΄ χοροῦ, ὁ ἀ΄ χορὸς ψάλλει τὸ «*Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα*». Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς εὐλογεῖ διὰ τοῦ δικηρίου τὸν λαὸν καὶ προσφέρει τοῦτο εἰς τὸν διάκονον, ὅστις ἤδη εἶναι ἔξωθεν τῆς Ὁραίας Πύλης, καὶ λαβὼν τοῦτο, ἐκφωνεῖ τὰ πληρωτικά.

Μετὰ τὸ «*Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους*», ἀντὶ τοῦ «*Πατέρα Υἱόν*», ψάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀ΄ χοροῦ τὸ «*Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου*».

Εἰς τὴν ἀπόλυσιν, πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», οἱ χοροὶ ψάλλουσι· «*Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα ἡμῶν*», ἐνῶ οὗτος εὐλογεῖ τὸν λαόν.

5. ΑΙ ΦΗΜΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ

Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου

Χρυσοστόμου τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου, Πατρὸς ἡμῶν, Ποιμένος καὶ Ἐθνάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Πάφου

Γεωργίου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Πάφου, Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου Ἀρσινόης καὶ Ῥωμαίων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κιτίου

Νεκταρίου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Κιτίου, Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου Λάρνακος καὶ Λευκάρων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυρηναίας

Χρυσοστόμου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Κυρηναίας, Ὑπερτίμου καὶ Ἐξάρχου Λαπήθου καὶ Καραβᾶ, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ

Ἀθανασίου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Λεμεσοῦ καὶ Προέδρου Ἀμαθούντος, Νεαπόλεως καὶ Κουρίου, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μόρφου

Νεοφύτου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Μόρφου καὶ Προέδρου τῶν Σόλων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου

Βασιλείου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Κωνσταντίας καὶ Προέδρου Ἀμμοχώστου, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας

Νικηφόρου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Προέδρου Τηλλυρίας, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Ταμασοῦ καὶ Ὁρεινῆς

Ἡσαΐου τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Ταμασοῦ καὶ Προέδρου Ὁρεινῆς, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Τριμυθοῦντος

Βαρνάβα τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Τριμυθοῦντος καὶ Προέδρου Λευκάρων, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμενάρχου, πολλὰ τὰ ἔτη.

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Καρπασίας

Χριστοφόρου τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἐπισκόπου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Καρπασίας καὶ Προέδρου Αἰγιαλούσης, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀρσινόης

Παγκρατίου τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἐπισκόπου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Ἀρσινόης, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος

Νικολάου τοῦ Θεοφιλεστάτου καὶ Θεοπροβλήτου Ἐπισκόπου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Ἀμαθοῦντος, Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ποιμένος, πολλὰ τὰ ἔτη.

6. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΕΡΟΨΑΛΤΑΣ

Ἡ Ἐκκλησία ἀνεβίβασε τὸν ἱεροψάλτην εἰς μίαν πολὺ τιμητικὴν θέσιν ἐντὸς τοῦ πληρώματος αὐτῆς. Τὸν κατέταξεν εἰς τὴν τάξιν τῶν κατωτέρων κληρικῶν. Ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς συμβάλλει μεγάλως εἰς τὴν εὐτακτον τέλεσιν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν. Βοηθᾷ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λατρευτικῆς συνάξεως. Προσφέρει εἰς τοὺς πιστοὺς τὴν δυνατότητα νὰ βιώσουν ἐν κατανύξει τὰ λατρευτικὰ γεγονότα καὶ τὸν ὕμνολογικὸν πλοῦτον τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπιτελεῖ ἔργον ἀγγελικόν.

Ἐνεκα τούτου, ἔχει μεγάλην εὐθύνην ἀπέναντι εἰς τὸν Θεόν. Πρέπει νὰ ἔχη πάντα ἐνεργὸν τὴν αἴσθησιν ὅτι εἶναι ἓνας λειτουργός. Τὸ λειτούργημα τοῦ ὀφείλει νὰ τὸ ὑπηρετῇ μὲ ταπεινώσιν, μὲ συνέπειαν καὶ εὐαισθησίαν. Νὰ ἔχη διαρκῶς «ἀνοικτὰ καὶ ἄγρυπνα τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του», διὰ νὰ εἶναι ἡ διακονία τοῦ ἱεροπρεπῆς, καθὼς ἐπιτάσσει ἡ λειτουργικὴ τάξις, καὶ εὐπρόσδεκτος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Νὰ μελετᾷ προσεκτικὰ καὶ ἐπισταμένα τὰς «*Τάξεις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν*», νὰ εὐρίσκηται ἐν συνεχεῖ διαβουλεύσει μετὰ τοῦ ἱερέως, ἔτσι ὥστε νὰ ἀποφεύγωνται παραφωνίαι καὶ διχοστασίαι.

Νὰ εἶναι συνεπῆς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν ἐκουσίως. Ἐὰν κωλύηται νὰ παρίσταται εἰς ἀκολουθίαν τινα, θὰ πρέπει νὰ φροντίζη νὰ ἔχη ἀντικαταστάτην.

Συναφῶς ὀφείλει νὰ εἶναι παρὼν κατὰ τὰς ἱεράς ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Ὁρθρου καὶ τῆς Λειτουργίας τῶν Κυριακῶν, τῶν Δεσποτικῶν καὶ Θεομητορικῶν ἑορτῶν, ὡς καὶ τῶν ἑορταζομένων ἀγίων, ὡς ἀκολούθως: Ἰανουαρίου 1, 5, 6, 7 καὶ 30· Φεβρουαρίου 2· Μαρτίου 25· Ἀπριλίου 23· Μαΐου 21· Ἰουνίου 11, 29 καὶ 30· Ἰουλίου 27· Αυγούστου 6 καὶ 15· Σεπτεμβρίου 8 καὶ 14· Ὀκτωβρίου 26· Νοεμβρίου 8, 21 καὶ 30· Δεκεμβρίου 6, 12, 24, 25 καὶ 26.

Ἐπισθῆτως, δεὸν ὅπως παρευρίσκηται καὶ κατὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς Α' ἑβδομάδος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, κατὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν

Χαιρετισμῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μεγάλου Κανόνος, κατὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, πρωτὶ καὶ ἑσπέρας, τὴν Δευτέραν καὶ Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου, τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως, τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ κατὰ τὴν πανηγύριν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ὑπηρετεῖ, ἢ ἄλλου παρεκκλησίου ἢ ἐξωκκλησίου τῆς ἐνορίας ἢ τῆς κοινότητός του.

8. ΚΑΝΟΝΙΟΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2022

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
2	γ'	Ϛ'	Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων <i>Β' Τιμ. δ' 5-8</i> <i>«Τέκνον Τιμόθεε, νήφε ἐν πᾶσι»</i>	Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων <i>Μκ. α' 1-8</i> <i>«Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»</i>
9	δ'	Ζ'	Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα <i>Ἐφ. δ' 7-13</i> <i>«Ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις»</i>	Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα <i>Μτ. δ' 12-17</i> <i>«Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης»</i>
16	πλ. α'	Η'	Κυριακῆς ΚΘ' Ἐπιστολῶν <i>Κολ. γ' 4-11</i> <i>«Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ»</i>	Κυριακῆς ΙΒ' Λουκᾶ (δέκα λεπτῶν) <i>Λκ. ιζ' 12-19</i> <i>«Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ»</i>
23	πλ. β'	Θ'	Κυριακῆς ΛΑ' Ἐπιστολῶν <i>Α' Τιμ. α' 15-17</i> <i>«Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος»</i>	Κυριακῆς ΙΔ' Λουκᾶ (τυφλοῦ Ἰεριχοῦς) <i>Λκ. ιη' 35-43</i> <i>«Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν»</i>
30	βαρὺς	Ι'	Τριῶν Ἱεραρχῶν <i>Ἐβρ. ιγ' 7-16</i> <i>«Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν»</i>	Τριῶν Ἱεραρχῶν <i>Μτ. ε' 14-19</i> <i>«Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»</i>
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
6	πλ. δ'	ΙΑ'	Κυριακῆς ΙΖ' Ἐπιστολῶν <i>Β' Κορ. Ϛ' 16-ζ' 1</i> <i>«Ὑμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος»</i>	Κυριακῆς ΙΖ' Ματθαίου (Χαναanaίας) <i>Μτ. ιε' 21-28</i> <i>«Ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος»</i>

13	α'	Α'	Κυριακῆς ΛΓ' Ἐπιστολῶν Β' Τιμ. γ' 10-15 «Τέκνον Τιμόθεε παρηκολούθηκάς μου»	Κυριακῆς ΙΓ' Λουκᾶ (Τελώνου καὶ Φαρισαίου) Λκ. ιη' 10-14 «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν»
20	β'	Β'	Κυριακῆς ΛΔ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. ζ' 12-20 «Πάντα μοι ἔξεστιν»	Κυριακῆς ΙΖ' Λουκᾶ (Ἀσώτου) Λκ. ιε' 11-32 «Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς»
27	γ'	Γ'	Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω Α' Κορ. η' 8-9' 2 «Βρωμα ἡμᾶς οὐ παρίστησι»	Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω Μτ. κε' 31-46 «Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου»

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
6	δ'	Δ'	Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4 «Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία»	Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς Μτ. ζ' 14-21 «Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις»
13	πλ. α'	Ε'	Κυριακῆς Α' νηστειῶν Ἐβρ. ια' 24-26, 32-40 «Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος»	Κυριακῆς Α' νηστειῶν (Ὁρθοδοξίας) Ἰω. α' 44-52 «Ἦθέλῃσεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν»
20	πλ. β'	Ζ'	Κυριακῆς Β' νηστειῶν Ἐβρ. α' 10-β' 3 «Κατ' ἀρχάς σύ, Κύριε»	Κυριακῆς Β' νηστειῶν (Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ) Μκ. β' 1-12 «Εἰσήλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ»
27	βαρὺς	Ζ'	Κυριακῆς Γ' νηστειῶν Ἐβρ. δ' 14-ε' 6 «Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν»	Κυριακῆς Γ' νηστειῶν (Σταυροπροσκυνήσεως) Μκ. η' 34-9' 1 «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν»

ΑΠΡΙΛΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
3	πλ. δ'	Η'	Κυριακῆς Δ' νηστειῶν Ἐβρ. Γ' 13-20 «Τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεός»	Κυριακῆς Δ' νηστειῶν (Ἰωάννου τῆς Κλίμακος) Μκ. θ' 17-31 «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»
10	α'	Θ'	Κυριακῆς Ε' νηστειῶν Ἐβρ. θ' 11-14 «Χριστός παραγενόμενος ἀρχιερεὺς»	Κυριακῆς Ε' νηστειῶν (Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας) Μκ. ι' 32-45 «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα»
17	-	-	Κυριακῆς τῶν Βαΐων Φιλ. δ' 4-9 «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε»	Κυριακῆς τῶν Βαΐων Ἰω. ιβ' 1-18 «Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα»
24	α'	-	Κυριακῆς τοῦ Πάσχα Πράξ. α' 1-8 «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον»	Κυριακῆς τοῦ Πάσχα Ἰω. α' 1-17 «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος»
ΜΑΪΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
1	-	Α'	Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (Θωμᾶ) Πράξ. ε' 12-20 «Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων»	Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα (Θωμᾶ) Ἰω. κ' 19-31 «Οὔσης ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ»
8	β'	Δ'	Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Α' Ἰω. α' 1-7 «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς»	Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων Μκ. ιε' 43-ις' 8 «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας»
15	γ'	Ε'	Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου Πράξ. θ' 32-42 «Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον»	Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου Ἰω. ε' 1-15 «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερσόλυμα»

22	δ'	Z'	Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος <i>Πράξ. ια' 19-30</i> «Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι»	Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος <i>Ἰω. δ' 5-42</i> «Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν»
29	πλ. α'	H'	Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ <i>Πράξ. ιε' 16-34</i> «Ἐγένετο πορευομένων ἡμῶν»	Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ <i>Ἰω. θ' 1-38</i> «Παράγων ὁ Ἰησοῦς»
ΙΟΥΝΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
5	πλ. β'	I'	Κυριακῆς τῶν πατέρων <i>Πράξ. κ' 16-18, 28-36</i> «Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι»	Κυριακῆς τῶν πατέρων (Α' Οἰκ. Συνόδου) <i>Ἰω. ιε' 1-13</i> «Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς»
12	-	-	Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς <i>Πράξ. β' 1-11</i> «Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν»	Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς <i>Ἰω. ζ' 37-52, η' 12</i> «Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς»
19	πλ. δ'	A'	Κυριακῆς Α' Ἐπιστολῶν <i>Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2</i> «Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως»	Κυριακῆς Α' <i>Ματθαίου</i> (Ἁγίων Πάντων) <i>Μτ. ι' 32-33, 37-38,</i> <i>ιβ' 27-30</i> «Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει»
26	α'	B'	Κυριακῆς Β' Ἐπιστολῶν <i>Ῥωμ. β' 10-16</i> «Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη»	Κυριακῆς Β' <i>Ματθαίου</i> <i>Μτ. δ' 18-23</i> «Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς»

ΙΟΥΛΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
3	β'	Γ'	Κυριακῆς Γ' Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ε' 1-10 «Δικαιωθέντες ἐκ πίστεως»	Κυριακῆς Γ' Ματθαίου Μτ. ζ' 22-33 «Ὁ λόγος τοῦ σώματος»
10	γ'	Δ'	Κυριακῆς Δ' Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ζ' 18-23 «Ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας»	Κυριακῆς Δ' Ματθαίου Μτ. η' 5-13 «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοῦμ»
17	δ'	Ε'	Ἁγίας Μαρίνης Γαλ. γ' 23-δ' 5 «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»	Κυριακῆς τῶν πατέρων (Δ' Οἰκ. Συνόδου) Μτ. ε' 14-19 «Ἦμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»
24	πλ. α'	ς'	Κυριακῆς ς' Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ιβ' 6-14 «Ἔχοντες χαρίσματα»	Κυριακῆς ς' Ματθαίου Μτ. θ' 1-8 «Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον»
31	πλ. β'	ζ'	Κυριακῆς ζ' Ἐπιστολῶν Ῥωμ. ιε' 1-7 «Ὁφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ»	Κυριακῆς ζ' Ματθαίου Μτ. θ' 27-35 «Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ»
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
7	βαρὺς	Η'	Κυριακῆς Η' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. α' 10-17 «Παρακαλῶ ὑμᾶς»	Κυριακῆς Η' Ματθαίου Μτ. ιδ' 14-22 «Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὴν ὄχλον»

14	πλ. δ'	Θ'	Κυριακῆς Θ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. γ' 9-17 «Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί»	Κυριακῆς Θ' Ματθαίου Μτ. ιδ' 22-34 «Ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς»
21	α'	Γ'	Κυριακῆς Γ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. δ' 9-16 «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς Ἀποστόλους»	Κυριακῆς Γ' Ματθαίου Μτ. ιζ' 14-23 «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»
28	β'	ΙΑ'	Κυριακῆς ΙΑ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. θ' 2-12 «Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς»	Κυριακῆς ΙΑ' Ματθαίου Μτ. ιη' 23-35 «Ὡμοιωθῆ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΘΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
4	γ'	Α'	Κυριακῆς ΙΒ' Ἐπιστολῶν Α' Κορ. ιε' 1-11 «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέ- λιον»	Κυριακῆς ΙΒ' Ματθαίου Μτ. ιθ' 16-24 «Νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»
11	δ'	Β'	Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως Γαλ. ζ' 11-18 «Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γραύμασιν»	Κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως Ἰω. γ' 13-17 «Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν»
18	πλ. α'	Γ'	Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν Γαλ. β' 16-20 «Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος»	Κυριακῆς μετὰ τὴν Ὑψωσιν Μκ. η' 34-θ' 1 «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν»
25	πλ. β'	Δ'	Κυριακῆς ΙΕ' Ἐπιστολῶν Β' Κορ. δ' 6-15 «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους»	Κυριακῆς Α' Λουκᾶ Λκ. ε' 1-11 «Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην»

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
2	βαρὺς	Ε'	Τῶν ἐν Κύπρῳ ἀγίων Ἐβρ. ια' 33- ιβ' 2 «Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως»	Κυριακῆς Β' Λουκᾶ Λκ. ζ' 31-36 «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν»
9	πλ. δ'	Ζ'	Κυριακῆς ΙΖ' Ἐπιστολῶν Β' Κορ. ζ' 16-ζ' 1 «Ἔμεις ἐστε ναὸς Θεοῦ»	Κυριακῆς Γ' Λουκᾶ Λκ. ζ' 11-16 «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν»
16	α'	Ζ'	Κυριακῆς τῶν πατέρων Τίτ. γ' 8-15 «Τέκνον Τίτε, πιστὸς ὁ λόγος»	Κυριακῆς Δ' Λουκᾶ (Πατέρων Ζ' Οἰκ. Συνόδου) Λκ. η' 5-15 «Ἐξῆλθεν ὁ σπειρώων τοῦ σπειραῖ»
23	β'	Η'	Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου Γαλ. α' 11-19 «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον»	Κυριακῆς ζ' Λουκᾶ Λκ. η' 26-39 «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν»
30	γ'	Θ'	Κυριακῆς ΙΘ' Ἐπιστολῶν Β' Κορ. ια' 31-ιβ' 9 «Ὁ Θεὸς καὶ πατήρ τοῦ Κυρίου»	Κυριακῆς Ε' Λουκᾶ Λκ. ιζ' 19-31 «Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος»
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ				
ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
6	δ'	Ι'	Κυριακῆς ΚΑ' Ἐπιστολῶν Γαλ. β' 16-20 «Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται»	Κυριακῆς Ζ' Λουκᾶ Λκ. η' 41-56 «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»

13	πλ. α'	ΙΑ'	Ἰωάννου Χρυσοστόμου Ἐβρ. ζ' 26-η' 2 «Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς»	Κυριακῆς Η' Λουκᾶ Λκ. ι' 25-37 «Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»
20	πλ. β'	Α'	Κυριακῆς ΚΓ' Ἐπιστολῶν Ἐφ. β' 4-10 «Ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει»	Κυριακῆς Θ' Λουκᾶ Λκ. ιβ' 16-21 «Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου»
27	βαρὺς	Β'	Κυριακῆς ΚΔ' Ἐπιστολῶν Ἐφ. β' 14-22 «Χριστὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν»	Κυριακῆς ΙΓ' Λουκᾶ Λκ. ιη' 18-27 «Ἀνθρώπος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ»

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΗΜΕΡΟΜ.	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
4	πλ. δ'	Γ'	Ἁγίας Βαρβάρας Γαλ. γ' 23 - δ' 5 «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»	Κυριακῆς Ι' Λουκᾶ Λκ. ιγ' 10-17 «Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς»
11	α'	Δ'	Κυριακῆς τῶν Προπατόρων Κολ. γ' 4-11 «Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ»	Κυριακῆς ΙΑ' Λουκᾶ (Προπατόρων) Λκ. ιδ' 16-24, Μτ. κβ' 14 «Ἀνθρώπος τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα»
18	β'	Ε'	Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40 «Πίστει παρώκησεν Ἀβραάμ»	Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως Μτ. α' 1-25 «Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ»
25	-	-	Τῆς Ἑορτῆς Γαλ. δ' 4-6 «Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου»	Τῆς Ἑορτῆς Μτ. β' 1-12 «Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ»

9. ΠΙΝΑΞ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΤΩΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
7	Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	<i>Πράξ. ιθ' 1-8</i> «Ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ»	<i>Ἰω. α' 29-34</i> «Βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν»
17	Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου	<i>Ἐβρ. ιγ' 17-21</i> «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν»	<i>Λκ. ζ' 17-23</i> «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»
18	Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου	<i>Ἐβρ. ιγ' 7-16</i> «Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν»	<i>Μτ. ε' 14-19</i> «Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»
20	Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου	<i>Β' Κορ. δ' 6-15</i> «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι»	<i>Λκ. ζ' 17-23</i> «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»
25	Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου	<i>Ἐβρ. ζ' 26-ἡ' 2</i> «Τοιοῦτος ἡμῶν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς»	<i>Ἰω. ι' 9-16</i> «Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα»
30	Τριῶν Ἱεραρχῶν	<i>Ἐβρ. ιγ' 7-16</i> «Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν»	<i>Μτ. ε' 14-19</i> «Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου»
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
10	Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος	<i>Β' Τιμ. β' 1-10</i> «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»	<i>Ἰω. ιε' 17-ιζ' 2</i> «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῶν»

ΜΑΡΤΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
9	Τεσσαράκοντα μαρτύρων	<i>Έβρ. ιβ' 1-10</i> <i>«Τοσοῦτον ἔχοντες</i> <i>περικείμενον ὑμῖν</i> <i>νέφος»</i>	<i>Μτ. κ' 1-16</i> <i>«Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία</i> <i>τῶν οὐρανῶν»</i>
ΑΠΡΙΛΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
23	Γεωργίου τοῦ τροπαι- οφόρου	<i>Πράξ. ιβ' 1-11</i> <i>«Κατ' ἐκείνον</i> <i>τὸν καιρὸν»</i>	<i>Ἰω. ιε' 17-ις' 2</i> <i>«Ταῦτα ἐντέλλομαι</i> <i>ὑμῖν»</i>
25	Μάρκου ἀποστόλου	<i>Α' Πέ. ε' 6-14</i> <i>«Ταπεινώθητε ὑπὸ</i> <i>τὴν κραταιὰν χεῖρα</i> <i>τοῦ Θεοῦ»</i>	<i>Ακ. ι' 16-21</i> <i>«Ὁ ἀκούων ὑμῶν,</i> <i>ἐμοῦ ἀκούει»</i>
ΜΑΪΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
8	Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου	<i>Α' Ἰω. α' 1-7</i> <i>«Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς,</i> <i>ὃ ἀκηκόαμεν»</i>	<i>Ἰω. ιθ' 25-27,</i> <i>κα' 24-25</i> <i>«Εἰστήκεισαν παρὰ</i> <i>τῷ Στανρῶ»</i>
12	Ἐπιφανίου Κύπρου	<i>Α' Τιμ. ς' 11-16</i> <i>«Τέκνον Τιμόθεε, δίωκε</i> <i>δικαιοσύνην»</i>	<i>Ἰω. ι' 9-16</i> <i>«Ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα»</i>
21	Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἰσαποστόλων	<i>Πράξ. κς' 1, 12-20</i> <i>«Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς»</i>	<i>Ἰω. ι' 1-9</i> <i>«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν»</i>

ΙΟΥΝΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
2	Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως	<i>Ἐβρ. η' 1-6</i> <i>«Τοιοῦτον ἔχομεν</i> <i>ἀρχιερέα»</i>	<i>Λκ. ιβ' 8-12</i> <i>«Πᾶς ὃς ἂν</i> <i>ὁμολογήσῃ»</i>
11	Βαρνάβα ἀποστόλου	<i>Πράξ. ιβ' 25-ιγ' 12</i> <i>«Βαρνάβας καὶ</i> <i>Σαῦλος ὑπέστρεψαν»</i>	<i>Λκ. ι' 16-21</i> <i>«Ὁ ἀκούων ὑμῶν,</i> <i>ἔμοῦ ἀκούει»</i>
24	Γενέσιον Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	<i>Ῥωμ. ιγ' 11-ιδ' 4</i> <i>«Νῦν ἐγγύτερον</i> <i>ἡμῶν ἡ σωτηρία»</i>	<i>Λκ. α' 1-25, 57-68,</i> <i>76, 80</i> <i>«Ἐπειδή περ πολλοὶ</i> <i>ἐπεχείρησαν»</i>
29	Πέτρου καὶ Παύλου ἀποστόλων	<i>Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9</i> <i>«Ἐν ᾧ δ' ἂν τις</i> <i>τολμᾷ»</i>	<i>Μτ. ις' 13-19</i> <i>«Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς</i> <i>εἰς τὰ μέρη»</i>
30	Σύναξις τῶν δώδεκα ἀποστόλων	<i>Α' Κορ. δ' 9-16</i> <i>«Ὁ Θεὸς ἡμᾶς</i> <i>τοὺς ἀποστόλους»</i>	<i>Μτ'. θ' 36-ι' 8</i> <i>«Ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς</i> <i>τοὺς ὄχλους»</i>
ΙΟΥΛΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
8	Προκοπίου μεγαλομάρτυρος	<i>Α' Τιμ. δ' 9-15</i> <i>«Τέκνον Τιμόθεε,</i> <i>πιστὸς ὁ λόγος»</i>	<i>Λκ. ζ' 17-19, θ' 1-2,</i> <i>ι' 16-21</i> <i>«Ἦλθε πρὸς τὸν</i> <i>Ἰησοῦν ὄχλος»</i>
17	Μαρίνης μεγαλομάρ- τυρος	<i>Γαλ. γ' 23-δ' 5</i> <i>«Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν</i> <i>τὴν πίστιν»</i>	<i>Μκ. ε' 24-34</i> <i>«Ἠκολούθει τῷ</i> <i>Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς»</i>
20	Ἠλιού τοῦ Θεσβίτου	<i>Ἰακ. ε' 10-20</i> <i>«Υπόδειγμα λάβετε»</i>	<i>Λκ. δ' 22-30</i> <i>«Ἐθαύμαζον</i> <i>οἱ ὄχλοι»</i>

26	Παρασκευῆς ὀσιομάρτυρος	<i>Γαλ. γ' 23-δ' 5</i> «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν»	<i>Μκ. ε' 24-34</i> «Ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς»
27	Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος	<i>Β' Τιμ. β' 1-10</i> «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»	<i>Ἰω. ιε' 17-ιζ' 2</i> «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
29	Ἀποτομὴ κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	<i>Πράξ. ιγ' 25-32</i> «Ὡς ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον»	<i>Μκ. ζ' 14-30</i> «Ἦκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς»
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
1	Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου	<i>Α' Τιμ. β' 1-17</i> «Τέκνον Τιμόθεε παρακαλῶ πρῶτον πάντων»	<i>Ακ. δ' 16-22</i> «Ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρετ»
26	Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου	<i>Α' Ἰω. δ' 12-19</i> «Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται»	<i>Ἰω. ιθ' 25-27, κα' 24-25</i> «Εἰστήκεισαν παρὰ τῷ Σταυρῷ»
29	Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ	<i>Γαλ. ε' 22-ζ' 2</i> «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος»	<i>Ακ. ζ' 17-23</i> «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ»
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
26	Δημητρίου μεγαλομ.	<i>Β' Τιμ. β' 1-10</i> «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι»	<i>Ἰω. ιε' 17-ιζ' 2</i> «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν»

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
8	Σύναξις τῶν ἀρχι- στρατήγων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ	<i>Ἐβρ.</i> β' 2-10 « <i>Εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος</i> »	<i>Ακ.</i> ι' 16-21 « <i>Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει</i> »
9	Νεκταρίου ἐπισκόπου Πενταπόλεως	<i>Ἐφ.</i> ε' 8-19 « <i>Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε</i> »	<i>Ἰω.</i> ι' 9-16 « <i>Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα</i> »
13	Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου	<i>Ἐβρ.</i> ζ' 26-ἡ' 2 « <i>Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς</i> »	<i>Ἰω.</i> ι' 9-16 « <i>Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα</i> »
25	Αἰκατερίνης μεγαλομ.	<i>Γαλ.</i> γ' 23-29, δ' 1-5 « <i>Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν</i> »	<i>Μκ.</i> ε' 24-34 « <i>Ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς</i> »
26	Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνας	<i>Γαλ.</i> ε' 22-ῥ' 2 « <i>Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος</i> »	<i>Ακ.</i> ιβ' 32-40 « <i>Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποιμνιον</i> »
30	Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου	<i>Α' Κορ.</i> δ' 9-16 « <i>Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους</i> »	<i>Ἰω.</i> α' 35-52 « <i>Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης</i> »
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ			
ΗΜΕΡΟΜ.	ΕΟΡΤΗ	ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
4	Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος	<i>Γαλ.</i> γ' 23-δ' 5 « <i>Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν</i> »	<i>Μκ.</i> ε' 24-34 « <i>Ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς</i> »
5	Σάββα τοῦ ἡγιασμένου	<i>Γαλ.</i> ε' 22-ῥ' 2 « <i>Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος</i> »	<i>Μτ.</i> ια' 27-30 « <i>Πάντα μοι παρεδόθη</i> »
6	Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων	<i>Ἐβρ.</i> ιγ' 17-21 « <i>Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν</i> »	<i>Ακ.</i> ς' 17-23 « <i>Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ</i> »
12	Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος	<i>Ἐφ.</i> ε' 8-19 « <i>Ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖται</i> »	<i>Ἰω.</i> ι' 9-16 « <i>Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα</i> »
26	Σύναξις τῆς Ἵπεραγίας Θεοτόκου	<i>Ἐβρ.</i> β' 11-18 « <i>Ὁ ἀγιαζῶν καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι</i> »	<i>Μτ.</i> β' 13-23 « <i>Ἀναχωρησάντων τῶν Μάγων</i> »

10. ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ

Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ ἱεραὶ ἀκολουθίαι ἄρχονται οὕτως:

Μῆνες	Ἑσπερινὸς	Ὁρθρος
Ἰανουάριος καὶ Δεκέμβριος	4:30 μ.μ.	7:00 π.μ.
Φεβρουάριος καὶ Νοέμβριος	4:30 μ.μ.	6:30 π.μ.
Μάρτιος	5:00 μ.μ.	6:30 π.μ.
Ἀπρίλιος καὶ Σεπτέμβριος	6:00 μ.μ.	6:30 π.μ.
Ὀκτώβριος	5:30 μ.μ.	7:00 π.μ.
Μάιος καὶ Αὐγουστος	6:30 μ.μ.	6:30 π.μ.
Ἰούνιος καὶ Ἰούλιος	7:00 μ.μ.	6:30 π.μ.

Τὰ Χριστούγεννα ὁ Ὁρθρος ἄρχεται τὴν 5:00 π.μ.

Οἱ Χαιρετισμοὶ πρὸς τὴν Θεοτόκον ἄρχονται τὴν 6:00 μ.μ. (χειμερινὴν ὥραν) καὶ τὴν 6:30 μ.μ. (θερινὴν ὥραν).

Οἱ Παρακλητικοὶ Κανόνες τοῦ Δεκαπενταυγούστου ἄρχονται τὴν 7:00 μ.μ.

Τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα αἱ ἀκολουθίαι ἄρχονται οὕτως·

Ὁ Νυμφίος 7:00 μ.μ.

Ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων

τῆς Μεγάλης Δευτέρας, Τρίτης καὶ Τετάρτης 7:00 π.μ.

Ἡ Θεία Λειτουργία τῆς Μεγάλης Πέμπτης 7:00 π.μ.

Τὰ Ἅγια Πάθη τὴν Μεγάλην Πέμπτην 6:30 μ.μ.

Αἱ Ὁραι τὸ πρωὶ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς 7:00 π.μ.

Ὁ Ἐπιτάφιος τὸ ἑσπέρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς 7:00 μ.μ.

Ἡ Θεία Λειτουργία τὸ Μέγα Σάββατον 7:30 π.μ.

Τὸ Πάσχα οἱ κώδωνες σημαίνουν εἰς τὴν 11ην τῆς νυκτὸς τοῦ Μεγάλου Σαββάτου καὶ ὁ Καλὸς Λόγος λέγεται τὴν 12ην ἀκριβῶς μεσονύκτιον ὥραν.

Ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης ἄρχεται τὴν 11:00 π.μ.

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ· Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας τοῦ Μεγάλου.

Κατάλυσις εἰς πάντα, μέχρι καὶ τῆς δ' Ἰανουαρίου.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Ἀμμοχώστου κ. Βασίλειος.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Κοντάκιον· «*Ἡ Παρθένος σήμερον*». Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεῖς*».

Ἑσπερινός

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 2 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 3 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα· «*Σοφίας ἐραστής*». Καὶ νῦν· «*Συγκαταβαίνων ὁ Σωτήρ*».

Εἵσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ *Μηναίου* καὶ ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου¹.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου, μετὰ τῶν στίχων·

---

1. Τὸ *Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας (Τ.Μ.Ε.)*, εἰς πάσας τὰς δεσποτικὰς καὶ θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὰς τῶν ἑορταζομένων ἁγίων ἐχόντων λιτὴν, ὀρίζει τὰ ἰδιόμελα αὐτῆς νὰ ψάλλωνται εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μεσονυκτικοῦ, μετὰ τὸν ν' ψαλμόν. Ἐν Κύπρῳ ὅμως εἴθισται ἡ λιτὴ νὰ τελεῖται εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς θέσιν, ἥτοι ἐν τῷ Ἑσπερινῷ πρὸ τῶν ἀποστίχων, καὶ τοῦτο ὠρίσαμεν ἐν τῷ παρόντι (βλ. γενικὰς διατάξεις σελ. 32.). Ἐὰν ὅμως δὲν τελεσθῇ λιτὴ ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τὰ ἰδιόμελα αὐτῆς ψάλλονται ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ, ὡς τὸ *Τ.Μ.Ε.* διατάσσει.

«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν».

«Στόμα δικαίου μελετήσῃ σοφίαν καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν».

Δόξα· «Ὁ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων». Καὶ νῦν· «Οὐκ ἐπησχύνθη».

Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. (Ἐὰν ὁμῶς ὑπάρχῃ ἀρτοκλασία, ἀπολυτίκια λέγονται τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «Θεοτόκε Παρθένε»).

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῷ Σαββάτῳ πρῶτῷ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα»

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν» τρὶς μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἀκούσατε ταῦτα πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην».

Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τοῦ ἱεράρχου». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς ..., Ἐξεχύθη ἡ χάρις».

Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' ὅτ' ὠδῆς, τὸ κοινάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι, διπλαῖ· «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα» καὶ· «Στείβει θαλάσσης». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς·

Τ ῆ ς ἐ ο ρ τ ῆ ς

α' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων».
«Ἡ τὸν πρὸ ἡλίου φωστῆρα».

β' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν κατὰ τὸν νόμον σαρκὶ περιτιμηθέντα».

«Ἡ τὸν πρὸ ἡλίου φωστῆρα».

γ' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν τῇ ὀγδόῃ περιτομῇ λαβόντα».
«Ἵπερβὰς τοὺς ὄρους Χριστός».

δ' «Σήμερον ὁ Δεσπότης σαρκὶ περιετμήθη καὶ Ἰησοῦς ἐκλήθη».
«Δεῦτε τοῦ Δεσπότης τὰ ἔνδοξα».

Τ ο ὦ ἀ γ ί ο υ

ε' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν ἱεράρχαις Βασίλειον τὸν μέγαν».
«Τοῦ ἀρχιποίμενος ὡς πρόβατον».

ς' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐκ Καισαρείας Βασίλειον τὸν μέγαν».

«Τοῦ ἀρχιποίμενος ὡς πρόβατον».

η' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν τῆς οἰκουμένης ὑπέρλαμπρον φωστῆρα».

«Τὸ τῆς Ἐκκλησίας πανίερου».

θ' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν κεκοσμηκότα Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησίαν».

«Τὸ τῆς Ἐκκλησίας πανίερου».

ι' Δόξα· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος».

«Τῆς τῶν ἀποστόλων καθέδρας».

ι' Καὶ νῦν· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας».

«Ὁ τὰ ὑπερῶα ἐν ὕδασι».

Καταβασίαι· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» καί· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην ..., Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 4 προσόμοια· «Φέρει περιτομὴν ἐν σαρκί».
Δόξα· «Ἐξεχύθη ἡ χάρις». Καὶ νῦν· «Συγκαταβαίνων ὁ Σωτῆρ».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, φάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ».
«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄· «Ἀπαγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔργα αὐτοῦ· διηγήσασθε πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄· «Εἶπατε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου φεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου».

Στίχ. δ΄· «Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψαλάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄· «Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιásθω ἡ γῆ, σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθεὶς».

Στίχ. β΄· «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

Στίχ. γ΄· «Ἐκ Σιῶν ἡ εὐπρέπεια τῆς ὠραιότητος αὐτοῦ».

Στίχ. δ΄· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ πάντα, ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησεν».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄ «Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελω τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου».

«Μορφήν ἀναλλοιώτως».

Στίχ. β΄ «Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων».

Στίχ. γ΄ «Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου».

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., ὁ σαρκὶ περιτμηθεῖς».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τῶν ὄλων Κύριος» (ζήτηι μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν).

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται» (Κολ. β΄ 8-12).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες» (Λκ. β΄ 20-21, 40-52).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Εἰς τὰ δίπτυχα, εἶδισται νὰ φάλληται τὸ κάτωθι μεγαλυνάριον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου·

Ἦχος β΄.

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότη, τὸν φωστῆρα τὸν φαινόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδόκων χώρας, Βασίλειον τὸν Μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.

Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Μορφήν ἀναλλοιώτως». Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν· «Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ», τὸ «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν»². Ὁπισθάμβωνος εὐχῆ· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

2. Τοῦτο φάλλεται εἰς πᾶσαν Λειτουργίαν. Περί τούτου βλ. γενικὰς διατάξεις, σελ. 44.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ψάλλεται δοξολογία ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους, ὡς κατωτέρω·

Διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε».

Ὁ α΄ χορὸς· «Μορφὴν ἀναλλοιώτως».

Ὁ β΄ χορὸς· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Ὁ α΄ χορὸς· «Δόξα», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου·

Ἦχος β΄.

Ὁ πάσης δημιουργὸς τῆς κτίσεως, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους, ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, εὐλόγησον τὸν στέφανον, τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε, φυλάττων ἐν εἰρήνῃ, τοὺς βασιλεῖς καὶ τὴν πόλιν σου, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ β΄ χορὸς· «Καὶ νῦν», τὸ κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου·

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Ὁ τῶν αἰῶνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὸς τῶν ὄλων, ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σῶζων τῷ ἐλέει σου, τῷ ἀπειρῷ, οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας, σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότη, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α΄ χορὸς· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

Ὁ β΄ χορὸς· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α΄ χορὸς· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχριστοῦ ἡμῶν στρατοῦ».

ἽΟ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

ἽΟ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου».

ἽΟ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

ἽΟ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

ἽΟ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

ἽΟ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν».

ἽΟ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

ἽΟ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

ἽΟ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὄντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τὸν τε γεγονότα τὸν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀφάτῳ σου μακροθυμία καταξιῶσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν εἰσελθεῖν· αὐτός, πανάγαθε Δέσποτα, τὴν εἴσοδον ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον· ὄμβρους εἰρηνικοὺς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῇ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκευάσον· δὸς ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ βεβαία τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσημημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὀδεύοντας. Τὴν ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καλῶς διαφύλαξον· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν γένος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν καὶ τὸν στρατὸν τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ στερέωσον καὶ κράτυνον. Τὴν νεότητα παιδαγωγῆσον, τὸ γῆρας περικράτησον, τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε, τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ.

ἽΙλέω ὄμματι ἐπίβλεψον καὶ ἐπὶ τὴν κάκωσιν τῆς ἰδιαίτερας ἡμῶν πατρίδος Κύπρου. Σύντμησον τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας ἡμῶν. Ἀποδίωξον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν τὸν ἀλλόθρησκον εἰσβολέα. Τοὺς αἰχμαλώτους ἐλευθέρωσον, τοὺς ἀγνωσομένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τοῖς οἰκείοις αὐτῶν. ἽΕλθέτω δὴ ἐφ' ἡμᾶς ἡ βασιλεία σου, βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, βασιλεία χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξιώσον ἡμᾶς ἐν ἐνὶ

στόματι και μιᾶ καρδίᾳ ὑμνεῖν σε και δοξάζειν τὸν ἐν Τριάδι ἄναρχον Θεὸν και αἰώνιον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ χοροί· «*Ἀμήν*».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), τὴν ἀπόλυσιν.

Οἱ χοροί (ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεὺς)· «*Τὸν δεσπότην και ἀρχιερέα*».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «*Δι' εὐχῶν*».

2. ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ. Προεόρτια τῶν Φώτων· Σιλβέστρου πάπα Ῥώμης· Σεραφεῖμ ὁσίου τοῦ Σαρῶφ. Ἦχος γ'. Ἐωθινὸν Γ'.

Πανηγυρίζει τὸ ἱερὸν ἡσυχαστήριον Ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ, παρὰ τὴν κοινότητα Σκουριωτίσσης.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τοῦ ἁγίου Βασιλείου. Κοντάκιον και ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προεόρτια προσόμοια και τὰ 3 τοῦ ἁγίου Σιλβέστρου³. Δόξα, τὸ προεόρτιον· «*Ἔρχεται πρὸς Ἰορδάνην*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρὸν*» και τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, και νῦν, τὸ προεόρτιον· «*Ἰωάννη βαπτιστὰ*» (βλ. ἀπόστιχα Ὁρθρου).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, και νῦν, τὸ προεόρτιον· «*Ἐτοιμάζου, Ζαβουλών*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, ἡ δέησις και ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

3. Τὸ *Τ.Μ.Ε.*, κατὰ τὰς προεορτίους Κυριακάς, παραλείπει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἑορταζόμενος. Ἀντιθέτως, ἡ πλειονότης τῶν *Τυπικῶν* ὀρίζει ὅπως ψάλληται και ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντιθεοτοκίων τὰ προεόρτια· «Προέρχεται Χριστὸς» καὶ· «Πεπλήρωται σήμερον». Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου, εἰς 4 ἕκαστος.

Ἄπὸ γ' ὠδῆς, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἄφ' ὚' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ὚' ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον· «Φωνὴ βοῶντος ἤχησε».

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προεόρτια προσόμοια· «Αἱ ἀγγελικαί», μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Διὰ τοῦτο μνησθήσομαι σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἐρμωνιείμ».

«Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν».

Δόξα, τὸ ὚' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων· «Τέκνον Τιμόθεε, νῆφε ἐν πᾶσι» (Β' Τιμ. δ' 5-8).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μκ. α' 1-8).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

3. ΔΕΥΤΕΡΑ. Προεόρτια τῶν Φώτων· Μαλαχίου προφήτου· Γορδίου μάρτυρος.

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς ε΄ Ἰανουαρίου, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, μετὰ τῶν κατωτέρω στοιχείων. Ἐὰν δὲ ὑπάρχη ἑορταζόμενος ἅγιος, λέγονται καταβασίαι· «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα*».

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ προεόρτια ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«*Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἐρμωνιείμ*».

«*Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν*».

Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», ψάλλεται ὁ διὰ τὸ Ἀπόδειπνον κανὼν τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Μετὰ τὴν θ΄ ᾠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὰ ἀπολυτικά κατὰ τὴν τάξιν, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «*Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον*». Ἀναγνώσματα διὰ τὴν σήμερον, Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας (Δευτ. ΚΘ΄ ἐβδ. Ἐπιστ.) καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως (Δευτ. ΙΓ΄ ἐβδ. Λουκᾶ).

4. ΤΡΙΤΗ. Προεόρτια τῶν Φώτων· ἡ σύναξις τῶν ἁγίων Ο΄ (70) ἀποστόλων· Θεοκτίστου ὁσίου· Χρυσάνθου καὶ Εὐφημίας μαρτύρων*⁴· Νικηφόρου ὁσίου τοῦ λεπροῦ.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας (Τρ. ΚΘ΄ ἐβδ. Ἐπιστ.) καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τῶν Φώτων (δ΄ Ἰαν.).

5. ΤΕΤΑΡΤΗ. Παραμονὴ τῶν ἁγίων Θεοφανείων· Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων· Συγκλητικῆς ὁσίας.

Νηστεία.

Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου, εὐθύς αἱ Μεγάλαι Ὁραὶ τῶν Θεοφανείων ὡς κατωτέρω.

4. Οἱ δι' ἀστερίσκου σημειούμενοι ἅγιοι, ἔχουσι τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν εἰς τὰ *Κύρια Μηναῖα*.

ᾠρα Α΄. *Εὐλόγητός ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον, «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ΄). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ οἱ τρεῖς ψαλμοί. Εἶτα· Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· Δόξα σοι, ὁ Θεός» (γ΄), «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄). Δόξα· «Ἀπεστρέφετο ποτέ». Καὶ νῦν· «Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη».*

Καὶ ἀρχομένου τοῦ ἀ΄ χοροῦ, φάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς ᾠρας, ἅπαξ ἕκαστον, τὸ μὲν ἀ΄ ἄνευ στίχου, τὸ β΄ μετὰ τοῦ «*Διὰ τοῦτο μνησθήσομαί σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἐρμωνιείμ*», τὸ δὲ γ΄ μετὰ τοῦ «*Δόξα, καὶ νῦν*». Τούτων ψαλλομένων, ὁ διάκονος (ἢ ἀπουσία τούτου ὁ ἱερεὺς) θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ κατζίου.

Μετὰ τὰ ἰδιόμελα, λέγονται τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ ἀπὸ τῆς ᾠραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον. Μετ' αὐτό, ὁ ἀναγνώστης χῦμα· «*Τὰ διαβήματά μου*», τὸ τρισάγιον, τὸ κοινάκιον· «*Ἐν τοῖς ρείθροις*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ΄), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*». Ὁ ἱερεὺς· «*Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς*» καὶ τὴν εὐχὴν· «*Χριστέ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν*». Ἀκολουθῶς ἐπισυνάπτονται αἱ

ᾠραι Γ΄ καὶ Δ΄. Ἀρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῇ Α΄ ᾠρα διάταξιν, ἀλλ' εἰς τὴν Γ΄ ᾠραν τῶν ἰδιομέλων ἀρχεται ὁ β΄ χορός, εἰς δὲ τὸ β΄ ἰδιόμελον ὁ στίχος· «*Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν*». Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς Δ΄ ᾠρας, ἐπισυνάπτεται ἡ

ᾠρα Θ΄. Τελεῖται ὡς καὶ ἡ Γ΄ ᾠρα, μέχρι τοῦ ἰδιομέλου· «*Ὅτε πρὸς αὐτόν*», τοῦ ὁποίου τὸ τέλος· «*σὺν Πατρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι*» φάλλει ὁ β΄ χορός. Εἶτα ὁ ἀ΄ χορός· «*Δόξα*». Ὁ β΄· «*Καὶ νῦν*». Καὶ ὁ κανονάρχης, ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ ἰδιόμελον· «*Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀψαμένην*», λέγων ἐκ γ΄ τὸν πρῶτον καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον. Εἶτα οἱ χοροὶ φάλλουσι τὸ αὐτὸ ἰδιόμελον ἐναλλάξ κατὰ στίχον (μετὰ τῶν ἐπαναλήψεων), μεθ' ὃ τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία κτλ. ὡς ἐν τῇ Α΄ ᾠρα.

Μετὰ τὴν εὐχὴν· «*Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*», ἀναγινώσκονται χῦμα τὰ τυπικά, οἱ μακαρισμοὶ καὶ τὰ μετ' αὐτῶν τροπάρια (βλ.

ᾠρολόγιον, ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν), παραλειπομένων τοῦ «Πιστεύω», τοῦ «Πάτερ ἡμῶν», τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ τοῦ «Εὐλόγησω τὸν Κύριον», διότι θὰ λεχθοῦν εἰς τὴν Λειτουργίαν. Ὅθεν μετὰ τὸ «Ἄνες, ἄφες», χῦμα τὸ κοντάκιον· «Ἐν τοῖς ῥείθροις» καὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ ιβ'. Εἶτα ὁ ἱερεὺς· «Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ὁ ἀναγνώστης· «Δόξα, καὶ νῦν», «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ γ', «Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν· «Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς» καὶ εὐθὺς ἄρχεται

Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία». Προοιμιακός. Εἰρηνικά.

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἐπέκλινας κάραν τῷ Προδρόμῳ».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας⁵ καὶ εἶτα, ἐκ τῶν ΙΓ' ἀναγνωσμάτων τῆς ἑορτῆς, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας τὰ ἐξῆς·

Α' ἀνάγνωσμα· «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός». Μετ' αὐτὸ ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον· «Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ» ὀλόκληρον (βλ. μετὰ τὸ Γ' ἀνάγν.). Ἀκολουθῶς ὁ β' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «Ἴνα φωτίσης τοὺς ἐν σκότει», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ β' χορὸς· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

Ε' ἀνάγνωσμα· «Εἶπεν Ἡλίας». Μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον· «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις» ὀλόκληρον (βλ. μετὰ τὸ Σ' ἀνάγν.). Ἀκολουθῶς ὁ α' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμψαι», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ α' χορὸς· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

5. Τὸ *T.M.E.* παραλείπει τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ ὀρίζει εὐθὺς μετὰ τὸ «Φῶς ἱλαρόν» τὰ ἀναγνώσματα. Τούναντίον ἕτερα *Τυπικά* προβλέπουν τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, ὡς γίνεται εἰς πάντας τοὺς Ἑσπερινούς, ὅπερ καὶ λογικώτερον.

Γ' ανάγνωσμα· «*Παρεγένετο Νεεμάν*». Μετ' αὐτὸ ὁ ἱερεὺς τὴν συναπτὴν τοῦ τρισαγίου, ὁ τρισάγιος ὕμνος, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου.

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «*Ὁ θυσίαν αἰνέσεως*».

Εἶτα τελεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἢ τῷ *Ἱερατικῷ*. Σήμερον παραλείπεται τὸ προσίμιον· «*Τριάς ὑπερουσίε*». Εἰς τὴν εὐχὴν· «*Μέγας εἶ, Κύριε*», ὁ ἱερεὺς ἐπαναλαμβάνει τρὶς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς, τῶν χορῶν ἀποκρινομένων τὸ «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*». Τρὶς ἐπαναλαμβάνει καὶ τὰς φράσεις· «*Αὐτὸς οὖν, φιλάνθρωπε*» καὶ· «*Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα*», τῶν χορῶν ἀποκρινομένων τὸ «*Ἀμήν*». Ὅταν ὁ ἱερεὺς ῥαντίζῃ τὸν λαόν, ψάλλει τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς· «*Ἐπεφάνησ ἡμέρον*»⁶. Ἀσπαζομένων δὲ τῶν πιστῶν τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ῥαντιζομένων ὑπὸ τοῦ ἱερέως, ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον· «*Ἀννυμῆσωμεν οἱ πιστοί*».

Μετὰ ταῦτα τὸ «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Σημείωσις. Τῷ ἐσπέρας τῆς παραμονῆς, εἶναι δυνατὸν νὰ τελεσθῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου ἢ (κατ' ἄλλας πηγὰς) τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου χῦμα, μετὰ τῆς λιτῆς, τῶν ἀποστίχων καὶ τῆς ἀρτοκλασίας τῶν Θεοφανείων. Ἐὰν ἀναγνωσθῇ τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, ἀντὶ τῶν τροπαρίων· «*Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου*», λέγεται χῦμα τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἀντὶ δὲ τῶν τροπαρίων· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*», τὸ κοντάκιον αὐτῆς. Μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν (ἢ μετὰ τὸ «*Πιστεύω*», ἐὰν ἀναγνωσθῇ τὸ Μικρὸν Ἀπόδειπνον), ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς τῆς ἑορτῆς καὶ λέγονται αἱ δέησεις αὐτῆς. Εἶτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς, τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρὶς, ἢ εὐλόγησις τῶν ἄρτων, τὸ «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου*». Ἰστέον ὅτι ἐὰν τηρηθῇ ἡ ἀνωτέρω τάξις, τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς καὶ τῶν ἀποστίχων τῆς ἑορτῆς δὲν θὰ ψαλῶσι καὶ ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ.

6. Ψάλλεται τοῦτο, διότι διὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ ἔχομεν ἡδὴ εἰσέλθει εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων. Τὸ *Τ.Μ.Ε.* ὀρίζει τὸ προεόρτιον κοντάκιον· «*Ἐν τοῖς ῥείθροις σήμερον*», ἀλλὰ τοῦτο ψάλλεται εἰς τὸν Ἀγιασμόν τῆς παραμονῆς μόνον ὅταν οὗτος τελεῖται ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ πρωτῇ, ὅτε κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὁ Ἑσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τελεῖται κατὰ τὴν ἐσπέραν.

6. ΠΕΜΠΤΗ. ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Κατάλυσις εἰς πάντα.

Τῇ Πέμπτῃ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς τῆς ἑορτῆς (ἄνευ τοῦ «Δόξα» καὶ τοῦ «Καὶ νῦν» πρὸ τῶν δύο τελευταίων) καὶ εἶτα τὰ τῶν ἀποστίχων (ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὸν ἐκ Παρθένου ἤλιον*». Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«*Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφηνεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω*» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«*Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφηνες; καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;*».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Τὰ σύμπαντα σήμερον*». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς ..., Θεὸς Λόγος ἐπεφάνη ἐν σαρκί*».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 ἕκαστος καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»⁷.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἡ ὑπακοή· «*Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου*». Ἀφ' ὚' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

7. Ἡ διάταξις τοῦ *T.M.E.* (*Προθεωρία*, σελ. 21-22, § 24), καθ' ἣν οἱ κανόνες τῶν μεγάλων δεσποτικῶν ἑορτῶν (πλὴν τῆς τοῦ Πάσχα), ψάλλονται ἄνευ στίχου, διότι ἐν αὐταῖς «οὐ στιχολογοῦνται κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν αἱ ἑννέα ὠδαί», δὲν εἶναι ὀρθή. Καὶ τοῦτο διότι, πάλιν κατὰ τὴν ἀρχαίαν τάξιν, ὡσάκις δὲν στιχολογοῦνται αἱ ἑννέα ὠδαί, οἱ κανόνες ψάλλονται πάντοτε μετὰ στίχων καταλλήλων πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν τροπαρίων, καθ' ὅτι δὲν νοεῖται ψαλμῶδησις κανόνων ἄνευ στίχων. Ὅθεν ὠρίσαμεν εἰς τοὺς κανόνους τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν τὸν στίχον· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», ὡς προβλέπουσιν καὶ ἕτερα *Τυπικά*, ἀλλὰ καὶ τὸ αὐτὸ *T.M.E.*, κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας αὐτῶν.

Καταβασίαι, διπλαῖ· «*Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα*» καί· «*Στείβει θαλάσσης*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὡδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς·

Τοῦ α' κανόνος

α'· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων*».
«*Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*».

β'· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν Ἰορδάνῃ ἐλθόντα βαπτισθῆναι*».
«*Δαυὶδ, πάρεσο πνεύματι*».

γ'· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ὑπὸ Προδρόμου τὸ βάπτισμα λαβόντα*».

«*Ὁ Ἡσαΐας λούσασθε*».

δ'· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐκ τῆς πατρώας φωνῆς μαρτυρηθέντα*».

«*Συντηρώμεθα χάριτι*».

Τοῦ β' κανόνος

ε'· «*Σήμερον ὁ Δεσπότης κλίνει τὸν αὐχένα χειρὶ τῆ τοῦ Προδρόμου*».
«*Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν*».

ς'· «*Σήμερον Ἰωάννης βαπτίζει τὸν Δεσπότην ἐν ρείθροις Ἰορδάνου*».

«*Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν*».

ζ'· Δόξα· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος*».

«*Ἰδμεν τὰ Μωσεῖ*».

η'· Καὶ νῦν· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας*».

«*Χρῖεις τελειῶν*».

Καταβασίαι· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...*, Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» καί· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν λυτρωσαμένην ...*, Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἐξαποστειλάριον· «Ἐπεφάνη ὁ Σωτὴρ» τρίς.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 5 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα· «*Νάματα ἰορδάνεια*». Καὶ νῦν· «*Σήμερον ὁ Χριστός*», μέχρι τοῦ «οἱ φωτισθέντες βοῶμεν».

Εὐθύς ἡ μεγάλη δοξολογία, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἐπιλοίπου· «*Δόξα τῷ φανέντι Θεῷ*», ἀντὶ τοῦ α' στίχου αὐτῆς, μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς⁸.

Θεία Λειτουργία

(Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'. «Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, οἴκου Ἰακώβ ἐκ λαοῦ βαρβάρου, ἐγενήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτοῦ, Ἰσραὴλ ἐξουσία αὐτοῦ».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β'. «Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω».

Στίχ. γ'. «Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;».

Στίχ. δ'. «Ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ, ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β'

Στίχ. α'. «Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Πιὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνη ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεῖς*».

Στίχ. β'. «Ὅτι ἔκλινε τὸ οὖς αὐτοῦ ἐμοί, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέσομαι».

8. Ἡ ἀκριβὴς τάξις ὀρίζει ὅπως, μετὰ τὸ ἀσματικὸν τῆς δοξολογίας, τελῆται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ. Ἀκολουθεῖται ὁμως ἐνταῦθα ἡ ἐπικρατήσασα πρᾶξις, καθ' ἣν ὁ Ἀγιασμός τελεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν πιστῶν.

Στίχ. γ´ «Περίεσχον με ὠδῖνες θανάτου, κίνδυνοι ἄδου εὐροσάν με».

Στίχ. δ´ «Ἐλεήμων ὁ Κύριος καὶ δίκαιος, καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ». Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´ «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

«Ἐν Ἰορδάνη βαπτιζομένου σου».

Στίχ. β´ «Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραήλ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Στίχ. γ´ «Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Εἰσοδικόν· «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνη ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθεῖς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια*».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς. Κοντάκιον· «*Ἐπεφάνης σήμερον*».

Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «*Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε*».

Ἀπόστολος, τῆς ἐορτῆς· «*Τέκνον Τίτε, ἐπεφάνη ἡ χάρις*» (Τίτ. β´ 11-14, γ´ 4-7).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς*» (Μτ. γ´ 13-17).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα*». Κοινωνικόν· «*Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἐν Ἰορδάνη βαπτιζομένου σου*».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, τελεῖται ὁ Μέγας Ἀγιασμός ὡς ἐν τῇ παραμονῇ τῶν Φώτων, ἀλλὰ πρὸ τῆς εὐχῆς· «*Μέγας εἶ, Κύριε*», ἀναγινώσκεται καὶ τὸ προσίμιον αὐτῆς· «*Τριάς ὑπερούσιε*»· κατὰ δὲ τὸν ἀγιασμόν τῶν πιστῶν, ἀντὶ τοῦ ἰδιομέλου· «*Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί*», ψάλλεται πολλάκις τὸ τροπάριον τῆς ἡ´ ᾠδῆς· «*Τριάδος ἡ φανέρωσις*». Εἶτα· «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἀπόλυσις.

7. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ σύναξις τοῦ προφήτου, Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Μετὰ τὴν εἴσοδον, φάλλεται τὸ μέγα προκείμενον τοῦ *Μηναίου*· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, πάλιν τῆς ἑορτῆς. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου».

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ* καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναίου*. Ἀφ΄ ε΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ζ΄ Ἰανουαρίου. Καταβασίαι, αἰ ἱαμβικαί· «Στείβει θαλάσσης». Εἰς τὴν θ΄, ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ΄ ὠδὴ τοῦ α΄ κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐχθές, καὶ ἡ τοῦ Προδρόμου μετὰ τοῦ ρηθέντος στίχου. Εἶτα ἡ καταβασία· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν..., Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Δοξολογία μεγάλη, ἀρχομένη ὡς ἐχθές διὰ τοῦ· «Δόξα τῷ φανέντι Θεῷ», μεθ΄ ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ἐπεφάνης σήμερον».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος⁹.

9. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε» ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου. Πλεῖστοι ὅσοι ἕως τῶν πηγῶν προβλέπουσι διὰ τὴν πρώτην μεθέορτον ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων (ὡς ἐπίσης καὶ τῶν Θεοφανείων καὶ τῆς Πεντηκοστῆς), ὅπως ψαλῆ ὁ τρισάγιος ὕμνος. Καὶ τοῦτο, καθ΄ ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς λατρείας, τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστὸν» ἐφάλλετο κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῶν ἑορτῶν τούτων, ὅτε ἐτελοῦντο βαπτίσεις τῶν κατηχομένων. Ἡ ψαλμώδης δὲ τούτου σήμερον ἀποτελεῖ εὐσεβὲς κατάλοιπον παλαιᾶς ἱστορικῆς βαπτισματικῆς πράξεως καὶ συνδέεται λειτουργικῶς μόνον μετὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν φάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς φαλλομένων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἦτοι ὁ μὲν α' τῆ δ', ια' καὶ ιγ' τοῦ μηνός, ὁ δὲ β' τῆ γ', ι' καὶ ιβ'. Ἐὰν δὲ ὑπάρχη ἑορταζόμενος ἅγιος, λέγονται αἱ καταβασαίαι· «Στείβει θαλάσσης».

8. ΣΑΒΒΑΤΟΝ μετὰ τὰ Φῶτα. Γεωργίου ὁσίου τοῦ Χοζεβίτου*· Δομνίκης ὁσίας.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα.

9. ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ. Πολυεύκτου μάρτυρος. Ἦχος δ'. Ἑωθινὸν Ζ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» (Γ' Ἰαν.) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Πολυεύκτου· «*Λαβιτικῶς ὡς ἐκ λάκκου*» (θ' Ἰαν.)¹⁰. Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «*Υπέκλινας κάραν τῷ Προδρόμῳ*» (Γ' Ἰαν). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος. «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Τὰ τῶν ἀγγέλων στρατεύματα*» (δοξαστικὸν ἑσπερίων). Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Τὸν ἐκ Παρθένου ἥλιον*» (Γ' Ἰαν.).

10. Τὸ *T.M.E.*, κατὰ τὰς μεθεόρτους Κυριακάς, παραλείπει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι ἑορταζόμενος· εἰς δὲ τὰ ἑσπέρια καὶ τοὺς αἶνους ὀρίζει τὰ μεθεόρτα στιχηρὰ τῆς ἡμέρας. Συμφώνως ὅμως πρὸς τὰς σαφεῖς διατάξεις πλείστων *Τυπικῶν*, δεόν νὰ ψάλληται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, εἰς δὲ τὰ ἑσπέρια καὶ τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς, ὁμοίως καὶ δοξαστικὰ τῶν ἑσπερίων καὶ ἀποστίχων (ἐξαιρουμένων τῶν Κυριακῶν μετὰ τὴν Κοίμησιν καὶ μετὰ τὰ Χριστούγεννα).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα (θ' Ἰαν.). Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου, εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου (θ' Ἰαν.). Ἀφ' ε' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασαίαι· «Στείβει θαλάσσης». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ζ' ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ μεθέορτον.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Φῶς ἐκ φωτός» (ε' Ἰαν.), μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· «Ἡ θάλασσα εἶδε καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω».
«Τί σοί ἐστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες; καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὀπίσω;».

Δόξα, τὸ Ζ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικόν, τῆς ἑορτῆς· «Εὐλογημένος

ὁ ἐρχόμενος ...», μετὰ τοῦ «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν»¹¹.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ἐπεφάνης σήμερον».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα· «Ἐνὶ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις» (Ἐφ. δ' 7-13).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης» (Μτ. δ' 12-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Α' ἐβδ. Ἐπιστολῶν. Εὐαγγέλια, μέχρι καὶ τῆς γ' Ἰαν., μεθεόρτα τῶν Φώτων· ἀπὸ δὲ τῆς ιδ' καὶ ἐντεῦθεν, τῆς ΙΒ' ἐβδ. *Ματθαίου*.

10. ΔΕΥΤΕΡΑ. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης· Δομετιανοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

11. ΤΡΙΤΗ. Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εὐαγγέλιον, τοῦ ἁγίου· «Ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Παρ. Β' ἐβδ. *Ακ*). Καταβασίαι· «Στείβει θαλάσσης».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ι α . Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

11. Κατὰ τὰ μοναχικὰ *Τυπικά*, εἰς τὰς μεθεόρτους ἡμέρας λέγονται τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ καὶ εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν»· ἐν καθημερινῇ μὲν μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτον, ἐν Κυριακῇ δὲ μετὰ τοῦ «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τὸ *Τ.Μ.Ε.* (*Προθεωρία*, σελ. 32-33, § 38) ὀρίζει, κατὰ μὲν τὰς καθημερινὰς τὰ ἀντίφωνα τῆς προλαβούσης ἑορτῆς, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς τυπικὰ καὶ μακαρισμούς· εἰσοδικὸν ὅμως ὀρίζει πάντοτε τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Εἶναι δὲ τοῦτο ἀνακόλουθον διὰ τὰς καθημερινὰς, καθ' ὅτι τὸ εἰσοδικὸν ἀποτελεῖ συνέχειαν καὶ ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ γ' ἀντιφώνου. (Περὶ τούτου βλ. «*Ἐγκόλπιον τοῦ ἀναγνώστου καὶ ψάλτου*», ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 2005, σελ. 11 κ. ἐξ.). Ὅσακις λοιπὸν ἐν μεθεόρτῳ ἡμέρα ψάλλονται, ἀντὶ τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, τὰ ἀντίφωνα ἑορτῆς τινος καὶ ἔχει ἡ ἑορτὴ ἴδιον εἰσοδικόν, δέον νὰ λέγηται τὸ εἰσοδικὸν αὐτῆς· ἐν καθημερινῇ μὲν μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς, ἐν Κυριακῇ δὲ μετὰ τοῦ «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

12. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τατιανῆς μάρτυρος.

13. ΠΕΜΠΤΗ. Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων.

Σημείωσις. Σήμερον ψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ῥαϊθῶ ἀναιρεθέντων ἁγίων ἀββάδων, διὰ τὸ κατὰ τὴν ἰδ' ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων.

14. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων· τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ῥαϊθῶ ἀναιρεθέντων ἁγίων ἀββάδων.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία ἄρχεται διὰ τοῦ «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*». Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Υπέκλινας κάραν*». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «*Φῶς ἱλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὸν ἐκ Παρθένου ἥλιον*». Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Συναξάριον δὲ τὸ τῆς ἰδ' Ἰανουαρίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν),

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου ...*, Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἐν Ἰορδάνῃ*».

15. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Παύλου ὁσίου τοῦ Θηβαίου· Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Καλυβίτου.

Σημειώσεις. Ἀπὸ τῆς σήμερον, μέχρι καὶ τῆς 8' Φεβρουαρίου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασίαι· «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*», ἐκτὸς τῆς α' Φεβρουαρίου.

16. ΚΥΡΙΑΚΗ 16' ΛΟΥΚΑ (δέκα λεπτῶν). Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν Η'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἀγίου Ἰωάννου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «*Σήμερον ἡμῖν ἡ κρηπίς*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «*Πάλιν ἡμῖν*». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώγηον θεοτοκίον· «*Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου*».

Ἀπολυτίκια, τὰ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ α' τοῦ ἀποστόλου εἰς 6. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ ἀποστόλου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' 5' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν 8', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Η΄ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ἀποστόλους στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τὸ Η΄ ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»)¹².

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀποστόλου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικὴν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ πλ. α΄ ἤχου¹³ (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, ΚΘ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ» (Κολ. γ΄ 4-11).

Εὐαγγέλιον, ΙΒ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ» (Λκ. ιζ΄ 12-19).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΑ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΓ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

17. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀντωνίου ὁσίου τοῦ Μεγάλου. Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι».

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

12. Περὶ τούτου βλ. γενικὰς διατάξεις, σελ. 38-39.

13. Περὶ τούτου βλ. τὴν σχετικὴν ὑποσημείωσιν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου, εἰς τὸ σημερινὸν ἀνάγνωσμα.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

18. ΤΡΙΤΗ. Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Δεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

19. ΤΕΤΑΡΤΗ. Μακαρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου*· Μάρκου ἐπισκόπου Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ.

20. ΠΕΜΠΤΗ. Εὐθυμίου ὁσίου τοῦ Μεγάλου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

21. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μαξίμου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ· Νεοφύτου μάρτυρος· Ἀγνῆς μάρτυρος.

22. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Τιμοθέου ἀποστόλου· Ἀναστασίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

23. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ' ΛΟΥΚΑ (τυφλοῦ Ἰεριχοῦς). Κλήμεντος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀγκύρας· Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος. Ἦχος πλ. β'. Ἐωθινὸν Θ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ὁσιομάρτυρος. Κοντάκιον, τὸ κοινὸν αὐτῶν· «*Τὸν θεῖον μαθητήν*».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 6 προσόμοια τοῦ Μηναίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου Κλήμεντος· «*Τὴν τῶν χρόνων τετραχῶς*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου Κλήμεντος· «*Τὸν θαυμαστὸν ἐν ἱερεῦσι*». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώηχον θεοτοκίον· «*Ἴδὸν πεπλήρωται*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου Κλήμεντος. Καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου, ἕκαστος εἰς 4. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Θ' ἀναστάσιμον, τὸ (κοινὸν) τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Θ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη και τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα και εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου Κλήμεντος, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα και τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ πλ. β' ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, ΛΑ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Τέκνον Τιμόθεε, πιστὸς ὁ λόγος» (Α' Τιμ. α' 15-17).

Εὐαγγέλιον, ΙΔ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίξειν τὸν Ἰησοῦν» (Λκ. ιη' 35-43).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΒ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν και Εὐαγγέλια ΙΔ' ἐβδ. Ματθαίου.

24. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἐένης ὁσίας· Φίλωνος ἐπισκόπου Καρπασίου*· τῆς Θεοσημείας, ἧτοι τῆς θαυμαστῆς διασώσεως Νεοφύτου ὁσίου τοῦ Ἐγκλείστου*.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερά βασιλική και σταυροπηγιακή μονὴ Ἁγίου Νεοφύτου.

25. ΤΡΙΤΗ. Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

26. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ξενοφῶντος ὁσίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ*.

27. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Δημητρίου ἐπισκόπου Ταμασοῦ*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Καταβασίαι· «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α . Κοντάκιον· «*Ὁ μήτραν παρθενικήν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

28. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἐφραίμ ὁσίου τοῦ Σύρου.

29. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου.

30. ΚΥΡΙΑΚΗ. Τῶν τριῶν μεγάλων ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμένικῶν διδασκάλων Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἰππολύτου ἱερομάρτυρος, πάπα Ῥώμης. Ἦχος βαρῦς. Ἐωθινὸν Γ'.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τῶν ἱεραρχῶν ψάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου· ἡ δὲ πρὸ τῆς τῶν ἱεραρχῶν εὐρισκόμενη ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἰππολύτου καταλιμπάνεται.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν ἁγίων εἰς 6. Δόξα, τῶν ἁγίων· «*Τὰς μυστικὰς σήμερον*». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ δευτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῶν ἁγίων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν ἁγίων· «*Σαλπίζωμεν ἐν σάλπιγγι*». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώχηον δευτοκίον· «*Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τὸ α' τῶν ἀγίων· «Τοὺς τρεῖς μεγίστους». Καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριήλ φθεγγαμένου».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὰ τῶν ἀγίων ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ (παραλειπομένου τοῦ ἐν τῷ Μηναιῷ κανόνος τῆς Θεοτόκου) οἱ δύο τῶν ἀγίων, εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναιῷ. Ἀφ' 5' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀγίων καὶ τὸ συναξάριον. (Ἐκ τῶν πολλῶν στίχων τοῦ συναξαρίου διὰ τοὺς ἀγίους εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωσθοῦν, χάριν συντομίας, οἱ δύο πρῶτοι καὶ ὁ τελευταῖος).

Καταβασίαι· «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα (εἰς ἤχον βαρὺν) καὶ ἀκολούθως φάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ ἀναστασίμου κανόνος καὶ ἡ τῶν δύο κανόνων τῶν ἀγίων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ¹⁴. Εἶτα ἡ καταβασία· «Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς..., Ἐν νόμου σκιᾷ καὶ γραμματι».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ι' ἀναστάσιμον, τὰ δύο τῶν ἀγίων καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν ἀγίων, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

14. Τὸ *T.M.E.* (σελ. 167, § 4) ὀρίζει εἰς τὴν θ' ᾠδὴν τὸν ἐν τῷ Μηναιῷ κανόνα τῆς Θεοτόκου· ἀλλ' εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι ἐν Κυριακῇ οὗτος ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ ἀναστασίμου. (Πρβλ. καὶ τὴν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ *T.M.E.* τῆς κε' Ἰανουαρίου, εἰς ἣν καὶ παραπέμπει).

«Καυχῆσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν».

«Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσοί σου ἀγαλλιάσονται».

Δόξα, τῶν ἁγίων· «Σήμερον αἱ ψυχαί». Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ α' τῶν ἁγίων, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῶν ἁγίων· «Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ἡμῶν» (Ἐβρ. ιγ' 7-16).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἔμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτ. ε' 14-19)¹⁵.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΓ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΕ' ἐβδ. Ματθαίου.

31. ΔΕΥΤΕΡΑ. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν θαυματουργῶν ἀναργύρων.

15. Τὸ *T.M.E.*, εἰς τὴν διάταξιν τῆς λ' Ἰαν. (σελ. 168, § 7), μᾶλλον ἐξ ἀβλεπτήματος, ὀρίζει Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς, ἐνῶ ἐν τῇ Προθεωρίᾳ (σελ. 36, § 42) σαφῶς ὀρίζει τὸ τῶν ἁγίων. Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων διατάσσει καὶ τὸ διορθωμένον Κανόνιον ἐν τῷ τέλει τοῦ Εὐαγγελίου.

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας εἴκοσι ὀκτώ

1. ΤΡΙΤΗ. Προεόρτια τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου· Τρύφωνος μάρτυρος*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὴν ἐν σελ. 59-62 διάταξιν.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι· «*Νῦν ἀπολύεις ...*» καί· «*Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ...*» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς ἑορτῆς).

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον, τὸ κάτωθι προεόρτιον¹⁶.

Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ως ἀγκάλας σήμερον, πιστοὶ καρδίας, ἐφαπλοῦντες δέξασθε, καθαρωτάτῳ λογισμῷ, ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

Ἀπόστολος τοῦ ἀγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

2. ΤΕΤΑΡΤΗ. Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τὸ προεόρτιον. Δόξα, τοῦ ἀγίου Τρύφωνος. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον.

---

16. Ἐκ τοῦ *Μηναίου* μηνὸς Φεβρουαρίου, ἐκδόσεως Κωνσταντινουπόλεως 1843. Τὰ ἐν χρήσει *Μηναία* δὲν περιλαμβάνουν προεόρτιον κοντάκιον· τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ *T.M.E.* (*Προθεωρία*, σελ. 34, § 40) ὀριζόμενον· «*Οὐράνιος χορὸς*», δὲν εἶναι κοντάκιον, ἀλλὰ ἀπολυτίκιον.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν».

«Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραήλ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχούμενος».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῆ Τετάρτῃ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἐξηρεύξατο ἡ καρδιά μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός..., Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη».

Κανὼν, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»¹⁷.

17. Προεκρίθη ὁ στίχος οὗτος, διότι τὰ πλεῖστα τροπάρια τοῦ κανόνος ἀναφέρονται εἰς τὸν Χριστὸν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Θεοτόκον.

Ἄπο γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἄφ' Ὡδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλονται τὰ μεγαλυνάρια· «*Ἀκατάληπτόν ἐστι*» μέχρι καὶ τοῦ «*Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ*». Ἄπο δὲ τοῦ «*Δάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν*», συμφάλλονται ὁ εἰρμὸς καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὠδῆς, δευτεροῦντες τὸν εἰρμὸν καὶ τὸ α' τροπάριον. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς ..., Ἐν νόμον σκιᾶ καὶ γράμματι*».

Ἐξαποστειλάριον· «*Ἐν πνεύματι τῷ ἱερῷ*» τρίς.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Ὁ ἐν χερσὶ πρεσβυτικάῖς*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β'· «Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως ὀξυγράφου».

Στίχ. γ'· «Ὡραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου».

Στίχ. δ'· «Διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β'

Στίχ. α'· «Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, δυνατέ, τῇ ὠραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Γιὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθεῖς*».

Στίχ. β'· «Καὶ ἔντεινον καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε ἕνεκεν ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δικαιοσύνης».

Στίχ. γ´ «Τὰ βέλη σου ἠκονημένα, δυνατέ, λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται».

Στίχ. δ´ «Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´ «Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου».

«Χαῖρε, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε».

Στίχ. β´ «Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

Στίχ. γ´ «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ».

Εἰσοδικόν· «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριο ἀντιῶν πάντων τῶν ἐθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βασταχθεὶς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ μήτραν παρθενικήν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «Χωρὶς πάσης ἀντιλογίας» (Ἐβρ. ζ´ 7-17).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἀνήγαγον οἱ γονεῖς τὸ παιδίον» (Λκ. β´ 22-40).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Θεοτόκε ἢ ἐλπίς ..., Ἐν νόμον σκιαῖ καὶ γράμματι». Κοινωνικόν· «Ποτήριο σωτηρίου». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις.

3. ΠΕΜΠΤΗ. Συμεῶν δικαίου τοῦ Θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων.

4. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰσιδώρου ὁσίου τοῦ Πηλουσιώτου.

5. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀγάθης μάρτυρος.

6. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (Χαναναίας). Βουκόλου ὁσίου, ἐπισκόπου Σμύρνης· Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Μεγάλου. Ἦχος πλ. δ΄. Ἑωθινὸν ΙΑ΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τῆς ἀγίας Ἀγάθης. Κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Λέγε Συμεῶν» (β΄ Φεβρ.) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Βουκόλου· «Φωτὶ τῶν Θεουργῶν» (γ΄ Φεβρ.)¹⁸. Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Ἀνοιγέσθω ἡ πύλη» (β΄ Φεβρ.). Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τοῖς Χερουβὶμ ἐποχοῦμενος» (β΄ Φεβρ.).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεῶν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντι θεοτοκίων

18. Βλ. ὑποσημ. 10.

τὰ μεθέορτα (Γ΄ Φεβρ.). Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου, εἰς 4 ἕκαστος.

Ἄπο γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναιίου (Γ΄ Φεβρ.). Ἄφ' Γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ΙΑ' ἀναστάσιμον καὶ τὸ μεθέορτον· «*Τῶν κόλπων τοῦ γεννήτορος*».

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «*Νόμον τὸν ἐν γράμματι*» (β' Φεβρ.) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν*».

«*Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραήλ*».

Δόξα, τὸ ΙΑ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικόν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἐγνώρισε Κύριος...*», μετὰ τοῦ «*ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*»¹⁹.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ὁ μήτραν παρθενικὴν*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ πλ. δ' ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, ΙΖ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «*Ἔμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος*» (Β' Κορ. Γ' 16-ζ' 1).

19. Βλ. ὑποσημ. 11.

Εὐαγγέλιον, ΙΖ' Κυριακῆς *Ματθαίου*. «*Ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος*» (*Μτ. ιε' 21-28*).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἐἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΓ' ἔβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΓ' ἔβδ. *Ματθαίου*.

7. ΔΕΥΤΕΡΑ. Παρθενίου ὁσίου, ἐπισκόπου Λαμφάκου*· Λουκᾶ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Στειρίῳ τῆς Ἑλλάδος· Ἀπρίωνος ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ.

8. ΤΡΙΤΗ. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Στρατηλάτου*· Ζαχαρίου προφήτου· Μακαρίου ἐπισκόπου Πάφου.

Πανηγυρίζει ὁ καθεδρικός ναὸς Ἁγίου Θεοδώρου Πάφου.

9. ΤΕΤΑΡΤΗ. ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἰπαπαντῆς· Νικηφόρου μάρτυρος· Φιλαργίου ἐπισκόπου Πάφου· Ἄμμωνος καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς κ' (20) μαρτύρων τῶν ἐν Σόλοις τῆς Κύπρου.

Ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Νικηφόρου (θ' Φεβρ.) καταλιπάνεται, ἡ δὲ τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ αὐτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ παραλείπονται.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Μετὰ τὰ κάθισματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ). Ἀπὸ γ' ῥόδῃς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα. Συναξάριον δὲ τὸ τῆς θ' Φεβρουαρίου.

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α . Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Ἐφ' ἐξῆς, μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς πρὸ τῶν Βαΐων, κατὰ τὰς ἐν καθημερινῇ μνήμας ἑορταζομένων ἁγίων, ψάλλονται ἐν τῷ Ὁρθρῳ αἱ καταβασίαι· «*Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου*» καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

10. ΠΕΜΠΤΗ. Χαραλάμπους ιερομάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου· «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (βλ. κγ' Ἀπρ.). Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ι α. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

11. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Βλασίου ιερομάρτυρος, ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας· Θεοδώρας ὁσίας τῆς αὐγούστης.

Σημείωσις. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ψάλλονται τῆς Παρακλητικῆς 3 καὶ τοῦ ἁγίου 3, καθ' ὅτι ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ἔχει μόνον δύο δοξαστικά. (Πρβλ. καὶ γενικὰς διατάξεις σελ. 47).

12. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας τῆς Μεγάλης· Χρήστου νεομάρτυρος τοῦ Κηπουροῦ.

13. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣ' ΛΟΥΚΑ (Τελώνου καὶ Φαρισαίου). Μαρτινιανοῦ ὁσίου· Εὐλογίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας*. Ἦχος α'. Ἐωθινὸν Α'.

Ἄρχεται τὸ Τριώδιον²⁰

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτικά· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

20. Κατὰ τὰς κάτωθι ἡμέρας τῆς περιόδου τοῦ *Τριωδίου*, ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* καταλιμπάνεται (ψάλλεται ἐν τοῖς Ἀποδείπνοις), ἐκτὸς ἐὰν τύχη ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἢ ἡ ἀπόδοσις αὐτῶν ἢ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου·

α'. Εἰς πάσας τὰς Κυριακὰς.

β'. Εἰς τὰ Σάββατα τῆς Ἀπόκρεω, τῆς Τυρινῆς, τῆς Α' καὶ Ε' ἑβδ. τῶν νηστειῶν καὶ τοῦ Λαζάρου.

γ'. Εἰς τὴν Τετάρτην τῆς Δ' ἑβδ. τῶν νηστειῶν καὶ τὸν Ὁρθρον τῆς Παρασκευῆς τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος.

δ'. Εἰς τὴν Προηγιασμένην τῆς Τετάρτης τῆς Ε' ἑβδ. τῶν νηστειῶν.

ε'. Εἰς τὴν Πέμπτην τοῦ Μεγάλου Κανόνος (ἐὰν ὁ Μ. Κανὼν ψαλῆ ἐν τῷ Ὁρθρῳ) καὶ

ς'. Εἰς τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα.

Ἑσπερινός

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου εἰς 3. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Παντοκράτορ Κύριε». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Βεβαρημένων τῶν ὀφθαλμῶν μου». Καὶ νῦν· «Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Μετὰ δὲ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὰ εἰδικὰ τροπάρια τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου· Δόξα· «Τῆς μετανοίας». Καὶ νῦν· «Τῆς σωτηρίας». «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός..., Τὰ πλήθη τῶν πεπραγμένων»²¹.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ΄ ε΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεξεύσας». Εἰς τὴν δ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α΄ ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

21. Ταῦτα ψάλλονται καθ' ἑκάστης τῆς Κυριακῆς τοῦ Τριωδίου, ἀπὸ τῆς παρουσίας μέχρι καὶ τῆς Ε΄ Κυριακῆς τῶν νηστειῶν. (Βλ. καὶ γενικὰς διατάξεις, σελ. 33).

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ *Τριωδίου*, μετὰ τῶν ἀναστασίμων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ *Τριωδίου*· «*Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσι*». Καὶ νῦν· «*ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τοῦ *Τριωδίου*· «*Φαρισαίου φύγωμεν*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ ἀΰου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, ΛΓ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «*Τέκνον Τιμόθεε, παρηκολούθηκάς μου*» (Β΄ Τιμ. γ΄ 10-15).

Εὐαγγέλιον, ΙΓ΄ Κυριακῆς *Λουκᾶ*· «*Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν*» (Λκ. ιη΄ 10-14).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΔ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΖ΄ ἐβδ. *Λουκᾶ*.

14. ΔΕΥΤΕΡΑ. Αὐξεντίου ὁσίου.

15. ΤΡΙΤΗ. Ὁνησίμου ἀποστόλου· Ἀνθίμου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

16. ΤΕΤΑΡΤΗ. Παμφίλου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

17. ΠΕΜΠΤΗ. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος· Αὐξιβίου ἐπισκόπου Σόλων*· Μαριάμνης ἰσαποστόλου*.

18. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Λέοντος πάπα Ῥώμης.

19. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀρχίππου ἀποστόλου· Φιλοθέης ὁσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας.

20. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ (Ἀσώτου). Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης· Διδύμου, Νεμεσίου καὶ Ποταμίου μαρτύρων τῶν ἐν Κύπρῳ. Ἦχος β΄. Ἑωθινὸν Β΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου εἰς 3. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ὡ πόσων ἀγαθῶν». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς». Καὶ νῦν· «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου».

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ Ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ΄ Γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Τὴν Μωσέως ὠδὴν». Εἰς τὴν δ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Β΄ ἀναστάσιμον, τὰ δύο τοῦ *Τριωδίου* καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 5 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ *Τριωδίου*, μετὰ τῶν ἀναστασίμων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ *Τριωδίου*· «Πάτερ ἀγαθέ». Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εισοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοινάκιον, τοῦ *Τριωδίου*· «*Τῆς πατρῶας δόξης σου*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ β΄ ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, ΛΔ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «*Πάντα μοι ἔξεστιν*» (*Α΄ Κορ. Γ΄ 12-20*).

Εὐαγγέλιον, ΙΖ΄ Κυριακῆς *Λουκᾶ*· «*Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱοὺς*» (*Λκ. ιε΄ 11-32*).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΛΕ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ἐβδ. τῆς Ἀπόκρεω.

21. ΔΕΥΤΕΡΑ. Τιμοθέου ὁσίου τοῦ ἐν Συμβόλοις.

22. ΤΡΙΤΗ. Ἡ εὔρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων· Ἀρίστωνος ἐπισκόπου Ἀρσινόης**22.

23. ΤΕΤΑΡΤΗ. Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σμύρνης*.
Νηστεία.

24. ΠΕΜΠΤΗ (Τσικνοπέμπτη). Ἡ α΄ καὶ β΄ εὔρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

22. Οἱ διὰ δύο ἀστερίσκων σημειούμενοι ἅγιοι, ἔχουσι τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν εἰς τὸ Ἐπίμετρον τῶν *Κυπρίων Μηναίων*.

Σημειώσεις. Ἐπειδὴ ἡ μνήμη τοῦ Προδρόμου τυγχάνει ἐκτός Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ὡς ἀκολούθως:

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τοῦ Προδρόμου εἰς 6. Δόξα· «Θησαυρὸς ἐνθρόνων δωρεῶν». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώχηρον ἀ' θεοτοκίον· «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Προδρόμου· «Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν» (ζήτει μετὰ τὸν Ὅρθρον τῆς κδ' Φεβρ.), μετὰ τῶν στίχων·

«Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυΐδ, ἠτοιμάσα λύχνον τῷ Χριστῷ μου».

«Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαβίδ, καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ».

Δόξα· «Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Χαῖρε, ἡ ἐλπίς ἡμῶν». Ἀπολυτίκιον, τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν· «Δόξα», τὸ ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τῶν αἰῶνων τοῦ Προδρόμου· «Ἡ πρώην ἐπὶ πίνακι». Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος..., μετὰ τοῦ Προδρόμου». Τὸ τρισάγιον, τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου ἄνευ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ στίχου· «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' Ἒ' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

25. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ταρασίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· Ῥηγίνου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σχοπέλου**· Μαρχέλλου ἱερομάρτυρος τοῦ Κυπρίου, ἐπισκόπου Ἀπαμείας.

Νηστεία.

26. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Ἀπόκρεω (Ψυχασάββατον). Πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν· Πορφυρίου ὁσίου, ἐπισκόπου Γάζης· Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 πρῶτα μαρτυρικὰ τοῦ β' ἤχου· «Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν» (βλ. τέλος *Τριωδίου*) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ *Τριωδίου*· «Τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον». Δόξα· «Θρηνηῶ καὶ ὀδύρομαι». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου· «Παρῆλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου».

Εὐθὺς (ἄνευ εἰσόδου) τὸ «Φῶς ἰλαρόν» καὶ ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, φάλλεται τὸ «Ἀλληλούια» τρις ἐκ γ' εἰς ἤχον πλ. δ', μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Εἶτα τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὸ τέταρτον μαρτυρικὸν καὶ τὰ 2 νεκρώσιμα τοῦ β' ἤχου²³ (βλ. τέλος *Τριωδίου*), ὡς ἐξῆς·

«Μεγάλη ἡ δόξα» (Παρ. ἐσπέρας).

Στίχ. «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀυλισθήσονται».

«Οἶμοι! οἶον ἀγῶνα» (Παρ. ἐσπέρας).

Στίχ. «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

«Ἐκ γῆς πλαστουργήσας με» (Σαβ. πρῶτ' εἰς τοὺς αἴνους).

Δόξα, τοῦ *Τριωδίου*· «Ἀρχή μοι καὶ ὑπόστασις». Καὶ νῦν· «Πρεσβείαις τῆς τεκούσης σε».

23. Τὸ *Τ.Μ.Ε.* διατάσσει εἰς τὰ ἀπόστιχα 4 μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἀσαφοῦς φρασεολογίας (μᾶλλον τυπογραφικοῦ σφάλματος) τοῦ *Τριωδίου*, τὴν ὁποίαν ἐπαναλαμβάνει τὸ *Τ.Μ.Ε.* Ὄταν τῷ Σαββάτῳ φάλληται «Ἀλληλούια», εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται μαρτυρικὸν ἔν καὶ νεκρώσιμα δύο. (Πρβλ. τὴν τάξιν τοῦ Σαββάτου, ὅταν ἐν αὐτῷ φάλληται «Ἀλληλούια» -γενικαὶ διατάξεις, σελ. 54 ὡς καὶ τὴν ἀνάλογον τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς).

Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», ψάλλεται ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ β' ἤχου· «*Τῷ θανάτῳ σου καταπατήσας*»²⁴ (*Παρακλητικῆ*, Σαβ. πρωτ'), ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς μὲν τὰ δύο πρῶτα τροπάρια·

«*Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν μαρτύρων σου, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*».

«*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται*».

Εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*».

Ἄπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἐξῆς·

Κάδισμα. Ἦχος πλ. β'.

Ἄληθῶς ματαιότης τὰ σύμπαντα, ὁ δὲ βίος σκιά καὶ ἐνύπνιον· καὶ γὰρ μάτην ταράττεται πᾶς γηγενής, ὡς εἶπεν ἡ γραφή· ὅτε τὸν κόσμον κερδήσωμεν, τότε τῷ τάφῳ οἰκήσομεν, ὅπου βασιλεῖς καὶ πτωχοί· διό, Χριστέ ὁ Θεός, τοὺς μεταστάντας ἀνάπαυσον, ὡς φιλόανθρωπος.

Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον. Ἦχος ὁ αὐτός.

Παναγία Θεοτόκε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς μου, μὴ ἐγκαταλίπης με· ἀνθρωπίνῃ προστασίᾳ. μὴ καταπιστεύσης με· ἀλλ' αὐτῇ ἀντιλαβοῦ, καὶ ἐλέησόν με.

Ἄφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον· «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ ὁ οἶκος· «*Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις*» (βλ. *Τριώδιον*, εἰς τὸν κανόνα τοῦ αὐριανοῦ Ὁρθρου).

Μετὰ δὲ τὴν θ' ᾠδὴν, ψάλλεται καὶ ὁ εἰρμὸς αὐτῆς·

Ἦτὸν πρὸ ἡλίου φωστῆρα, τὸν Θεὸν ἐξανατείλαντα, σωματικῶς ἡμῖν ἐπιδημήσαντα, ἐκ λαγόνων παρθενικῶν, ἀφράστως σωματώσασα· Εὐλογημένη πάναγνε, σέ, Θεοτόκε, μεγαλύνομεν.

Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «*Ὁ βάθει σοφίας*». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «*Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα*». Καὶ νῦν· «*Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα*».

24. Τὸ *Τ.Μ.Ε.* (σελ. 319) ὀρίζει τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β', κατὰ τὴν ἀντίστοιχον περίπτωσιν τοῦ ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* Ψυχασαββάτου, εἰς ἣν καὶ παραπέμπει. Τότε ὅμως ὁ ἦχος τῆς ἐβδομάδος εἶναι πάντοτε ὁ πλ. β', ἐνῶ ἐνταῦθα ποικίλλει. Ὅθεν κατὰ τὴν σήμερον δεῖον νὰ ψαλῆ ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ τυχόντος ἤχου, ὡς ὀρίζει καὶ τὸ *Τριώδιον*.

Ἀμέσως ἢ ἐκτενής· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός» καὶ ἡ ἐκφώνησις· «Ὅτι ἐλέημων». Εὐθύς τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ μνημονεύονται ἐπὶ τῶν κολλύβων τὰ ὀνόματα τῶν κεκοιμημένων, ὡς ἐξῆς·

Ὁ ἱερεύς· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ ἱερεύς· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης τελειωθέντων. Καὶ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ (καὶ μνημονεύει ὀνομαστικῶς τῶν κεκοιμημένων ὑπὲρ ὧν τελοῦνται μνημόσυνα) καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ ἱερεύς· «Ὅπως, Κύριος ὁ Θεός, τάξη τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ ἱερεύς· «Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· καὶ ἄφρσιν τῶν ἑαυτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα».

Ὁ β΄ χορός· «Παράσχου, Κύριε».

Ὁ ἱερεύς· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

Ὁ Θεός τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὰς ψυχὰς πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ γλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός·

πᾶν ἀμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶνπραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεός, συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἀμαρτήσῃ· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἀμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ἔστι σὺ εἰ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ β' χορός: «*Ἀμήν*».

Ὁ ἱερεύς: «*Αἰωνία ὑμῶν ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ ἡμῶν*».

Ὁ α' χορός: «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ').

Ὁ ἱερεύς: «*Αἰωνία ὑμῶν ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ ἡμῶν*».

Ὁ β' χορός: «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ').

Ὁ ἱερεύς: «*Αἰωνία ὑμῶν ἡ μνήμη, ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ ἡμῶν*».

Ὁ α' χορός: «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» (γ').

Ὁ ἱερεύς: «*Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητὸς*» καὶ ποιεῖ τὴν συνήθη ἀπόλυσιν.

ἽΟρθρος

Ἐντὶ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ «*Ἀλληλούια*» τρεῖς ἐκ δ' εἰς ἥχον πλ. δ', τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τρία ἐπόμενα μετὰ τῶν ἐξῆς:

«*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*».

«*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀυλισθήσονται*».

«*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεάν καὶ γενεάν*».

Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ μαρτυρικά τοῦ β' ἥχου· «*Ὁ φαιδρύνας τοὺς ἀγίους σου*» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (βλ. τέλος *Τριωδίου*). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἥχου· «*Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν*»²⁵.

25. Ὡς θεοτοκίον τῶν καθισμάτων τῆς α' στιχολογίας τοῦ Σαββάτου (ἄνευ ἑορτῆς) δεῖον νὰ φάλληται τὸ α' τοῦ ἥχου τῆς ληγούσης ἑβδομάδος, ὡς ὀρίζεται καὶ ἐν τῇ *Παρακλητικῇ*. (Πρβλ. καὶ τὴν ἀνάλογον τάξιν τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς). Τὸ *Τριώδιον* ἐσφαλμένως ἔχει εἰς τινὰς ἥχους ἕτερα θεοτοκία, ὡς καὶ εἰς τὸν παρόντα.

Τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἄνευ ὀνομάτων). Εἶτα τὸ κάθισμα τοῦ *Τριωδίου*· «*Ἀνάπαυσον, Σωτῆρ ἡμῶν*». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ ...*». Καὶ νῦν· «*Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας*» καὶ εὐθύς ὁ ν' φαλμὸς χῦμα.

Κανὼν, ὁ τοῦ *Τριωδίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 8 καὶ στίχων εἰς μὲν τὰ τρία πρῶτα τροπάρια·

«*Μακάριοι οὖς ἐξέλέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*».

«*Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν*».

«*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀνλισθήσονται*».

Εἰς δὲ τὸ δ' (ἦ καὶ ε')· «*Ἀνάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*».

Καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*».

Ἄπο γ' καὶ ἀφ' Γ' ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*.

Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος· «*Ἄσμα ἀναπέμφωμεν*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Ἑξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Εἶτα τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ β' ἤχου· «*Ρύμην τοῦ θανάτου*» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (βλ. τέλος *Τριωδίου*). Δόξα, τοῦ *Τριωδίου*· «*Ἄλγος τῷ Ἀδάμ*». Καὶ νῦν· «*Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν*».

Τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον· «*Ὁ βάθει σοφίας*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ νεκρώσιμον· «*Μετὰ τῶν ἀγίων*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, εἰς κοιμηθέντας· «*Οὐ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν*» (βλ. τέλος Ἀποστόλου). Εὐαγγέλιον, Σαββάτου τῆς Ἀπόκρεω.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τοῦ Σαββάτου· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, ψάλλονται τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ γίνεται ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἄνευ ὀνομάτων). Εἶτα· «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

27. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. Τῆς δευτέρας καὶ ἀδεκάστου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Προκοπίου ὁσίου τοῦ Δεκαπολίτου· Ἐφραὶμ ὁσίου τοῦ Κατουνακιώτου. Ἦχος γ'· Ἐωθινὸν Γ'.

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα (τῆς Τυροφάγου) γίνεται κατάλυσις τυροῦ, ὠῶν καὶ ἰχθύος, ἀποχὴ δὲ κρέατος.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Ὁ βάρθει σοφίας». Κοντάκιον· «Μετὰ τῶν ἀγίων».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Τριωδίου. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ὅταν τίθωνται θρόνοι». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Οἶμοι, μέλαινα ψυχή». Καὶ νῦν· «Ἀνύμφευτε Παρθένε».

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα²⁶. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 8 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου (παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου· «Τὸν πάντων ποιητήν»). Ἄφ' Γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Βοηθὸς καὶ σκεπαστής». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον, τὰ δύο τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 5 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου, μετὰ τῶν ἀναστασίμων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Προκαθάρωμεν ἑαυτούς». Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου· «Ὅταν ἔλθῃς, ὁ Θεός».

Προκείμενον, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ εἰδικόν τῆς Κυριακῆς.

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τῆς Ἀπόκρεω· «Βρωῖμα ἡμᾶς οὐ παρίστησι (Α' Κορ. γ' 8-θ' 2).

26. Κατὰ τὴν τάξιν Τυπικῶν τινων, μετὰ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα, λέγεται [ὁ πολυέλεος καὶ ἀντὶ ἐκλογῆς ὁ ψαλμὸς ρλγ' (136) «Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος». Εἶτα] ἡ α' ὁμὰς τῶν μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν καθισμάτων τοῦ Τριωδίου· «Τὸ βῆμά σου φρικτόν». Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸν πάντων ποιητήν». Ἄπο δὲ γ' ᾠδῆς, μόνον ἡ β' ὁμὰς· «Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν» κτλ.

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου» (Μτ. κέ' 31-46).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἐἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι καὶ Εὐαγγέλια ἐβδ. τῆς Τυρινῆς.

28. ΔΕΥΤΕΡΑ τῆς Τυρινῆς. Βασιλείου ὀσίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Σημειώσεις. 1. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὀσίου Κασσιανοῦ τοῦ ὁμολογητοῦ*, ἐορταζομένου κατὰ τὴν κθ' Φεβρουαρίου, ψάλλεται ἐν τῷ Ἀποδείπνῳ τῆς σήμερον, διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸν χρόνον δίσεκτον.

2. Ἡ διάταξις τῶν καθημερινῶν (ἀνευ ἐορταζομένου ἀγίου) τῆς ἐβδομάδος τῆς Τυρινῆς παρουσιάζει ἰκανὰς ἰδιορρυθμίας, διὰ τοῦτο καὶ ἐκθέτουμεν αὐτὴν ἐν ἐκάστη ἡμέρᾳ, κατὰ τὸ δυνατὸν ἐν συντομίᾳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς συνήθως, κατὰ τὴν ἐν σελ. 47-48 διάταξιν, ἀλλὰ τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας ἔχει δοξαστικά εἰς τὰ ἐσπέρια καὶ τὰ ἀπόστιχα, ψάλλονται ταῦτα μετὰ τῶν οἰκείων θεοτοκίων.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν ἀ' στιχολογίαν τὰ τῆς Ὀκτωήχου (βλ. τέλος *Τριωδίου*, ἤχος γ'). Δόξα, τὸ (μετὰ τὸ θεοτοκίον) μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὴν β', τὰ τῆς ἡμέρας τοῦ *Τριωδίου*. Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς καὶ ὁ τοῦ *Μηναίου* εἰς 4. Εἰς ἃς δὲ ᾠδὰς ἐν τῷ *Τριωδίῳ* ὑπάρχουσι τριῶδια, καταλιμπάνονται οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ λέγονται ὁ κανὼν τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τὰ δύο τριῶδια μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» εἰς 4 ἕκαστον. (Τῆ Δευτέρᾳ μετὰ τὴν ἀ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου). Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ συναπτὴ καὶ τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου* μετὰ τοῦ θεοτοκίου. (Τῆ Πέμπτῃ μετὰ τὴν δ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου). Μετὰ τὴν ε' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ *Μηναίου* ἐὰν ἔχῃ, εἰ δὲ μὴ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Μετὰ τὴν η'

ᾠδὴν, τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου. Εἰς τὴν δ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Ἡ λοιπὴ ἀκολουθία, καθὼς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία, τελεῖται ὡς συνήθως, κατὰ τὴν ἐν σελ. 49-51 διάταξιν, ἀλλὰ τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Ἐὰν δὲ ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας ἔχει δοξαστικὸν εἰς τὰ ἀπόστιχα, ψάλλεται τοῦτο μετὰ τοῦ οἰκείου θεοτοκίου.

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΤΡΙΤΗ τῆς Τυρινῆς. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν Συνεσίου ὁσίου τοῦ ἐν Λύση*.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὸν τύπον τῆς παρελθούσης Δευτέρας, ἀλλ' εἰς τοὺς κανόνας ψάλλεται καὶ ἡ β' ὥδῃ τῶν δύο τριωδίων μόνῃ, προτασσομένου τοῦ κάτωθι εἰρμοῦ, μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ *Τριωδίῳ*.

Ῥ ὄμβρος ἐπ' ἀγρωστίν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον, καταβήτω ἐπὶ γῆς τὰ ῥήματά μου.

Εἶτα ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου.

2. ΤΕΤΑΡΤΗ τῆς Τυρινῆς. Ἑσυχίου μάρτυρος τοῦ Συγκλητικοῦ Θεοδότου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Κυρηναίας*· Νικολάου ὁσίου τοῦ Πλανᾶ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ σταυροθεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. (Τυχόντα ἰδιόμελα δοξαστικά δὲν λέγονται). Ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, ψάλλεται τὸ «Ἀλληλούια» τρὶς ἐκ γ' εἰς ἤχον πλ. β', μετὰ τῶν στίχων·

«Ἦψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν».

«Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων».

Ἀντὶ δὲ ἀπολυτικίου, τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» κτλ., ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστῆν. Εὐθύς· «Κύριε, ἐλέησον» (μ').

Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ*». Ὁ ἱερεὺς· «*Ὁ ὢν εὐλογητὸς*» καὶ τὸ «*Ἐπουράνιε Βασιλεῦ*». Εἶτα αἱ γ' μεγάλοι μετάνοιοι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ, αἱ ἰβ' μικραὶ, πάλιν μία μεγάλη καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Ἡ ἀκολουθία τελεῖται γενικῶς κατὰ τὸν τύπον τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (βλ. σελ. 153-156 κ. ἐξ.), ἀλλὰ μετὰ τὰ καθίσματα τῆς β' στιχολογίας, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ εὐθὺς ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν. Κανόνες δὲ λέγονται ὁ α' τῆς Παρακλητικῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ τοῦ Μηναίου εἰς 4 καὶ ὁ πλήρης τοῦ Τριωδίου εἰς 4 μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Εἰς ἄς δὲ ᾠδὰς ἐν τῷ Τριωδίῳ ὑπάρχουσι τριῶδια, καταλιμπάνονται οἱ κανόνες τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου, καὶ λέγονται ὁ πλήρης κανὼν τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τὰ δύο τριῶδια μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» εἰς 4 ἕκαστον. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου (τῆ δὲ Παρασκευῆ ὁ εἰρμὸς τοῦ Τριωδίου), ἡ συναπτὴ καὶ τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ σταυροθεοτοκίου. (Τῆ Παρασκευῆ μετὰ τὴν ε' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου). Μετὰ τὴν Ϛ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Τριωδίου, ἡ συναπτὴ, τὸ μαρτυρικὸν τῆς ἡμέρας (βλ. τέλος Τριωδίου, ἦχος γ'), τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν.

Εἶτα ἀναγινώσκονται αἱ Ὁραι Α', Γ' καὶ Ϛ', ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν, ἀλλὰ τὰ τροπάρια αὐτῶν λέγονται χῦμα. Εἰς δὲ τὴν Ϛ' Ὁραν, μετὰ τὰς ιϚ' μετανοίας, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν τῆς Ϛ' Ὁρας καὶ γίνεται ἀπόλυσις.

Σήμερον δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία²⁷.

3. ΠΕΜΠΤΗ τῆς Τυρινῆς. Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου μαρτύρων.

27. Κατ' ἀρχαῖον ἔθος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆ Τετάρτῃ καὶ τῆ Παρασκευῆ τῆς Τυρινῆς, δὲν τελεῖται Λειτουργία οὔτε τελεία οὔτε Προηγιασμένη, ἐκτὸς ἐὰν τύχη μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου, ὅποτε τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἐν τῇ Θ' Ὡ ρ α . «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον, «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» κτλ. ὡς καὶ κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν (βλ. ἐν σελ. 156-157), ἀλλὰ τὸ τροπάριον τῆς Ὡρας καὶ οἱ μακαρισμοὶ λέγονται χῦμα. Μετὰ δὲ τὰς ιϚ' μετανοίας, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· «*Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος*», ὁ ἀναγνώστης χῦμα τὸ «*Εἶη τὸ ὄνομα*» τρις καὶ τοὺς ψαλμοὺς λγ' (33)· «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον*» καὶ ρμδ' (144)· «*Ἰψώσω σε, ὁ Θεός μου*». Εἶτα· «*Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον* (γ'). *Πάτερ ἄγιε, εὐλόγησον*» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν.

Αἱ λοιπαὶ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὸν τύπον τῆς παρελθούσης Δευτέρας, ἀλλ' ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, μετὰ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἀναγινώσκεται τὸ ἐν τῷ *Τριωδίῳ* ἀνάγνωσμα καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ἕτερον προκείμενον.

4. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ τῆς Τυρινῆς. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὸν τύπον τῆς παρελθούσης Τετάρτης.

Σήμερον δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία.

5. ΣΑΒΒΑΤΟΝ τῆς Τυρινῆς. Πάντων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμφάντων ὁσίων πατέρων ἡμῶν· Κόνωνος ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ· Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίας τῆς Κύπρου· Κόνωνος ὁσίου τοῦ ἐν Ἀκάμαντι**.

Ἐν τῇ Θ' Ὡ ρ α . Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ στιχηρὰ καὶ τὸ δοξαστικὸν ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ γ' ἡχου· «*Πῶς μὴ θαυμάσωμεν*». Εὐθύς (ἄνευ εισόδου) τὸ «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἡ προφητεία, τὸ μετ' αὐτὴν ἕτερον προκείμενον, τὸ «*Καταξίωσον*», τὰ πληρωτικὰ καὶ τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Ἀπολυτίκιον, τῶν ὁσίων. Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ὁσίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Κανών, ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' Γ' ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος· «Ἄσμα ἀναπέμφωμεν». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α . Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ὁσίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῶν ὁσίων· «Ὁ καρπὸς τοῦ Πνεύματος».

Εὐαγγέλιον, Σαββάτου τῆς Τυρινῆς. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι. Ἀλληλούια».

6. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. Τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ· τῶν μβ' (42) μαρτύρων τῶν ἐν Ἄμορίῳ. Ἦχος δ. Ἐωθινὸν Δ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῶν ὁσίων πατέρων.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Τριωδίου. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐκάθισεν Ἀδάμ». Καὶ νῦν, τὸ ἀθεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἐξεβλήθη Ἀδάμ». Καὶ νῦν· «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου».

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἐν τῷ *Τριωδίῳ* ἰδιόμελον τῆς λιτῆς. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα²⁸. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν *Εὐαγγέλιον*, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ *Τριωδίου*.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ *Τριωδίου* εἰς 6 μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*».

Ἄπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τοῦ *Τριωδίου*. Δόξα, τὸ ἕτερον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἄφ' ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ *Τριωδίου*, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Τριωδίου*.

Καταβασίαι· «*Ὡς ἐν ἠπείρῳ πεξεύσας*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Δ' ἀναστάσιμον καὶ τὰ δύο τοῦ *Τριωδίου*.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 5 καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ *Τριωδίου*, μετὰ τῶν ἀναστασίμων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ *Τριωδίου*· «*Ἐφθασε καιρὸς*». Καὶ νῦν· «*ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τοῦ *Τριωδίου*· «*Τῆς σοφίας ὁδηγέ*».

28. Κατὰ τὴν τάξιν *Τυπικῶν* τινων, μετὰ τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα, λέγεται [ὁ πολυέλεος καὶ ἀντὶ ἐκλογῆς ὁ ψαλμὸς ρλζ' (136)· «*Ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος*». Εἶτα] τὸ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν α' κάθισμα τοῦ *Τριωδίου*· «*Ἐξεβλήθη ὁ Ἀδάμ*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Κατεπλάγη Ἰωσήφ*» (*Παρακλητικῆ*, Κυριακῇ πρώτῃ, ἤχος δ'). Εἰς δὲ τὴν γ' ᾠδὴν, τὸ β' κάθισμα· «*Νῦν ὁ καιρὸς*» μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον, τὸ ἐν τῷ *Τριωδίῳ* εἰδικὸν τῆς Κυριακῆς.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς· «*Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία*» (*Ῥωμ.* ιγ' 11-ιδ' 4).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις*» (*Μτ.* Ϛ' 14-21).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὡ ρ α. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου.

Ἐν τῷ κατανυκτικῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ δ' ἤχου (βλ. τέλος *Τριωδίου*), τὰ 3 προσόμοια τοῦ *Τριωδίου* καὶ τὰ 3 τοῦ *Μηναίου*. Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται). Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «*Μὴ ἀποστρέψῃς*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου* δις καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν στίχων· «*Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου ...*» καί· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ...*». Δόξα καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Τριωδίου*. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

Ἄντι ἀπολυτικίου, τὰ τροπάρια· «*Θεοτόκε Παρθένε*», «*Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ*». Δόξα· «*Ἰκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*». Καὶ ἀμέσως ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)· *Καὶ νῦν*· «*ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν*». «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*». Ὁ ἱερεύς· «*Ὁ ὢν εὐλογητός*», «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», τὰς γ' μεγάλας μετανοίας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «*Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου*» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Χριστὸς ὁ ἀληθινός*». Πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», φάλλεται τὸ τροπάριον· «*Πάντων προστατεύεις*». Τούτου φαλλομένου οἱ πιστοὶ ἀσπάζονται τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως, λαμβάνοντες συγχώρησιν.

Σημείωσις. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον τελεῖται ἡ ἀκολουθία τοῦ κατανυκτικοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ ἐν ταῖς ἐφεξῆς Κυριακαῖς, ἕως τῆς Ε' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν.

**Διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν
τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)**

Κατὰ τὰς πέντε ἡμέρας ἐκάστης ἐβδομάδος τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, ἦτοι ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς, τελοῦνται αἱ ἐξῆς ἀκολουθίαι·

Τῷ πρῶτῳ τὸ Μεσονυκτικόν, ὁ Ὅρθρος, αἱ Ὑμνοὶ καὶ ὁ Ἑσπερινός, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκάστην Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν συνάπτεται καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων. Τῷ ἐσπέρας τὸ Ἀποδείπνον, ἀπὸ Δευτέρας μὲν μέχρι Πέμπτης τὸ Μέγα (ἐκτὸς τῆς Τετάρτης τῆς Ε' ἐβδ., εἰς ἣν ἀναγινώσκειται τὸ Μικρὸν μετὰ τοῦ Μεγάλου Κανόνος), τῇ δὲ Παρασκευῇ τὸ Μικρὸν, μετὰ τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου καὶ τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον.

Ἡ τάξις τῶν ἀκολουθιῶν τούτων, ἐκτὸς τοῦ Μικροῦ Ἀποδείπνου, ἐκτίθεται ἐφεξῆς.

Μεσονυκτικὸν

Ἀναγινώσκειται τὸ καθ' ἡμέραν ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ, ἐν ᾧ γίνονται καὶ αἱ 15' μετάνοιαι, ὡς ἐκεῖ διατάσσονται.

Ὅρθρος

Ὁ ἱερεὺς· «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*». Ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ τὸ «*Ἐπακούσαι σου Κύριος*» ἀργῶς, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁποῖου ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ διὰ κατζίου. Εἶτα, πάλιν τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*» κτλ., ἢ δέησις, τὸ «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ*», ὁ ἐξάψαλμος καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἀντὶ τοῦ «*Θεὸς Κύριος*», ψάλλεται τὸ «*Ἀλληλούια*» τρὶς ἐκ δ' εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος, μετὰ τῶν στίχων· «*Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου ...*» ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ.

Ἀκολουθῶς ψάλλονται οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ ἡχοῦ τῆς ἐβδομάδος (βλ. Ὡρολόγιον ἢ τέλος Τριψαλμίου), ἕκαστος τῶν ὁποίων μετὰ τὸ «*Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶ ὁ Θεός*», συμπληροῦται οὕτως·

Ὁ α' διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦτοι·

Τῇ Δευτέρᾳ· «*Προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς*».

Τῇ Τρίτῃ· «*Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς*».

Τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς· «*Δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς*».

Τῆς Πέμπτης· «*Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς*».

Ὁ β' διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, ἀναλόγως τῆς προσωμίας αὐτοῦ, π.χ. «*Πρεσβείαις τοῦ ἱεράρχου (ἢ τοῦ ἀθλοφόρου, ἢ τοῦ ὁσίου κτλ.)*, σῶσον ἡμᾶς». Ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι δεσποτικῆς ἢ θεομητορικῆς ἐορτῆς, συμπληροῦται καὶ ὁ β' ὡς ὁ α'.

Ὁ γ' πάντοτε διὰ τοῦ «*Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶσον ἡμᾶς*».

Εἶτα ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας τῆς Ὀκτωήχου, ἀναλόγως τοῦ ἤχου καὶ τῆς ἡμέρας (βλ. τέλος Τριωδίου). Μετὰ τὴν β' καὶ γ' στιχολογίαν, ψάλλονται τὰ καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου.

Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*». Οἱ χοροὶ τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), ἢ ἐκφώνησις· «*Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς*» καὶ ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν.

Αἱ ἐννέα ᾠδαὶ στιχολογοῦνται ὀλόκληροι μὲν ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Τριωδίῳ τριῶδια, πλὴν τῆς θ' ᾠδῆς, τῆς ὁποίας τὸ δεύτερον μέρος μόνον στιχολογεῖται, ἤτοι ἡ προσευχὴ τοῦ Ζαχαρίου, ἐπειδὴ τὸ α' μέρος στιχολογεῖται εἰς τὴν Τιμιωτέραν, τῶν δὲ λοιπῶν μόνον ἡ ἀρχὴ καὶ οἱ δύο τελευταῖοι στίχοι μετὰ τοῦ «*Δόξα*» καὶ τοῦ «*Καὶ νῦν*». Ἡ τάξις αὕτη σχηματικῶς ἔχει ὡς ἀκολούθως·

Ἡμέρα	Ὀλόκληρος ἢ ᾠδὴ	Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος
Δευτέρα	α' ἡ' θ'	β' γ' δ' ε' ς' ζ'
Τρίτη	β' ἡ' θ'	α' γ' δ' ε' ς' ζ'
Τετάρτη	γ' ἡ' θ'	α' β' δ' ε' ς' ζ'
Πέμπτη	δ' ἡ' θ'	α' β' γ' ε' ς' ζ'
Παρασκευὴ	ε' ἡ' θ'	α' β' γ' δ' ς' ζ'

Μετὰ τὰς ᾠδὰς, λέγεται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν τριωδίων τῆς ἡμέρας. Καὶ εἰς μὲν τὰς ᾠδὰς ἐν αἷς ὑπάρχουσι τριῶδια, προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τοῦ καταλλήλου στίχου εἰς τὰ τροπάρια καὶ ἔπονται τὰ τριῶδια μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Μεθ' ἑκάστου δὲ θεοτοκίου τοῦ β' τετραωδίου, ψάλλεται

καὶ τὸ ἕτερον τροπάριον, μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου. Εἰς δὲ τὰς ᾠδὰς ἐν αἷς οὐχ ὑπάρχουσι τριψῆδια, λέγεται μόνον ὁ κανὼν τοῦ *Μηναίου*.

Εἰς τὰς ᾠδὰς ὅπου ὑπάρχουσι τριψῆδια, ψάλλεται μετ' αὐτὰς ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριψιδίου.

Τῇ Τρίτῃ ἐκάστης ἐβδομάδος, μετὰ τὴν α' ᾠδὴν τοῦ *Μηναίου*, λέγεται ἢ β' ᾠδὴ τῶν τριψιδίων μόνῃ (τὸ α' μετὰ τοῦ εἰρμοῦ), καὶ ἔπεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριψιδίου καὶ ἢ γ' ᾠδὴ τοῦ *Μηναίου*.

Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* (ἐκτὸς τῆς Τετάρτης, καθ' ἣν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριψιδίου). Εἶτα μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλεται τὸ καθίσμα τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ἢ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον).

Μετὰ τὴν Γ' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, γίνεται μικρὰ συναπτὴ καὶ ἀναγινώσκειται τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἡμέρας (βλ. τέλος *Τριψιδίου*, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχ.) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. (Τυχὸν κοντάκιον ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

Μετὰ τὴν η' ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριψιδίου μετὰ τοῦ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*».

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα καί, μετὰ τὸν εἰρμὸν τοῦ β' τριψιδίου, ψάλλεται τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Μικρὰ συναπτὴ καὶ ψάλλεται τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος τρεῖς, συμπληρούμενον ὡς καὶ οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι (βλ. τέλος *Τριψιδίου* ἢ *Ωρολόγιον*). (Τυχὸν ἐξαποστειλάριον ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

Εἶτα οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριψιδίου* δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν στίχων· «*Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωῖ τοῦ ἐλέους σου ...*» καί· «*Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου ...*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ἢ τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τὸ σταυροθεοτοκίον).

Τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον, χῦμα τὸ τροπάριον· «*Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες*», τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*». Ὁ ἱερεὺς· «*Ὁ ὢν εὐλογητὸς*» καὶ τὸ «*Ἐπουράνιε Βασιλεῦ*».

Εἶτα γίνονται αἱ ιΓ' μετάνοιαι οὕτως· αἱ γ' μεγάλαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ· «*Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου*», αἱ ιβ' μικραὶ μετὰ

τοῦ «Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ καὶ ἐλέησόν με», καὶ πάλιν μία μεγάλη μετὰ τοῦ «Ναί, Κύριε βασιλεῦ», καὶ εὐθὺς ἄρχονται

Αἱ ᾠραι

ᾠραι Α', Γ' καὶ Σ'. Ἀρχονται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριωδίῳ καὶ Ἱερολογίῳ διάταξιν. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης, μετὰ τὰς ἱΣ' μετανοίας, ἄνευ τρισαγίου²⁹ ἢ εὐχῆ τῆς ᾠρας καὶ εὐθὺς ἐπισυναπτεται ἢ ἐπομένη ᾠρα.

ᾠρα Θ'. Ἀρχεται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Ἐὰν ὅμως δὲν ἐπροηγῆθη ἄλλη ἀκολουθία, ἄρχεται διὰ τοῦ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον, «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ οἱ 3 ψαλμοί. Εἶτα ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Ὁ ἐν τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ εὐθὺς χῦμα· Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς», «Μὴ δὴ παραδῶρης», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ τροπάρια· «Βλέπων ὁ ληστής» κτλ. Εἶτα τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων», αἱ γ' μεγάλαι μετάνοιαι (μόνον) μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ καὶ ἀμέσως ἢ εὐχῆ τῆς Θ' ᾠρας· «Δέσποτα, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ»³⁰ (βλ. Ἱερολόγιον, μεσώριον Θ' ᾠρας).

Εὐθὺς ψάλλονται οἱ μακαρισμοὶ εἰς ἦχον πλ. δ' (βλ. Ἱερολόγιον, ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν), ἐπιλέγοντες ἐν ἐκάστῳ τὸ «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου». Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὰ τροπάρια· «Χορὸς ὁ ἐπουράνιος» κτλ., τὸ «Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν», τὸ «Ἄνεξ, ἄφες» καὶ τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Ὁ ἱερεὺς τὸ «Ὅτι σοῦ ἐστιν». (Ἐὰν θὰ τελεσθῇ Προηγιασμένη, τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ τὸ «Ὅτι σοῦ ἐστιν» παραλείπονται).

Εἶτα ὁ ἀναγνώστης χῦμα τὰ κοντάκια· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας, τὸ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, τὸ μαρτυρικὸν τοῦ ἦχου τῆς ἡμέρας

29. Ἐπειδὴ συνήθως αἱ ᾠραι τελοῦνται συναπτῶς, παρέλκει τὸ τρισάγιον καὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') πρὸ τῆς εὐχῆς τῆς ᾠρας. Ταῦτα λέγονται μόνον ἐὰν αἱ ᾠραι τελοῦνται κεχωρισμένως (ἦτοι εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ᾠρας γίνεται ἀπόλυσις). Εἰς αὐτὴν δὲ τὴν περίπτωσηιν, αἱ ᾠραι ἄρχονται διὰ τοῦ «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον, «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» κτλ.

30. Ἡ ἐπικρατήσασα συνήθεια νὰ παραλείπηται ἢ εὐχῆ τῆς Θ' ᾠρας, κατὰ τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν, δὲν εἶναι ὀρθή. Ἰστέον δ' ὅτι ἐν τισὶ Τυπικοῖς ἢ εὐχῆ τῆς Θ' ᾠρας τάσσεται πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας, μετὰ τὰς ἱΣ' μετανοίας.

(βλ. τέλος *Τριωδίου*, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' στιχ.). Δόξα· «Μετὰ τῶν ἀγίων». Καὶ νῦν· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ἀκολουθῶς τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ». «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν». «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς», αἱ ιϚ' μετάνοιαι ὡς προεγράφη εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, καὶ ἄρχεται ἀμέσως (ἄνευ ἀπολύσεως) ὁ Ἑσπερινὸς ὡς κατωτέρω.

Ἐὰν ὁμῶς πρόκειται νὰ τελεσθῇ Προηγιασμένη, μετὰ τὰς μετανοίας, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος». Καί, ἀνοιγείσης τῆς ὥραιας πύλης, ὁ ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν καὶ ἄρχεται ἡ Προηγιασμένη, ὡς ἔπεται κατωτέρω.

Ἑσπερινὸς ἄνευ Προηγιασμένης

Ὁ ἀναγνώστης τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τὸν προοιμακὸν ψαλμὸν. Ὁ ἱερεὺς τὰ εἰρηνικά, ὁ ἀναγνώστης τὸ ιη' (18) κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν συναπτὴν.

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τοῦ *Τριωδίου* καὶ τὰ 3 τοῦ *Μηναίου* (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης ἡμέρας) Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου* (τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον). (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

Εὐθὺς καὶ ἄνευ εισόδου τὸ «Φῶς ἰλαρόν». Ὁ ἱερεὺς· «Ἐσπέρας» καὶ ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Ἀμέσως τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου* δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν μετὰ τῶν στίχων· «Πρὸς σὲ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου ...» καί· «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε...». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ *Τριωδίου* (τῆ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον). (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ τροπάρια· «Θεοτόκε Παρθένε» κτλ. (Τυχὸν ἀπολυτικίον ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν λέγεται).

Εὐθὺς ὁ ἀναγνώστης· «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν». «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ αἱ ιϚ' μετάνοιαι, ὡς προεγράφη εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

Εἶτα ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· «Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος» καὶ ὁ ἀναγνώστης χῦμα τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» τρίς καὶ τοὺς ψαλμοὺς λγ' (33)· «Εὐλογῆσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῶ» καὶ ρμδ' (144)· «Ἵψώσω σε, ὁ Θεός μου ὁ βασιλεύς μου». Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ'). Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν.

Ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία». Ὁ προοιμιακός, τὰ εἰρηνικά καὶ τὸ ιη' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου· «Πρὸς Κύριον» εἰς στάσεις τρεῖς. Μεθ' ἐκάστην στάσιν ὁ ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰ συναπτὴν καὶ ἐκφώνησιν.

Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται τὰ κεκραγάρια μετὰ τῆς στιχολογίας· «Θοῦ, Κύριε», καὶ ἀπὸ τοῦ στίχου· «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς», ψάλλονται τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ καὶ δοξαστικά οὕτως·

α'. Ἐν ταῖς Τετάρταις τῆς Α', Β' καὶ Γ' ἐβδ. καὶ αὐτῆς πρὸ τῶν Βαΐων, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δίς, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου εἰς 4 (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης ἡμέρας). Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται).

β'. Ἐν ταῖς Παρασκευαῖς τῆς Β', Γ' καὶ Δ' ἐβδ., τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δίς, τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (βλ. τέλος Τριωδίου) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου εἰς 4 (ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης ἡμέρας). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (βλ. τέλος Τριωδίου). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἤχου. (Τυχὸν ἰδιόμελον δοξαστικὸν ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν λέγεται).

γ'. Ἐν ταῖς λοιπαῖς Τετάρταις καὶ Παρασκευαῖς, τῇ Πέμπτῃ τοῦ Μεγάλου Κανόνος, τῇ Μεγάλῃ Ἑβδομάδι καὶ ταῖς μνήμαις τῶν ἑορταζομένων ἁγίων, τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ καὶ δοξαστικά ψάλλονται κατὰ τὰς ἐν αὐταῖς διατάξεις.

Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ ἢ μετὰ Εὐαγγελίου, ὡσάκις προβλέπεται ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου, καὶ τὸ «Φῶς ἰλαρόν» χῦμα.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Ἐσπέρας». Ὁ ἀναγνώστης τὸ προκείμενον, τὸ α' ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου, τὸ ἕτερον προκείμενον καὶ εἶτα ἐκφωνεῖ τὸ «Κέλευσον».

Ὁ ἱερεὺς, κρατῶν λαμπάδα ἀνημμένην καὶ θυμιατόν, ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἀγίας τραπέζης καὶ φωτίζων σταυροειδῶς ἐκφωνεῖ· «*Σοφία· ὀρθοί*». Εἶτα, στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, σφραγίζει τοῦτον σταυροειδῶς, λέγων· «*Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι*».

Ἀκολουθῶς ὁ ἀναγνώστης τὸ β' ἀνάγνωσμα, μεθ' ὃ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ «*Εἰρήνη σοι*», «*Σοφία*».

Καὶ εὐθὺς ψάλλεται τὸ «*Κατευθυνθήτω*» μετὰ τῶν στίχων, ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως (ὁ ὁποῖος θυμιᾷ κατὰ τὴν τάξιν), τετράκις ὑπὸ τῶν χορῶν, καὶ πάλιν ἐκ τοῦ βήματος ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως μέχρι τοῦ «*ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου*», τὸ δὲ τέλος· «*ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου, θυσία ἐσπερινή*», ἀποπληροῖ ὁ α' χορός.

Ἐνταῦθα ἀναγινώσκειται τὸ Εὐαγγέλιον κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα, ἐν μνήμῃ δὲ ἑορταζομένου ἀγίου ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ.

Εἶτα ἡ ἐκτενὴς καὶ αἰ αἰτήσεις ὑπὲρ τῶν κατηγουμένων (ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Δ' ἑβδομάδος καὶ ἐντεῦθεν, παρεμβάλλονται καὶ αἰ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ φῶτισμα εὐτρεπιζομένων) καὶ τῶν πιστῶν.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν· «*Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου*», ψάλλεται ὑπὸ τοῦ α' χοροῦ τὸ «*Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν*». Μετὰ τὴν φράσιν· «*ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης*», γίνεται ἡ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων ἐν ἄκρᾳ σιγῇ, τοῦ λαοῦ προσπίπτοντος μέχρις ἐδάφους, μεθ' ἧν συνεχίζεται ὁ ὕμνος· «*Ἴδὸν θυσία μυστική*», μέχρι τέλους.

Εἶτα τὰ πληρωτικά καὶ ἡ Κυριακὴ προσευχή.

Κοινωνικόν· «*Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Ἀλληλούια*».

Ἐν μνήμῃ δὲ ἑορταζομένου ἀγίου· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῶ*». Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν· «*Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεί*», τὸ «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*». Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «*Δέσποτα Παντοκράτορ*», μεθ' ἧν τὸ «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», ἀναγινώσκονται οἱ ψαλμοὶ λγ' (33)· «*Εὐλόγησω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῶ*» καὶ ρμδ' (144)· «*Ἦψώσω σε, ὁ Θεός μου ὁ βασιλεὺς μου*», ἐνῶ ὁ ἱερεὺς διανέμει τὸ ἀντίδωρον.

Μέγα Ἀπόδειπνον

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῷ Ἱερολογίῳ, ἀλλ' εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς

ἀκολουθίας, μετὰ τὸ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», εὐθὺς ὁ δ' (4) ψαλμός· «*Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με εἰσήκουσάς μου*» κτλ³¹.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ψάλλεται ὁ κανὼν οὕτω·

α'. Κατὰ μὲν τὴν Α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, τὸ ἐν τῷ *Τριωδίῳ* ὠρισμένον τμήμα τοῦ Μεγάλου Κανόνος, μετὰ στίχου· «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με*». Μετὰ τὴν Γ' ᾠδὴν, ψάλλεται ἀργῶς τὸ κοντάκιον· «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*» καὶ μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ἀργῶς ὁ εἰρμός· «*Ἀσπόρου συλλήψεως*».

β'. Κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἐβδομάδας, ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου ἐκ τοῦ *Θεοστοκαρίου*, κατὰ τὸν ἤχον καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος.

Μετὰ τὸν κανόνα, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον· «*Κύριε τῶν δυνάμεων*» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ *ᾠρολογίῳ*.

Κατὰ τὴν Α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὰς εὐχὰς· «*Ἄσπιλε, ἀμόλυντε*» κτλ., ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «*Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι*» καὶ ἀναγινώσκει τὸ τῆς ἡμέρας Εὐαγγέλιον τῆς Παννουχίδος. Εἶτα ἡ εὐχή· «*Δέσποτα πολυέλεε*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου.

Πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*» ψάλλεται τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ Τετάρτῃ τὸ θεοτοκίον· «*Πάντων προστατεύεις*», τῇ δὲ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ τὸ σταυροθεοτοκίον· «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

7. ΔΕΥΤΕΡΑ (Καθαρὰ Δευτέρα). Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου, Καπίτωνος, Αἰθεριῦ καὶ Ἐλπιδίου ἱερομαρτύρων τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπησάντων· Ἀρκαδίου ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος· Ἀρκαδίου ὁσίου, Νέστορος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος, Εὐβούλου καὶ Ἰουλιανοῦ μαρτύρων**.

Ἄρχεται ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ

Σήμερον ἡ μὲν ἀκολουθία τοῦ Μεσονυκτικοῦ παραλείπεται, ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθροῦ ἄρχεται ὡς ἐξῆς·

31. Τὸ *ᾠρολόγιον*, μετὰ τὸ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», προβλέπει, κατὰ τὴν α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν, τὸν ψαλμὸν ξθ' (69). Τοῦτο εἶναι κατάλοιπον ἀρχαιοτέρας τάξεως, ἀναφερομένης εἰς τὸ *Τυπικὸν* τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ εἰς τὸ *Τριωδίον*, κατὰ τὴν ὁποίαν, εἰς τὴν α' ἐβδομάδα τῶν νηστειῶν μετὰ τὸ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», ἀναγινώσκειται ὁ ξθ' ψαλμός καὶ εὐθὺς τὸ ὠρισμένον τμήμα τοῦ Μεγάλου Κανόνος, καὶ μετ' αὐτὸ ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου ἀπὸ τοῦ δ' (4) ψαλμοῦ κ. ἐξ., χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ὁ ξθ' ψαλμός. Ἡ τάξις αὕτη δὲν τηρεῖται σήμερον ἐν ταῖς ἐνορίαις.

«*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κτλ., «*Ὅτι σοῦ ἐστίν*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ'), «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον πάτερ*», «*Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ*», ὁ ἐξάψαλμος καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προεγράφη.

8. ΤΡΙΤΗ. Θεοφυλάκτου ὁσίου, ἐπισκόπου Νικομηδείας· Ἐρμουῦ ἀποστόλου.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ³². Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 3 προσόμοια τοῦ *Τριωδίου*· «*Βρώσει πάλαι πικρᾶ*» καὶ ἐκ τοῦ *Μηναίου* (θ' Μαρτ.) τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀγίων Τεσσαράκοντα· «*Φέροντες τὰ παρόντα*». Δόξα, τῶν ἀγίων· «*Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον*» (ἀπόστιχα αἰνῶν). Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον σταυροθεοτοκίον· «*Ἔβρεις ὑπομείναντα πολλὰς*» (βλ. γ' Μαρτ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ). Εὐθύς (ἄνευ εἰσόδου) τὸ «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τοῦ *Τριωδίου*, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου*· «*Νηστείαν οὐκ ἀποχήν*» δις καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν στίχων· «*Πρὸς σὲ ἤρα τοὺς ὀφθαλμούς μου...*» καὶ· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε...*». Δόξα, τῶν ἀγίων· «*Ἐν ᾧδαῖς ἁσμάτων*». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον σταυροθεοτοκίον· «*Ἡ πάναγνος ὡς εἶδὲ σε*» (βλ. γ' Μαρτ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ). Ἀπολυτίκιον, τῶν ἀγίων. Δόξα, καὶ νῦν· «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγξαμένου*». Εἶτα (παραλειπομένων τῶν τροπαρίων· «*Θεοτόκε Παρθένε*»³³), τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ') καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας ὡς προδιετάχθη, πλὴν ὅμως οὐ ποιῶμεν τὰς ιγ' μετανοίας, ἀλλὰ μόνον τὰς γ' μεγάλας μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἀγίου Ἐφραίμ³⁴.

32. Τὸ *Τ.Μ.Ε.* (σελ. 195-197, τυπ. θ' Μαρτ., περίπτ. Α', ὡς ἐπίσης καὶ τὰς ἀναλόγους περίπτ. τῆς ι' καὶ κδ' Φεβρ.), ἐν τῷ Ἑσπερινῷ δὲν ὀρίζει τὰ δοξαστικά τῶν ἀγίων, ἐν δὲ τῷ Ὅρθρῳ παραλείπει ἐντελῶς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ *Τριωδίου*, ὅπερ ἀνακόλουθον. Ὅθεν ὠρίσαμεν τὴν συμπαλμωδίαν τῆς ἀκολουθίας τοῦ *Τριωδίου* μετὰ τῆς τῶν ἀγίων, ἐν τε τῷ Ἑσπερινῷ καὶ τῷ Ὅρθρῳ, κατὰ τὴν τάξιν ἐτέρων *Τυπικῶν*.

33. Συμφωνῶς πρὸς ῥητὴν ὀδηγίαν τοῦ *Ὤρολογίου*, τὰ τροπάρια· «*Θεοτόκε Παρθένε*» φάλλονται μόνον ὡσάκις ἐν τῷ Ὅρθρῳ ψάλλεται «*Ἀλληλούια*». Ἐφ' ὅσον δὲ ἐν τῷ αὐριανῷ Ὅρθρῳ θὰ ψαλῆ «*Θεὸς Κύριος*», ταῦτα παραλείπονται.

34. Αἱ ιγ' μετάνοιαι σχολάζουσιν εἰς τὰς ἀκολουθίας τῆς σήμερον, διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀγίων, πλὴν τῶν γ' μεγάλων.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ. Εἰς τοὺς στίχους· «Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε», μετὰ τὸν στίχον· «Ὅσιοι θεοφόροι πατέρες», προστίθεται καὶ ὁ ἐξῆς τῶν ἁγίων· «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ Τεσσαράκοντα μάρτυρες, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν». Μετὰ δὲ τὸ «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», μόνον αἱ γ' μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ.

9. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῶν Τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων.

Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

Ἐν τῷ Μεσονυχτικῷ. Ἀναγινώσκειται τὸ σύνηδες ἐπὶ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν τῶν ἁγίων· «Χορὸς τετραδεκαπύρσευτος» καὶ· «Τὴν τετραδεκάριθμον». Δόξα· «Ἀληθείας κρατῆρα». Καὶ νῦν, τὸ ὁμῶρον θεοτοκίον· «Ἀδιόδευτε πύλη» (ἀπόστιχα αἰνῶν). Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεργξαμένου». Εἶτα ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξόμεθα».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Τοῦ Γαβριὴλ φθεργξαμένου». Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α' στιχολογίαν, τὰ τοῦ Τριωδίου· «Ὁ τοῖς πάθεσι τοῖς σοῖς». Δόξα· «Τὸν φωτοποιὸν καιρόν». Καὶ νῦν· «Τῷ τιμίῳ Σταυρῷ». Μετὰ δὲ τὴν β' καὶ τὸν πολυέλεον, τὰ τῶν ἁγίων μετὰ τῶν θεοτοκίων. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, ὁ τῶν ἁγίων μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ὚' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι· «Ἀνοιξὼ τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάριον, τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἰνους, τὸ ἰδιόμελον τῶν ἀποστίχων τοῦ Τριωδίου· *Νηστεία τῶν λογισμῶν* ἅπαξ καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων· «*Λεῦτε μαρτυρικὴν*». Δόξα, τῶν ἁγίων· «*Ἀθλοφόροι Χριστοῦ*». Καὶ νῦν· «*Μακαρίζομέν σε*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἶτα, τὸ

«Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε Βασιλεῦ», αἱ γ' μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται αἱ ᾠραι.

Ἐν ταῖς ᾠραῖς. Ἀντὶ τοῦ τροπαρίου ἐκάστης ᾠρας, χῦμα· «Δόξα», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς ᾠρας. Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον ἐκάστης καὶ μετὰ τοὺς μακαρισμούς, ἀντὶ τῶν συνήθων τροπαρίων καὶ κοντακίων, τὸ κοντάκιον τῶν ἁγίων. Εἰς τὸ τέλος δὲ ἐκάστης, μόνον αἱ γ' μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς 3ᾠρας, ἄρχεται ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Προηγιασμένης.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Νηστεύοντες, ἀδελφοί» δις, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια· «Φεγγοβόλους ὑμᾶς» καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἁγίων· «Φέροντες τὰ παρόντα» εἰς 4. Δόξα, τῶν ἁγίων· «Προφητικῶς ἀνεβόα». Καὶ νῦν· «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ «Κατευθυνθήτω». Εὐθὺς ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, ἀλλὰ κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

10. ΠΕΜΠΤΗ. Κοδράτου μάρτυρος τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

11. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Α' Χαιρετισμοί). Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς βασιλίσσης Ἄρτης.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Δεῦτε, πιστοὶ» δις, τὰ 4 μαρτυρικά τοῦ δ' ἤχου (βλ. τέλος Τριωδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἁγ. Θεοδώρου· «Δεῦτε φιλομάρτυρες πάντες». Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὁργάνῳ χρησάμενος». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ δ' ἤχου. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία ἀναγινώσκειται ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ μέχρι καὶ τοῦ «Ἄξιόν ἐστιν». Εἶτα φάλλεται ὁ

κανών του Ἀκαθίστου Ὑμνου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», ἀλλ' εἰς τὰ δύο τελευταῖα τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Τῆς μὲν α', γ', ε', ζ', καὶ θ' ᾠδῆς ἄρχεται ὁ α' χορός, τῆς δὲ δ', Ϛ' καὶ η' ἄρχεται ὁ β' χορός.

Ψαλλομένης τῆς θ' ᾠδῆς, γίνεται θυμίασις τοῦ ναοῦ. Μετ' αὐτὴν δέ, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλεται τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (ἀργὸν δίχορον). Περὶ τὸ τέλος αὐτοῦ, ὁ ἱερεὺς ἔρχεται ἐνώπιον τῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ προηυτρεπισμένης εἰκόνας τῆς Θεοτόκου καὶ θυμιάσας αὐτὴν καὶ προσκυνήσας τρεῖς, ἀπαγγέλλει τὴν Α' στάσιν τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον (Α-Ζ). Μεθ' ἕκαστον οἶκον, ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τρεῖς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἐνῶ οἱ χοροὶ ἐπαναλαμβάνουσιν ἐναλλάξ μετὰ μέλους τὰ ἀκροτελεύτια ἐφύμνια· «Χαῖρε, νύμφη ἀνύμφευτε» καὶ «Ἀλληλούια». Μετὰ τὸ τέλος τῆς στάσεως, ὁ β' χορός ψάλλει τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον), ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν εἰκόνα καὶ τὸν λαόν, καὶ ἀσπασάμενος τὴν εἰκόνα εἰσέρχεται εἰς τὸ Ἱερόν.

Ἀκολούθως ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Πίστιν Χριστοῦ, ὡσεὶ θώρακα». Εἶτα· «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς».

Ἐπειτα εἰς ἀναγνώστης, ἱστάμενος ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου, ἀπαγγέλλει ἐμμελῶς τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ τὴν εὐχὴν· «Ἄσπινε, ἀμόλυντε», μεθ' ἣν ἕτερος ἀναγνώστης, ἱστάμενος ἐνώπιον τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, ἀπαγγέλλει τὴν εὐχὴν· «Καὶ δὸς ἡμῖν, Δέσποτα» καὶ εἶτα ἐναλλάξ οἱ ἀναγνώσται τὰς λοιπὰς εὐχάς.

Μετὰ τὰς εὐχάς, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιοθῆναι» καὶ ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παννυχίδος τῆς Α' Παρασκευῆς τῶν νηστειῶν.

Εἶτα ποιεῖ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ψάλλεται τὸ θεοτοκίον· «Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου».

12. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Α΄ τῶν νηστειῶν. Τὸ διὰ κολλύβων θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος· Θεοφάνους ὁσίου Συγριανῆς τοῦ ὁμολογητοῦ· Γρηγορίου πάπα Ῥώμης τοῦ Διαλόγου· Συμεῶν ὁσίου τοῦ νέου Θεολόγου.

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ. Ἀναγινώσκειται τὸ σύνηδες ἐπὶ μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, φάλλονται τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Χορεύουσι στίφη» ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων. Δόξα· «Ἀθλητικὴν ἀνδρείαν». Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι». Τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Δόξα, καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». Εἶτα ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου· «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν». Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ δ΄ ἤχου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (βλ. τέλος Τριωδίου). Εἶτα, παραλειπομένου τοῦ νεκρωσίμου· «Δόξα, καὶ νῦν», τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἤχου· «Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον»³⁵. Μετὰ τὴν β΄, τὰ τοῦ ἁγίου· «Ζέων πίστεως». Δόξα· «Θεῖον δῶρον». Καὶ νῦν· «Ἡ τὸν ἀχώρητον». Ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τοῦ ἁγίου, ὁ μὲν α΄ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ β΄ ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4. Εἰς τὸ α΄ τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ α΄ κανόνος καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον αὐτῆς, ὁ στίχος· «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ λοιπά· «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ᾿Γ΄ ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» (εἰς τὴν δ΄ ᾠδὴν· «Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ»). Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ΄ ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος, τοῦ ἁγίου·

35. Βλ. ὑποσημ. 25.

«Τέκνον Τιμόθεε, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι». Εὐαγγέλιον, Α΄ Σαββάτου νηστειῶν. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

13. ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ὁρθοδοξίας). Τῆς ἀναστηλώσεως τῶν ἁγίων εἰκόνων καὶ μνήμη τῶν προφητῶν Μωϋσέως, Ἄαρὼν καὶ Σαμουὴλ· ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἦχος πλ. α΄. Ἑωθινὸν Ε΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Τριωδίου. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Ἡ χάρις ἐπέλαμψε». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Τριωδίου· «Οἱ ἐξ ἀσεβείας»³⁶.

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου». Καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ

36. Τὸ Τ.Μ.Ε. εὐστόχως παραλείπει τὸ ὑπὸ τοῦ Τριωδίου ὀριζόμενον θεοτοκίον· «Ἦ θανάτου καινοῦ», διότι εἰς τὸ δοξαστικὸν ἀναφέρεται ἡ Θεοτόκος καὶ ἐπομένως τοῦτο ἐπέχει καὶ τόπον θεοτοκίου.

τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριωδίου εἰς 6 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἄπὸ γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἄφ' ὚' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριωδίου, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Θαλάσσης τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ε' ἀναστάσιμον, τοῦ Τριωδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου εἰς 4, μετὰ τῶν ἀναστασίμων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας». Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὸ ἀσματικὸν «Ἄγιος ὁ Θεός» εἴθισται ἐν Κύπρῳ ἵνα γίνηται τελετὴ, ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὡς ἀκολούθως·

Οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ καὶ ἄρχονται φάλλειν ἀργῶς τὸ ἀσματικὸν «Ἄγιος ὁ Θεός». Ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ [ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου τὴν ἀμφιπρόσωπον εἰκόνα τοῦ Ἁγίου Μανδηλίου καὶ τῆς Θεοτόκου], ἢ ὁποῖα κεῖται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἐπὶ δίσκου ἠὺς τρεπισμένου μετὰ κλάδων βασιλικοῦ, ἀνθέων καὶ τριῶν κηρίων. Εἶτα αἶρει τὸν δίσκον μέχρι τῆς κεφαλῆς καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων ταύτην ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἐξαπτερύγων, ἀκολουθούντων τῶν ψαλτῶν καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος. Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ὑπάρχει τετραπόδιον ἠὺς τρεπισμένον, περιέρχονται τοῦτο τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἴσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ χοροὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τετραποδίου. Ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολὰς, ἐκφωνεῖ τὸ «Σοφία· ὀρθοί». Εἶτα ἀποθέσας ἐπὶ τοῦ

τετραποδίου τὸν δίσκον, θυμιᾶ κύκλω αὐτοῦ σταυροειδῶς, ψάλλων τὸ «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

[Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου, μετὰ τὴν τριπλὴν ψαλμῶδησιν τοῦ «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», ὁ ἱερεὺς ὑψοῖ τὴν εἰκόνα καὶ ψάλλεται τὸ ἐξῆς ἅπαξ·

Ἦχος δ΄.

Θεοτόκε παντάνασσα, τῶν Ὁρθοδόξων τὸ καύχημα, αἰρετικῶν τὰ φρυάγματα, καὶ τὰ πρόσωπα καταίσχυνον, τῶν μὴ προσκυνούντων, μηδὲ τιμώντων, πάναγνε, τὴν σεβάσμιον εἰκόνα σου.]

Εἶτα ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς, ἐὰν χοροστατῆ, κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ) ποιῶν μετάνοιαν, προσκυνεῖ τὴν εἰκόνα. (Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, μετὰ τὴν προσκύνησιν, εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον). Εἶτα ὁ χορὸς τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος») καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα, τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄. «Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται».

Στίχ. γ΄. «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστάς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;».

Στίχ. δ΄. «Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄ «Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων».

«Σῶσον ἡμᾶς, Γιὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β΄ «Ἰψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσάτωσαν αὐτόν».

Στίχ. γ΄ «Ὁφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Στίχ. δ΄ «Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄ «Αἰνεσάτωσαν αὐτόν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτῇ».

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Στίχ. β΄ «Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ».

Στίχ. γ΄ «Κύριε ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομολογήσομαί σοι».

Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Α΄ Κυριακῆς νηστειῶν· «Πίστει Μωυσῆς μέγας γενόμενος» (Ἐβρ. ια΄ 24-26, 32-40).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν» (Ἰω. α΄ 44-52).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ὁπισθάμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως», μεθ' ἣν γίνεται λιτάνευσις τῶν ἁγίων εἰκόνων πέριξ τοῦ ναοῦ, κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν·

Διάταξις τῆς λιτανείας, κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), ἱστάμενος ἐν τῷ σωλέα, ἐκφωνεῖ·

«Εὐλόγημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου αὐτοῦ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὸ προοίμιον τοῦ Συνοδικοῦ τῆς ἁγίας Ζ΄ οἰκουμένητικῆς συνόδου·

«Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ' ἣν ἡμέραν ἐπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, σὺν ἀποδείξεσι τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ῥήσεσι, ἀποστολικάις τε παραινέσεσιν εἰκόντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχειούμενοι, ταύτην σήμερον τὴν πανήγυριν ἐορτάζομεν καὶ ταύτῃ εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι, ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ἄσμασιν».

Εἶθ' οὕτω κλῆρος καὶ λαὸς ἐξέρχονται τοῦ ναοῦ διὰ τῆς δυτικῆς πύλης. Προηγούνται τὰ ἐξαπτέρυγα, ἔπονται οἱ ψάλται, οἱ κρατοῦντες τὰς εἰκόνας, ὁ διάκονος μετὰ τοῦ θυμιατοῦ, ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τέλος ὁ λαός. Ψάλλεται δὲ ἅπαξ ἢ πολλακίς τὸ ἀπολυτίκιον·

Ἦχος β΄.

Τὴν ἄκραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας, σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὖς ἔπλασας, ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

Φθάσαντες εἰς τὴν νοτίαν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ ἱερεύς· «Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων».

Καὶ ὁ ἀρχιερεύς (ἢ ὁ ἱερεύς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Τῶν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῷ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἀρχιερεύς (ἢ ὁ ἱερεύς)· «Τῶν εἰδότην τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως, τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστόν τε καὶ ἄκτιστον, τὸ ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθές, τὸ περιγραπτὸν καὶ ἀπερίγραπτον, καὶ τῇ μὲν θείκῃ οὐσίᾳ τὸ ἄκτιστον καὶ τὰ ὅμοια προσαρμολόγουντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραπτὸν ἀνθομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Καὶ ἐκκινούσης αὐθις τῆς λιτανείας, ψάλλεται ἅπαξ ἡ πολλακίς τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Φθάσαντες δὲ ὀπισθεν τοῦ ἱεροῦ, γίνεταί στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιεπισκόπων, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν, καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ἵο χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ἵο ἱερεύς· «Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων».

Ἵο χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰῶνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς Βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος».

Καὶ ὁ ἀρχιερεύς (ἢ ὁ ἱερεύς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Τῶν πιστευόντων καὶ διακηρυκτουμένων, ἤτοι εὐαγγελιζομένων, τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν τὴν τε διὰ λόγων διακήρυξιν καὶ τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ἵο χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ἵο ἀρχιερεύς (ἢ ὁ ἱερεύς)· «Τῶν τῷ λόγῳ ἀγιαζόντων τὰ χεῖλη, εἶτα τοὺς ἀκροατὰς διὰ τοῦ λόγου, εἰδόντων τε καὶ κηρυσσόντων, ὡς ἀγιάζεται μὲν ὁμοίως διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων τὰ ὄμματα τῶν ὁρώντων, ἀνάγεται δὲ αὐτῶν ὁ νοῦς πρὸς Θεογνωσίαν, ὥσπερ καὶ διὰ τῶν θείων ναῶν καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ τῶν ἄλλων κειμηλίων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ἵο χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς πομπῆς, ψάλλεται ἅπαξ ἢ πολλάκις τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Φθάσαντες εἰς τὴν βορείαν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ σύμπαντος τοῦ εὐλογημένου ἡμῶν γένους».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, υἰγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἁγίου καὶ πανσέπτου ναοῦ τούτου, καὶ πάντων τῶν κοπιώντων καὶ ψαλλόντων ἐν αὐτῷ».

Ὁ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ ἱερέυς· «Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ὁ χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν».

Καὶ ὁ ἀρχιερέυς (ἢ ὁ ἱερέυς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Τῶν ἐπισταμένων, ὡς ἡ ράβδος καὶ αἱ πλάκες, ἡ κιβωτὸς καὶ ἡ λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ τὸ θυμιατήριον, τὴν Παναγίαν προέγραφέ τε καὶ προδιετύπου Παρθένον, τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, καὶ ὡς ταῦτα μὲν προετύπου ταύτην, οὐ γέγονε δὲ ἐκείνη ταῦτα, γέγονε δὲ κόρη καὶ διαμένει μετὰ τὴν θεογεννησίαν παρθένος, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον Κόρην αὐτὴν τοῖς εἰκονίσμασι γραφόντων, ἢ τοῖς τύποις σκιαγραφούντων, αἰωνία ἢ μνήμη».

Ὁ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ὁ ἀρχιερέυς (ἢ ὁ ἱερέυς)· «Τῶν τὰς προφητικὰς ὁράσεις, ὡς αὐτὸ τὸ θεῖον αὐτὰς ἐσχημάτισε καὶ διετύπου, εἰδότων καὶ ἀποδεχομένων καὶ πιστευόντων, ἅπερ ὁ τῶν προφητῶν χορὸς ἐωρακότες διηγήσαντο, καὶ

τὴν τῶν ἀποστόλων καὶ εἰς τοὺς πατέρας διήκουσαν ἔγγραφόν τε καὶ ἄγραφον παράδοσιν κρατούντων καὶ διὰ τοῦτο εἰκονιζόντων τὰ ἅγια καὶ τιμώντων, αἰωνία ἡ μνήμη».

Ὁ χορός: «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ’).

Καὶ ἐκκινούσης πάλιν τῆς λιτανείας, ψάλλεται ἅπαξ ἢ πολλάκις τὸ ἑξῆς ἀπολυτίκιον·

Ἦχος β’.

Καὶ ὁ χορὸς τῶν προφητῶν, μετὰ Μωσῆ καὶ Ἀαρών, εὐφροσύνη εὐφραίνεται σήμερον· ὅτι πέρας τῆς προφητείας προαγαγών, λάμπει ὁ σταυρός, ἐν ᾧ ἡμᾶς ἔσωσας. Αὐτῶν ταῖς ἰκεσίαις, Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Φθάσαντες εἰς τὴν δυτικὴν πύλην, γίνεται στάσις καὶ ἐκφωνεῖ

Ὁ διάκονος: «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ χορός: «Κύριε ἐλέησον» (γ’).

Ὁ διάκονος: «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν πόλιν ταύτην καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἄλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου· ὑπὲρ τοῦ ἰλεων, εὐμενῆ καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν κατ’ ἡμῶν κινουμένην καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ἐν τῷ λέγειν ταῦτα τὸν διάκονον, ψάλλεται ὑπὸ τῶν χορῶν ἐναλλάξ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ μ’, ἧτοι τετράκις ἀνὰ δέκα.

Καὶ ἐξακολουθεῖ

Ὁ διάκονος: «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ χορός: «Κύριε ἐλέησον» (γ’).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς): «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσῃ μακρὰν, καὶ ἰλεως, ἰλεως γενοῦ ἡμῖν, δέσποτα, ἐπὶ ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς· ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

ἽΟ χορός· «Ἀμήν».

Καὶ ἀμέσως ἀπαγγέλλουσιν ἅπαντες·

«Εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὰ κάτωθι ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ·

«Οἱ προφηταὶ ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρῆσιδάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν, Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν Δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν.

Ἐπὶ τούτοις τοὺς τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποδητῶς εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἧς ἠγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν·

Τῶν τῆς ὀρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη».

ἽΟ χορός· «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

ἽΟ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιοθιέημεν τῶν ἐξαιτουμένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἁγίων».

ἽΟ χορός· «Ἀμήν».

Εὐθὺς δὲ εἰσέρχονται ἐν τῷ ναῷ, τοῦ κλήρου φάλλοντος τὸ ἐξῆς·

Ἦχος βαρύς.

Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; Σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.

Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα ψάλλεται τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὡρα. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα· «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου». Κοντάκιον, τοῦ Τριωδίου.

Ἐν τῷ κατανοκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας, ἀλλὰ κατανοκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ πλ. α' ἤχου, μέγα δὲ προκείμενον τὸ «Ἐδωκας κληρονομίαν».

14. ΔΕΥΤΕΡΑ. Βενεδίκτου ὁσίου.

15. ΤΡΙΤΗ. Ἀγαπίου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· Ἀριστοβούλου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Βρετανίας*.

16. ΤΕΤΑΡΤΗ. Σαβίνου μάρτυρος τοῦ Αἰγυπτίου· Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ*.

Ἡ Προηγιασμένη τελεῖται ὡς προεγράφη.

17. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀλεξίου ὁσίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

18. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Β' Χαιρετισμοί). Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.

Ἐν τῇ Προηγιασμένη. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς προεγράφη. Εἰς δὲ τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», μαρτυρικά, νεκρώσιμον δοξαστικὸν καὶ α' θεοτοκίον λέγονται τὰ τοῦ πλ. α' ἤχου.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διευτυπώθη κατὰ τὴν Α' Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἀναγινώσκεται ἢ Β' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (Η-Μ). Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως» κτλ. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κτλ., εὐθὺς ἡ ἀπόλυσις ἄνευ Εὐαγγελίου.

19. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Β΄ τῶν νηστειῶν. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτύρων.

Τῷ Σαββάτῳ πρώτῳ, τὸ Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου

ἽΟρθρος

Πρὸ τοῦ ἐξαψάλμου τὸ «Ἐπακούσαι σου Κύριος» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Ἀντὶ τοῦ «Θεὸς Κύριος», τὸ «Ἀλληλούια» τρις ἐκ δ' εἰς ἥχον β', τὸ μὲν πρῶτον ἄνευ στίχου, τὰ δὲ τρία ἐπόμενα μετὰ τῶν ἐξῆς·
«Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε».

«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀύλισθήσονται».

«Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν».

Ἀπολυτικά· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Καὶ νῦν· «Μήτηρ ἀγία». Καθίσματα, τὰ μαρτυρικὰ τοῦ πλ. α' ἡχου, μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν (βλ. τέλος Τριωδίου). Δόξα, τὸ ἐξῆς νεκρώσιμον³⁷.

ἽΗχος πλ. α'.

Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀμαρτίαις γεγεννημέθα· διὸ σὲ ἱκετεύομεν· Τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπαυσον, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἃ ὡς ἄνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἔπραξαν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ αὐτοῦ ἡχου· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ὡς προεδηλώθη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω (βλ. σελ. 140-141), ἀλλ' ἄνευ ὀνομάτων. Εἶτα τὸ καθίσμα· «Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας».

Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ εὐθὺς ἡ στιχολογία τῶν θ' ᾠδῶν (ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς α', γ', δ' καὶ ε', καὶ ὀλόκληροι ἡ Ϛ', ζ', η' καὶ θ').

37. Τὸ Τριώδιον (εἰς τὸν παρόντα ἥχον) ἔχει· Δόξα, τὸ νεκρώσιμον· «Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας». Ταῦτα ὅμως ψάλλονται παγίως μετὰ τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια, οἰοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ ἥχος τῆς ἐβδομάδος. Ὁρίσαμεν ἕθεν ἀντ' αὐτῶν ἕτερον νεκρώσιμον τροπάριον καὶ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου (βλ. καὶ ὑποσημ. 25).

Κανών, ὁ τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 μέχρι καὶ τῆς ε' ὠδῆς. Ἀπὸ δὲ τῆς 5' ὠδῆς συνάπτομεν εἰς αὐτὸν καὶ τὰ δύο τετραῶδια τῆς ἡμέρας, μετὰ στίχου· «*Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*». Μεθ' ἑκαστον δὲ θεοτοκίον τοῦ β' τετραῶδιου, ψάλλονται καὶ τὰ ἕτερα δύο τροπάρια, μετὰ τῶν ἐν τῷ *Τριῶδιῳ* στίχων.

Μετὰ τὴν γ' ὠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου*, ἡ αἴτησις καὶ τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν 5' ὠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραῶδιου, ἡ αἴτησις, τὸ κοντάκιον (καὶ ὁ οἶκος) τοῦ *Μηναίου* ἐὰν ἔχη, εἰ δὲ μὴ τὸ νεκρώσιμον· «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Μετὰ τὴν ζ' ὠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραῶδιου. Μετὰ τὴν η' ὠδὴν, τὸ «*Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριῶδιου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τετραῶδιου, τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*» καὶ ἡ αἴτησις.

Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ πλ. α' ἤχου ἄπαξ (βλ. τέλος *Τριῶδιου*), συμπληρούμενον οὕτως· «*πρεσβείαις, Κύριε, τῶν ἀγίων σου, καὶ σῶσόν με*».

Εἶτα τὸ ἐξαποστειλάριον καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ *Μηναίου* ἐὰν ἔχη, εἰ δὲ μὴ τὸ νεκρώσιμον· «*Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*» καὶ τὸ θεοτοκίον· «*Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα*» (βλ. *Ὡρολόγιον*, ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου).

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. α' ἤχου (βλ. τέλος *Τριῶδιου*). Δόξα, τὸ νεκρώσιμον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τὰ νεκρώσιμα προσόμοια τοῦ πλ. α' ἤχου, ὡς ἐν τῷ τέλει τοῦ *Τριῶδιου*.

Τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου.

Θεία Λειτουργία

(Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν ἄνευ ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*», «*Μνήσθητι, Κύριε*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκια· «*Μετὰ τῶν ἀγίων*» καὶ· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, Β΄ Σαββάτου νηστειῶν.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τοῦ Σαββάτου· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἐὰν ὑπάρχωσι κόλλυβα πρὸς εὐλόγησιν, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν φάλλονται τὰ τροπάρια· «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» καὶ γίνεται ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων ὑπὲρ ὧν τὰ κόλλυβα. Εἶτα τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Σημείωσις. Ἡ ἀνωτέρω τάξις τελεῖται ἀπαραλλάκτως καὶ τῷ Δ΄ Σαββάτῳ τῶν νηστειῶν.

20. ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ· τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἀγίου Σάββα ἀναιρεθέντων ὁσίων πατέρων. Ἦχος πλ. β΄. Ἑωθινὸν Γ΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὥρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀγίου Γρηγορίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ὅσιε τρισμάκαρ». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ἡ γρήγορος γλωσσά σου». Καὶ νῦν· «Ἀνύμφευτε Παρθένε».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικόν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Ἑ' ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ἱεράρχας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «Τοῖς ἐν σκότει ἀμαρτημάτων». Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ πλ. β' ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, Β' Κυριακῆς νηστειῶν· «Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε» (Ἐβρ. α' 10-β' 3).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοῦμ» (Μκ. β' 1-12).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς». Ὅπισθὰμβωνος εὐχή· «Ὁ θυσίαν αἰνέσεως».

Σημείωσις. Σήμερον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου τελεῖται τὸ μνημόσυνον πάντων τῶν κεκοιμημένων πατέρων αὐτῆς.

Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὁ ρ α . Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου Γρηγορίου. Ἄντι κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατὰ νου κτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας, ἀλλὰ κατὰ νουκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ πλ. β' ἤχου.

21. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰακώβου ἐπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ.

22. ΤΡΙΤΗ. Βασιλείου ἱερομάρτυρος, πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν Ἐκκλησίας.

23. ΤΕΤΑΡΤΗ. Νίκωνος ὀσιομάρτυρος καὶ τῶν αὐτοῦ ρῆθ' (199) μαθητῶν.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δῖς, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Τριωδίου καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (κδ' Μαρτ.) τὰ 3 προεόρτια προσόμοια εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «*Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη.

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ. Εἰς τὴν α' στάσιν αὐτοῦ, ἀντὶ τῶν τροπαρίων· «*Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου*», χῦμα τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον. Εἰς δὲ τὴν β' στάσιν, ἀντὶ τῶν τροπαρίων· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*», χῦμα τὸ προεόρτιον κοντάκιον. Ψάλλεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου ὁ κανὼν τῆς ἡμέρας ὡς εἴδισται.

24. ΠΕΜΠΤΗ. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Ἐν τῷ Μεσονουκτικῷ (τὸ καθ' ἡμέραν). Ἄντι τῶν τροπαρίων· «*Ἴδὸν ὁ νυμφίος*», χῦμα τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον· ἀντὶ δὲ τῶν τροπαρίων· «*Μνήσθητι, Κύριε*», χῦμα τὸ προεόρτιον κοντάκιον.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Πρὸ τοῦ ἐξαψάλμου τὸ «*Ἐπακούσαι σου Κύριος*» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Καθίσματα, μετὰ μὲν τὴν α' στιχολογίαν, τὰ ἀποστολικά τοῦ πλ. β' ἤχου (βλ. τέλος Τριωδίου). Δόξα,

τὸ (μετὰ τὸ θεοτοκίον) μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὴν β' καὶ γ', τὰ τοῦ Τριωδίου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ἡ στιχολογία τῶν ᾠδῶν. Κανόνες, ὁ προεόρτιος εἰς 6 μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν συνήθη τάξιν. Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἴτησις καὶ τὸ προεόρτιον κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ τὴν δ' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου. Μετὰ τὴν ε' ᾠδὴν, ὁ εἰρμὸς τοῦ Μηναίου, ἡ αἴτησις, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν ἦ' ᾠδὴν, τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς τοῦ β' τριωδίου καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Ἐξαποστειλάριον, τὸ προεόρτιον δις. Οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνῶν χῦμα, τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου δις καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν συνήθων στίχων· «Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρῶτ' τοῦ ἐλέους σου...» καὶ· «Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου ...». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω». Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον καὶ τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ. Εἶτα, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ') καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας ὡς προδιετάχθη. Ἐν ταῖς Ὁ ρ α ι ς . Ἀντὶ τοῦ τροπαρίου ἐκάστης Ὁρας, χῦμα· «Δόξα», τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Ὁρας. Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον ἐκάστης, τὸ προεόρτιον κοντάκιον. Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς ε' Ὁρας, γίνεται ἀπόλυσις.

25. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Ἐθνικὴ ἑορτὴ, Γ' Χαιρετισμοί).

Σημείωσις. Σήμερον ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς μόνη ἐκ τοῦ Μηναίου, ἡ δὲ τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου καταλιμπάνεται.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Πανηγυρίζουσιν οἱ καθεδρικοὶ ναοὶ Ἁγίας Νάπας Λεμεσοῦ καὶ Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Ἰδαλίου.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, τὸ προεόρτιον.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ».

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς, ἦτοι τὰ δύο τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς κς' Μαρτίου καὶ τὸ β' ἐκ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς κε' Μαρτίου³⁸. Ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«Εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριοι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

«Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Παρασκευῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον· «Εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν...» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «Ἄσατε τῷ Κυρίῳ...» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ).

38. Ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἔχει 5 ἀναγνώσματα· 3 συνήδη τῶν θεομητορικῶν ἑορτῶν εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κε' Μαρτίου καὶ 2 εἰδικὰ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κς'. Κατὰ τὴν μοναχικὴν τάξιν, τὰ 3 συνήδη ἀναγινώσκονται εἰς τὸν Ἑσπερινόν, τὰ δὲ 2 εἰδικὰ εἰς τὴν Λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς, ἣτις τελεῖται μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἐπομένης (διὰ τοῦτο καὶ εὐρίσκονται εἰς τὸν Ἑσπερινὸν τῆς κς' Μαρτ.).

Ἐπειδὴ ὁμως ἡ τάξις αὕτη δὲν τηρεῖται σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας, ὠρίσαμεν τὰ 2 ἀναγνώσματα τῆς κς' καὶ ἐν ἐκ τῆς κε', ἵνα μὴ ἡ ἑορτὴ στερεῖται τῶν εἰδικῶν αὐτῆς ἀναγνωσμάτων. Ἴστέον δ' ὅτι ἡ τάξις αὕτη τηρεῖται ἤδη ἀπὸ ἐτῶν καὶ εἰς τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριήλ*».

Κανῶν, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*».

Ἄπο γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἄφ' ὧδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*.

Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» (οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς). Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος, μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου· «*Εὐαγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην*» πρὸ τοῦ εἰρμοῦ καὶ τῶν τροπαρίων. Εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια προτάσσεται τοῦ μεγαλυναρίου τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*».

Εἶτα, ἡ καταβασία· «*Εὐαγγελίζου, γῆ..., Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ κιβωτῶ*».

Ἐξαποστειλάρια· «*Ἀγγελικῶν δυνάμεων*» δις καὶ· «*Χαῖρε, κατάριας λύτρωσις*» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

(Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου)

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Ὁ Θεός, τὸ κρῖμά σου τῶ βασιλεῖ δὸς καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῶ υἱῶ τοῦ βασιλέως».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β'· «Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῶ λαῶ σου καὶ οἱ βουνοὶ δικαιοσύνην».

Στίχ. γ'· «Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ».

Στίχ. δ'· «Ὄμωσε Κύριος τῶ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄ «Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον καὶ ὡσεὶ σταγῶν ἡ στάζουσα ἐπὶ τὴν γῆν».

«Σῶσον ἡμᾶς, *Υἱὲ Θεοῦ*, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς».

Στίχ. β΄ «Ἠγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ἰψιστος».

Στίχ. γ΄ «Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ οὐ παρασιωπῆσεται».

Στίχ. δ΄ «Ἄνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πληθὸς εἰρήνης».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενῆς *Υἱός*».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄ «Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας».

«*Σήμερον τῆς σωτηρίας*».

Στίχ. β΄ «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος».

Στίχ. γ΄ «Εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Εἰσοδικόν· «*Εὐαγγελίσεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ*, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθεῖς, ψάλλοντάς σοι· *Ἀλληλούια*».

Μετὰ τὴν εἰσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «*Τῆ ὑπερμάχῳ*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι» (Ἐβρ. β΄ 11-18).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Συνέλαβεν Ἐλισάβετ*» (Λκ. α΄ 24-38).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Εὐαγγελίζου, γῆ ..., Ὡς ἐμφύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ*». Κοινωνικόν· «*Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ψάλλεται δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 25^{ης} Μαρτίου 1821, ὡς κατωτέρω·

Διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε».

Ὁ α΄ χορός· «Σήμερον τῆς σωτηρίας».

Ὁ β΄ χορός· Δόξα, καὶ νῦν· «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεόν, φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχὴν·

Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ τὴν σὴν εὐνοίαν καὶ προστασίαν ἀδιάλειπτον πρὸς τὸ εὐσεβὲς ἔθνος ἡμῶν, ὡς πρὸς ἄλλον περιούσιον Ἰσραήλ, καθ΄

ὄλην αὐτοῦ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν ἐνδειξάμενος καὶ δι' αὐτοῦ μεγάλα καὶ θαυμαστά ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ ποιήσας, πρὸς δόξαν μὲν τοῦ ἁγίου ὀνόματός σου, εὐεργεσίαν δὲ τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος. Εὐχαριστοῦμέν σοι, ὅτι εὐμενῶς ἐπιβλέψας ἐπὶ τὸ δοῦλον ἡμῶν ἔθνος συναντελάβου αὐτοῦ, ἠὺλόγησας τὸν ἱερὸν τούτου ἀγῶνα, ἐδικαίωσας τούτου τὰς θυσίας καὶ τὸ ἐκχυθὲν αἷμα, καὶ ἐβράβευσας τούτῳ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν λύτρωσιν. Καὶ νῦν ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἀγαθότητος. Σκέπε καὶ φρούρει ἀεὶ τὸ εὐλογημένον ἔθνος ἡμῶν· δώρησαι τούτῳ εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν, κράτος καὶ δύναμιν· ἀνεπιβούλευτον τοῦτο διατήρει καὶ στήριξε ἐν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ τῇ ἀρετῇ.

Ἰλέψ ὄμματι ἔπιδε, Δέσποτα φιλόνηρωπε, καὶ ἐπὶ τὴν κάκωσιν τῆς μαρτυρικῆς πατρίδος ἡμῶν Κύπρου. Μνήσθητι παντὸς τοῦ δοκιμαζομένου λαοῦ σου, τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρεῖα ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν διωγμοῖς καὶ κινδύνοις, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς παρὰ σοῦ βοηθείας. Ἀποδίωξον πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν, δὸς λύτρωσιν τῷ λαῷ σου, ἐλευθερίαν καὶ εἰρήνην πᾶσιν ἡμῖν χάρισαι.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῆς εἰρήνης, ὁ δυνατὸς ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ χοροὶ· «Ἀμήν».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), τὴν ἀπόλυσιν.

Οἱ χοροὶ (ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεὺς)· «Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα».

Ὁ ἐντεταλμένος, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Οἱ χοροὶ, τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Δι' εὐχῶν».

Οἱ Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου ψάλλονται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας, μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ὡς κατωτέρω.

26. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Γ' τῶν νηστειῶν. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.

Σημειώσεις. 1. Ἐνεκα τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου καταλιμπάνεται.

2. Κατὰ τὴν σήμερον τὸ *T.M.E.* ὀρίζει ἐν μὲν τῷ Ὁρθρῷ τὴν Τιμιωτέραν, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ ἀπολυτίκιον, Ἀπόστολον, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἀρχαγγέλου, καὶ εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως» τὸ «Ἄξιόν ἐστιν». Ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ ἀποδόσεως ἑορτῆς, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀρχαγγέλου δὲν εἶναι ἑορτάσιμος, ἠκολουθήσαμεν τὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἀποδόσεις τηρουμένην διάταξιν.

Ἐν τῇ Θ' Ὁ ρ α . Ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Βουλὴν προαιώνιον» (κε' Μαρτ.) καὶ τὰ 3 τοῦ ἀρχαγγέλου· «Γαβριήλ ὁ μέγιστος νοῦς» (κς' Μαρτ.). Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Τῷ ἔκτω μηνί», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν ὡς καὶ ἐχθές. Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια».

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», φάλλεται τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» (ἀργὸν δίχορον), μεθ' ὃ ὁ ἱερεὺς ἀπαγγέλλει τὴν Γ' στάσιν τῶν Χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου (N-Σ), κατὰ τὴν Α' Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν διατυπωθεῖσαν διάταξιν. Μετὰ τὸ τέλος τῆς στάσεως, ὁ β' χορὸς τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» (σύντομον) καὶ ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους».

Ἐν τῷ Μ ε σ ο ν υ κ τ ι κ ῶ (τοῦ Σαββάτου). Μετὰ τὸ β' τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, μετὰ δὲ τὸ γ', τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω . Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Καθίσματα, τὰ τῆς ἑορτῆς (κε' Μαρτ.), ἦτοι μετὰ μὲν τὴν α' στιχολογίαν· «Ὁ μέγας στρατηγός». Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἅπανσα». Μετὰ δὲ τὴν β'· «Γαβριήλ ἐξ οὐρανοῦ». Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀπεστάλη Γαβριήλ». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς ὡς καὶ ἐχθές, καὶ ὁ τοῦ ἀρχαγγέλου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἄγιε ἄγγελε

τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀρχαγγέλου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἕτερον. Ἀφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς κΣ' Μαρτίου. Καταβασίαι, τῆς ἑορτῆς ὡς καὶ ἐχθές. Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου καὶ ἡ τοῦ ἀρχαγγέλου, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς, ἅπαξ ἕκαστον. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον· «*Εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ*» (ζῆτει πρὸ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς κΣ' Μαρτ.). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ Λειτοουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἄπαντα λέγονται ὡς καὶ ἐχθές, ἀλλὰ προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Γ' Σαββάτου τῶν νηστειῶν.

27. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Σταυροπροσκυνήσεως). Ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ· Ματρῶνης μάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη. Ἦχος βαρύς. Ἐωθινὸν Ζ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ. Δόξα, τοῦ Σταυροῦ· «*Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν*». Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ· «*Ὁ συμμαχήσας, Κύριε*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ Σταυροῦ. Καὶ νῦν· «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγαμένου*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τοῦ Σταυροῦ. Τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*»,

τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Σταυροῦ, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξόμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ τοῦ Σταυροῦ. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Τὰ εὐλογητάρια³⁹, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

Κανὼν, μόνον ὁ τοῦ Σταυροῦ εἰς 8. Ἐν ἐκάστη ᾠδῇ λέγεται ὁ ἐν τῷ τέλει αὐτῆς εἰρμός, τὸ α' τροπάριον (ὅπερ ἐστὶν ἀναστάσιμον) μετὰ στίχου· «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*», τὰ ἐπόμενα μετὰ τοῦ «*Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει σου*» καὶ τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τοῦ «*Δόξα*» καὶ τοῦ «*Καὶ νῦν*»⁴⁰.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' Γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Σταυροῦ, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «*Ὁ θειότατος προετύπωσε*». Εἰς τὴν δ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ζ' ἀναστάσιμον, τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Σταυροῦ εἰς 4, μετὰ τῶν ἐν τῷ Τριωδίῳ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «*Τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην*». Καὶ νῦν· «*Ἵπερευλογημένην*».

Δοξολογία μεγάλη (ἐκ παραδόσεως εἰς ἤχον δ'), μεθ' ἣν ἀκολουθεῖ

39. Τὸ *T.M.E.* (*Προθεωρία*, σελ. 20, § 22 καὶ τυπ. Τριωδίου, σελ. 341, § 38), διὰ τὰς ἐν Κυριακῇ συμπιπτούσας θεομητορικὰς ἑορτὰς καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, παραλείπει τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, πιθανῶς διότι λέγεται ὁ πολυέλεος ἀντὶ τοῦ ἀμώμου, τοῦ ὁποίου προέκτασις θεωροῦνται τὰ εὐλογητάρια. (Τὸ *Τυπικὸν τοῦ ἀγίου Σάββα* ὀνομάζει αὐτὰ ὡς «τροπάρια τοῦ ἀμώμου»). Τὸ αὐτὸ *T.M.E.* ὅμως, εἰς τὰς ἐν Κυριακῇ μνήμας ἀγίων, ὀρίζει ἀντὶ τοῦ ἀμώμου τὸν πολυέλεον καὶ μετ' αὐτὸν τὰ εὐλογητάρια, ἄνευ τῆς προηγουμένης διακρίσεως. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ὀρίζομεν τὰ εὐλογητάρια, ὡς καὶ ἄλλα *Τυπικὰ* διατάσσουσιν.

40. Οὕτως ὀρίζει τὸν κανόνα τὸ *T.M.E.*, εὐστόχως καὶ συνοπτικῶς. Τὸ Τριωδίον καὶ ἄλλα *Τυπικὰ* διατάσσουσι τὸν ἀναστάσιμον κανόνα καὶ τὸν τοῦ Σταυροῦ (ἄνευ εἰρμῶν), παραλείποντα τὸ α' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ.

Ἡ τελετὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Ψαλλομένου ἀργῶς τοῦ ἁσματικοῦ «*Ἅγιος ὁ Θεός*», οἱ χοροὶ μεταβαίνουν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρόν, ὁ ὁποῖος κεῖται ἐπὶ τῆς ἀγίας Τραπεζῆς ἐπὶ δίσκου ἠὺς τρεπισμένου μετὰ κλάδων βασιλικοῦ, ἀνθέων καὶ τριῶν κηρίων. Εἶτα ὁ ἱερεὺς αἴρει τὸν δίσκον εἰς τὸ ὕψος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων τοῦτον ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἐξαπτερύγων, ἀκολουθούντων τῶν φαλτῶν καὶ τοῦ διακόνου θυμιῶντος.

Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὑπάρχει τετραπόδιον ἠὺς τρεπισμένον, περιέρχονται τοῦτο τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἴσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ χοροὶ ἐπανέρχονται εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν καὶ οἱ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ τετραποδίου.

Καὶ ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ἐκφωνεῖ τὸ «*Σοφία· ὀρθοί*». Εἶτα ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ τετραποδίου τὸν δίσκον καὶ θυμιῶν κύκλω αὐτοῦ σταυροειδῶς ψάλλει τὸ «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς, ἐὰν χοροστατῆ, κατέρχεται τοῦ θρόνου καὶ) ποιῶν μετάνοιαν, προσκυνεῖ τὸν τίμιον Σταυρόν ψάλλων τὸ «*Τὸν Σταυρόν σου προσκυννοῦμεν*», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν. (Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, μετὰ τὴν προσκύννησιν, εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ «*Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα*», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον).

Ἀκολουθῶς γίνεται ἡ προσκύννησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τῶν πιστῶν, ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων· «*Δεῦτε, πιστοί*», ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Ψαλλομένων δὲ αὐτῶν, ὁ ἱερεὺς διανέμει τὰ ἄνθη καὶ εἶτα ἀπέρχεται ἐν τῷ Ἱερῷ. Μετὰ δὲ τὴν προσκύννησιν, ψάλλεται τὸ «*Σήμερον σωτηρία*»⁴¹ (ἢ «*Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Σημείωσις. Ὁ τίμιος Σταυρὸς παραμένει ἐπὶ τοῦ τετραποδίου ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύννησιν μέχρι τῆς Παρασκευῆς, ὅτε καὶ αἴρεται.

41. Ἐσφαλμένως ὑπὸ τοῦ *T.M.E.* (σελ. 342, § 39) ὀρίζεται τὸ «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», ἐνῶ ἐν τῇ *Προθωρία* (σελ. 30, § 35) ὀρθῶς ὀρίζεται τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία
(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα, τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄ «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄ «Ἔδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου».

Στίχ. γ΄ «Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν, ἔλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις».

Στίχ. δ΄ «Ἔδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄ «Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Ἰὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β΄ «Εἰσελευσόμεθα εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ, προσκυνήσομεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄ «Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Στίχ. δ΄ «Σχολάσατε καὶ γινῶτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός, ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῆ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄ «Ἵψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ».

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Στίχ. β΄ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου».

Στίχ. γ´ «Καὶ ποιμανον αὐτοὺς καὶ ἔπαρον αὐτοὺς ἕως τοῦ αἰῶνος».

Εἰσοδικόν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν ... ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Τῇ ὑπερμάχῳ*».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «*Τὸν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν*».

Ἀπόστολος, Γ´ Κυριακῆς νηστειῶν· «*Ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν*» (Ἐβρ. δ´ 14-ε´ 6).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν*» (Μκ. γ´ 34-θ´ 1).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικόν· «*Ἐσημειώθη ἐφ´ ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*». Ὁπισθάμβωνος εὐχή· «*Ὁ θυσίαν αἰνέσεως*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ´ Ὁ ρ α. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ Σταυροῦ. Κοντάκιον, τοῦ Σταυροῦ.

Ἐν τῷ κατὰ νυκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας, ἀλλὰ κατὰ νυκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ βαρέος ἤχου, μέγα δὲ προκείμενον τὸ «*Ἐδωκας κληρονομίαν*».

28. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου.

Ἐν ταῖς Ὁ ρ α ι ς. Εἰς τὴν Α´ Ὁραν, ἀντὶ τῶν στίχων· «*Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον*», φάλλεται τὸ «*Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*» τρὶς καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἢ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Εἰς πάσας δὲ τὰς Ὁρας, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ μετὰ τοὺς μακαρισμούς, ἀντὶ τῶν συνήθων τροπαρίων καὶ κοντακίων, λέγεται τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ· «*Οὐκέτι φλογίνη ῥομφαία*».

29. ΤΡΙΤΗ. Καλλιοπίου μάρτυρος· Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων καὶ Κυρίλλου διακόνου μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς· Ἰωνᾶ καὶ Βαραχησίου μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Σημείωσις. Ἐκ τῶν δύο ἀκολουθιῶν τοῦ *Μηναίου* ψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ *Τριωδίου* μόνον ἢ μία, ἣν ἂν θέλῃ ὁ προεστώς, ἢ δὲ ἐτέρα ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνη ἢ τοῦ *Τριωδίου*.

30. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Σιναΐτου, συγγραφέως τῆς *Κλίμακος*.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* δὲν ψάλλεται, ἀλλὰ μόνη ἢ τοῦ *Τριωδίου*. Εἰς τὰ καθίσματα τῆς ἀ' στιχολογίας, μετὰ τὰ σταυρώσιμα τοῦ βαρέος ἤχου· «*Δόξα*», τὸ (μετὰ τὸ σταυροθεστοκίον κείμενον) μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεστοκίον. Ὁ κανὼν τοῦ *Σταυροῦ* ψάλλεται μετὰ τῶν εἰρμῶν («*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*», βλ. τέλος Ὁρολογίου, εἰς τὸν κανόνα τῶν οἴκων τοῦ τιμίου *Σταυροῦ*) εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς, τῇ δυνάμει σου*», τὰ δὲ τριῶδια ὡς εἴθισται. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ὚' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Τριωδίῳ*. Πρὸ δὲ τῶν ἑξαποστειλαρίων, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ βαρέος ἤχου ἅπαξ.

Ἐν ταῖς Ὁραῖς. Ἀναγινώσκονται ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθούσαν Δευτέραν.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ *Τριωδίου*, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τοῦ *Σταυροῦ* καὶ τὰ 3 τοῦ *Μηναίου* εἰς 4. *Δόξα*, καὶ νῦν, τοῦ *Σταυροῦ*· «*Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος*». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη. Ἀπὸ σήμερον δὲ μέχρι καὶ τῆς Μεγάλης Τετάρτης, μετὰ τὰς αἰτήσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων, παρεμβάλλονται καὶ αἱ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ φῶτισμα εὐτρεπιζομένων.

31. ΠΕΜΠΤΗ. Ὑπατίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Δ' Χαιρετισμοί). Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας. (Ἐθνικὴ ἑορτὴ).

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* δὲν φάλλεται, ἀλλὰ μόνη ἢ τοῦ *Τριωδίου*, ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην.

Ἐν ταῖς Ὁ ρ α ι ς. Ἀναγινώσκονται ὡς καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν, πλὴν εἰς τὴν Α' Ὁραν δὲν γίνεται ἡ Σταυροπροσκύνησις, ἀλλὰ φάλλεται ὡς συνήθως τὸ «*Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον*». Εἰς τὸ τέλος τῆς Θ' Ὁρας, μετὰ τὴν εὐχὴν· «*Παναγία Τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος*», φαλλομένου τρις τοῦ «*Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν*» καὶ τοῦ α' ἰδιομέλου τῆς Σταυροπροσκυνήσεως· «*Δεῦτε, πιστοί*», ὁ ἱερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται ὁ τίμιος Σταυρός, καὶ θυμιάσας αὐτὸν καὶ ποιήσας μετανοίας τρεῖς, ἀσπάζεται αὐτὸν καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκύνησις αὐτοῦ. Εἶτα ὁ ἱερεὺς αἶρει τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, μεθ' ὃ ποιεῖ τὴν ἀπόλυσιν.

Ἐν τῇ Προηγισμένῃ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς προεγράφη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων. Εἰς δὲ τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», μαρτυρικά, νεκρώσιμον δοξαστικὸν καὶ α' θεοτοκίον λέγονται τὰ τοῦ βαρέος ἤχου.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, φάλλεται δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1955-1959, ὡς κατωτέρω·

Διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ α΄ χορός· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ὁ β΄ χορός· Δόξα, καὶ νῦν· «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθα σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ 1955-59 ἥρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχὴν·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ παντοκράτωρ καὶ παντοδύναμος, ὁ μόνῳ τῷ βούλεσθαι ποιῶν πάντα καὶ μετασκευάζων,

ὁ τῆ ἀρρήτῳ καὶ ἀκαταλήπτῳ σοφίᾳ σου καθαιρῶν δυνάστας καὶ ἀνουφῶν πένητας, ταπεινῶν ἰσχυροὺς καὶ ἀνορθῶν κατερῥαγμένους, κλῖνον πρὸς ἡμᾶς τὸ οὖς σου καὶ πρόσδεξαι τὰς ἐντεύξεις ἡμῶν.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλόανθρωπε, ὅτι τὸν λαόν σου τοῦτον ἀπήλλαξας τοῦ ἀποικιακοῦ ζυγοῦ, εὐλογήσας τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἱερὸν αὐτοῦ ἀγῶνα. Ἀλλὰ καὶ νῦν, τῆς παρὰ σοῦ βοήθειας δεόμεθα, ὅτι ὑπὸ δοκιμασίαν νέαν ὁ λαός σου περιῆλθεν. Ὅλη καρδιά ἰκετεύομέν σου τὴν ἀγαθότητα. Ἰλέω ὄμματι ἔπιδε καὶ ἐπὶ τὴν παροῦσαν κάκωσιν τῆς μαρτυρικῆς ἡμῶν πατρίδος. Μνήσθητι τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρεῖα ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν διωγμοῖς καὶ κινδύνοις, τῶν ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι καὶ παντὸς τοῦ δοκιμαζομένου λαοῦ σου. Ἀποδίωξον πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν, δὸς λύτρωσιν τῷ λαῷ σου καὶ ἐλευθερίαν καὶ εἰρήνην πᾶσιν ἡμῖν χάρισαι.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτῆρ τῆς εἰρήνης καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Οἱ χοροί: «*Ἀμήν*».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), τὴν ἀπόλυσιν.

Οἱ χοροὶ (ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεὺς): «*Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα*».

Ὁ ἐντεταλμένος, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Οἱ χοροί, τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς): «*Λι' εὐχῶν*».

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετυπώθη κατὰ τὴν Α' Παρασκευὴν τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἀναγινώσκεται ἢ Δ' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (Τ-Ω καὶ Α). Μετὰ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*» κτλ. Μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς· «*Ἄσπιλε, ἀμόλυντε*» κτλ., εὐθὺς ἢ ἀπόλυσις ἄνευ Εὐαγγελίου.

2. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Δ' τῶν νηστειῶν. Τίτου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν, ἀλλ' ἐν τῷ Ὅρθρῳ, καθίσματα, φωταγωγικόν, αἶνοι καὶ ἀπόστιχα λέγονται τὰ τοῦ βαρέος ἤχου. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Δ' Σαββάτου νηστειῶν.

3. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Σιναΐτου, συγγραφέως τῆς *Κλίμακος*. Νικήτα ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ, ἡγουμένου τῆς μονῆς Μηδικίου. Ἰωσήφ ὁσίου τοῦ ὑμνογράφου. Ἦχος πλ. δ'. Ἐωθινὸν Η'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Ἰωάννου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Ὅσιε πάτερ*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον*». Καὶ νῦν· «*Ὡ θαύματος καινοῦ*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριωδίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ Τριωδίου μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Τριωδίου. Ἀφ' Γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τοῦ Μηγαίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Η' ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 ἐσπέρια προσόμοια τοῦ ἁγίου· «*Πάτερ, Ἰωάννη ὅσιε*» εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ὁσίους ἄνδρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ Τριωδίου· «*Δεῦτε ἐργασώμεθα*». Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Τῇ ὑπερμάχῳ*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ πλ δ' ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, Δ' Κυριακῆς νηστειῶν· «*Τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεός*» (Ἐβρ. Γ' 13-20).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Μκ. θ' 17-31).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «*Ὁ θυσίαν αἰνέσεως*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὁ ρ α. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Ἄντι κοντακίου, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατὰ νυκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας, ἀλλὰ κατὰ νυκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ πλ. δ' ἤχου.

4. ΔΕΥΤΕΡΑ. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Μαλεῳ.

5. ΤΡΙΤΗ. Κλαυδίου, Διοδώρου Οὐϊκτωρος, Οὐϊκτωρίνου, Παππίου, Νικηφόρου καὶ Σεραπίωνος μαρτύρων· Θεοδώρας ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

6. ΤΕΤΑΡΤΗ. Εὐτυχίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως· Μιχαήλ νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου τοῦ ἐν Μάκρη*.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ στίχου· «Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρω», φάλλεται τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν» δῖς, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια· «Κύριε, σὺ τοὺς ἱεροὺς» καὶ τὰ κατ' ἀλφάβητον ἕτερα· «Ἄπας ὁ βίος μου», μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Δόξα, καὶ νῦν· «Ὡ τῇ ἀρόρητῳ συγκαταβάσει». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», φάλλεται ὁ Μέγας Κανὼν μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με, ὁ εἰς τὴν ὀσίαν Μαρίαν τὴν Αἰγυπτίαν καὶ τοῦ ἀγίου Ἀνδρέου Κρήτης, μετὰ τῶν στίχων ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. (Τὰ μετὰ τὴν γ' ὠδὴν καθίσματα ὡς καὶ τὰ ἐν τῇ δ', ἡ' καὶ θ' ὠδῇ κείμενα τριῶδια παραλείπονται, διότι θὰ φαλῶσι κατὰ τὸν αὐριανὸν Ὅρθρον). Μετὰ τὴν 5' ὠδὴν, φάλλεται ἀργῶς τὸ κοντάκιον· «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου». Ἐπειτα οἱ μακαρισμοὶ καὶ αἱ λοιπαὶ ὠδαὶ τοῦ κανόνος. Μετὰ τὴν θ' ὠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ἀργῶς ὁ εἰρμὸς αὐτῆς· «Ἀσπόρον συλλήψεως». Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου» χῦμα, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου. Μετὰ τὰς εὐχάς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» (λεγόμεναι χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου), ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα». Πρὸ τοῦ «Λι' εὐχῶν», φάλλεται τὸ «Πάντων προστατεύεις».

7. ΠΕΜΠΤΗ Ἐ' τῶν νηστειῶν. Τοῦ Μεγάλου Κανόνος· Καλλιοπίου μάρτυρος· Γεωργίου ἐπισκόπου Μυτιλήνης· Σάββα ὀσίου τοῦ νέου, τοῦ ἐν Καλύμνῳ.

Σημείωσις. Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἀγίου μάρτυρος Καλλιοπίου, εὐρίσκεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Γεωργίου ἐπισκόπου Μυτιλήνης. Ἐκ τῶν δύο τούτων ἀκολουθιῶν, φάλλεται μετὰ τῆς τοῦ Τριωδίου μόνον ἡ μία, ἣν ἂν θέλῃ ὁ προσεστώς, ἡ δὲ ἕτερα ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται γενικῶς ὡς προεγράφη. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, τὰ ἀποστολικά τοῦ πλ. δ' ἤχου (βλ. τέλος *Τριωδίου*). Δόξα, τὸ (μετὰ τὸ θεοτοκίον) μαρτυρικόν. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ τὴν β', τὸ τοῦ *Τριωδίου*· «*Φωστῆρες θεαυγεῖς*» (ζήτει μετὰ τὴν γ' ὠδὴν τοῦ Μ. Κανόνος). Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς*» (ζήτει τῇ Δευτ. τῆς Δ' ἐβδ.). Μετὰ δὲ τὴν γ', τὸ ἕτερον κάθισμα τοῦ *Τριωδίου*· «*Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Τὸν ἀπερίληπτον Θεοῦ*» (ζήτει ἀμφοτέρω μετὰ τὴν γ' ὠδὴν τοῦ Μ. Κανόνος). Ὁ ν' ψαλμός χῦμα, τὸ «*Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου*» καὶ ἡ στιχολογία τῶν ὠδῶν. Κανόνες, ὁ τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ τὰ τριώδια τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν συνήθη τάξιν (Πέμπτη τοῦ Μ. Κανόνος, ὠδαὶ δ', η' καὶ θ'), μετὰ στίχου· «*Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μ. Κανόνος, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Τριωδίου* καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς συνήθως.

Ἐν ταῖς Ὡ ρ α ι ς. Μετὰ τὸ τρισάγιον ἐκάστης Ὡρας καὶ μετὰ τοὺς μακαρισμούς, ἀντὶ τῶν συνήθων τροπαρίων καὶ κοντακίων, τὸ κοντάκιον· «*Ψυχὴ μου, ψυχὴ μου*».

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου*· «*Ἀντεξουσίως ἐξεδύθην*» δῖς, τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια· «*Ἠλούμενος, Κύριε, Σταυρῶ*» καὶ τὰ 3 τοῦ *Μηναίου* εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον τοῦ *Μηναίου*. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

8. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (Ἀκάθιστος Ὑμνος). Ἡρωδίωνος, Ἀγάβου, Ρούφου, Ἀσυγκρίτου, Φλέγοντος καὶ Ἑρμοῦ ἀποστόλων, ἐκ τῶν Ο' (70).

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», (εἰς στίχους 6) τὸ ἰδιόμελον τοῦ *Τριωδίου*· «*Ὡς ἐξ Ἱερουσαλήμ*» δῖς, τὸ μαρτυρικόν καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου· «*Βουλὴν προαιώνιον*» ἀνὰ μίαν. Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον*». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» τρίς (ἅπαξ ἀργόν, ἅπαξ ἀργοσύνομον καὶ ἅπαξ σύντομον) καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ἡ Α' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον (Α-Ζ), μεθ' ἣν ὁ β' χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Ἀκολούθως ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ α' καὶ γ' τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (ἀργόν διχορον) καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Β' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (Η-Μ), μεθ' ἣν ὁ α' χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Εὐθὺς ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ δ', ε' καὶ Ϛ'. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (ἀργοσύνομον διχορον) καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Γ' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (Ν-Σ), μεθ' ἣν ὁ β' χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Ἀμέσως ψάλλονται αἱ ᾠδαὶ ϛ', η' καὶ θ' καὶ γίνεται θυμίασις τοῦ ναοῦ. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (ἀργοσύνομον δίχορον) καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Δ' στάσις τῶν Χαιρετισμῶν (Τ-Ω καὶ Α), μεθ' ἣν ὁ β' χορὸς τὸ «Τῆ ὑπερμάχῳ» (σύντομον).

Ἀὐθις ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, χῦμα τὸ κοντάκιον· «Τῆ ὑπερμάχῳ», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία, ὡς ἐν ταῖς προλαβούσαις Παρασκευαῖς.

9. ΣΑΒΒΑΤΟΝ Ε' τῶν νηστειῶν. Τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Εὐψυχίου μάρτυρος τοῦ ἐν Καισαρείᾳ*· Ῥαφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ νεοφανῶν μαρτύρων.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης ἔχει καθιερωθεῖ νὰ ψάλληται τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου.

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ (τοῦ Σαββάτου). Ἄντι τῶν τροπαρίων· «Τὰς ἄνω δυνάμεις», χῦμα τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς»· ἀντι δὲ τῶν τροπαρίων· «Μνήσθητι, Κύριε», χῦμα τὸ κοντάκιον· «Τῆ ὑπερμάχῳ».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» τρίς. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν·

«*Σήμερον ἅπασα*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ τὴν β΄ «*Γαβριήλ ἐξ οὐρανοῦ*». Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἀπεστάλη Γαβριήλ*» (βλ. *Μηναῖον*, Ὅρθρος κέ΄ Μαρτ.)⁴². Ὁ ν΄ φαλμὸς χῦμα. Κανόνες, μέχρι καὶ τῆς ε΄ ὠδῆς, ὁ τῆς Θεοτόκου (τοῦ Ἀκαθίστου) μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*». Ἀπὸ δὲ τῆς Ϛ΄ ὠδῆς, συνάπτονται εἰς αὐτὸν καὶ τὰ δύο τετραῶδια τῆς ἡμέρας, μετὰ στίχου· «*Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*» καὶ εἰς τὸ νεκρώσιμον· «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*». Μεθ’ ἕκαστον δὲ θεοτοκίον τοῦ β΄ τετραῶδιου, ψάλλονται καὶ τὰ ἕτερα δύο τροπάρια, μετὰ τῶν ἐν τῷ *Τριῶδιῳ* στίχων. Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κάθισμα· «*Ὁ μέγας στρατηγός*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ’ Ϛ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον· «*Τῇ ὑπερμάχῳ*», ὁ οἶκος· «*Ἄγγελος πρωτοστάτης*» καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Τριῶδιου*. Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» (εἰς τὴν δ΄ ὠδὴν· «*Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ*»). Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάριον· «*Τὸ ἀπ’ αἰῶνος σήμερον*» δίς. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια· «*Κεκρυμμένον μυστήριον*» εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*».

Ἐν τῇ *Λειτουργίᾳ* (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ’ ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον· «*Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς*» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Τῇ ὑπερμάχῳ*». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος, τῆς Θεοτόκου· «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή*». Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Ἀναστᾶσα Μαριάμ*» (βλ. *η΄ Σεπτ.*). Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*»⁴³. Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

42. Τὸ *Τριῶδιον*, ἔνεκα τῆς ἐν αὐτῷ ἰδιαζούσης τάξεως, καθ’ ἣν οἱ Χαιρετισμοὶ ψάλλονται ἐν τῷ Ὅρθρῳ, δὲν προβλέπει καθίσματα μετὰ τὰς δύο στιχολογίας τοῦ *Ψαλτηρίου*. Τὸ δὲ *Τ.Μ.Ε.* ὀρίζει ὡς μόνον κάθισμα τὸ ἀπὸ γ΄ ὠδῆς· «*Ὁ μέγας στρατηγός*», ἐπαναλαμβάνον τοῦτο καὶ εἰς τὴν γ΄ ὠδὴν. Διὰ τοῦτο ὠρίσαμεν τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς ὁποίας ἡ σχέσις πρὸς τὸν Ἀκάθιστον Ὑμνον εἶναι προφανῆς, ποιήσαντες στιχολογίας δύο καὶ ἀφήσαντες τὸ κάθισμα· «*Ὁ μέγας στρατηγός*» εἰς τὴν γ΄ ὠδὴν.

43. Τὸ *Τ.Μ.Ε.* τάσσει τὸν εἰρμόν· «*Ἄπας γηγενής*». Ἐφ’ ὅσον ὅμως δὲν πρόκειται περὶ μεγάλης θεομητορικῆς ἑορτῆς, δέον ὅπως φαλῆ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*» (πρβλ. καὶ *Τ.Μ.Ε.*, τυπ. β΄ Ἰουλ., § 4).

10. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. *Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας*· Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου καὶ Ἀφρικανοῦ μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς· Γρηγορίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ε΄, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἦχος α΄. Ἐωθινὸν Θ΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς». Κοντάκιον· «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἁγίας *Μαρίας* εἰς 4. Δόξα, τῆς ἁγίας· «Ἐθαυματούργησε, Χριστέ». Καὶ νῦν, τὸ α΄ δευτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῆς ἁγίας· «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα». Καὶ νῦν· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ τὸ ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον, κατὰ τὴν τάξιν τῶν Κυριακῶν τοῦ *Τριωδίου*.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τοῦ *Τριωδίου* μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τῆς ἁγίας, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγίας καὶ τὰ καθίσματα τοῦ *Τριωδίου*. Ἀφ' Γ΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Τριωδίου*.

Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Θ' ἀναστάσιμον, τῆς ἀγίας καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 ἐσπέρια προσόμοια τῆς ἀγίας· «*Σὲ μὲν διεκώλυε*» εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ὁσίας γυναῖκας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ *Τριφθίου*· «*Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ*». Καὶ νῦν· «*ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἀγίας, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Προκείμενον τοῦ α' ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, Ε' Κυριακῆς νηστειῶν· «*Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεὺς*» (Ἐβρ. θ' 11-14).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα*» (Μκ. ι' 32-45).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*». Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «*Ὁ θυσίαν αἰνέσεως*».

Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἐσπέρας

Ἐν τῇ Θ' Ὁ ρ α. Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῆς ἀγίας *Μαρίας*. Ἀντὶ κοντακίου, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου.

Ἐν τῷ κατανυκτικῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὸν τύπον τῆς Κυριακῆς τῆς *Τυρινῆς* ἐσπέρας, ἀλλὰ κατανυκτικὰ λέγονται τὰ τοῦ α' ἤχου, μέγα δὲ προκείμενον τὸ «*Ἐδωκας κληρονομίαν*».

11. ΔΕΥΤΕΡΑ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἀντίπα ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου *Περγάμου**.

12. ΤΡΙΤΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου· ἡ κοίμησις Νεοφύτου ὁσίου τοῦ Ἐγκλείστου*.

13. ΤΕΤΑΡΤΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Μαρτίνου πάπα Ῥώμης· Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου, τοῦ ἐν Πτολεμαΐδι*.

Ἡ Προηγιασμένη τελεῖται ὡς προεγράφη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

14. ΠΕΜΠΤΗ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἀποστόλων, ἐκ τῶν Ο' (70).

15. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ πρὸ τῶν Βαΐων Κρήσκεντος μάρτυρος· Λεωνίδου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 8) τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριωδίου· «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες» δῖς, τὸ μαρτυρικὸν καὶ τὰ 5 ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου Λαζάρου· «Κύριε, Λαζάρου θέλων» ἀνὰ μίαν. Δόξα· «Ἐπιστάς τῷ μνήματι». Καὶ νῦν· «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ψάλλεται ὁ ἐν τῷ Τριωδίῳ κανὼν εἰς τὸν ἅγιον Λάζαρον, μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς· «Ἐποίησε κράτος». Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρὰ» (ζήτησις εἰς τὸν κανόνα τῆς αὔριον), τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου. Μετὰ τὰς εὐχάς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» (λεγόμενα χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου), ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ψάλλεται τὸ «Πάντων προστατεύεις».

16. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῶν Βαΐων. Ἡ ἀνάστασις τοῦ δικαίου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου· Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων· Ἀμφιλοχίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτρῳ.

Σημειώσεις. 1. Από τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ καὶ τὸ Μηναῖον. Μνήμαι δὲ ἁγίων τινῶν, ἐπισήμως ἐορταζομένων, μετατίθενται εἰς τὴν Διακαινίσιμον ἐβδομάδα.

2. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, δὲν τελοῦνται μνημόσυνα.

Ἐν τῷ Μεσονυκτικῷ. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*» μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*» τρίς. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν· «*Κατοικτεῖρας τῆς Μάρθας*» δίς. Μετὰ δὲ τὴν β', τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὸ κάθισμα· «*Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας*» δίς. Εὐθύς τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τοῦ Λαζάρου, ὁ α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, ἀμφότεροι μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ὚' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ Τριώδιῳ. Καταβασίαι· «*Υἱὸν διοδεύσας*». Εἰς τὴν δ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ δ' ὠδὴ, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνες. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Κυρίως Θεοτόκον*». Ἐξαποστειλάρια, τὸ «*Ἅγιος Κύριος*» τρίς μετὰ τοῦ «*Υψοῦτε Κύριον*» καὶ τὰ δύο τοῦ Λαζάρου· «*Λόγῳ σου, Λόγε τοῦ Θεοῦ*» δίς καὶ· «*Διὰ Λαζάρου σε Χριστὸς*» ἅπαξ. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 8 ἰδιόμελα· «*Ἀνάστασις καὶ ζωὴ*», μετὰ τῶν ἀναστασίμων στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα· «*Μέρα καὶ παράδοξον θαῦμα*». Καὶ νῦν· «*Υπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*»⁴⁴.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς, μετὰ τοῦ «*ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*» εἰς τὸ β', καὶ τοῦ ἀπολυτικίου· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*» εἰς τὸ γ'. Εἰσοδικόν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*». Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*». Κοντάκιον· «*Ἡ πάντων χαρὰ*».

44. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει τὸ «*Σήμερον σωτηρία*», προφανῶς διότι ἡ ὅλη ἀκολουθία ἔχει γενικῶς ἀναστάσιμον χαρακτῆρα. Τὸ μὲν Τριώδιον καὶ τὰ πλεῖστα Τυπικὰ σιωπῶσιν, ὅπερ σημαίνει ὅτι τηρεῖται ἡ συνήθης τάξις, ἥτοι τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἀγομένης ἐορτῆς· ἕτερα Τυπικὰ ὅμως ὀρίζουσι σαφῶς τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Ἐντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, Σαββάτου τοῦ Λαζάρου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Τὴν ἀγνὴν ἐνδόξως τιμήσωμεν». Κοινωνικόν· «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον. Ἀλληλοῦα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

17. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. Ἡ λαμπρὰ καὶ ἔνδοξος πανήγυρις τῆς εἰς Ἱερουσαλήμ εἰσόδου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Συμεὼν ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου τοῦ Νοταρᾶ.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Κοντάκιον· «Ἡ πάντων χαρὰ». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 5 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἡ χάρις».

Εἰσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον ἡ χάρις».

Ἀπολυτίκια· «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Συνταφέντες σοι».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Συνταφέντες σοι», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξόμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν· «Μετὰ κλάδων νοητῶς». Δόξα, καὶ νῦν·

«Τεταρταῖον Λάξαρον». Μετὰ τὴν β΄. «Ἐπὶ φίλω σου, Χριστέ». Δόξα, καὶ νῦν. «Αἰνέσατε συμφώνως». Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον. «Ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβίμ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Κύριε, ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θανμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῆ».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς (ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης). Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθύς ψάλλεται ὁ ν' φαλμὸς καὶ γίνεται ὁ ἐν ἐκάστη Κυριακῇ συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου⁴⁵. Δόξα· «Σήμερον ὁ Χριστός». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός..., Σήμερον ἡ χάρις».

Κανῶν, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' ὚' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

Καταβασίαι· «ᾠφθησαν αἱ πηγαί». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδή, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τὸν κανόνα. Εἶτα ἡ καταβασία· «Θεὸς Κύριος».

Ἐξαποστειλάριον, μόνον τὸ «Ἅγιος Κύριος» τρίς μετὰ τοῦ «Ἦψουτε Κύριον».

Ἀμέσως ἀναγινώσκεται ἡ εὐχὴ τῶν βαίτων ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης (ἢ ἀπὸ τοῦ θρόνου, ἐὰν χοροστατῆ ἀρχιερεὺς, ὅστις περιβάλλεται πρὸς τοῦτο ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον).

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, ἀνὰ μίαν. Δόξα, καὶ νῦν· «Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον· «Συνταφέντες σοι».

Θεία Λειτουργία

(Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

45. Περὶ τούτου βλ. γενικὰς διατάξεις σελ. 34-35.

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄ «Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται Κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄ «Περιέσχον με ὠδῖνες θανάτου, κίνδυνοι ἄδου εὔροσάν με».

Στίχ. γ΄ «Θλιῖψιν καὶ ὀδύνην εὔρον, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπεκαλεσάμην».

Στίχ. δ΄ «Εὐαρεστήσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρα ζώντων».

Δόξα, καὶ νῦν· *«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».*

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄ «Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα».

«Σῶσον ἡμᾶς, Πιὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς».

Στίχ. β΄ «Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;».

Στίχ. γ΄ «Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι».

Στίχ. δ΄ «Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ».

Δόξα, καὶ νῦν· *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄ «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

«Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν».

Στίχ. β΄ «Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄ «Εἰπάτωσαν δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ».

Εἰσοδικόν· *«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Πιὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια».*

Μετά τὴν εἴσοδον, τὰ ἀπολυτίκια· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*» καί· «*Συνταφέντες σοι*». Κοντάκιον· «*Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τῶν Βαΐων· «*Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε*» (Φιλ. δ' 4-9).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα*» (Ἰω. ιβ' 1-18).

Εἰς τὸ «*Ἐξαίρετως*»· «*Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν*». Κοινωνικόν· «*Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*».

Μετά τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, εἴθισται ἐν Κύπρῳ ἵνα γίνηται λιτανεία περίξ τοῦ ναοῦ, κρουομένων τῶν κωδῶνων, προπορευομένων φανῶν καὶ ἐξαπτερύγων, καὶ ἀκολουθούντων τῶν χορῶν φαλλόντων τὰ στιχηρὰ τῶν αἰνων· «*Ὁ πλεῖστος ὄχλος, Κύριε*», τῶν ἱερέων κρατούντων τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν εἰκόνα τῆς βαϊοφόρου, καὶ τῶν πιστῶν φερόντων κλάδους φοινίκων καὶ ἐλαιῶν. Πληρωθείσης τῆς λιτανείας, πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσόδου, ὁ ἱερεὺς βλέπων πρὸς δυσμὰς ἀναγινώσκει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ὁρθρου καὶ ἀκολούθως τὴν εὐχὴν τῶν βαΐων. Εἶτα, φαλλομένου τοῦ ἀπολυτικίου· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*», ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν ναόν, ὅπου μετὰ τὸ «*Εἶη τὸ ὄνομα*» γίνεταί ἡ ἀπόλυσις ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Τῆ αὐτῆ Κυριακῆ ἑσπέρας, ἢ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Βαΐων

Ἐν τῇ Θ' Ὁ ρ α. Ἀπολυτίκια· «*Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν*». Δόξα· «*Συνταφέντες σοι*». Κοντάκιον· «*Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ*». Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου...*».

Ἐν τῷ Ἑ σ π ε ρ ι ν ῶ. Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», ψάλλεται ὁ τριώδιος κανὼν τοῦ Ἀποδείπνου ἄνευ εἰρμῶν, μετὰ στίχου· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Μετὰ τὴν θ' ὠδὴν, ψάλλεται καὶ ὁ εἰρμὸς αὐτῆς·

Ἀλλότριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία, καὶ ξένον ταῖς παρθένοις ἢ παιδοποιΐα· ἐπὶ σοί, Θεοτόκε, ἀμφότερα ὠκονομήθη· διό σε πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, ἀπαύστως μακαρίζομεν.

Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «*Θεοτόκε Παρθένε*» καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς τῷ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς.

Ἀπόλυσις· «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*». Πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», τὸ σταυροθετοκίον· «*Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον*».

Σημείωσις. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις· «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ...*» λέγεται εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας, μέχρι καὶ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Μ. Τετάρτης.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἄρχεται ὁ Ὅρθρος τῆς Μεγάλης Δευτέρας⁴⁶.

18. ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰωσήφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταρασθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς· Ἰωάννου ὀσίου, μαθητοῦ Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.

Ἄρχεται ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομάς

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Πρὸ τοῦ ἑξαφάλμου τὸ «*Ἐπακούσαι σου Κύριος*» καὶ ἡ θυμίασις διὰ κατζίου. Μετὰ τὰ εἰρηνικά, ψάλλεται τὸ «*Ἀλληλούια*» (δις ἀργῶς καὶ δις συντόμως) εἰς ἥχον πλ. δ', μετὰ τῶν στίχων· «*Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει*». Εἶτα τὸ τροπάριον· «*Ἴδου ὁ Νυμφίος*»⁴⁷ (δις ἀργῶς καὶ ἅπαξ συντόμως). Τὸ τέλος τοῦ α' συμπληροῦται οὕτω· «*προστασίαις τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς*», τὸ τέλος τοῦ β' διὰ τῆς προσωρυμίας τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ· «*πρεσβείαις (τοῦ ἱεράρχου, ἢ τοῦ ἀθλοφόρου, ἢ τοῦ ὀσίου κτλ.), σῶσον ἡμᾶς*», καὶ τοῦ γ'· «*διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς*». Ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὰ 3 καθίσματα δις ἕκαστον⁴⁸, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Ἀκολουθῶν, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλεται τὸ τριψῆδιον μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6

46. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν συνήθειαν, καθ' ὅλην τὴν Μ. Ἑβδομάδα, ὁ Ὅρθρος ἐκάστης ἡμέρας τελεῖται τῷ ἑσπέρας τῆς προηγούμενης, αἱ δὲ Ὁραι καὶ ὁ Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Λειτουργίας (Προηγιασμένης ἢ τελείας) τελοῦνται τῷ πρωῒ. Πρὸ τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Τρίτης καὶ Μ. Τετάρτης τελεῖται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον, πρὸ δὲ τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Πέμπτης τὸ Μικρόν.

47. Ψαλλομένου τοῦ πρώτου· «*Ἴδου ὁ Νυμφίος*», ὁ ἱερεὺς ἐξάγει ἐκ τοῦ Ἱεροῦ τὴν εἰκόνα τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ, προηγούμενων λαμπάδων καὶ θυματοῦ, καὶ λιτανεύσας αὐτὴν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἀποθέτει αὐτὴν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου παραμένει πρὸς προσκύνησιν μέχρι τῆς Μ. Τετάρτης.

48. Τὸ *Τ.Μ.Ε.* ὀρίζει τὰ καθίσματα νὰ ψάλλωνται τὰ δύο ἀνὰ μίαν καὶ τὸ τρίτον δις. Ἐνταῦθα ὠρίσθησαν ὅπως ψάλλωνται δις ἕκαστον, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ *Τριψηδίου*, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τριῶν στιχολογιῶν.

καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Μετὰ τὴν α' ᾠδὴν, ἢ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου καὶ ἀκολούθως ἡ γ' καὶ δ' ᾠδὴ. Ἐξαποστειλάριον· «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω» τρις. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ ἰδιόμελα· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος» δις καὶ· «Φθάσαντες πιστοὶ» δις. Δόξα, καὶ νῦν· «Κύριε, ἐρχόμενος πρὸς τὸ πάθος». Τὸ «Σοὶ δόξα πρόπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα· «Κύριε, πρὸς τὸ μυστήριον», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Δευτέραν Εὐαν». Τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρετο», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ ὢν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλοι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ, αἱ ἰβ' μικραὶ μετὰ τοῦ «Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι», καὶ πάλιν μία μεγάλη μετὰ τοῦ «Ναί, Κύριε βασιλεῦ» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος...».

Ἐν ταῖς Ὁ ρ α ι ς. Ἀναγινώσκονται λιταί, ἦτοι ἅπαντα λέγονται χῦμα. Ἀντὶ τοῦ τροπαρίου ἐκάστης Ὁ ρ α ς· Δόξα· «Ἴδὸν ὁ νυμφίος ἔρχεται». Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῆς Ὁ ρ α ς. Μετὰ τὸ τρισάγιον ἐκάστης καὶ μετὰ τοὺς μακαρισμούς, ἀντὶ τῶν συνήθων τροπαρίων καὶ κοντακίων, τὸ κοντάκιον· «Ὁ Ἰακώβ ᾠδύρετο».

Ἐν τῇ Π ρ ο η γ ι α σ μ ἔ ν η. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 6) τὰ 6 ἰδιόμελα τῶν αἶνων καὶ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁ ρ θ ρ ο υ. Δόξα, καὶ νῦν· «Δευτέραν Εὐαν». Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «Φῶς ἰλαρόν», τὰ προκείμενα καὶ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, τὸ «Κατευθυνθήτω», τὸ Εὐαγγέλιον, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς προδιετάχθη, μετὰ τῶν αἰτήσεων ὑπὲρ τῶν φωτιζομένων.

Ἐν τῷ Μ ε γ ἄ λ ω Ἀ π ο δ ε ῖ π ν ω. Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, ψάλλεται τὸ τριώδιον τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν δ' ᾠδὴν, ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Εἶτα τὸ τρισάγιον καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τοῦ Ἀποδείπνου. Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

19. ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ. Τῆς τῶν δέκα παρθένων παραβολῆς ἐκ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου· Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.

Πᾶσαι αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Μ. Δευτέρας, μετὰ τῶν κάτωθι διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Τὸ ἀ΄ «Ἴδου ὁ νυμφίος» συμπληροῦται οὕτω· «πρεσβείαις τοῦ Προδρομοῦ, σῶσον ἡμᾶς». Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, εὐθύς ἢ μικρὰ συναπτῆ, τὸ κοντάκιον κτλ., καὶ τὸ διψῆδιον, ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ. Εἰς τοὺς αἴνους καὶ τὰ ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας. Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Τὴν ὥραν, ψυχῆ, τοῦ τέλους» (ὅπερ λέγεται καὶ εἰς τὰς Ὁρας).

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» Δόξα, καὶ νῦν· «Ἴδού σοι τὸ τάλαντον».

Ἐν τῷ Μεγάλῳ Ἀποδείπνῳ. Τοῦ τριψῆδιου ἄρχεται ὁ ἀ΄ χορός.

20. ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω πόρνης γυναικός· Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ.

Πᾶσαι αἱ ἀκολουθίαι, ἐκτὸς τοῦ Ἀποδείπνου, τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τῆς Μ. Δευτέρας, μετὰ τῶν κάτωθι διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Τὸ ἀ΄ «Ἴδου ὁ νυμφίος» συμπληροῦται οὕτω· «δυνάμει τοῦ Σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς». Εἰς τοὺς αἴνους καὶ τὰ ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἡμέρας. Μετὰ δὲ τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Υπὲρ τὴν πόρνην, ἀγαθὲ» (ὅπερ λέγεται καὶ εἰς τὰς Ὁρας).

Ἐν τῇ Προηγιασμένῃ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 10) τὰ 10 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν καὶ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου. Δόξα, καὶ νῦν· «Κύριε, ἢ ἐν πολλαῖς ἀμαρτίαις».

Ἐν τῷ Μικρῷ Ἀποδείπνῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν», ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ, φάλλεται τὸ τριψῆδιον τῆς ἡμέρας ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ΄ ὥδῃν, φάλλεται καὶ ὁ εἰρμὸς αὐτῆς·

Ἄσπόρου συλλήψεως, ὁ τόκος ἀνερμήνευτος· μητρὸς ἀνάνδρου, ἄφθορος ἢ κύησις· Θεοῦ γὰρ ἢ γέννησις, καινοποιεῖ τὰς φύσεις. Διό σε πᾶσαι αἱ γενεαί, ὡς θεόνυμφον μητέρα, ὀρθοδόξως μεγαλύνομεν.

Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον τῆς Μ. Πέμπτης· «Τὸν ἄρτον λαβών», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου. Μετὰ τὰς εὐχάς· «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» (λεγόμεναι χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου), ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα». Πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ σταυροθεοτοκίον· «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Σημείωσις. Σήμερον εἰδισταὶ νὰ τελῆται τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου, εἴτε μετὰ τὸ Ἀπόδειπνον, εἴτε μετὰ τὸν Ὅρθρον τῆς Μ. Πέμπτης.

21. ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ. Τοῦ ἱεροῦ νιπτῆρος, τοῦ μυστικοῦ δεῖπνου, τῆς ὑπερφυοῦς προσευχῆς καὶ τῆς προδοσίας αὐτῆς· Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· Ἀναστασίου ὁσίου Σιναΐτου τοῦ Κυπρίου*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Ἡ ἀκολουθία ἄρχεται ὡς καὶ ἐν τῷ Ὁρθρῷ τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλὰ μετὰ τὸ «Ἀλληλούια» ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ» τρίς. Εὐθύς τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καί, ἀρχομένου τοῦ ἀ' χοροῦ, ψάλλεται ὁ κανὼν μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ὠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα· «Ὁ λίμνας καὶ πηγὰς». Δόξα· «Ταπεινούμενος». Καὶ νῦν· «Συνεσθίω, Δέσποτα». Ἀφ' ὚' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Τὸ ἐξαποστειλᾶριον τρίς καὶ οἱ αἶνοι ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Εἶτα τὸ «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικὰ καὶ τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ Τριωδίῳ. Τὸ «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι» καὶ τὸ τρισάγιον, μεθ' ὃ ψάλλεται τὸ τροπάριον· «Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ» ἅπαξ. Εἶτα, χῦμα τὸ τροπάριον τῆς προφητείας· «Ὁ ῥαπισθεὶς ὑπὲρ γένους», τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νῖψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβὰς ἡμῖν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ πρῶτῃ,

Ἐσπερινὸς μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου

«Εὐλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμιακὸς φαλμὸς καὶ τὰ εἰρηνικὰ.

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 5 ἰδιόμελα τῶν αἰνῶν· «*Συντρέχει λοιπὸν*» εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Γέννημα ἐχιδνῶν*».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὰ προκείμενα καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας.

Εὐθὺς ἡ συναπτὴ τοῦ τρισαγίου, ὁ τρισάγιος ὕμνος, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου.

Ἀντὶ τοῦ χειρουβικοῦ, τοῦ κοινωνικοῦ, τοῦ «*Εἶδομεν τὸ φῶς*» καὶ τοῦ «*Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν*», ψάλλεται τὸ «*Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ*»· ἡ δὲ εἴσοδος τῶν τιμίων δώρων γίνεται μετὰ τὴν φράσιν· «*καθάπερ ὁ Ἰούδας*».

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Ὅπισθάμβωνος εὐχή· «*Ὁ θυσίαν αἰνέσεως*». «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα*».

22. ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τὰ ἅγια καὶ ἄχραντα πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Θεοδώρου ὁσίου, ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως τοῦ Συκεώτου.

Τῆ Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἑσπέρας,

Ὅρθρος Μ. Παρασκευῆς (Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν)

Ἡ ἀκολουθία ἄρχεται ὡς καὶ ἐν τῷ Ὅρθρῳ τῆς Μ. Δευτέρας, ἀλλὰ μετὰ τὸ «*Ἀλληλούια*» ψάλλεται τὸ τροπάριον· «*Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ*» τρίς.

Εὐθὺς ἀναγινώσκειται τὸ Α' Εὐαγγέλιον (τῆς Διαθήκης). Εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «*Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ σου, Κύριε, δόξα σοι*». Τοῦτο ψάλλεται καὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου Εὐαγγελίου πλὴν τοῦ ΙΒ'.

Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα α'-γ', τὸ κάθισμα καὶ τὸ Β' Εὐαγγέλιον. Ἀκολούθως, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα δ'-ζ', τὸ κάθισμα καὶ τὸ Γ' Εὐαγγέλιον. Ἀμέσως, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα ζ'-θ', τὸ κάθισμα καὶ τὸ Δ' Εὐαγγέλιον. Εὐθὺς, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα ι'-ιβ', τὸ κάθισμα καὶ τὸ Ε' Εὐαγγέλιον. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, τὰ ἀντίφωνα ιγ' καὶ ιδ'.

Μετὰ ταῦτα, προηγουμένων λαμπάδων καὶ θυμιατοῦ, γίνεται ἡ ἔξοδος τοῦ Ἐσταυρωμένου ἀπὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἱεροῦ ὑπὸ τοῦ ἱερέως, αὐτοῦ ἐκφωνοῦντος ἐμμελῶς τὸ «*Σήμερον κρεμαῖται ἐπὶ ξύλου*» (λέγοντος τρίς τὸν *α'* καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον αὐτοῦ). Ἐρχόμενοι δὲ εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα εὐρίσκεται προηυτρεπισθὲν βάθρον, περιέρχονται τοῦτο τρίς, καὶ πῆγνυται ὁ Σταυρὸς ἐπὶ τοῦ βάθρου. Εἶτα, ὁ ἱερεὺς θυμιάσας, προσκυνεῖ αὐτόν. Ἀκολούθως, οἱ χοροὶ φάλλουσι τὸ «*Σήμερον κρεμαῖται ἐπὶ ξύλου*» ἐναλλάξ κατὰ στίχον (ἄνευ τῶν ἐπαναλήψεων), τὰ λοιπὰ τροπάρια τοῦ *ιε'* ἀντιφώνου, τὸ κάθισμα καὶ τὸ *Γ'* Εὐαγγέλιον.

Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ *α'* χοροῦ, οἱ μακαρισμοί, τὸ προκείμενον «*Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου*» τρίς μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ καὶ τὸ *Ζ'* Εὐαγγέλιον. Ὁ *ν'* φαλμὸς χῦμα καὶ τὸ *Η'* Εὐαγγέλιον.

Εὐθύς, ἀρχομένου τοῦ *α'* χοροῦ, φάλλεται τὸ τριῶδιον μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς *θ* καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Μετὰ τὴν *ε'* ᾠδὴν, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Τριωδίου*.

Τὸ ἔξαποστειλάριον «*Τὸν ληστὴν αὐθήμερόν*» τρίς καὶ τὸ *Θ'* Εὐαγγέλιον. Οἱ αἶνοι ὡς ἐν τῷ *Τριῶδιῳ* καὶ τὸ *Ι'* Εὐαγγέλιον. Τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά καὶ τὸ *ΙΑ'* Εὐαγγέλιον.

Τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ *Τριῶδιῳ* καὶ τὸ *ΙΒ'* Εὐαγγέλιον ὑπὸ τοῦ διακόνου ἀπ' ἄμβωνος (ἢ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης ὑπὸ τοῦ ἱερέως). Εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ *α'* χορὸς «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*».

Τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐξηγόρασας ἡμᾶς*» τρίς καὶ ἡ ἐκτενής. Εἶτα ὁ ἱερεὺς «*Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός*». Ὁ ἀναγνώστης τὸ «*Στερεώσαι, Κύριος*» καὶ ἡ ἀπόλυσις «*Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ Σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός*».

Τῆς Μεγάλῃ Παρασκευῇ πρώτῃ, Μεγάλαι Ὑραι

Ὑρα Α΄. «*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον, «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ΄). Δόξα, καὶ νῦν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ οἱ τρεῖς ψαλμοί. Εἶτα· Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· Δόξα σοι, ὁ Θεός*» (γ΄), «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄). Δόξα· «*Σταυρωθέντος σου*». Καὶ νῦν· «*Τί σε καλέσωμεν*».

Καὶ ἀρχομένου τοῦ ἀ΄ χοροῦ, φάλλονται τὰ ιδιόμελα τῆς Ὑρας, ἀπαξ ἕκαστον, τὸ μὲν ἀ΄ ἄνευ στίχου, τὸ β΄ μετὰ στίχου, τὸ δὲ γ΄ μετὰ τοῦ «*Δόξα, καὶ νῦν*». Τούτων φαλλομένων, ὁ διάκονος (ἢ ἀπουσία τούτου ὁ ἱερεὺς) θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ κατζίου.

Μετὰ τὸ δοξαστικόν, λέγονται τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ ἀπὸ τῆς Ὑραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον, μεθ' ὃ ὁ ἀναγνώστης τὸ «*Τὰ διαβήματά μου*», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «*Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ΄), «*Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*». Ὁ ἱερεὺς· «*Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς*» καὶ τὴν εὐχὴν· «*Χριστὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν*». Ἀκολουθῶς ἐπισυνάπτονται αἱ

Ὑραι Γ΄ καὶ Δ΄. Ἀρχονται ἀπὸ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῇ Α΄ Ὑρᾷ διάταξιν, ἀλλ' εἰς τὴν Γ΄ Ὑραν τῶν ιδιομέλων ἀρχεται ὁ β΄ χορὸς. Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς Δ΄ Ὑρας, ἐπισυνάπτεται ἡ

Ὑρα Θ΄. Τελεῖται ὡς καὶ ἡ Γ΄ Ὑρα, μέχρι τοῦ ιδιομέλου· «*Ὅτε σε Σταυρῷ*», τοῦ ὁποίου τὸ τέλος· «*σὺν Πατρὶ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι*» λέγει ὁ β΄ χορὸς. Εἶτα ὁ ἀ΄ χορὸς· «*Δόξα*». Ὁ β΄· «*Καὶ νῦν*». Καὶ ὁ κανονάρχης, ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ ιδιόμελον· «*Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου*», λέγων ἐκ γ΄ τὸν πρῶτον καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον. Εἶτα οἱ χοροὶ φάλλουσι τὸ αὐτὸ ιδιόμελον ἐναλλάξ κατὰ στίχον (μετὰ τῶν ἐπαναλήψεων), μεθ' ὃ τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία κτλ. ὡς ἐν τῇ Α΄ Ὑρᾷ. Μετὰ τὴν εὐχὴν· «*Δέσποτα, Κύριε*», ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας*» καὶ ἀκολουθεῖ

Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς (Ἀποκαθήλωσις)

«*Εὐλόγητὸς ὁ Θεός*», ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 5 ἰδιόμελα· «*Πᾶσα ἡ κτίσις*» εἰς 6. Δόξα· «*Ὡ πῶς ἡ παράνομος*». Καὶ νῦν· «*Φοβερὸν καὶ παράδοξον*».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον· «*Διευερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου*» τρὶς μετὰ τοῦ στίχου αὐτοῦ, τὰ ἀναγνώσματα, ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον. (Ἵπάρχοντος διακόνου, τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται ἀπ' ἄμβωνος).

Ἀναγινωσκομένου τοῦ Εὐαγγελίου, εἰς τὸ σημεῖον· «*Ὁψίας δὲ γενομένης*», εἷς τῶν ἱερέων, φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον καὶ ἔχων εἰς χεῖρας λευκὴν σινδόνα, προσέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου εὐρίσκεται ὁ Ἑσταυρωμένος, καὶ ποιεῖ τὴν ἀποκαθήλωσιν. Εἰς τὸ «*Δαβὼν τὸ σῶμα*», καλύπτει διὰ τῆς σινδόνης τὸ σῶμα τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ μεταφέρει αὐτὸ ἐν εὐλαβείᾳ εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα. Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ α' χορὸς· «*Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι*».

Ἀκολουθεῖ ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά, μεθ' ἃ κρουομένων πενθίμως τῶν κωδῶνων, γίνεται ἡ ἔξοδος καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ἢ περιφορὰ γίνεται καὶ ἐκτὸς τοῦ ναοῦ), οὕτως·

Προπορεύονται οἱ λαμπαδοῦχοι, τὰ ἑξαπτέρυγα, οἱ ψάλται ψάλλοντες τὰ ἀπόστιχα· «*Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου*», ὁ διάκονος θυμιῶν καὶ ἀκολουθοῦσιν οἱ ἱερεῖς, ἐνδεδυμένοι ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον (τοῦ πρώτου αὐτῶν φέροντος ἐν τῇ ἀριστερᾷ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον), αἶροντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν τὸν Ἐπιτάφιον. Ἡ πομπὴ ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος, διὰ τῆς βορείας πύλης, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα εὐρίσκεται προηυτρεπισθὲν κουβούκλιον, καὶ περιέρχονται τοῦτο τρὶς. Καὶ οἱ μὲν λαμπαδοῦχοι καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα μετὰ τῶν χορῶν ἴστανται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ κουβουκλίου, οἱ δὲ ἱερεῖς ἀποθέτουσι τὸν Ἐπιτάφιον εἰς τὸ κουβούκλιον, ραίνουσιν αὐτὸν δι' ἀνθέων καὶ ῥοδοστάγματος καὶ τοποθετοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Εἶτα ὁ πρῶτος τῶν ἱερέων θυμιᾷ τὸν Ἐπιτάφιον καὶ ἀσπάζεται μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερέων τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὸν

Ἐπιτάφιον, τῶν χορῶν ψαλλόντων, πρὸ τοῦ κουβουκλίου, τὸ Δόξα, καὶ νῦν· «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον».

Εἶτα τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτικά· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς μυροφόροις γυναιξί». Ἀπόλυσις· «Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρὸν καὶ τὴν ἐκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

23. ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ θεόσωμος ταφή καὶ ἡ εἰς ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Γεωργίου μετατίθεται εἰς τὴν Δευτέραν τῆς Διακαινησίμου.

**Τῇ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ἐσπέρας,
ἽΟρθρος Μεγάλου Σαββάτου (Ἐπιτάφιος Θρηῆνος)**

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τὸ τρισάγιον, τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἡ δέησις καὶ ὁ ἐξάψαλμος.

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτικά· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Δόξα· «Ὅτε κατήλθες». Καὶ νῦν· «Ταῖς μυροφόροις»⁴⁹. Καθίσματα· «Σινδόνι καθαρά». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «Δεῖξον ἡμῖν, ὡς προεῖπας». Καὶ νῦν· «Ἐξέστησαν χοροί».

Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλεται ὁ κανὼν μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ συναπτὴ καὶ τὸ κάθισμα· «Τὸν τάφον σου, Σωτήρ». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ' Ὑ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ συναπτὴ, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου.

49. Κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριωδίου, μετὰ τὰ ἀπολυτικά ψάλλονται τὰ Ἐγκώμια μετὰ τῶν στίχων τοῦ Ἀμώμου, τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια καὶ εἶτα τὰ καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς, ὁ κανὼν κτλ. Ἐν ταῖς ἐνορίαις ὅμως ὁ μὲν Ἀμώμος παραλείπεται, τὰ δὲ Ἐγκώμια καὶ εὐλογητάρια ψάλλονται μετὰ τὸν κανόνα.

Μετά τὴν 9' ὥδῃν, οἱ ἱερεῖς ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ἴστανται πρὸ τοῦ Ἐπιταφίου, ψάλλοντες τὸ α' τροπάριον τῆς α' στάσεως τῶν Ἐγκωμίων· «*Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ*». Καὶ ὁ μὲν προεξάρχων ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν Ἐπιτάφιον σταυροειδῶς καὶ εἶτα τὸν λαόν, οἱ δὲ χοροὶ ψάλλουν τὰ λοιπὰ τροπάρια τῆς στάσεως, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας γίνεται μικρὰ συναπτή. Εἶτα ψάλλονται ἡ β' καὶ ἡ γ' στάσεις, κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν. Εἰς τὸ τροπάριον τῆς γ' στάσεως· «*Ἐρῶσαν τὸν τάφον*», τὸ ὁποῖον ψάλλεται τρίς, ὁ προεξάρχων ἱερεὺς ραίνει τὸν Ἐπιτάφιον διὰ ῥοδοστάγματος.

Μετά τὰ Ἐγκώμια, ἡ μικρὰ συναπτή, μεθ' ἣν ψάλλονται ἀργῶς τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια. Ψαλλομένων δὲ τούτων, οἱ ἱερεῖς ἐπανέρχονται εἰς τὸ Ἱερόν. Εἶτα καὶ πάλιν ἡ μικρὰ συναπτή.

Ἐξαποστειλάριον, μόνον τὸ «*Ἅγιος Κύριος*» τρίς μετὰ τοῦ «*Ἦψοῦτε Κύριον*». Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 4 ἰδιόμελα· «*Σήμερον συνέχει τάφος*». Δόξα· «*Τὴν σήμερον μυστικῶς*». Καὶ νῦν· «*Ἐπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὸ ἀσματικὸν «*Ἅγιος ὁ Θεός*», γίνεται ἡ ἐξοδος καὶ ἡ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου πέριξ τοῦ ναοῦ μετὰ φανῶν, ἐξαπτερύγων, θυμιατοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, κατὰ τάξιν⁵⁰.

Ἐπανελθούσης τῆς πομπῆς εἰς τὸν ναόν, ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης· «*Πρόσχωμεν. Εἰρήνη πᾶσι. Σοφία*» καὶ εἰσάγεται ὁ Ἐπιτάφιος εἰς τὸ Ἱερόν, ὅπου λιτανεύεται πέριξ τῆς ἁγίας Τραπέζης, ψαλλομένων τῶν ἀπολυτικίων· «*Ὅτε κατήλθες*», «*Ταῖς μυροφόροις*» καί· «*Ὁ εὐσχήμων*». Πρὸς τὸ τέλος τοῦ τροπαρίου τούτου, καὶ εἰς τὴν φράσιν· «*κηδεύσας ἀπέθετο*», ὁ Ἐπιτάφιος ἐναποτίθεται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Μετά ταῦτα ὁ ἀναγνώστης τὸ τροπάριον τῆς προφητείας, τὸ προκείμενον, τὴν προφητείαν καὶ τὸν Ἀπόστολον, καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης. Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικά καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν*».

50. Κατὰ τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου, ψάλλεται ὑπὸ τινῶν τὸ ἰδιόμελον· «*Τὸν ἥλιον κρύψαντα*». Εἴθισται δὲ κατ' αὐτὴν νὰ γίνωνται στάσεις εἰς ἐκάστην πλευρὰν τοῦ ναοῦ καὶ δεήσεις ὑπὲρ τοῦ οἰκείου μητροπολίτου, τῶν ἀρχῶν, τοῦ λαοῦ καὶ τῶν κτιτόρων τοῦ ναοῦ.

**Τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωΐ,
Ἑσπερινὸς μετὰ τῆς Θ. Λειτουργίας τοῦ Μ. Βασιλείου**

«*Εὐλόγημένη ἡ βασιλεία*», ὁ προοιμιακὸς ψαλμὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.
Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», (εἰς στίχους 8) τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ
ἀ΄ ἡγου· «*Τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς*» καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα· «*Σήμε-
ρον ὁ ἄδης*» εἰς 4. Δόξα· «*Τὴν σήμερον μυστικῶς*». Καὶ νῦν· «*Τὴν
παγκόσμιον δόξαν*».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς
ἡμέρας· «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*»⁵¹ καὶ ἐκ τῶν ΙΕ' ἀναγνωσμάτων
ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας τὸ Α'· «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*»,
τὸ Δ'· «*Ἐγένετο λόγος Κυρίου*» καὶ τὸ ΙΕ'· «*Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου*».

Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ ἀ΄ χοροῦ, φάλλεται ὁ ὕμνος τῶν τριῶν παί-
δων· «*Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Μετὰ τοῦτον ἡ
συναπτὴ τοῦ τρισαγίου καὶ ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου τὸ «*Ὅσοι εἰς
Χριστὸν ἐβαπτίσθητε*».

Ὁ Ἀπόστολος καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ἱερεὺς περιέρχεται ὅλον τὸν
ναόν, σκορπιζῶν φύλλα δάφνης, ψάλλων εἰς ἥχον βαρύν, ἀντὶ τοῦ
«*Ἀλληλούια*», τὸ «*Ἀνάστα ὁ Θεός*». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνουσιν οἱ
χοροὶ ἐναλλάξ μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον καὶ καθεξῆς ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασι-
λείου.

Ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ· «*Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ*» ἡ δὲ εἴσοδος τῶν
τιμιῶν δώρων γίνεται μετὰ τὴν φράσιν· «*πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας*».

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*». Κοινωνικόν· «*Ἐξηγέρθη,
ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, καὶ ἀνέστη σῶζων ἡμᾶς. Ἀλληλούια*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Μνήσθητι, εὖσπλαγγνε*». Μετὰ τὸ «*Πά-
ντοτε, νῦν καὶ ἀεί*»· «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*». Ὁπισθάμβωνος
εὐχή· «*Ὁ θυσίαν αἰνέσεως*». «*Εἶη τὸ ὄνομα*». Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς
ἐκ νεκρῶν*».

51. Βλ. ὑποσημ. 5.

24. Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Ἡ ζωηφόρος ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Ἐλισάβετ ὀσίας τῆς θαυματουργοῦ. Ἦχος α΄.

Ἄρχεται τὸ Πεντηκοστάριον⁵²

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

**Τῷ Μεγάλῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας,
ἢ Παννυχὶς τοῦ Πάσχα**

«*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον, «*Κύριε ἐλέησον*» (ιβ΄). Δόξα, καὶ νῦν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ ἀμέσως ψάλλεται ὁ κανὼν· «*Κύματι θαλάσσης*» μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Μεθ’ ἐκάστην ᾠδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Ἀπὸ γ’ ᾠδῆς, ἄνευ συναπτῆς τὸ κάθισμα· «*Τὸν τάφον σου, Σωτῆρ*» ἄπαξ. Ἀφ’ ε’ ᾠδῆς, ἄνευ συναπτῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος. Μετὰ τὴν θ’ ᾠδὴν, ὁ ἀναγνώστης τὸ τρισάγιον, ὁ χορὸς τὸ ἀπολυτίκιον· «*Ὅτε κατήλθες*», ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκτενῆ καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως

Ἀκολουθῶς ὁ ἱερεὺς, ἰστάμενος πρὸ τῆς Ὁραίας Πύλης, κρατῶν τρίκηρον ἀνημμένον ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας, προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς ἵνα ἀνάψωσι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ψάλλων τὸ «*Δεῦτε λάβετε φῶς*», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

52. Κατὰ τὰς κάτωθι ἡμέρας τῆς περιόδου τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται, ἐκτὸς ἐὰν τύχη μνήμη ἑορταζομένου ἁγίου·

α΄. Εἰς τὰς Κυριακὰς καὶ τὴν Διακαινήσιμον Ἑβδομάδα.

β΄. Εἰς τὴν Τετάρτην τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τὴν Πέμπτην τῆς Ἀναλήψεως, καθὼς καὶ τὰς ἀποδόσεις αὐτῶν.

γ΄. Εἰς τὴν Τετάρτην τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.

δ΄. Εἰς τὰ Σάββατα πρὸ καὶ μετὰ τὴν Πεντηκοστὴν (Ψυχασάββατον καὶ ἀπόδοσις ἑορτῆς ἀντιστοιχῶς), καὶ

ε΄. Εἰς τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς, κρατῶν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὸ τρίκηρον, ἐξέρχεται τοῦ ναοῦ μετὰ τῶν χορῶν καὶ τοῦ λαοῦ, προπορευομένων λαμπάδων, ἐξαπτερύγων καὶ τῆς εἰκόνος τῆς Ἀναστάσεως, ψάλλων τὸ «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ*». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται πολλάκις ὑπὸ τῶν χορῶν, ἕως ὅτου φθάσωσιν εἰς τὴν ἐκτὸς τοῦ ναοῦ προηυτρεπισμένην ἐξέδραν, ἔνθα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ· «*Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι*» καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ Β΄ ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον.

Ὅρθρος

Εὐθὺς ὁ ἱερεὺς, λαβὼν θυμιατὸν καὶ θυμιῶν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως, ἐκφωνεῖ· «*Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ*», καὶ ψάλλεται τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς, ἅπαξ ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν. Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἀπαγγέλλει τοὺς 4 στίχους· «*Ἀναστήτω ὁ Θεός*», τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*», μεθ' ἑκαστοῦ τῶν ὁποίων οἱ χοροὶ ψάλλουσι τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*». Τέλος, πάλιν ὁ ἱερεὺς τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» μέχρι τῆς φράσεως «*καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι*», τὸ δὲ ἐπίλοιπον ἀποπληροῖ ὁ χορός. Εἶτα ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικὰ καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἐκφώνησιν· «*Ὅτι πρέπει σοι*», μεθ' ἧν ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν καὶ ψάλλεται ὁ

Κανὼν τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε*». Μεθ' ἑκάστην ᾠδὴν, ψάλλεται καταβασία ὁ εἰρμὸς αὐτῆς καὶ ἀκολούθως τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς καὶ τὸ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» ἅπαξ καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ, μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως ὡς ἐν τῷ *Ἱερατικῷ*.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ψάλλεται ἡ ὑπακοή· «*Προλαβοῦσαι τὸν Ὅρθρον*» καὶ εἶτα ἡ δ', ε' καὶ Ϛ' ᾠδῆ. Ἀφ' Ϛ' ᾠδῆς, ψάλλεται τὸ κοντάκιον καὶ ἀναγινώσκονται ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» τρίς, τὸ «*Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς*» τρίς καὶ εὐθὺς ἡ ζ' καὶ η' ᾠδῆ.

Μετὰ τὴν η' ᾠδῆν, ὁ διάκονος· «*Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός*», καὶ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδῆ μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἀκολούθως·

α'· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου*».

«Φωτίζου, φωτίζου».

β'· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην».

«Φωτίζου, φωτίζου».

γ'· «Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου».

«Ὡ θείας! Ὡ φίλης!».

δ'· «Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἄδη ἐσκυλεύθη».

«Ὡ θείας! Ὡ φίλης!».

ε'· Δόξα· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος».

«Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

ς'· Καὶ νῦν· «Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξασμένη, σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».

«Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

Καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ, ἀγνή Παρθένε, χαῖρε, καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζου, φωτίζου». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἅπαξ καὶ ἡ μικρὰ συναπτή.

Ἐξαποστειλάριον· «Σαρκὶ ὑπνώσας» τρίς.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ ἀ' ἡγίου· «Ἕμνοῦμέν σου, Χριστέ» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα· «Πάσχα ἱερόν», μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

Ἐν συνεχείᾳ ἀναγινώσκεται ὁ Κατηχητικὸς Λόγος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· «Εἴ τις εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος»⁵³, μεθ' ὃν

53. Ἐνταῦθα εἶναι ἡ κανονικὴ θέσις τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Λόγου τούτου, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ πάντων τῶν *Τυπικῶν* καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἡ μεταθέσις αὐτοῦ πρὸ τῆς θ. κοινωνίας ἢ εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας εἶναι ἐσφαλμένη καὶ πρωθύστερος, διότι, ὡς ὑποσημειοῖ καὶ τὸ *T.M.E.* (σελ. 371, ὑποσημ. 7), ὁ Λόγος οὗτος· «ἀφορᾷ εἰς τὴν προπαρασκευὴν διὰ τὴν Λειτουργίαν καὶ τὴν ἁγίαν Κοινωνίαν».

ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον αὐτοῦ· «*Ἡ τοῦ στόματός σου*» καὶ εὐθύς ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

(Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου)

«*Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία*», τὸ «*Χριστὸς Ἀνέστη*» δεκάκις ὡς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ὁρθρου καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἀντίφωνα, τοῦ Πάσχα·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄. «Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β΄. «Ψάλατε δὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, δότε δόξαν ἐν αἰνέσει αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄. «Ἐἶπατε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερὰ τὰ ἔργα σου· ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύσονται σε οἱ ἐχθροί σου».

Στίχ. δ΄. «Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι καὶ ψαλάτωσάν σοι, ψαλάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου, Ὑψιστε».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Πίε Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Στίχ. β΄. «Τοῦ γινῶναι ἐν τῇ γῆ τὴν ὁδόν σου, ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σου.»

Στίχ. γ΄. «Ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοί, ὁ Θεός, ἐξομολογησάσθωσάν σοι λαοὶ πάντες».

Στίχ. δ΄. «Εὐλογήσαι ἡμᾶς ὁ Θεός, καὶ φοβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Πίος».

Ἀντίφωνον γ'

Στίχ. α'. «Ἀναστήτω ὁ Θεός, καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν».

«Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν».

Στίχ. β'. «Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν· ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός».

Στίχ. γ'. «Οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν».

Εἰσοδικόν· «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ. Σῶσον ἡμᾶς, Γιὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ ἡ ὑπακοή· «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον». Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε».

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τοῦ Πάσχα· «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πράξ. α' 1-8).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος» (Ἰω. α' 1-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως»· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου». Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε. Ἀλληλούια».

Ἀντὶ τοῦ «Εἶδομεν τὸ φῶς» καὶ τοῦ «Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν», ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Τὸ αὐτὸ ψάλλεται καὶ ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα» τρις εἰς ἧχον β'.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν», ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ ἱερεὺς, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαόν, ἀναφωνεῖ· «Χριστὸς ἀνέστη» (μόνον), καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται· «Ἀληθῶς ἀνέστη». Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται ἐκ τρίτου. Εἶτα ὁ ἱερεὺς· «Δόξα τῇ αὐτοῦ τριήμερῳ ἐγέρσει», καὶ ὁ λαός· «Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἔγερσιν». Καὶ τέλος ὁ ἱερεὺς, ἀντὶ τοῦ «Δι' εὐχῶν», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (ὀλόκληρον), ὁ δὲ λαός· «Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ Κύριος».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Α' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Α' ἐβδ. Ἰωάννου (ἐβδ. τῆς Διακαινησίμου).

Ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία (Θ') τοῦ Πάσχα

(Βλ. *Πεντηκοστάριον*, μετὰ τὸν Ὅρθρον τοῦ Πάσχα ἢ Ὡρολόγιον, εἰς τὰ τροπάρια διὰ τὸ *Πεντηκοστάριον*)

Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου τῆς Διακαινησίμου, ἀντὶ τῶν Ὁρῶν, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ Ἀποδείπνου, τελεῖται ἡ κάτωθι ἀκολουθία, γνωστὴ ὡς Θ' τοῦ Πάσχα, ἐν ἣ ἅπαντα λέγονται χῦμα·

«*Εὐλόγητός ὁ Θεός*», «*Χριστός ἀνέστη*» (γ'), «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» (γ'), «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*», «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*», «*Ἐν τάφῳ σωματικῶς*». Δόξα· «*Ὡς ζωηφόρος*». Καὶ νῦν· «*Τὸ τοῦ Ὑψίστου*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ'). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», «*Δι' εὐχῶν*».

Ἡ ὡς ἄνω ἀκολουθία ἐπαναλαμβάνεται τρις καὶ εἶτα γίνεται ἡ ἀπόλυσις οὕτως·

Ὁ ἱερεύς· «*Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός ...*». Ὁ ἀναγνώστης· *Δόξα, καὶ νῦν· «Κύριε, ἐλέησον» (γ'), «Πάτερ ἄγιε, εὐλόγησον»*. Ὁ ἱερεύς· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*» καὶ ἀντὶ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», χῦμα τὸ «*Χριστός ἀνέστη*» (ὀλόκληρον).

Εἰς δὲ τὸ Ἀπόδειπνον, πρὸ τῆς ἀπολύσεως, λέγεται καὶ ἡ εὐχή· «*Εὐλόγητός εἶ, Δέσποτα παντοκράτορ*» (βλ. Ὡρολόγιον, εἰς τὰ τροπάρια διὰ τὸ *Πεντηκοστάριον*).

25. ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Μάρκου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ*. Ἦχος β'.

Σημείωσις. Σήμερον ψάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγ. Γεωργίου (κγ' Ἀπρ.), ἡ δὲ τοῦ ἀπ. Μάρκου μετατίθεται εἰς τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Πάφου κ. Γεώργιος.

Πανηγυρίζουσιν ὁ καθεδρικός ναὸς Ἁγίου Γεωργίου Παραλιμνίου καὶ αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀλαμάνου, Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου καὶ Συμβούλου Χριστοῦ (Ἁγίου Γεωργίου), παρὰ τὴν κοινότητα Σωτήρας Λεμεσοῦ.

Τῆ Κυριακῆ τοῦ Πάσχα ἐσπέρας, Μέγας Ἐσπερινὸς (τῆς Ἀγάπης)

Μετὰ τὴν Θ' τοῦ Πάσχα, ὁ ἱερεύς, ἐνδεδυμένος ἅπασαν τὴν ἱερατικὴν αὐτοῦ στολὴν καὶ λαβὼν θυμιατόν, θυμιᾷ πρὸ τῆς ἁγίας

Τραπέζης ἐκφωνῶν· «*Δόξα τῇ ἀγία καὶ ὁμοουσίῳ*» καὶ ψάλλεται τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις, ὡς διευτυπώθη ἐν τῷ Ὁρθρῳ τοῦ Πάσχα.

Εἶτα λέγονται τὰ εἰρηνικά, μεθ' ἃ οἱ χοροὶ ἄρχονται τῶν κεκραγαρίων, ἄνευ τῆς στιχολογίας «*Θοῦ, Κύριε*», τοῦ προεξάρχοντος ἱερέως θυμιῶντος τὸν ναόν.

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», (εἰς στίχους 8) ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου 4 καὶ τὰ 4 πρῶτα προσόμοια τοῦ ἀγίου Γεωργίου. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «*Ἀξίως τοῦ ονόματος*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ β' ἤχου· «*Παρηλθεν ἡ σκιά τοῦ νόμου*».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ μέγα προκείμενον τοῦ Πεντηκοσταρίου· «*Τίς Θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀγίου⁵⁴.

Ἀμέσως· «*Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι*» καὶ ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον· «*Οὔσης ὀψίας*». Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά.

Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «*Ὡ θαύματος καινοῦ*». Ψαλλομένων δὲ τούτων, λιτανεύομεν περίξ τοῦ ναοῦ, μετὰ λαμπάδων, ἔξαπτερύγων, θυμιατοῦ, τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν εἰκόνων τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ ἀγίου. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν αὐτῷ, λέγονται αἱ δεήσεις τῆς λιτῆς, μεθ' ἧς ἀσπαζόμεθα τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὰς εἰκόνας, ψαλλομένων τῶν ἀποστίχων.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ β' ἤχου καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «*Τὸν νοερόν ἀδάμαντα*». Καὶ νῦν· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*».

Εἶτα τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς. Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*»⁵⁵.

54. Τὸ *T.M.E.* παραλείπει τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὴν λιτὴν τοῦ ἀγίου. Ἡ παράλειψις αὐτῶν δικαιολογεῖται μόνον ἐὰν ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται ἐν καθεδρικῷ ναῷ Μητροπόλεως, ἔνθα τηρεῖται ἄλλη τάξις (βλ. κατωτέρω).

55. Ἡ πλειονότης τῶν *Τυπικῶν*, ὀρίζει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου νὰ ψάλληται μετὰ τὴν συνήθη ψαλμῳδίαν τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*», ἐπισφραγιζόμενον δι' ὁμόηχου θεοτοκίου ἐκ τῶν ἀναστασίμων. Τοῦτο ποιεῖται καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου καὶ πάλιν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*»· δὲν ὀρίζει δὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου.

[Ἐὰν ὁμως ὑπάρχη ἀρτοκλασία, μετὰ τὸ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*», φάλλεται τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ. Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, ὁ ἱερεὺς τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. *Εἶτα τὸ «Πλούσιοι ἐπτώχευσαν» καὶ ἀντὶ τοῦ «Εἶη τὸ ὄνομα», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς εἰς ἧχον β'].*

Ἀπόλυσις, διαλογικὴ ὡς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τοῦ Πάσχα.

Ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς τοῦ Πάσχα ἐν ταῖς καθεδρικοῖς ναοῖς, παρόντος ἀρχιερέως

Ἀναγινωσκομένης τῆς Θ' τοῦ Πάσχα ἐν τῷ συνοδικῷ, ὁ ἀρχιερεὺς ἐνδύεται τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτοῦ στολήν, παρισταμένων ἱερέων καὶ διακόνων, πλήρως ἐνδεδυμένων. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς Θ', τῶν χορῶν φαλλόντων τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» καὶ κρουομένων χαρμωδῶς τῶν κωδῶνων, ὁ ἀρχιερεὺς, κρατῶν τὴν ἀρχιερατικὴν ῥάβδον καὶ μικρὸν ἱερὸν Εὐαγγέλιον μετὰ παραστάσεως τῆς Ἀναστάσεως, κατέρχεται ἐν πομπῇ, προπορευομένων κατὰ σειρὰν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῶν ἐξαπτερύγων, τῶν λαμπαδούχων, τῶν χορῶν, τῶν διακόνων καὶ τῶν ἱερέων στοιχηδόν, κρατούντων ἀνημμένας λαμπάδας. Δύο διάκονοι, φέροντες δικηροτρίκηρα καὶ ἕτεροι δύο φέροντες κιβωτοὺς καὶ θυμιατά, περιστοιχίζουσι τὸν ἀρχιερέα.

Τῆς πομπῆς εἰσελθούσης εἰς τὸν ναόν, ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ὅπου, θυμιῶν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ἐκφωνεῖ τὸ «*Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ*» καὶ ἄρχεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Ὁ ἀρχιερεὺς παραμένει κατὰ τὰ εἰρηνικὰ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ λέγει τὴν ἐκφώνησιν· «*Ὅτι πρέπει σοι*» καὶ ἀκολούθως, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν διακόνων, φερόντων κιβωτοὺς καὶ δικηροτρίκηρα, θυμιᾷ τὸν ναόν κατὰ τὰ κεκραγάρια.

Μετὰ τὴν θυμίασιν, ὁ ἀρχιερεὺς, προπορευομένων τῶν διακόνων κρατούντων δικηροτρίκηρα, ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν δεσποτικὸν θρόνον, ὅπου οἱ διάκονοι ποιοῦσι σχῆμα καὶ ἐπανέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα.

Εἰς τὴν εἴσοδον, ὁ ἀρχιερεὺς φάλλει τὸ «*Φῶς ἱλαρὸν*» ἐκ τοῦ θρόνου, συμπαλλόντων τῶν κληρικῶν, καθὼς καὶ τὸ μέγα προκείμενον· «*Τίς Θεὸς μέγας*». Τῶν χορῶν ἐπαναλαμβανόντων τὸ προκείμενον, εἰσέρχεται οὗτος εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα, ἀκολουθούστων τῶν ἱερέων, ὅπου ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύ-

λης ἀναγινώσκει ἐλληνιστὶ τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τμηματικῶς, τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνεται εἰς διαφόρους γλώσσας ὑπὸ ἱερέων καὶ διακόνων.

Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον (παραλειπομένων τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου), ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον», τὰ πληρωτικά καὶ εὐθύς ψάλλονται τὰ ἀπόστιχα.

Ψαλλομένων τῶν ἀποστίχων ὑπὸ τῶν χορῶν, λιτανεύομεν περίξ τοῦ ναοῦ, μετὰ λαμπάδων, ἐξαπτερύγων, θυμιατοῦ, τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς εἰκόνος τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ ἁγίου, κατὰ τάξιν, καὶ ἀνερχόμεθα ἐν τῷ συνοδικῷ, ἔνθα μετὰ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ τὰ ἀπολυτίκια, γίνεται ἡ ἀπόλυσις καὶ ψάλλεται ὁ πολυχρονισμὸς τοῦ ἀρχιερέως.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκδύεται τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ ἀνταλλάσσει τὸν ἀναστάσιμον χαιρετισμὸν μετὰ τοῦ λαοῦ, διανεμὼν πασχαλινὰ αὐγά.

Τῆ Δευτέρα πρωΐ, ἢ Θ' τοῦ Πάσχα

Ὁρθρος

«Δόξα τῇ ἀγία» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις. Εὐθύς τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον» καὶ εἶτα τὰ εἰρηνικά.

Κάθισμα⁵⁶, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον τοῦ ἁγίου· «Γεωργήσας ἐμμελῶς». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς·

Θεοτοκίον ὅμοιον.

Κατεπλάγησαν ἀγνή, πάντες ἀγγέλων οἱ χοροί, τὸ μυστήριον τῆς σῆς, κυφορίας τὸ φρικτόν· πῶς ὁ τὰ σύμπαντα συνέχων, νεύματι μόνῳ, ἀγκάλαις ὡς βροτός, ταῖς σαῖς συνέχεται, καὶ δέχεται ἀρχήν, ὁ προαιώνιος, καὶ γαλουχεῖται σύμπασαν ὁ τρέφων πνοήν, ἀφάτῳ χρηστότητι, καὶ σὲ ὡς ὄντως, Θεοῦ μητέρα, εὐφημοῦντες δοξάζουσι.

Εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» τρίς, τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» τρίς καὶ εὐθύς (ἄνευ τοῦ ν' ψαλμοῦ)· Δόξα· «Ταῖς τοῦ ἀθλοφόρου». Καὶ νῦν· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Ὁ στίχος· «Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν

56. Τὸ *T.M.E.* δὲν προβλέπει πολυέλεον καὶ καθίσματα, ὡς ἡ πλειονότης τῶν *Τυπικῶν* ὀρίζει.

Κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ»⁵⁷ καὶ τὸ ἰδιόμελον τοῦ ἁγίου· «Σήμερον ἡ οἰκουμένη πᾶσα». Τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» κτλ.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ α' τοῦ ἁγίου εἰς 4, μετὰ στίχου· «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν, ἢ καταβασία, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» κτλ. ὡς ἐν τῷ Ὅρθρω τοῦ Πάσχα.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς⁵⁸, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ ἔτερον. Καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς·

Θεοτοκίον ὅμοιον.

Ὁ τῶν ὄλων Δεσπότης καὶ ποιητής, ἐξ ἀχράντου σου μήτρας σάρκα λαβών, προστάτιν σε ἔδειξε, τῶν ἀνθρώπων πανάμωμε· διὰ τοῦτο πάντες, πρὸς σε καταφεύγομεν, ἰλασμὸν πταισμάτων, αἰτούμενοι δέσποινα, καὶ αἰωνιζούσης, λυτρωθῆναι βασάνου, καὶ πάσης κακώσεως, τοῦ δεινοῦ κοσμοκράτορος, ἵνα πίστει βοῶμέν σοι· πρέσβευε τῷ σῶ Ἰησοῦ καὶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἀνυμνοῦσί σε πόθῳ, καὶ πίστει πανύμνητε.

Ἀφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου, τὸ συναξάριον τῆς κε' Ἀπριλίου καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Εὐθύς (ἄνευ τοῦ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» καὶ τοῦ «Ἀναστάς ὁ Ἰησοῦς», καθ' ὅτι ἐλέχθησαν προηγουμένως μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον), αἱ λοιπαὶ ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Εἰς τὴν θ', φάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν 4 πρώτων μεγαλυναρίων καὶ ἡ τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ ῥηθέντος στίχου. Εἶτα ἡ καταβασία, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» κτλ.

Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα, τοῦ ἁγίου καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα.

57. Ἐφ' ὅσον ὁ ν' φαλμὸς δὲν ἀναγινώσκειται, ἀντὶ τοῦ συνήθους στίχου· «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός», δέον νὰ λεχθῆ ὁ ὡς ἄνω στίχος, ἀρμόζων εἰς μάρτυρας.

58. Οὕτως ὀρίζει ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὸ *Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα*. (Πρβλ. καὶ τὴν ἀνάλογον περιπτώσιν τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου, καθ' ἣν ἀπὸ γ' ᾠδῆς λέγεται τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ εἶτα κάθισμα τῆς Θεοτόκου). Τὸ *T.M.E.* προβλέπει τὴν ὑπακοὴν καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ β' ἤχου καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἀγίου, μετὰ τῶν εἰς μεγαλομάρτυρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Εἶτα τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «*Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ*». Καὶ νῦν· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*».

Εὐθὺς τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς. Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*» καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

Τελεῖται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου, ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα.

Ἀπόστολος τοῦ ἀγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· «*Σῶμα Χριστοῦ*» (ἢ «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*», ἐὰν ὁ ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου).

26. ΤΡΙΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Βασιλέως ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀμασειας· Καλανδίωνος ὁσίου τοῦ Κυπρίου*· Γεωργίου ὁσίου, κτήτορος τῆς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν Κουτσοβένδη Κύπρου*. Ἦχος γ'.

Σημειώσεις. 1. Σήμερον φάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀπ. Μάρκου (κε' Ἀπρ.), ὡς ἀκολούθως⁵⁹.

2. Κατὰ τὴν σήμερον ἔχει καθιερωθεῖ νὰ τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν μαρτύρων Ῥαφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης. Ἐνθα ἐορτάζονται οἱ ἅγιοι, ἡ ἀκολουθία αὐτῶν φάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαίτερας αὐτῶν φυλλάδος, εἴτε κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀπ. Μάρκου, εἴτε ἐπὶ τὸ πανηγυρικώτερον κατ' αὐτὸν τοῦ ἀγ. Γεωργίου.

59. Ὅπου ὅμως ὁ ἀπόστολος ἐορτάζεται ἐπισήμως, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ φάλλεται ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, κατὰ τὸν τύπον τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀγ. Γεωργίου, μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ γ' ἤχου καὶ τῶν κάτωθι διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ μέγα προκείμενον τῆς ἡμέρας τοῦ *Πεντηκοσταρίου* καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου ἐμμελῶς. Τὸ Εὐαγγέλιον παραλείπεται. Εἰς τὴν λιτὴν· Καὶ νῦν· «*Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις*». Μετὰ δὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου· «*Καὶ νῦν*», θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Μετὰ τὸ α' κάθισμα τοῦ πολυελέου· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ ὅμοιον θεοτοκίον· «*Πολλοῖς πλημμελήμασιν*» (βλ. γ' Ἀπρ., μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Εἰς τὸ ἰδιόμελον μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ στίχος· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν...*». Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα προσόμοια τῶν αἰῶνων τοῦ ἀποστόλου, οἱ εἰς ἀποστόλους στίχοι.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. «Δόξα τῇ ἀγία», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις καὶ τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα τοῦ γ' ἤχου 3 καὶ τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ γ' ἤχου. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τοῦ Πεντηηχοσταρίου μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ γ' ἤχου καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ψαλλομένων δὲ τούτων, λιτανεύομεν περίξ τοῦ ναοῦ, μετὰ λαμπάδων, ἐξαπτερούγων, θυμιατοῦ, τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν εἰκόνων τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ ἀποστόλου. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν αὐτῷ, εὐθύς καὶ ἄνευ δεήσεως, ἀσπαζόμεθα τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ τὰς εἰκόνας. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Ἀπόλυσις, ἡ διαλογικὴ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. «Δόξα τῇ ἀγία» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις. Εὐθύς τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, καὶ νῦν· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἶτα τὰ εἰρηνικά καὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν, ἡ καταβασία, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» κτλ. ὡς ἐν τῷ Ὁρθρῷ τοῦ Πάσχα. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα, τὸ κάθισμα τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τὸ ἕτερον. Καὶ νῦν, τὸ ὅμοιον θεοτοκίον· «Ἐν τῇ σκέπη, ἄχραντε» (βλ. β' Ἀπρ., μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν). Ἀφ' 5' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου, τὸ συναξάριον τῆς κ5' Ἀπριλίου καὶ τοῦ ἀποστόλου. Εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» κτλ. Εἰς τὴν 8', ψάλλεται ἡ 8' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν 4 πρώτων μεγαλυναρίων καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου μετὰ τοῦ ῥηθέντος στίχου. Εἶτα ἡ καταβασία, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» κτλ. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα, τοῦ ἀποστόλου καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα. Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα τοῦ γ' ἤχου 3, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Δόξα, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου, ἡ ὑπακοή καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

27. ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Συμεὼν ἱερομάρτυρος, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου. Ἦχος δ'.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

28. ΠΕΜΠΤΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων· Μέμνονος ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ*. Ἦχος πλ. α'.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

29. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ἰάσονος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλων, ἐκ τῶν Ο' (70). Ἦχος πλ. β'.

Πανηγυρίζουσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ζωοδόχου Πηγῆς (Παναγίας Γλωσσᾶ), παρὰ τὴν κοινότητα Κελλακίου καὶ Παναγίας Ἀμιροῦς, παρὰ τὴν κοινότητα Ἀψιοῦς.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. «Δόξα τῇ ἀγίᾳ», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις καὶ τὰ εἰρηνικά. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 6 ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β' ἤχου καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς εἰς 4. Δόξα· «Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου». Καὶ νῦν· «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ πλ. β' ἤχου καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου, μετὰ τῶν στίχων· «Ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου· διὰ τοῦτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα».

«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

«Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρμηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Ψαλλομένων δὲ τούτων, λιτανεύομεν περίξ τοῦ ναοῦ, ὡς διετυπώθη τῇ Τρίτῃ τῆς Διακαινησίμου. Δόξα· «*Σαλπίσσωμεν, φιλέορτοι*». Καὶ νῦν· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Εἶτα τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἐξῆς ἀπολυτίκιον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς⁶⁰.

Ἦχος α΄.

Ὁ ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμούς ἀειζώους, ἀναβλύζων ἰάματα· ὧ̅ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ῥῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σύ, τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι Σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

[Ἐὰν ὅμως ὑπάρχη ἀρτοκλασία, μετὰ τὸ «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*», ψάλλεται τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἅπαξ. Δόξα· «Ὁ ναός σου, Θεοτόκε». Καὶ νῦν, ὁ ἱερεὺς τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» καὶ γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἄρτων. Εἶτα τὸ «*Πλούσιοι ἐπτώχευσαν*» καὶ ἀντὶ τοῦ «*Εἶη τὸ ὄνομα*», τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς εἰς ἦχον β΄].

Ἀπόλυσις, ἡ διαλογικὴ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. «*Δόξα τῇ ἀγία*» καὶ τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις. Εὐθὺς τὸ ἀπολυτίκιον· «Ὁ ναός σου, Θεοτόκε». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Εἶτα τὰ εἰρηνικὰ καὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 4 μετὰ στίχου· «*ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*». Μεθ' ἐκάστην ᾠδὴν, ἡ καταβασία, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» κτλ. ὡς ἐν τῷ Ὁρθρω τοῦ Πάσχα. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Πάσχα καὶ τὸ κάθισμα τῆς Θεοτόκου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ' Ἐ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» κτλ. Εἰς τὴν θ', ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν 4 πρώτων μεγαλυναρίων καὶ ἡ τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ ῥηθέντος στίχου. Εἶτα ἡ καταβασία, τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» κτλ. Ἑξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα

60. Ἡ ἀκολουθία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς στερεῖται ἀπολυτικίου. Τὸ ἐνταῦθα παρατιθέμενον δημοσιεύεται κατ' ἔτος εἰς τὰ *Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*.

καὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἀναστάσιμα τοῦ πλ. β' ἤχου καὶ τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα· «Ἐξεχύθη χάρις ...» καὶ· «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρμηματα ...» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ). Εἶτα τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εὐθύς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ ναὸς σου, Θεοτόκε».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον· «Ὁ ναὸς σου, Θεοτόκε», ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὰ δίπτυχα, εἰδισται νὰ φάλληται τὸ μεγαλυνάριον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς· «Ἵδωρ τὸ ζωήρρητον» (βλ. Πεντηκοστάριον).

30. ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΤΗΣ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟΥ. Ἰακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἦχος πλ. δ'.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ. Τὰ ἐγκαίνια τῆς Χριστοῦ Ἀναστάσεως καὶ ἡ ψηλάφησις τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ· Ἱερεμίου προφήτου· Παναρέτου ἐπισκόπου Πάφου*. Ἑωθινὸν Α΄.

Σημείωσις. Ὡς καὶ ἐν τῷ Σαββάτῳ τοῦ Λαζάρου ἐσημειώθη, κατὰ τὴν σήμερον δὲν τελοῦνται μνημόσυνα.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, ἡ Θ΄ τοῦ Πάσχα

Ἑσπερινὸς

«*Εὐλόγητός ὁ Θεός*» καὶ ψάλλεται τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρίς (ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν). Εὐθύς ὁ ἀναγνώστης τὸν προσιμακὸν ψαλμὸν, ἄνευ τοῦ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*»⁶¹. Εἶτα τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὰ κεκραγάρια. Ἐπανέρχεται δὲ καὶ ἡ ψαλμώδησις τῆς στιχολογίας «*Θοῦ, Κύριε*».

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς ἀνὰ μίαν. Δόξα, καὶ νῦν· «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης*».

Εἵσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· «*Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν*» καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

---

61. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Τυφλοῦ, μετὰ τὴν ἐναρκτήριον εὐλογίαν πάσης ἀκολουθίας, λέγεται τρίς τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (εἰς μὲν τὸν Ἑσπερινόν, τὸν Ὅρθρον καὶ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν ψάλλεται, εἰς δὲ τὸ Ἀπόδειπνον, τὸ Μεσονυκτικὸν καὶ τὰς Ὠρας λέγεται χῦμα). Τοῦτο ἀντικαθιστᾷ μόνον τὸ εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἀκολουθιῶν «*Βασιλεῦ οὐράνιε*» ἢ τρισάγιον ἢ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*», οὐχὶ δὲ τὰ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὑπάρχοντα τρισάγια ἢ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*».

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·
 «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών».
 «Ὅτι ἐνίσχυσε τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν σου, εὐλόγησε τοὺς υἱούς
 σου ἐν σοί».

Δόξα, καὶ νῦν· «Φιλάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον».

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις» καὶ τὸ τρισάγιον· «Ἅγιος ὁ Θεός» κτλ.

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν». Ἀντὶ δὲ τοῦ «Δι' εὐχῶν», ὁ
 ἱερεὺς χῦμα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (ὀλόκληρον), ὁ δὲ χορός· «Ἀληθῶς
 ἀνέστη ὁ Κύριος».

Σημείωσις. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόλυσις λέγεται εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς
 ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα.

Τῆ Κυριακῇ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», ὁ ἀναγνώστης τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς
 χῦμα καὶ εἶτα· Δόξα, καὶ νῦν· «Παναγία Τριάς» κτλ. Μετὰ τὸν ν'
 ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν»,
 τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις
 μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός» καὶ φάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Εἶτα
 ὁ ἀναγνώστης· Δόξα, καὶ νῦν· «Παναγία Τριάς» κτλ., τὰ τροπάρια·
 «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἡ δέησις καὶ ὁ ἐξάψαλμος.

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθί-
 σματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·
 «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ...» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «Ὅτι ἐνίσχυσε...»
 (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ).

Εὐαγγέλιον, τὸ Α' ἑωθινόν, κατὰ τὴν συνήθη τάξιν τῶν Κυριακῶν.

Κανὼν, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ
 τροπάρια· «Δόξα τῇ ἁγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»⁶². Ἀπὸ γ' ὠδῆς,
 ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' Γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ
 συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

62. Προεκρίθη ὁ στίχος οὗτος, ἐφ' ὅσον τὰ τροπάρια ἔχουσιν ἀναστάσιμον περιεχόμενον.

Καταβασίαι· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὥδῃ, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τὸν κανόνα. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου*».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «*Ἅγιος Κύριος*» τρὶς μετὰ τοῦ «*Υψοῦτε Κύριον*» (τὸ ὁποῖον ἐπανέρχεται ψαλλόμενον καθ' ἐκάστην Κυριακὴν) καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς· «*Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου*» δις καί· «*Σήμερον ἔαρ μυρίζει*» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

«*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» τρὶς καὶ τὰ εἰρηνικά.

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα⁶³. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «*Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*»⁶⁴.

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τοῦ Ἀντίπασχα· «*Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων*» (Πράξ. ε' 12-20).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Οὔσης ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ*» (Ἰω. κ' 19-31).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα*». Κοινωνικόν· «*Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον, αἶνει τὸν Θεόν σου, Σιών. Ἀλληλοῦα*».

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*». Μετὰ τὸ «*Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί*»· «*Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν*». «*Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

63. Κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ψάλλονται τυπικὰ καὶ μακαρισμοὶ καὶ εἰσοδικόν· «*Λεῦτε προσκυνήσωμεν..., ὁ ἀναστάς*».

64. Οὕτω διατάσσει τὸ Πεντηκοστάριον. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα καὶ μόνον κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ἡ ἑορτὴ ψάλλεται κατὰ τὸν τύπον τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, λογικόν εἶναι νὰ ψαλλῆ τὸ κοντάκιον αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν, ὡς γίνεται καὶ κατὰ τὴν Τετάρτην τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Β' ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Β' ἐβδ. Ἰωάννου.

Σημείωσις. Αἱ καταβασίαι· «Ἀναστάσεως ἡμέρα» ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς μέχρι τῆς Τετάρτης τῆς Μεσοπεντηκοστῆς.

**Διάταξις τῶν καθ' ἡμέραν ἀκολουθιῶν (ἄνευ ἑορτῆς)
ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ,
μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα**

Α'. Ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 6) τοῦ *Πεντηκοσταρίου 3* καὶ τοῦ *Μηναίου 3*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* ἔχη δύο ἀγίους, μόνα τὰ τοῦ *Μηναίου*. Μόνον τῇ Δευτέρᾳ τοῦ Παραλύτου ἑσπέρας, ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, λέγονται (εἰς στίχους 8) τοῦ *Πεντηκοσταρίου 2*, τοῦ ἐνὸς ἀγίου 3 καὶ τοῦ ἐτέρου 3, καθ' ὅτι ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ Παραλύτου.

Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Εὐθύς καὶ ἄνευ εἰσόδου, τὸ «Φῶς ἰλαρόν» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τοῦ *Πεντηκοσταρίου* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* ἔχη ἀπόστιχα, ψάλλονται ταῦτα, ἀντὶ τῶν τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Τὸ «Νῦν ἀπολύεις», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια οὕτως·

α'. Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἅπαξ. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Δόξα· «Ὅτε κατήλθες». Καὶ νῦν· «Ταῖς Μυροφόροις». Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρειτίδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ θεοτοκίον.

β'. Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ὅτε κατήλθες». Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν· «Ταῖς Μυροφόροις».

Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ ἀναστάσιμον τοῦ ἡχοῦ τῆς ἐβδομάδος. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον ἐκ τῶν ἀναστασίμων.

Εἶτα ἡ ἐκτενῆς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

ἽΟρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτικά οὕτως·

α'. Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Δόξα· «Ὅτε κατῆλθες». Καὶ νῦν· «Ταῖς Μυροφόροις». Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

β'. Ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη δοξαστικόν. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ καὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἐν δὲ τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων, τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ ἀνεγράφησαν.

Καθίσματα, τὰ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Εἰς τὴν α' στιχολογίαν, πρὸ τοῦ θεοτοκίου τὸ «Δόξα, καὶ νῦν», εἰς δὲ τὴν β', τὸ τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἶτα τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες, ὁ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6⁶⁵ καὶ ὁ τοῦ *Μηναίου* εἰς 4. Ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, μετὰ τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ οἱ δύο τοῦ *Μηναίου* εἰς 4 ἕκαστος.

Καταβασίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ', Γ', η' καὶ θ' ᾠδῆς τοῦ *Μηναίου*.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ *Μηναίου*. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, ἐν τῆς ἑορτῆς.

65. Οἱ κανόνες τῶν Μυροφόρων, τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, ἐπειδὴ τὰ πρῶτα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς αὐτῶν εἶναι ἀναστάσιμα καὶ μόνον τὰ 2 ἢ 3 τελευταῖα (τὰ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ) ἀναφέρονται εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἑορτῆς, δεόν νὰ ψαλῶσιν ὡς ἐξῆς· ὁ εἰρμὸς ἀνευ στίχου, τὰ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ 4 τροπάρια (τὰ μὲν ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ στίχου· «Δόξα τῇ ἀγία ἀναστάσει σου, Κύριε», τὰ δὲ τῆς ἑορτῆς μετὰ τοῦ· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι») καὶ (παραλειπομένου τοῦ τριαδικοῦ) τὸ θεοτοκίον μετὰ τοῦ· «Ἐπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Ἄφ' Ὑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς (τῆ δὲ Τρίτῃ τοῦ Παραλύτου καὶ ὁ οἶκος, διὰ τὴν ἀπόδοσιν) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Ἐὰν δὲ τὸ *Μηναῖον* ἔχη κοντάκιον (ἢ καὶ οἶκον), τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς λέγεται ἀπὸ γ' ὠδῆς πρὸ τῶν καθισμάτων, καὶ ἀφ' Ὑ' τὰ τοῦ *Μηναίου*.

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν».

Ἐξαποστειλάρια, ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἅπαξ ἕκαστον, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τὸ τῆς ἑορτῆς δίς. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* ἔχη ἕξαποστειλάριον, λέγεται τὸ τοῦ *Μηναίου* καὶ ἐν τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ στιχηρὰ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* ἔχη στιχηρὰ αἰνων, ψάλλονται ταῦτα, ἀντὶ τῶν τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Δοξολογία μεγάλη, ἐὰν ὀρίζῃ τὸ *Μηναῖον*, τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἐν δὲ τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων, τὸ τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, μόνον τὸ «*Ταῖς Μυροφόροις*») καὶ ἀρχόμεθα τῆς Θείας Λειτουργίας. Μεγάλῃ δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατὸν νὰ ψαλῆ ὁσάκις τὸ *Μηναῖον* ἔχει στιχηρὰ αἰνων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνων παραλείπονται.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἴνους εὐθὺς τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἢ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τοῦ *Πεντηκοσταρίου* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἐν δὲ τοῖς μεθεόρτοις τῶν Μυροφόρων μόνον τὸ «*Ταῖς Μυροφόροις*», ἀλλ' ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη δοξαστικόν, τὸ τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς Μυροφόροις*»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς ἢ τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ ἀγίου (ἐὰν ἔχη δοξαστικόν) καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς προλαβούσης ἑορτῆς.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, λέγονται τὰ τοῦ ἁγίου.

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἅγιος ἔχη μεγάλην δοξολογίαν, κοινωνικὸν τοῦ ἁγίου.

Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη». Μετὰ τὸ «Πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ»· «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν». Μετὰ δὲ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν· «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Β'. Τῶν Σαββάτων καὶ τῆς Τρίτης τοῦ Τυφλοῦ.

Κατὰ μὲν τὸ Σάββατον τοῦ Θωμᾶ⁶⁶, τῶν Μυροφόρων, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τὴν Τρίτην τοῦ Τυφλοῦ ἀποδίδονται αἱ ἀντίστοιχοι ἑορταὶ καὶ οἱ ἤχοι τῆς ἐβδομάδος, κατὰ δὲ τὸ Σάββατον μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν ἀποδίδεται μόνον ὁ ἦχος. Αἱ δὲ ἀκολουθίαι τελοῦνται ὡς ἀκολούθως.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 6) τοῦ Πεντηκοσταρίου 3 καὶ τοῦ Μηναίου 3. Ἐὰν ὁμοῦς τὸ Μηναῖον ἔχη δύο ἁγίους, λέγονται (εἰς στίχους 8) τοῦ Πεντηκοσταρίου 2, τοῦ ἐνὸς ἁγίου 3 καὶ τοῦ ἐτέρου 3. Μόνον τῷ Σαββάτῳ μετὰ τὴν Μεσοπεντηκοστήν, ἐὰν ὑπάρχουν δύο ἅγιοι, λέγονται (εἰς στίχους 6) μόνον τὰ τοῦ Μηναίου.

Δόξα, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου. Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχη ἐν δοξαστικόν, τοῦτο ψάλλεται εἰς τὰ ἀπόστιχα. Ἐὰν δὲ ἔχη δύο δοξαστικά, τὸ ἐν ψάλλεται εἰς τὰ ἐσπέρια καὶ τὸ ἕτερον εἰς τὰ ἀπόστιχα, εἰς δὲ τὸ «Καὶ νῦν» τῶν ἐσπερίων λέγεται τὸ τοῦ Πεντηκοσταρίου, παραλειπομένου τοῦ α' θεοτοκίου τοῦ ἤχου.

Εὐθὺς καὶ ἄνευ εἰσόδου, τὸ «Φῶς ἰλαρὸν» χῦμα, τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ «Καταξίωσον» καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Ἐὰν ὁμοῦς τὸ Μηναῖον ἔχη ἀπόστιχα, ψάλλεται ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου τὸ α'

66. Διὰ τὸ Σάββατον τῆς ἀποδόσεως τοῦ Θωμᾶ ἠκολουθήσαμεν τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, ἥτις εἶναι κοινὴ καὶ διὰ τὰ ἐπόμενα τρία Σάββατα. Τὸ *T.M.E.* διατάσσει ἐπὶ τὸ ἑορταστικώτερον τὸν Ὅρθρον τοῦ Σαββάτου τούτου, ὀρίζον καταβασίας, τὴν θ' τῆς ἑορτῆς ἄνευ Τιμιωτέρας, εἰς τοὺς αἰνους ἀναστάσιμα 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 καὶ δοξολογίαν μεγάλην. Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, ἀντὶ τοῦ «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα». Δὲν εἶναι δὲ ἄστοχον νὰ τηρηθῇ ἡ διάταξις τοῦ *T.M.E.*, μόνον διὰ τὸ Σάββατον τοῦτο, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀποδόσεως δεσποτικῆς ἑορτῆς. Ἐν τῷ αὐτῇ περιπτώσει δέον ὅπως γίνῃ εἰσόδος ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

ἀναστάσιμον στιχηρὸν καὶ εἶτα τὰ τοῦ *Μηναίου* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, λέγοντες καὶ ἕτερον ἓνα στίχον κατάλληλον διὰ τὸ πρῶτον ἀπόστιχον τοῦ *Μηναίου*.

Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὁμοῦς τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν· «Δόξα, καὶ νῦν», τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει διετάχθησαν. Μόνον τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς, ἀλλ' ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη δοξαστικόν, λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, πάλιν τῆς ἑορτῆς.

Εἶτα ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει διετάχθησαν, ἐν δὲ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ τὸ τῆς ἑορτῆς τρίς.

Καθίσματα, τὰ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*, ἦτοι μετὰ τὴν ἀ' στιχολογίαν τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τὸ ἕτερον. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Μετὰ δὲ τὴν β', τὸ τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Κανόνες, ὁ τῆς προλαβούσης ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6⁶⁷ καὶ ὁ τοῦ *Μηναίου* εἰς 4. Ἐὰν δὲ ὑπάρχουν δύο ἄγιοι, μετὰ τὸν κανόνα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ οἱ δύο τοῦ *Μηναίου* εἰς 4 ἕκαστος.

Καταβασαίαι οὐ λέγονται, ἀλλὰ ψάλλονται οἱ εἰρμοὶ τῆς γ', Ϛ', η' καὶ θ' ᾠδῆς τοῦ *Μηναίου*.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον (ἢ καὶ ὁ οἶκος) τοῦ *Μηναίου* (ἐὰν ὑπάρχουν), τὸ κάθισμα αὐτοῦ. Δόξα (ἕτερον, ἐὰν ὑπάρχη), καὶ νῦν, ἐν τῆς ἑορτῆς.

Ἀφ' Ϛ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς (τῷ Σαββάτῳ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς μόνον τὸ κοντάκιον) καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Τῷ δὲ Σαββάτῳ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἐὰν ὑπάρχη κοντάκιον καὶ οἶκος ἐν τῷ *Μηναίῳ*, τὸ κοντάκιον αὐτῆς λέγεται ἀπὸ γ' ᾠδῆς καὶ ἀφ' Ϛ' τὰ τοῦ *Μηναίου*.

Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*».

67. Περὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ψαλλομένων τροπαρίων καὶ στίχων βλ. ὑποσημ. 65.

Ἐξαποστειλάρια, τῷ μὲν Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ καὶ τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἅπαξ ἕκαστον, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τὸ τῆς ἑορτῆς δις. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* ἔχη ἑξαποστειλάριον, τῷ μὲν Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ καὶ τῇ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ α΄ τῆς ἑορτῆς, τὸ τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ β΄ τῆς ἑορτῆς, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς τὸ τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἀναστάσιμα στιχηρὰ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* ἔχη στιχηρὰ αἰνῶν, φάλλονται 3 ἀναστάσιμα καὶ 3 τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. (Μόνον τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, καὶ ἐὰν θὰ ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, εἰς τοὺς αἶνους λέγονται τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀποστίχων τοῦ Ὁρθρου τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ *Μηναίου* 3. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τὸ τῶν αἰνῶν τῆς ἑορτῆς).

Δοξολογία μεγάλη, ἐὰν ὀρίζῃ τὸ *Μηναῖον*, τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς προηγουμένης περιπτώσεως (ἐν δὲ τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων, τὸ τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν, μόνον τὸ «*Ταῖς Μυροφόροις*») καὶ ἀρχόμεθα τῆς Θείας Λειτουργίας. Μεγάλη δοξολογία εἶναι ἐπίσης δυνατόν νὰ ψαλῆ ὁσάκις τὸ *Μηναῖον* ἔχει στιχηρὰ αἰνῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐὰν δὲν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, μετὰ τοὺς αἶνους εὐθύς τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά.

Ἀπόστιχα, τοῦ *Πεντηκοσταρίου* μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ *Μηναίου*. Καὶ νῦν, τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἐὰν ὅμως τὸ *Μηναῖον* δὲν ἔχη δοξαστικόν· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Τὸ «*Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς προηγουμένης περιπτώσεως (ἐν δὲ τῷ Σαββάτῳ τῶν Μυροφόρων μόνον τὸ «*Ταῖς Μυροφόροις*», ἀλλ' ἐὰν τὸ *Μηναῖον* ἔχη δοξαστικόν, τὸ τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς Μυροφόροις*»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκια, κοντάκιον καὶ ἀναγνώσματα, ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει διετάχθησαν, ἀλλὰ τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ, πρὸ τοῦ Ἀποστόλου τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*».

Κοινωνικόν, τῷ Σαββάτῳ τοῦ Θωμᾶ· «*Ἐπαινέι, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον*». Ἐν τοῖς λοιποῖς Σαββάσι· «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*», ἢ τὸ τοῦ ἁγίου,

ἐὰν ἔχη μεγάλην δοξολογίαν. Τῇ δὲ Τρίτῃ τοῦ Τυφλοῦ τὸ τῆς ἡμέρας· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*», ἢ τὸ τοῦ ἁγίου, ἐὰν ἔχη μεγάλην δοξολογίαν.

Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ προηγουμένη περιπτώσει διετάχθησαν.

2. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Ἀθανασίου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τοῦ Μεγάλου· Ματρώνης Ῥωσίδος ὁσίας, τῆς τυφλῆς.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου φάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τοῦ Θωμᾶ (Κυρ. Ἀντίπ. ἐσπέρας καὶ Δευτ. Β' ἐβδ. πρωί), ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «*Μετὰ τὴν ἐκ τάφου*» καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων*». Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τοῦ Πεντηκοσταρίου· «*Τίς Θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἰς τὴν λιτὴν· «*Δόξα*», τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Τῶν μαθητῶν δισταζόντων*» (Δευτ. Β' ἐβδ., ἀπόστιχα αἰνῶν). Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*». Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τοῦ ἁγίου καὶ ἀντιθεοτοκίων τὰ ἐξῆς τῆς ἑορτῆς· «*Ἀψάμενος χειρὶ*» (Δευτ. Β' ἐβδ., μετὰ τὴν β' στιχ.) καὶ· «*Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων*» (Κυρ. Θωμᾶ, μετὰ τὴν α' στιχ.). Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἐπέστη ἡ ζωὴ*» (Κυρ. Θωμᾶ, μετὰ τὴν β' στιχ.). Ἀφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ α' τῆς ἑορτῆς· «*Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου*». Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος*» (Δευτ. Β' ἐβδ., αἶνοι). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «*Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

3. ΤΡΙΤΗ. Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων*· ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Λουκᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ τῆς Ἑλλάδος.

4. ΤΕΤΑΡΤΗ. Πελαγίας μάρτυρος.

5. ΠΕΜΠΤΗ. Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος*· Ἐφραὶμ ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Μάκρῃ.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 242-245, περιπτώσις Α'. Ὅπου ὁμως ἡ ἁγία Εἰρήνη ἑορτάζεται ἐπισήμως, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς ψάλλεται ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* μετὰ τῶν μεθεόρτων τοῦ Θωμᾶ (Τετ. Β' ἐβδ. ἐσπέρας καὶ Πέμ. Β' ἐβδ. πρωί), ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 6 προσόμοια τῆς ἁγίας. Δόξα, τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἀπιστία*». Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἁγίας. Εἰς τὴν λιτήν, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ*» (Πέμ. Β' ἐβδ., ἀπόστιχα αἰνῶν). Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἁγίας. Δόξα, τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! τοῦ πυρός*». Ἀπολυτίκια, τῆς ἁγίας. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος*». (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, ἀπολυτίκια λέγονται τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν· «*Θεοτόκε Παρθένε*»).

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, τῆς ἁγίας καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ ἐξῆς τῆς ἑορτῆς· «*Ἰδὼν μου τὴν πλευρὰν*» (Πέμ. Β' ἐβδ., μετὰ τὴν β' στιχ.), «*Ἐπέστη ἡ ζωὴ*» (Κυρ. Θωμᾶ, μετὰ τὴν β' στιχ.) καὶ· «*Τῷ φόβῳ τῶν Ἑβραίων*» (Κυρ. Θωμᾶ, μετὰ τὴν α' στιχ.). Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν*

Χριστοῦ», ὁ ν' φαλμὸς χῶμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ *Κυπρίῳ Μηναίῳ*. Κανόνες, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ οἱ δύο τῆς ἀγίας εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἀγίας. Δόξα, ἕτερον τῆς αὐτῆς. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἰδὼν μου τὴν πλευρὰν*» (Κυρ. Θωμᾶ, μετὰ τὸν πολ.). Ἀφ' ὚' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἀγίας καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καταβασίαι· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἀγίας καὶ τὸ α' τῆς ἑορτῆς· «*Ἐμῶν μελῶν χειρὶ σου*». Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 προσόμοια τῆς ἀγίας. Δόξα, τῆς ἀγίας. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! Ἰωάννης*» (Πέμ. Β' ἐβδ., αἶνοι). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ *Λειτουργίᾳ*. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τῆς ἀγίας καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «*Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

6. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰῶβ τοῦ δικαίου καὶ πολυάθλου· Σεραφεῖμ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς· Σοφίας ὁσίας τῆς ἐν Κλεισοῦρα Καστορίας.

7. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀντίπασχα· τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 245-248, περίπτωσις Β'. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος τοῦ Σταυροῦ (ζ' Μαΐου) καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως (ιδ' Σεπτ.).

8. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Τῶν ἁγίων Μυροφόρων γυναικῶν, Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας καὶ Νικοδήμου· Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ*· Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ μεγάλου. Ἦχος β'. Ἐωθινὸν Δ'.

Σημείωσις. Σήμερον φάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀπ. Ἰωάννου· ἡ δὲ τοῦ ἁγ. Ἀρσενίου καταλιμπάνεται.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, παρὰ τὴν κοινότητα Φικάρδου.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τοῦ Σταυροῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν Μυροφόρων καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς». Καὶ νῦν, τῶν Μυροφόρων· «Αἱ Μυροφόροι γυναικες».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου ἐμμελῶς.

Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ 3 ἰδιόμελα τῶν Μυροφόρων καὶ τὰ 4 τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τῶν Μυροφόρων· «Ἠτήσατο Ἰωσήφ».

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Ἀπόστολε Χριστοῦ». Καὶ νῦν, τῶν Μυροφόρων· «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς».

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατήλθες», «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Ταῖς Μυροφόροις». (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, ἀπολυτίκια λέγονται τὰ 3 τοῦ Πεντηκοσταρίου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Θεοτόκε Παρθένε»).

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ταῖς Μυροφόροις», ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, καὶ νῦν, τῶν Μυροφόρων· «Τὰ μύρα θερμῶς» (ζήτει μετὰ τὴν γ' ὠδὴν).

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2 μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», ὁ τῶν Μυροφόρων εἰς 4 (τὰ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ 3 τροπάρια καὶ τὸ θεοτοκίον ἐκάστης ᾠδῆς) μετὰ στίχου· «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε»⁶⁸ καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρόσβευε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἄπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου, τὸ κάθισμα αὐτοῦ. Δόξα, καὶ νῦν, τῶν Μυροφόρων· «Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορός». Ἄφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν Μυροφόρων, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν ἐξῆς μεγαλυναρίων·

α' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐθελουσίως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου».

«Φωτίζου, φωτίζου».

β' «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην».

«Φωτίζου, φωτίζου».

γ' «Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόδυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν κόσμου».

«Ὡ θείας! Ὡ φίλης!».

δ' «Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἄδης ἐσκυλεύθη».

«Ὡ Πάσχα τὸ μέγα».

68. Τὸ *T.M.E.* (σελ. 377, § 17, σημ. 11) παραλείπει τὸν κανόνα τῶν Μυροφόρων, «ὡς ἀναγινωσκόμενον ἐν ταῖς ἄλλαις ἡμέραις τῆς ἐβδομάδος». Τοῦτο ποιεῖ καὶ εἰς τὰς ἐπομένας Κυριακὰς τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ. Βεβαίως, πασῶν τῶν ἑορτῶν οἱ κανόνες ψάλλονται καὶ κατὰ τὰς μεθεόρτους ἡμέρας, πρωτίστως ὁμως ψάλλονται κατὰ τὰς κυρίας ἡμέρας αὐτῶν.

ε΄. «Ἄγγελος ἐξαστράπτων, ταῖς γυναῖξιν ἐβόα· Παύσασθε τῶν δακρύων, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη».

«Συμφώνως, Παρθένε».

ς΄. «Χαῖρε, Παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξα-
σμένη, σὸς γὰρ Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου».

«Εὐφραίνου, ἀγάλλου».

Καὶ ἀκολούθως ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν Μυροφόρων καὶ τοῦ ἀποστόλου, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἄγιος Κύριος», τοῦ Πάσχα, τοῦ ἀποστόλου καὶ τῶν Μυροφόρων.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 3, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν⁶⁹. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη». Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ 3 ἀπολυτικά τοῦ Πεντηκοσταρίου, τοῦ ἀποστόλου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τοῦ ἀποστόλου· «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς» (Α΄ Ἰω. α΄ 1-7).

Εὐαγγέλιον, Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων· «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας» (Μκ. ιε΄ 43-ις΄ 8).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου». Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ»⁷⁰. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη».

69. Τὸ Πεντηκοστᾶριον, κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν Μυροφόρων, τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, δὲν προβλέπει εἰς τοὺς αἶνους τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, οὔτε τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», ἀλλὰ τῇ μὲν Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων καὶ τοῦ Παραλύτου μόνον τὰ ἀναστάσιμα στιχηρὰ, τῇ δὲ Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ ἰδιόμελα τῆς Κυριακῆς. Δόξα, τῆς Κυριακῆς. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

70. Τὸ Πεντηκοστᾶριον, κατὰ τὰς Κυριακὰς τῶν Μυροφόρων, τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, ὀρίζει κοινωνικόν τὸ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ' ἐβδ. *Πράξεων* καὶ Εὐαγγέλια Γ' ἐβδ. Ἰωάννου.

9. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡσαΐου προφήτου· Χριστοφόρου μάρτυρος· Ἰερωνύμου ὁσίου τοῦ Σιμωνοπετρίτου.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος.

10. ΤΡΙΤΗ. Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ.

Προκείμενον ἀποστολικόν (ἡ' Μαΐου), Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου (ι' Μαΐου) καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως· «Ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος» (Πέμ. Β' ἐβδ. *Ακ*). Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

11. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῶν γενεθλίων, ἤτοι τῶν ἐγκαινίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως· Μωκίου ἱερομάρτυρος· Μεθοδίου καὶ Κυρίλλου, φωτιστῶν τῶν Σλάβων.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 242-245, περίπτωσις Α', ψαλλομένου καὶ τοῦ ἀπολυτικίου τῶν γενεθλίων τῆς Πόλεως.

12. ΠΕΜΠΤΗ. Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου*· Γερμανοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ Θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Αἰδρας κ. Ἐπιφάνιος.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 242-245, περίπτωσις Α'. Ὅπου ὁμως ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος ἐορτάζεται ἐπισήμως, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, μετὰ τῶν μεθεόρτων τῶν Μυροφόρων (Τετ. Γ' ἐβδ. ἐσπέρας καὶ Πέμ. Γ' ἐβδ. πρωί), ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 6 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς· «Ἥλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἁγίου. Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς· «Τί τὰ μύρα τοῖς δάκρυσιν» (Πεμ. Γ' ἐβδ., ἀπόστιχα αἰνῶν). Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, τοῦ

ἀγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἐρόραναν μύρα*». Ἀπολυτίκια· «*Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ*», «*Ὅτε κατῆλθες*». Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν· «*Ταῖς Μυροφόροις*». (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, ἀπολυτίκια λέγονται τὰ 3 τοῦ Πεντηκοσταρίου. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν· «*Θεοτόκε Παρθένε*»).

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ φ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τοῦ ἀγίου καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ ἐξῆς τῆς ἑορτῆς· «*Τὰ μύρα, Σωτήρ*» (Πέμ. Γ' ἐβδ., μετὰ τὴν β' στιχ.), «*Αἱ Μυροφόροι ὄρθριαι*» καὶ· «*Τὰ μύρα τῆς ταφῆς σου*» (Κυρ. Μυροφ., μετὰ τὴν β' στιχ.). Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου. Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ *Κυπρίῳ Μηναίῳ*. Κανόνες, ὁ τῶν Μυροφόρων μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον τῶν Μυροφόρων, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορὸς*» (Κυρ. Μυροφ., μετὰ τὴν γ' ᾠδῆν). Ἀφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀγίου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καταβασίαι· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τοῦ ἀγίου καὶ τῶν Μυροφόρων· «*Γυναιῖκες, ἀκουτίσθητε*». Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἀγίου. Δόξα, τοῦ ἀγίου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Αἱ Μυροφόροι γυναῖκες*» (Πέμ. Γ' ἐβδ., αἴνοι). Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου. Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς Μυροφόροις*».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ι α. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ 3 ἀπολυτίκια τοῦ Πεντηκοσταρίου, τοῦ ἀγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῶν Μυροφόρων· «*Τὸ Χαῖρε, ταῖς Μυροφόροις*». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

13. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Γλυκερίας μάρτυρος.

14. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Μυροφόρων Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ· Θεράποντος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ*.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 245-248, περίπτωσις Β'.

15. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (Παραλύτου). Παχωμίου όσιού του μεγάλου· Ἀχιλλίου ἐπισκόπου Λαρίσης· Πανηγυρίου όσιού του Κυπρίου*. Ἦχος γ'. Ἐωθινόν Ε'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «Ὅτε κατήλθες». Δόξα· «Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ». Κοντάκιον τῶν Μυροφόρων.

Ἑσπερινός

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Παραλύτου εἰς 3. Δόξα, τοῦ Παραλύτου· «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ Παραλύτου· «Ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος». Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωῒ, Μεσονυχτικόν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τοῦ Παραλύτου. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἠωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2 μετὰ στίχου· «Ἵπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ Παραλύτου (τὰ 4 τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς) μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Ἀφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Παραλύτου, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Καταβασίαι· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου, ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων, καὶ ἀκολούθως ἡ θ' ὠδὴ τοῦ Παραλύτου, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου*».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «*Ἅγιος Κύριος*», τοῦ Πάσχα καὶ τοῦ Παραλύτου.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ Παραλύτου· «*Κύριε, τὸν Παραλύτον*». Καὶ νῦν· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου· «*Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον*» (Πράξ. θ' 32-42).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα*» (Ἰω. ε' 1-15).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Συμφώνως, Παρθένε*». Κοινωνικόν· «*Σῶμα Χριστοῦ*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Δ' ἐβδ. *Πράξεων* καὶ Εὐαγγέλια Δ' ἐβδ. *Ἰωάννου*.

16. ΔΕΥΤΕΡΑ. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου.

17. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Παραλύτου· Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας ἀποστόλων· Ἀθανασίου ἐπισκόπου Χριστιανουπόλεως· Θεοφάνους ἐπισκόπου Σολίας τῆς Κύπρου*.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 242-245, περίπτωσις Α'.

18. ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου μαρτύρων.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Καθίσματα, τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον. Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 8, ἀμφότεροι μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' Ἒ' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Καταβασίαι· «Θάλασσαν ἔπηξας». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ὠδή, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνες. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Ἑξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς· «Κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι» (*Πράξ.* ιδ' 6-18).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Τῆς ἑορτῆς μεσαζούσης» (*Ἰω.* ζ' 14-30).

Σημεῖωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, οἱ κανόνες αὐτῆς φάλλονται ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἦτοι ὁ μὲν α' τῇ Πέμπτῃ, τῷ Σαββάτῳ καὶ τῇ Δευτέρᾳ, ὁ δὲ β' τῇ Παρασκευῇ, τῇ Κυριακῇ καὶ τῇ Τρίτῃ, ἄνευ τοῦ τριαδικοῦ. Ἐὰν δὲ ἐν καθημερινῇ ὑπάρχη ἑορταζόμενος ἄγιος, λέγονται αἱ καταβασίαι· «Θάλασσαν ἔπηξας».

19. ΠΕΜΠΤΗ. Πατρικίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀκακίου, Μενάνδρου καὶ Πολυαίνου· τῶν ιγ' (13) ὀσιομαρτύρων τῆς ἱερᾶς μονῆς Παναγίας τῆς Καντάρης Κύπρου*.

20. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Θαλλελαίου μάρτυρος.

21. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, μεγάλων θεοστέπτων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων.

Πανηγυρίζει ὁ καθεδρικός ναὸς Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κάτω Πύργου Τηλλυρίας.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων φάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ γ' ἤχου (Παρ. Δ' ἐβδ. ἐσπέρας καὶ Σαβ. Δ' ἐβδ. πρωτῆ), ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων εἰς 6. Δόξα, τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Πεντηκοστῆς ἐφέστηκεν». Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν ἀγίων. Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Κύριε, πρὸ τοῦ ἀχράντου» (Σαβ. Δ' ἐβδ., ἀπόστιχα αἰνῶν). Ἀπόστιχα, τὸ α' ἀναστάσιμον· «Τῷ σῶ Σταυρῷ» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων, μετὰ τῶν στίχων·

«Ῥψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου, εὗρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου, ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν».

«Ἡ γὰρ χεὶρ μου συνναντιλήφεται αὐτῷ καὶ ὁ βραχίον μου κατισχύσει αὐτόν».

«Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου».

Δόξα, τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ἐν τῷ ἱερῷ ἐπέστης». Ἀπολυτίκια, τῶν ἀγίων. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς». (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, ἀπολυτίκια λέγονται τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τῶν ἀγίων. Καὶ νῦν· «Θεοτόκε Παρθένε»).

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα τοῦ γ' ἤχου, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μετὰ τὴν β', τῶν ἀγίων· «Νέος γέγονας». Δόξα, τὸ ἕτερον· «Ἐλκόμενος ἐπὶ Σταυροῦ». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ἑορτῆς μεσαζούσης» (Σαβ. Δ' ἐβδ., μετὰ τὴν β' στιχ.). Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τῶν ἀγίων· «Ἡ εὐσημος μνήμη σου». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ πάντων

ἐπιστάμενος» (Τετ. Μεσοπ., μετὰ τὴν α΄ στιχ.). Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Εἶτα τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*», ὁ ν΄ φαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Κανόνες, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τῶν ἁγίων εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τῶν ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ*» (Τετ. Μεσοπ., μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν). Ἀφ' ὚΄ ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἁγίων καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*. Καταβασίαι· «*Θάλασσαν ἔπηξας*». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια, τῶν ἁγίων καὶ τῆς ἑορτῆς· «*Ὁ τὸν κρατῆρα ἔχων*». Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 πρῶτα ἀναστάσιμα· «*Δεῦτε, πάντα τὰ ἔθνη*» (Σαβ. Δ΄ ἐβδ., αἶνοι) καὶ τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τῶν ἁγίων. Δόξα, τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Φωτισθέντες, ἀδελφοί*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ *Λειτουργίᾳ*. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τῶν ἁγίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς· «*Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς*». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

22. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (Σαμαρείτιδος). Βασιλίσκου μάρτυρος. Ἦχος δ΄. Ἑωθινὸν Ζ΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς Σαμαρείτιδος. Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος· «*Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ*». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος· «Ὡς ὄφθης ἐπὶ γῆς». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Μεσοῦσης τῆς ἑορτῆς».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τῆς Σαμαρείτιδος. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ *Πεντηηκοσταρίῳ*. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2 μετὰ στίχου· «Ἵπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», ὁ τῆς Μεσοπεντηηκοστῆς εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τῆς Σαμαρείτιδος (τὰ 4 τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὁδῆς) μετὰ τοῦ αὐτοῦ στίχου.

Ἀπὸ γ' ὁδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς Μεσοπεντηηκοστῆς καὶ τὰ καθίσματα τοῦ *Πεντηηκοσταρίου*. Ἀφ' Ἑ' ὁδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρείτιδος, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Πεντηηκοσταρίου*.

Καταβασίαι, τοῦ Πάσχα· «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ὁδὴ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου, ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων, καὶ ἀκολούθως ἡ θ' ὁδὴ τῆς Μεσοπεντηηκοστῆς καὶ τῆς Σαμαρείτιδος, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἄγιος Κύριος», τοῦ Πάσχα, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῆς Μεσοπεντηηκοστῆς.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος· «Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας». Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος· «Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι» (Πράξ. ια΄ 19-30).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν» (Ἰω. δ΄ 5-42).

Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως»· «Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Εὐφραίνου, ἀγάλλου». Κοινωνικόν· «Σῶμα Χριστοῦ». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ε΄ ἐβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Ε΄ ἐβδ. Ἰωάννου.

23. ΔΕΥΤΕΡΑ. Μιχαὴλ ὁσίου καὶ ὁμολογητοῦ, ἐπισκόπου Συνάδων*.

24. ΤΡΙΤΗ. Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει*· Κυριακοῦ ὁσίου τοῦ ἐν Εὐρύχου*.

25. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεσοπεντηκοστῆς· ἡ γ' εὔρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

Σημείωσις. Σήμερον συμφάλλεται μετὰ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου, ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ 3 τοῦ Προδρόμου. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, πάλιν τῆς ἑορτῆς. (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία· Καὶ νῦν· «Θεοτόκε Παρθένε»). Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τὰ τῆς ἑορτῆς. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς· «Ἐστηκὼς ἐν τῷ μέσῳ» (ζήτησι μετὰ τὴν γ' ὠδήν). Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον τοῦ Προδρόμου·

«Ἐκεῖ ἔξανατελῶ κέρας τῷ Δαυΐδ, ἠτοίμασα λύχρον τῷ χριστῷ μου» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυΐδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ».

Εἶτα, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς (ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν τριαδικῶν εἰς 4), ἀμφοτέροι μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου εἰς 4 μετὰ στίχου· «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς· «Τῆς σοφίας τὸ ὕδωρ». Ἀφ' ἑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναιίου. Καταβασίαι· «Θάλασσαν ἔπηξας». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδή, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνους. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Ἐξαποστειλάρια, τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ 3 τοῦ Προδρόμου. Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Προδρόμου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ Λειτοουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτικίον τῆς ἑορτῆς, τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικόν, τῆς ἑορτῆς· «Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Χριστὸς ἀνέστη».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Σαμαρείτιδος, καὶ ἐὰν ὑπάρχη ἑορταζόμενος ἅγιος, ψάλλονται αἱ καταβασίαι· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

26. ΠΕΜΠΤΗ. Κάρπου ἀποστόλου, ἐνὸς τῶν Ο' (70)· Συνεσίου ἐπισκόπου Καρπασίου*.

27. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος· ἡ μετακομιδὴ τῶν λειψάνων Θεράποντος ἱερομάρτυρος*· Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Ῥώσου.

28. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος· Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς διετάχθη ἐν σελ. 245-248, περιπτώσις Β'.

29. ΚΥΡΙΑΚΗ Σ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ (Τυφλοῦ). Θεοδοσίας μάρτυρος. Ἦχος πλ. α'. Ἑωθινὸν Η'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Κοντάκιον, τῆς Σαμαρείτιδος.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 2 ἰδιόμελα τοῦ Τυφλοῦ εἰς 3. Δόξα, τοῦ Τυφλοῦ· «Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ Τυφλοῦ· «Δικαιοσύνης ἤλιε νοητέ». Καὶ νῦν· «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τοῦ Τυφλοῦ. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὰ τριαδικὰ· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Κάθισματα, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ τῆς Θεοτόκου εἰς 2 μετὰ στίχου· «Ἵπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ Τυφλοῦ (τὰ 4 τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς) μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι».

Ἄπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ Τυφλοῦ. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἄφ' ε' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τυφλοῦ, τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Καταβασίαι· «*Τῷ Σωτῆρι Θεῷ*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Πάσχα καὶ τῆς Θεοτόκου, ὡς διετάχθη τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων, καὶ ἀκολούθως ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ Τυφλοῦ, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν*».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ «Ἅγιος Κύριος», τοῦ Πάσχα καὶ τὰ δύο τοῦ Τυφλοῦ.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ στιχηρὰ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ Τυφλοῦ· «*Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας σου*». Καὶ νῦν· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Θεῖα Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ· «*Ἐγένετο πορευομένων ἡμῶν*» (*Πράξ. ιε' 16-34*).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Παράγων ὁ Ἰησοῦς*» (Ἰω. θ' 1-38).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ὁ ἄγγελος ἐβόα ..., Φωτίζου, φωτίζου*». Κοινωνικόν· «*Σῶμα Χριστοῦ*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Χριστὸς ἀνέστη*».

Σημειώσεις. 1. Σήμερον τελεῖται τὸ μνημόσυνον τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν Τούρκων ἀναιρεθέντων, κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Τυφλοῦ, καὶ ἐὰν ὑπάρχη ἑορταζόμενος ἅγιος, φάλλονται αἱ καταβασίαι· «*Τῷ Σωτήρι Θεῷ*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ' ἐβδ. *Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια* Γ' ἐβδ. *Ἰωάννου*.

30. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰσαακίου ὀσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.

31. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Τυφλοῦ· Ἑρμείου μάρτυρος.

Σημειώσεις. Ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* ὑπάρχουσι δύο τάξεις ἀποδόσεως τῶν ἑορτῶν τοῦ Τυφλοῦ καὶ τοῦ Πάσχα. Κατὰ τὴν πρώτην, καὶ παλαιότεραν, ἡ ἀπόδοσις ἀμφοτέρων τῶν ἑορτῶν γίνεται τῇ Τετάρτῃ τῆς Γ' ἐβδ. μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α' ἡχου, κατὰ τὸν συνήθη τύπον τῶν ἀποδόσεων τῶν ἑορτῶν τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. Κατὰ τὴν δευτέραν τάξιν, ἡ μὲν ἀπόδοσις τοῦ Τυφλοῦ γίνεται τῇ Τρίτῃ τῆς Γ' ἐβδ. μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ πλ. α' ἡχου, ἡ δὲ ἀπόδοσις τοῦ Πάσχα μόνη τῇ Τετάρτῃ τῆς Γ' ἐβδ. μετὰ τῶν ἀναστασίμων τοῦ α' ἡχου, κατὰ τὸν τύπον τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ Πάσχα. Ἐν τῷ παρόντι ἀκολουθεῖται ἡ ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* β' τάξις.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* β' τάξιν (Δευτ. Γ' ἐβδ. ἐσπέρας καὶ Τρ. Γ' ἐβδ. πρωί, πρὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως), ὡς διετάχθη ἐν σελ. 245-248, περίπτωσις Β'.

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα· Ἰουστίνου μάρτυρος τοῦ φιλοσόφου καὶ ἑτέρου Ἰουστίνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἰουστίνου ὁσίου τοῦ ἐν Σερβία.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται κατὰ τὴν ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* β' τάξιν (Τρ. Γ' ἐβδ. ἐσπέρας καὶ Τετ. Γ' ἐβδ. πρωτ', πρὸ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως).

Ἐν τῇ Θ' Ὁ ρ α. Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Κοντάκιον τοῦ Τυφλοῦ.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. «Δόξα τῇ ἀγία», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ὡς ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω τοῦ Πάσχα, τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Ἀπόλυσις, ἡ διαλογικὴ τοῦ Πάσχα.

Ἐν τῷ Μ ε σ ο ν υ κ τ ι κ ῶ. Ἀναγινώσκειται ἡ Θ' τοῦ Πάσχα, ὡς προδιετυπώθη.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, παραλειπομένων τοῦ συναξαρίου τοῦ *Πεντηκοσταρίου*, τοῦ *Κατηχητικοῦ Λόγου* τοῦ Χρυσοστόμου καὶ τοῦ ἀπολυτικίου αὐτοῦ.

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ι α. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Προκείμενον τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου τὸ «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε», Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

2. ΠΕΜΠΤΗ. Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ· Νικηφόρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύρκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος.

Τῆ Τετάρτη ἑσπέρας, ἡ Θ΄ τοῦ Πάσχα

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται εἰς τὸν νάρθηκα ἢ εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τῆς ἀναστάσεως. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ψαλλομένου πολλάκις τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη», γίνεται ὁ ἀσπασμὸς τῆς εἰκόνος. Μετ' αὐτόν, ὁ ἱερεὺς αἶρει τὴν εἰκόνα καὶ προπορευομένων λαμπάδων, ἐξαπτερόγων καὶ θυμιατοῦ, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα· «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*», εἰσάγει αὐτὴν εἰς τὸ ἱερὸν Βῆμα. Εἶτα ἡ διαλογικὴ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα.

Ἑσπερινὸς

«*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*», τὸ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*»⁷¹ καὶ ὁ προοιμιακὸς ψαλμός.

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 5 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Τῶν κόλπων τῶν πατρικῶν*».

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων·

«*Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως*».

«*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος*».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ*».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς*

71. Ἀπὸ τῆς σήμερον ἐπανέρχονται εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἀκολουθιῶν τὸ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» καὶ τὸ τρισάγιον· «*Ἄγιος ὁ Θεός*», οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τὸ ὁποῖον ἐπανέρχεται ἀπὸ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

Θεός ἡμῶν», μεθ' ἣν τὸ «*Δι' εὐχῶν*», ὅπερ ἐπανέρχεται λεγόμενον μεθ' ἐκάστην ἀπόλυσιν.

Τῆ Πέμπτη πρωῒ, Μεσονυκτικὸν

«*Εὐλόγητός ὁ Θεός*» καὶ εὐθύς τὸ τρισάγιον κτλ. Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

«*Εὐλόγητός ὁ Θεός*» καὶ εὐθύς τὸ τρισάγιον κτλ., τὰ τροπάρια «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», ἡ δέησις καὶ ὁ ἐξάφαλμος.

Εἰς τὸ «*Θεός Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον· «*Ἀνέβη ὁ Θεός ...*» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «*Πάντα τὰ ἔθνη ...*» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ).

Τὸ Γ' ἑωθινὸν Εὐαγγέλιον (ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης), τὸ «*Ἀνάστασιν Χριστοῦ*» καὶ ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τῶν ἀποστόλων*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός..., Σήμερον ἐν οὐρανοῖς*».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «*Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι*».

Ἄπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἄφ' Ἦ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καὶ τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Καταβασίαι· «*Θεῖω καλυφθεῖς*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τοῦ μὲν α' κανόνος μετὰ τοῦ ῥηθέντος στίχου, τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου· «*Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον...*» πρὸ ἐκάστου τροπαρίου πλὴν τοῦ θεοτοκίου, τὸ ὁποῖον λέγεται μόνον μετὰ τοῦ «*Καὶ νῦν*». Εἶτα ἡ καταβασία· «*Χαίροις, ἄνασσα*».

Ἐξαποστειλάριον· «*Τῶν μαθητῶν ὁρώντων σε*» τρίς.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἐτέχθη ὡς αὐτὸς ἠθέλησας*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β΄· «Ὡραῖος κάλλει παρά τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου».

Στίχ. γ΄· «Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου».

Στίχ. δ΄· «Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρά τοὺς μετόχους σου».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις, βοηθὸς ἐν ταῖς θλίψεσι ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Πιὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς*».

Στίχ. β΄· «Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ».

Στίχ. γ΄· «Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς».

Στίχ. δ΄· «Σχολάσατε καὶ γινῶτε ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ Θεός· ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῆ».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ὁ μονογενὴς Πιός*».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄· «Πάντα τὰ ἔθνη, κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως».

«*Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ*».

Στίχ. β'. «Ὅτι Κύριος ὕψιστος, φοβερός, βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν».

Στίχ. γ'. «Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη, ὁ Θεὸς κἀθήται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ».

Εἰσοδικόν· *Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια.*

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· *Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας.*

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· *Τὸν μὲν προῶτον λόγον* (Πράξ. α' 1-12).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· *Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς* (Λκ. κδ' 36-53).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· *Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν.* Κοινωνικόν· *Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Ἀλληλούια.* Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· *Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ.*

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν φάλλονται ἐκ τοῦ *Πεντηκοσταρίου* καὶ τοῦ *Μηναίου*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ψαλλομένων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἦτοι ὁ μὲν α' τῇ Παρασκευῇ, τῇ Κυριακῇ, τῇ Τρίτῃ καὶ τῇ Πέμπτῃ, ὁ δὲ β' τῷ Σαββάτῳ, τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τετάρτῃ. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἑορταζόμενος ἄγιος, λέγονται αἱ καταβασαί· *Θεῖα καλυφθεῖς.*

3. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Λουκιλλιανοῦ μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· Πάππου ἐπισκόπου Χύτρων (Κυθρέας) τοῦ ὁμολογητοῦ*.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ . Γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκειμένον τοῦ *Πεντηκοσταρίου*· *Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ* μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

4. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· Μάρθας καὶ Μαρίας, ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἡ ἀκολουθία τελεῖται ὡς ἐν σελ. 59-62, ψαλλομένων ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου Μητροφάνους μόνον τῶν δευτέρων ἑσπερίων, τοῦ β' κανόνος, τοῦ μεσσηδίου καθίσματος καὶ τοῦ κοντακίου⁷². Ὅπου ὁμως

72. Ταῦτά εἰσι τὰ ὁμολογικὰ στοιχεῖα τῆς παλαιᾶς (μὴ ἑορτασίμου) ἀκολουθίας τοῦ ἁγίου. Ἡ ἐν τοῖς τετυπωμένοις *Μηναίοις* ἀκολουθία αὐτοῦ, ἐποιήθη καὶ ἀνυψώθη εἰς ἑορτάσιμον ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν ις' αἰῶνα ἀκμάσαντος Νικολάου Μαλαξοῦ.

ὁ ἅγιος ἐορτάζεται ἐπισημώτερον, ἢ ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, κατὰ τὴν ἐν σελ. 62-64 διάταξιν.

5. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. Τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου· Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος· Δωροθέου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Τύρου. Ἦχος πλ. β'. Ἐωθινὸν Γ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τῆς ἐορτῆς. (Δόξα, τοῦ ἁγίου Μητροφάνους, ἐὰν ἐορτάζεται). Κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἐορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 3, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν πατέρων. Δόξα, τῶν πατέρων· «Τὰς μυστικὰς σήμερον». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν πατέρων· «Τὴν ἐτήσιον μνήμην». Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς· «Κύριε, τὸ μυστήριον».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῶν πατέρων. Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τῶν πατέρων. Καὶ νῦν, τῆς ἐορτῆς. Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηηχοσταρίῳ. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῶν πατέρων μετὰ στίχου· «*Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*», ἕκαστος εἰς 4.

Ἄπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἄφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «*Θεῖω καλυφθεῖς*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ἰ' ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Εὐλόγητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας*».

«*Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις*».

Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τῶν ἀγίων πατέρων ὁ χορός*». Καὶ νῦν· «*ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς, μετὰ τοῦ «*ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*» εἰς τὸ β'. Εἰσοδικόν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ...*», μετὰ τοῦ «*ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεῖς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς*»⁷³.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τῶν πατέρων, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τῶν πατέρων· «*Ἐκρινεν ὁ Παῦλος*» (Πράξ. κ' 16-18, 28-36).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς*» (Ἰω. ιζ' 1-13).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἀνελήφθῃς ἐν δόξῃ*».

73. Τὰ ἐφύμνια· «*ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*» καί· «*ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεῖς*», ὠρίσαμεν κατὰ τὴν ἱστορικὴν σειρὰν τῶν γεγονότων (πρβλ. καὶ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἡμέρας).

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ζ' ἑβδ. Πράξεων καὶ Εὐαγγέλια Ζ' ἑβδ. Ἰωάννου.

6. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων.

7. ΤΡΙΤΗ. Θεοδότου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Ἀγκύρα.

8. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Στρατηλάτου· Καλλιόπης μάρτυρος.

9. ΠΕΜΠΤΗ. Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

10. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.

Σημείωσις. Σήμερον συμπάλλεται μετὰ τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Βαρνάβα (ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*), διὰ τὸ συμπίπτειν τὴν ἑορτὴν αὐτοῦ τῷ Ψυχосαββάτῳ· ἡ δὲ τῶν ἁγίων Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης καταλιμπάνεται.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Τριμυθοῦντος κ. Βαρνάβας.

Πανηγυρίζουσιν ὁ καθεδρικός ναὸς Ἀποστόλου Βαρνάβα Λευκωσίας καὶ ἡ ἱερὰ σταυροπηγιακὴ μονὴ Ἀποστόλου Βαρνάβα.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 10) τὰ 4 πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ 6 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀποστόλου ἐμμελῶς. Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Κύριε, τὸ μυστήριον» (ζῆτει εἰς τὴν λιτὴν). Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τὸ β' τοῦ ἀποστόλου· «Τὸ μέγα κλέος». Καὶ νῦν, πάλιν τῆς ἑορτῆς. (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία· Καὶ νῦν· «Θεοτόκε Παρθένε»). Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεῖς».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, τοῦ ἀποστόλου καὶ ἀντιθεοτοκίων τὰ

τῆς ἑορτῆς. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ *Κυπρίῳ Μηναίῳ*. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ αὐτῆς καὶ ὁ α' τοῦ ἀποστόλου εἰς 4, μετὰ στίχου· «*Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὰ καθίσματα τοῦ ἀποστόλου καὶ ἀντὶ θεοτοκίου τὸ τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου, τὸ συναξάριον τῆς ι' Ἰουνίου ἐκ τοῦ *Μηναίου* καὶ τὸ τοῦ ἀποστόλου ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Καταβασίαι· «*Θεῖω καλυφθεῖς*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ αὐτῆς καὶ ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ ἀποστόλου, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Χαίροις, ἄνασσα*». Ἐξαποστειλάρια, τῆς ἑορτῆς, τὰ δύο τοῦ ἀποστόλου καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ 3 πρῶτα τοῦ ἀποστόλου. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ α' ἀπολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου· «*Ὡς τοῦ Παύλου*». Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ *Λειτουργίᾳ*. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ β' τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἑορτῆς. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν*». Κοινωνικόν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῶ*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ*».

11. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχασάββατον). Πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὀρθοδόξων Χριστιανῶν· Βαρνάβα ἀποστόλου, ἰδρυτοῦ καὶ προστάτου τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου*· Βαρθολομαίου ἀποστόλου· Βαρνάβα ὀσίου τοῦ ἐν Βάσῃ Κοιλανίου*· Λουκᾶ ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως τῆς Κριμαίας τοῦ ἱατροῦ.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Εὐθὺς (ἄνευ εἰσόδου) τὸ «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ ἀντὶ τοῦ προκειμένου

τῆς ἡμέρας, φάλλεται τὸ «Ἀλληλούια» τρὶς ἐκ γ' εἰς ἦχον πλ. δ', μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα τὸ «Καταξίωσον», τὰ πληρωτικά καὶ τὰ ἀπόστιχα ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*.

Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», φάλλεται ὁ νεκρώσιμος κανὼν τοῦ πλ. β' ἦχου (τῆς Παννουχίδος)· «*Ἐν οὐρανόις θαλάμοις*» ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς μὲν τὰ δύο πρῶτα τροπάρια· «*Πρεσβείαις, Κύριε, τῶν μαρτύρων σου ἀνάπανσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου*» καί· «*Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς ἀυλισθήσονται*», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς τὰ καθίσματα, ἀφ' Ὡ' δὲ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος. Μετὰ τὴν θ' ᾠδὴν, φάλλεται καὶ ὁ εἰρμὸς αὐτῆς· «*Θεὸν ἀνθρώποις*».

Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὰ ἀπολυτικά, ἡ ἐκτενής, ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων καὶ ἡ ἀπόλυσις, ὡς διετάχθησαν τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω (βλ. σελ. 140-141).

Ὅρθρος

Ἄντι τοῦ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ «Ἀλληλούια» μετὰ τῶν στίχων καὶ τὰ ἀπολυτικά, ὡς διετάχθησαν τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω (βλ. σελ. 141). Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Τὰ νεκρώσιμα εὐλογητάρια καὶ ἡ μνημόνευσις τῶν κεκοιμημένων ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ (ἄνευ ὀνομάτων). Εἶτα τὸ κάθισμα· «*Ἀνάπανσον, Σωτήρ ἡμῶν*». Δόξα, τὸ τέλος αὐτοῦ· «*Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ*». Καὶ νῦν· «*Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας*» καὶ εὐθὺς ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα.

Κανὼν, ὁ τοῦ *Πεντηκοσταρίου* μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχων εἰς μὲν τὰ δύο πρῶτα τροπάρια· «*Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε*» καί· «*Καὶ τὸ μνημόσνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν*», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο τὸ «*Δόξα*» καὶ τὸ «*Καὶ νῦν*». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' Ὡ' ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*, ἀλλὰ μετὰ τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου*, τὸ παρὸν ὑπόμνημα (ἐκ τοῦ *Τριωδίου*, Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω)·

«*Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνεῖαν πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς, ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου, οἱ θειότατοι πατέρες ἐθέσπισαν*».

Στίχοι.

«*Ἀμνημόνησον πταισμάτων νεκροῖς, Λόγε,
τὰ χρηστὰ νεκρὰ σπλάγχνα σου μὴ δεικνύων*».

«*Τὰς τῶν προαναπαυσασμένων ψυχὰς κατάταξον, Δέσποτα Χριστέ, ἐν ταῖς τῶν δικαίων σου σκηναῖς, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς ὁ μόνος ἀθάνατος. Ἀμήν*».

Καταβασίαι, οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος· «*Ὡς ἐν ἠπιέρῳ πεξεύσας*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα, μεθ' ἣν ὁ εἰρμὸς καὶ τὸ «*Ἄξιόν ἐστιν*». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Εἶτα τὸ «*Σοὶ δόξα πρέπει*», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Εἶτα τὸ «*Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι*», τὸ τρισάγιον καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Θεῖα Λειτουργία

Τελεῖται ὡς διετάχθη τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀπόκρεω (βλ. σελ. 142-143), ἀλλ' *Εὐαγγέλιον* λέγεται τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς. Μετὰ δὲ τὴν θεῖαν κοινωνίαν, ἀντὶ τοῦ «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», ψάλλεται τὸ ἐξῆς⁷⁴.

Ἦχος πλ. β'.

Μνήσθητι, εὐσπλαγγνε, καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

12. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Ὁνουφρίου ὁσίου τοῦ Αἰγυπτίου*· Ζήνωνος ἐπισκόπου Κουρίου*.

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκιον· «*Ὁ βάθει σοφίας*». Κοντάκιον· «*Μετὰ τῶν ἀγίων*».

74. Τὸ *T.M.E.* (σελ. 388, § 46, σημ. 14) ὀρίζει ἀντὶ τοῦ «*Εἶδομεν τὸ φῶς*» τὸ ἀπολυτίκιον «*Ὁ βάθει σοφίας*». Τοῦτο ὅμως δὲν δικαιολογεῖται, καθ' ὅτι δὲν πρόκειται περὶ δεσποτικῆς ἑορτῆς. Ὅθεν προετιμήσαμεν τὸ «*Μνήσθητι, εὐσπλαγγνε*», ὡς διατάσσουσιν ἕτερα *Τυπικά*.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ α΄ ἤχου· «Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν» εἰς 4 καὶ τὰ 5 τοῦ β΄ ἤχου· «Εἶδομεν τὸ φῶς» εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε, λαοί».

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, καὶ νῦν· «Γλωσσαι ποτὲ συνεχύθησαν».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Σημείωσις. Ἀπὸ τοῦ Ἀποδείπνου τῆς σήμερον ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἀκολουθιῶν τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε».

Τῆ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τὸ τρισάγιον κτλ. Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

«Εὐλογητὸς ὁ Θεός, «Βασιλεῦ οὐράνιε», τὸ τρισάγιον κτλ., τὰ τροπάρια· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», ἡ δέησις καὶ ὁ ἐξάψαλμος.

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς (ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης). Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» οὐ λέγεται, ἀλλ' εὐθύς φάλλεται ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ γίνεται ὁ ἐν ἐκάστη Κυριακῇ συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ

Εὐαγγελίου⁷⁵. Δόξα· «*Ταῖς τῶν ἀποστόλων*». Καί νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Βασιλεῦ οὐράνιε*».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 ἕκαστος καί στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καί νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ' Ἦ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καί τὸ συναξάριον τοῦ *Μηναίου* καί τοῦ *Πεντηκοσταρίου*.

Καταβασίαι, διπλαῖ· «*Πόντῳ ἐκάλυψεν*» καί· «*Θείῳ καλυφθεῖς*». Εἰς τὴν Θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ Θ' ᾠδή, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνες. Εἶτα αἱ καταβασίαι· «*Μὴ τῆς φθορᾶς*» καί· «*Χαίροις, ἄνασσα*».

Ἐξαποστειλάρια· «*Τὸ πανάγιον Πνεῦμα*» δις καί· «*Φῶς ὁ Πατήρ*» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καί νῦν· «*Βασιλεῦ οὐράνιε*».

Δοξολογία μεγάλη καί τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'. «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β'. «Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεύγεται ῥῆμα, καί νύξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γινῶσιν».

Στίχ. γ'. «Οὐκ εἰσι λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν».

Στίχ. δ'. «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καί εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν».

Δόξα, καί νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

75. Περί τούτου βλ. γενικὰς διατάξεις σελ. 34-35.

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ».

«Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ».

Στίχ. β΄. «Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἀγίου καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου».

Στίχ. γ΄. «Μνησθεῖη πάσης θυσίας σου καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω».

Στίχ. δ΄. «Δώη σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄. «Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα».

«Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».

Στίχ. β΄. «Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ, οὐκ ἐστέρησας αὐτῷ».

Στίχ. γ΄. «Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθρηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου».

Εἰσοδικόν· «Υψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὅτε καταβάς».

Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε».

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν» (Πράξ. β΄ 1-11).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς» (Ἰω. ζ΄ 37-52, ἡ΄ 12).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Μὴ τῆς φθορᾶς». Κοινωνικόν· «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὀδηγήσει με ἐν γῆ εὐθείᾳ. Ἀλληλούια». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ».

Μετά την απόλυσιν τῆς Θείας Λειτουργίας, τελεῖται ὁ

**Μέγας Ἑσπερινὸς
τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
(τῆς γονυκλισίας)**

Μετά τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὰ ἐσπέρια ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τοῦ *Πεντηκοσταρίου*. «Τίς Θεὸς μέγας» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας καὶ τὰ ἀπόστιχα. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Α' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Α' ἐβδ. *Ματθαίου*.

13. ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. Ἀκυλίνης μάρτυρος· Τριφυλλίου ἐπισκόπου Λήδρων*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ* καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς ὡς ἐχθές. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ὚' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Καταβασίαι, αἱ ἰαμβικαί· «Θεῖω καλυφθεῖς». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων ὡς ἐχθές. Εἶτα ἡ καταβασία· «Χαίροις, ἀνασσα». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Πεντηκοσταρίῳ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος⁷⁶. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Χαίροις, ἀνασσα». Κοινωνικόν· «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀφ' ἡμῶν, δεόμεθα, φιλάνθρωπε. Ἀλληλούια». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς». Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν».

76. Βλ. ὑποσημ. 9.

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ἐκ τοῦ *Πεντηκοσταρίου* καὶ τοῦ *Μηναίου*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ψαλλομένων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἥτοι ὁ μὲν α' τῆς Τρίτης καὶ τῆς Πέμπτης, ὁ δὲ β' τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ἑορταζόμενος ἅγιος, λέγονται αἱ καταβασίαι· «*Θεῖω καλυφθεῖς*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*», τὸ ὁποῖον λέγεται ἐφ' ἐξῆς εἰς πᾶσαν θείαν Λειτουργίαν.

14. ΤΡΙΤΗ. Ἐλισαίου προφήτου· Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου.

15. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀμῶς προφήτου· Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ἰππῶνος.

16. ΠΕΜΠΤΗ. Τύχωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος τῆς Κύπρου*.

Πανηγυρίζει ὁ ἐπισκοπικὸς ναὸς Ἁγίου Τύχωνος τῆς κοινότητος Ἁγίου Τύχωνος.

17. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰσαύρου, Βασιλείου, Ἰννοκεντίου, Ἑρμείου, Φήλικος καὶ Περεγρίνου μαρτύρων· Μανουήλ, Σαβὲλ καὶ Ἰσμαήλ μαρτύρων· Φιλωνίδου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Κουρίου*.

Σημείωσις. Τὰ στιχηρὰ καὶ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἁγίων Μανουήλ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ παραλείπονται, καθ' ὅτι ἐν τῷ *Μηναίῳ* δὲν ὑπάρχει κανὼν αὐτῶν.

18. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς· Λεοντίου μάρτυρος*· Λεοντίου ἐπισκόπου Νεαπόλεως τῆς Κύπρου*.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χύτρων κ. Λεόντιος.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ στιχηρὰ ἀνὰ μίαν εἰς 8. Τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ παραλείπονται.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοί, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ *Πεντηκοσταρίου*). Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κά-

θισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Χαίροις, ἄνασσα». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

19. ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Τῶν Ἁγίων Πάντων. Ἰούδα ἀποστόλου. Ἦχος πλ. δ΄. Ἐωθινὸν Α΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν Ἁγίων Πάντων. Δόξα, τῶν ἁγίων· «Μαρτύρων θεῖος χορός». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος. «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῶν ἁγίων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν ἁγίων· «Δεῦτε, πιστοί, σήμερον». Καὶ νῦν· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῶν ἁγίων. Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ΄ αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων εἰς 6 μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».

Ἄπο γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἄφ' ὅδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἀγίων, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α' ἀναστάσιμον, τῶν ἀγίων καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρύσασατο αὐτούς».

«Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ».

Δόξα, τὸ Α' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εισοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἀγίων, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Α' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως» (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2).

Εὐαγγέλιον, Α' Κυριακῆς Ματθαίου· «Πᾶς ὅστις ὁμολογήσει» (Μτ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Σημειώσεις. 1. Σήμερον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου τελεῖται τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ἡγουμένων αὐτῆς.

2. Ἀπὸ τὸ ἑσπέρας τῆς σήμερον ἐπανέρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς (ἀπὸ τοῦ πλ. δ' ἤχου) καὶ αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν τελοῦνται ὡς προδιετάχθησαν ἐν τῷ παρόντι (βλ. γενικὰς διατάξεις, σελ. 47 κ. ἐξ.).

3. Ἐφ' ἐξῆς, μέχρι καὶ τῆς κς' Ἰουλίου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τὸ κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν» (ἐκτὸς τῆς β' καὶ κε' Ἰουλ.).

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Β' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Β' ἐβδ. *Ματθαίου*.

20. ΔΕΥΤΕΡΑ. Μεθοδίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Πατάρων.

*Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν ἀγίων ἀποστόλων,
ἧτις διαρκεῖ μέχρι καὶ τῆς κη' Ἰουνίου.*

21. ΤΡΙΤΗ. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος τοῦ Ταρσέως.

22. ΤΕΤΑΡΤΗ. Εὐσεβίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σαμοσάτων.

23. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀγριπίνης μάρτυρος· Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητριοῦ διακόνου καὶ Ἀθανασίου ἀναγνώστου τῶν Κυπρίων μαρτύρων*.

24. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τὸ Γενέσιον τοῦ προφήτου, Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· Παναγιώτου νεομάρτυρος.

Κατάλυσις ιχθύος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«Εὐλόγητός Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ».

«Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Κανόνες, οἱ δύο τοῦ Προδρόμου, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, ἀμφότεροι μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

25. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος.

26. ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Δαυὶδ ὀσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη.
Ἦχος α΄. Ἐωθινὸν Β΄.

Σημείωσις. Σήμερον ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Μόρφου τιμᾶται ἡ σύναξις πάντων τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμφάντων καὶ ἐξαιρέτως τιμωμένων ἀγίων.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ Προδρόμου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοδοκίον τοῦ ἡχου.

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοδοκίον τοῦ ἡχου.

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοδοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοδοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοδοκίου. Ἀφ΄ ε΄ ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Β΄ ἀναστάσιμον καὶ τὸ θεοδοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Β΄ ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τοῦ ναοῦ. Κοιντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Β΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη» (Ῥωμ. β΄ 10-16).

Εὐαγγέλιον, Β΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς» (Μτ. δ΄ 18-23).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

27. ΔΕΥΤΕΡΑ. Σαμψὼν ὀσίου τοῦ Ξενοδόχου.

28. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων.

29. ΤΕΤΑΡΤΗ. Πέτρου καὶ Παύλου τῶν ἐνδόξων καὶ πανευφήμων πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων.

Κατάλυσις ιχθύος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Τὰ ἀναγνώσματα ἀπαγγέλλονται ἐμμελῶς.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Κανόνες, ὁ τοῦ Πέτρου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ Παύλου ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Ἀπόστολε τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Κοιντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Κορυφαίων. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

30. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ σύναξις τῶν ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων τῶν Δώδεκα· Μαρίας μητρὸς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Καθίσματα, τὰ μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν τῆς κθ' Ἰουνίου. Κανόνες, ὁ τῶν Κορυφαίων μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τῶν Δώδεκα εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον· «Ἀπόστολοι ἅγιοι». Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὰ ἀπολυτίκια· «Οἱ τῶν ἀποστόλων», «Ἀπόστολοι ἅγιοι» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν Δώδεκα. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Κοσμά και Δαμιανοῦ ἀναργύρων, τῶν ἐν Ῥώμῃ μαρτυρησάντων· Κωνσταντίνου τοῦ νέου μάρτυρος τοῦ ἐν Ὁρμηδεΐα*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«*Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθανυμάστωσεν ὁ Κύριος, πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς*».

«*Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοὺς ἐπὶ τὸ αὐτό;*».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

2. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἐν Βλαχέρναις κατάθεις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«*Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματός σου*».

«*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*».

Ἀπολυτίκιον, τῆς Θεοτόκου ἁπαξ.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ φ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Θεοτόκου, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «*Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς*». Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς Θεοτόκου· «*Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου*».

3. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἰακίνθου μάρτυρος· Ἀνατολίου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως. Ἦχος β'. Ἐωθινὸν Γ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Θεοτόκου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Ἰακίνθου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' Γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Γ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Γ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Δικαιωθέντες ἐκ πίστεως» (Ῥωμ. ε' 1-10).

Εὐαγγέλιον, Γ' Κυριακῆς Ματθαίου· «Ὁ λύχνος τοῦ σώματος» (Μτ. Γ' 22-33).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Σημείωσις. Σήμερον τελεῖται τὸ μνημόσυνον τῶν ἐθνομαρτύρων τῆς θ' Ἰουλίου 1821, ἦτοι τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανοῦ, τῶν μητροπολιτῶν Πάφου Χρυσάνθου, Κιτίου Μελετίου καὶ Κυρηναίας Λαυρεντίου καὶ τῶν λοιπῶν κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, οἵτινες ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Δ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Δ' ἐβδ. Ματθαίου.

4. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.

5. ΤΡΙΤΗ. Ἀθανασίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἄθῳ*· Λαμπαδοῦ ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (ζήτησι ἀμφότερα τῇ ε΄ Δεκ.). Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

6. ΤΕΤΑΡΤΗ. Σισώη ὁσίου τοῦ μεγάλου.

7. ΠΕΜΠΤΗ. Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Μαλεῶ· Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος.

Σημείωσις. Ἡ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἀκολουθία τῆς ἁγίας Κυριακῆς εἶναι μὴ ἑορτάσιμος καὶ φάλλεται κατὰ τὴν ἐν σελ. 47-50 διάταξιν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἁγία τιμᾶται πολλαχοῦ, εἶναι δυνατόν ἡ ἀκολουθία αὐτῆς νὰ φαλῆ ἑορταστικώτερον, συμπληρουμένη ὅπου δεῖ ἐκ τῶν ἀκολουθιῶν τῆς ἁγ. Παρασκευῆς (κς΄ Ἰουλ.) καὶ ἁγ. Μαρίνης (ις΄ Ἰουλ.), ἀντικαθισταμένου μόνον τοῦ ὀνόματος τῆς ἁγίας. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ταύτην, διετυπώσαμεν τὴν ἐξῆς διάταξιν·

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 6 προσόμοια τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν· «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Ἔσδοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἀπόστιχα, τῆς ἁγίας (Παρασκευῆς). Δόξα, τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν· «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου». Ἀπολυτίκιον, τῆς ἁγίας. Δόξα, καὶ νῦν· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον, τῆς ἁγίας. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν· «Χαῖρε, πύλη Κυρίου». Καθίσματα, τῆς ἁγίας (Παρασκευῆς) καὶ ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου (τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως) μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ οἱ δύο τοῦ *Μηναίου*, εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ὚' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλᾶριον, τῆς ἁγίας (Παρασκευῆς) μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ στιχηρὰ τῆς ἁγίας (Παρασκευῆς). Δόξα, τῆς ἁγίας (Μαρίνης)· «Ἀθλητικὴν ὀδεύσασα». Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τῆς ἀθληφόρου». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῶ.

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας (ζήτησι ἀμφότερα τῇ δ' Δεκ.). Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

8. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος*.

Πανηγυρίζει ο ιερός ναός Αγίου Προκοπίου (Μετόχιον Κύκκου) Λευκωσίας.

Προκείμενον μαρτυρικόν (κγ' Ἀπρ.), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου (η' Ἰουλ.). Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

9. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Παγκρατίου ιερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ταυρομενίας.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀρσινόης κ. Παγκράτιος.

10. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας με' (45) μαρτύρων· Ἀθανασίου ὀσίου τοῦ Κυπρίου τοῦ ἐν Πεντασχοίνῳ*· Ἦχος γ'. Ἐωθινὸν Δ'.**Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα**

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν μαρτύρων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἡχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν μαρτύρων εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὥδῃς, τὸ κάθισμα τῶν μαρτύρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' Ἦ' ὥδῃς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Δ' ἀναστάσιμον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Δ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «*ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Δ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «*Ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας*» (Ῥωμ. Ἦ' 18-23).

Εὐαγγέλιον, Δ' Κυριακῆς *Ματθαίου*· «*Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοῦμ*» (Μτ. ἡ' 5-13).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Σημείωσις. Σήμερον τελεῖται τὸ μνημόσυνον τῶν πεσόντων κατὰ τὸ πραξικόπημα τῆς 15' Ἰουλίου 1974.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ε' ἑβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ε' ἑβδ. *Ματθαίου*.

11. ΔΕΥΤΕΡΑ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου· Ὁλγας ἰσαποστόλου τῆς βασιλίσσης· Σωφρονίου ὁσίου τοῦ Ἁγιορείτου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας· «*Ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολὺς*» (Δευτ. ΙΕ' ἑβδ. Μτ). Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας (ζῆτει ἀμφοτέρα τῇ 15' Σεπτ.). Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

12. ΤΡΙΤΗ. Πρόκλου και Ἰλαρίου μαρτύρων· Παϊσίου όσίου τοῦ Ἁγιορείτου.

13. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ· Στεφάνου όσίου τοῦ Σαββαΐτου· Γολινδοῦχ μάρτυρος· Ἡλιοφώτου, Αὐξουθενίου, Ἐπαφροδίτου και Εὐθενίου όσίων (ἀγίων Ἡλιοφώτων)*.

Σημείωσις. Ἐν τῷ *Μηναίῳ*, μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἀρχαγγέλου και τοῦ όσίου Στεφάνου, εὐρίσκεται και ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας Γολινδοῦχ, ἡ όποία εἶναι δυνατὸν νὰ φαλῆ ἀντὶ τῆς τοῦ όσίου.

Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον και κοινωνικὸν τοῦ ἀρχαγγέλου (βλ. ἡ' Νοεμ.).

14. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀκύλα ἀποστόλου, ἐνὸς τῶν Ο' (70)· Νικοδήμου όσίου τοῦ Ἁγιορείτου.

15. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Κηρύκου και Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ, μαρτύρων.

Ἀπόστολος τῶν ἀγίων, Εὐαγγέλιον και κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας. Ἐὰν ὁμως φαλῆ δοξολογία μεγάλη, λέγονται τὰ τῶν ἀγίων.

16. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Πηδαχθόης.

17. ΚΥΡΙΑΚΗ. Τῶν ἀγίων πατέρων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου· Μαρίνης μεγαλομάρτυρος*. Ἦχος δ'. Ἐωθινὸν Ε'.

Σημείωσις. Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀγίων πατέρων ζῆτει ἐν τῷ *Μηναίῳ* μετὰ τὴν ἰγ' Ἰουλίου.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἐσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τῶν πατέρων και τὰ 3 τῆς ἀγίας. Δόξα, τῶν πατέρων· «Τὰς μυστικὰς σήμερον». Καὶ νῦν, τὸ ἀ' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Εἰς τὴν λιτήν, τὸ ἰδιόμελον τῶν πατέρων· «Ἀποστολικῶν παραδόσεων» (ζήτησι εἰς τὰ ἀπόστιχα) καὶ εἶτα τὰ τῆς ἀγίας. Δόξα, τῆς ἀγίας. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ἐκ δεξιῶν τοῦ Σωτῆρος». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητὴς καὶ λυτρωτῆς μου»⁷⁷.

Ἀπολυτίκια, τὰ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων. Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ». Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῶν πατέρων μετὰ στίχου· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ ὁ α' τῆς ἀγίας, εἰς 4 ἕκαστος.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἀγίας, τὸ κάθισμα τῶν πατέρων. Δόξα, τῆς ἀγίας. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τῶν πατέρων· «Ταχὺν δέξαι, Δέσποινα»⁷⁸. Ἀφ' Γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ιζ' Ἰουλίου καὶ τῶν πατέρων.

Καταβασαίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

77. Τὸ *T.M.E.* (σελ. 290, § 2) ὀρίζει «Καὶ νῦν» τῶν πατέρων, ἀλλὰ τὰ δοξαστικά τῶν ἁγίων οὐδέποτε ἐπισφραγίζωσιν ἄλλα δοξαστικά. Ὅθεν ὠρίσαμεν «Καὶ νῦν» θεοτοκίον ὁμόηχον, τὸ δὲ δοξαστικὸν τῶν πατέρων ἐνετάξαμεν εἰς τὴν λιτήν.

78. Ὄρισamen τοῦτο, καθ' ὅτι τὸ θεοτοκίον τῆς ἀγίας ἐψάλη προηγουμένως πρὸ τῶν εὐλογηταρίων.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ε΄ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων, τῆς ἁγίας καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 2, τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων καὶ τὰ 3 τῆς ἁγίας, μετὰ τῶν εἰς μάρτυρας γυναικας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τῶν ἁγίων πατέρων ὁ χορός*». Καὶ νῦν· «*ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν πατέρων, τῆς ἁγίας, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τῆς ἁγίας (βλ. ιε΄ Ἰουλ.).

Ἀπόστολος, τῆς ἁγίας⁷⁹. «*Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν*» (Γαλ. γ΄ 23-δ΄ 5).

Εὐαγγέλιον, Κυριακῆς τῶν πατέρων· «*Ἔμεῖς ἐστε τὸ φῶς*» (Μτ. ε΄ 14-19).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Σημείωσις. Σήμερον τελεῖται τὸ μνημόσυνον τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων κατὰ τὴν Τουρκικὴν εἰσβολὴν τῆς κ΄ Ἰουλίου 1974.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ΄ ἐβδ. *Ματθαίου*.

18. ΔΕΥΤΕΡΑ. Αἰμιλιανοῦ μάρτυρος· Ὀνησιφόρου ὁσίου τοῦ ἐν Ἀναρίτιδι (ἢ Ἀναρίτη) τῆς Πάφου*· Φωτίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἀθηαίνου*.

19. ΤΡΙΤΗ. Μακρίνης ὁσίας, ἀδελφῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου· Δίου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ· ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Σεραφεῖμ ὁσίου τοῦ Σαρῶφ.

79.Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει τὸν Ἀπόστολον τῶν πατέρων. Ἡμεῖς ὁμως ὠρίσαμεν τὸν τῆς ἁγίας, καθὼς γίνεται εἰς ἄλλας ἀντιστοιχους περιπτώσεις ἐορταζομένων ἁγίων (πρβλ. *T.M.E.*, σελ. 114, τυπ. ιβ΄ Δεκ., § 4).

20. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡλιοῦ προφήτου τοῦ Θεσβίτου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω⁸⁰. Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

Ἐν τῇ Λ ει τ ο υ ρ γ ι α. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου. Κοινωνικόν· «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν, γίνεται **δέησις** ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς εἰς Κύπρον Τουρκικῆς εἰσβολῆς, διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν προσφύγων, τὴν ἀνέυρεσιν τῶν ἀγνοουμένων καὶ τὴν ἐκδίωξιν τῶν εἰσβολέων ἐκ τῆς νήσου ἡμῶν, κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν·

Ὁ α΄ χορός· «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*».

Ὁ β΄ χορός· *Δόξα*· «*Τὸ μέγα κλέος τῆς Κύπρου*».

Ὁ α΄ χορός· Καὶ νῦν· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

Ὁ διάκονος· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός*».

Ὁ α΄ χορός· «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν*».

Ὁ β΄ χορός· «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος)*».

Ὁ α΄ χορός· «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ὑγιείας, σωτηρίας καὶ ἀπελευθερώσεως τῶν ἐν κινδύνοις καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ εὐρισκομένων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῆς συντόμου συνενώσεως μετὰ τῶν οἰκειῶν αὐτῶν*».

Ὁ β΄ χορός· «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῆς ταχείας καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ ἐπανόδου τῶν ἐκτοπισθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν εἰς τὰς πατρογονικὰς αὐτῶν ἐστίας*».

80. Εἰς τὸ *Μηναίον* Ἰουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἐκδόσις Δ΄, 2002), μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α΄ καὶ β΄ στιχολογίας, ὀρίζεται πολυέλεος, μεθ' ὃν τὸ καθίσμα· «*Ὡς προφήτης τοῦ ὄντως*» καὶ θεοτοκίον· «*Ὡς παρθένον καὶ μόνην*» (βλ. μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων)· εἶτα οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον· «*Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου ...*» μετὰ στίχου· «*Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα ...*» (βλ. ἀπόστιχα Ἐσπερινοῦ) καὶ τὸ Εὐαγγέλιον· «*Ἐκράτησαν οἱ μαθηταί*» (Πέμ. ΙΓ' ἐβδ. Ακ). Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τοῦ σοῦ προφήτου*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*», καὶ τὸ ἰδιόμελον· «*Προφήτα, κῆρυξ Χριστοῦ*» (βλ. ἀπόστιχα). Ταῦτα εἶναι δυνατὸν νὰ τηρηθῶσιν ὑπὸ τῶν βουλομένων νὰ ἐορτάσωσιν ἐπισημώτερον τὸν προφήτην.

Ἦχος α΄: «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ἦχος β΄: «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ χρόνου τῆς δοκιμασίας ἡμῶν, ἐκδιώξεως τῶν εἰσβολέων ἐκ τῆς νήσου ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐν αὐτῇ».

Ἦχος γ΄: «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ἦχος δ΄: «Ἐπι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακουῆσαι».

Ἦχος ε΄: «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ἦχος ς΄: «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός».

Ἦχος ζ΄: «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ἦχος η΄: «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ἦχος θ΄: «Ἐπάκουσον τὴν εὐχὴν».

Κύριε, ὁ Θεός ἡμῶν, ὁ παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, ὁ ὑποστηρίζων τοὺς καταπίπτοντας καὶ ἀνορθῶν τοὺς κατεβράχμενους· ὁ τῶν ὀρφανῶν πατὴρ καὶ τῶν χειμαζομένων λιμῆν καὶ τῶν νοσοῦντων ἰατρός· ὁ ταχὺς εἰς βοήθειαν καὶ βραδὺς εἰς ὀργήν· ἐπάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν ἐν τῇ θλιβερᾷ ταύτῃ ἐπετειῶ, καθ' ἣν ἐχθρὸς ὑπεράριθμος, ὑπέροπλος καὶ ὑπερόπτης ἐπετέθη καθ' ἡμῶν καὶ ἐδούλωσεν ἡμᾶς. Ἐπιλήσιμονες γεγονότες τῶν δωρεῶν καὶ τῶν εὐεργεσιῶν σου, τοῖς προστάγμασί σου οὐκ ἐπορεύθημεν καὶ τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐφυλάξαμεν.

Τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη μετὰ ταῦτα, ἰστάμεθα εἰσέτι πρὸ τῶν ἐρειπίων καὶ ὀρῶμεν τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς. Τὰ θυσιαστήριά σου, Κύριε, κατέσκαψαν καὶ τοὺς πιστοὺς σου οὐς μὲν ἀπέκτειναν, οὐς δὲ ἐδίωξαν βία ἐκ τῶν ἐστιῶν αὐτῶν.

Καὶ νῦν ἐν ψυχῇ συντετριμμένη καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσπίπτομέν σοι καὶ ἱκετεύομεν· ἐπιμέτρησον ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν τοὺς οἰκτιρισμούς σου. Ἀντίθες τὴν ἄβυσσον τῶν οἰκτιρισμῶν σου τῷ πλήθει τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν. Ἐν τῷ ἐκλίπειν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς. Ἐγενήθημεν, Κύριε, ὄνειδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῶν. Ἀλλὰ μὴ παραδῶῃς ἡμᾶς εἰς τέλος. Δέξαι ἡμᾶς προσπίπτοντάς σοι καὶ βοῶντας τὸ «Ἠμάρτομεν». Ἐπίδε εὐσπλάγχυν ὄμματι ἐπὶ τὸν δεινῶς δοκιμαζόμενον λαόν σου. Ἀποδίωξον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐχθροὺς καὶ πολεμίους, τοὺς καταδυναστεύοντας καὶ ἐξουθενοῦντας τὸν λαόν σου καὶ βεβηλοῦντας τοὺς ναοὺς σου. Τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ὀμηρεῖᾳ ὄντας ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐπανάγαγε

καὶ σύναψον τοῖς οἰκείοις αὐτῶν. Τὰς ψυχὰς τῶν ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων καὶ τῶν ἐν τῷ ἀγῶνι πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος ἡμῶν πεσόντων ἐν σκηναῖς ἀγίων κατὰταξον. Τὸν φιλόχριστον ἡμῶν στρατὸν ἐνίσχυε καὶ τοὺς ἐπ' ἐξουσία ὄντας φώτιζε καὶ καθοδήγει, ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίωσον τῆς χαρᾶς τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἵνα ἐν ὅλῃ τῇ νήσῳ ἡμῶν, ἐλευθερουμένη καὶ εἰς βίον εἰρηνικὸν καὶ εὐτυχεῖ καὶ ἡσύχιον ὁδηγουμένη, δοξάζεται σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

«*Ἀμήν. Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἀπόλυσις.

21. ΠΕΜΠΤΗ. Ἰωάννου ὁσίου καὶ Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.

22. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μαρίας μυροφόρου καὶ ἰσαποστόλου τῆς Μαγδαληνῆς· Μαρκέλλης ὁσιομάρτυρος· Θεοφίλου τοῦ νέου μάρτυρος*.

Ἐξαποστειλάριον, τῆς ἀγίας ἄπαξ (καθ' ὅτι ἐπέχει τόπον θεοτοκίου). Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας Μαγδαληνῆς.

23. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Φωκᾶ ἱερομάρτυρος*· Θύρσου ἐπισκόπου Καρπασίου*.

24. ΚΥΡΙΑΚΗ Σ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος. Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν Σ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου Φωκᾶ. Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἀγίας εἰς 4. Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ὡς ἀλάβαστρον μύρου». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἰσοδος. «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῆς ἀγίας· «*Τῇ χριστωνύμῳ σου κλήσει*». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώγιον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ». Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἀγίας εἰς 4. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἀγίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ ε' ἀναστάσιμον, τὸ τῆς ἀγίας καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἀγίας, μετὰ τῶν εἰς μάρτυρας γυναικας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τὸ ε' ἐωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἀγίας, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ε' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Ἔχοντες χαρίσματα» (Ῥωμ. ιβ' 6-14).

Εὐαγγέλιον, Γ΄ Κυριακῆς *Ματθαίου*· «Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον» (*Μτ.* θ΄ 1-8).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Ζ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ζ΄ ἐβδ. *Ματθαίου*.

25. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς Θεοτόκου Ὀλυμπιάδος διακόνου· Εὐπραξίας ὁσίας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρόπει αἴνεσις*».

«*Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον, οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ*».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἁγίας ἄπαξ (καθ' ὅτι ἐπέχει τόπον θεοτοκίου).

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*».

Ἐξαποστειλάριον, τῆς ἁγίας ἄπαξ (καθ' ὅτι ἐπέχει τόπον θεοτοκίου).

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον, τῆς ἁγίας· «*Προγόνων Χριστοῦ*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικόν· «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

26. ΤΡΙΤΗ. Ἐρμολάου, Ἐρμίππου καὶ Ἐρμοκράτους ἱερομαρτύρων Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἁγίας (μόνον). Δόξα, καὶ νῦν· «*Τοῦ Γαβριὴλ φθεγγαμένου*».

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας (ζῆτει ἀμφοτέρα τῇ δ' Δεκ.). Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

27. ΤΕΤΑΡΤΗ. Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἱαματικοῦ.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀχερᾶ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εὐαγγέλιον, τοῦ ἁγίου· «*Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων*» (κγ' Ἀπρ.). Καταβασίαι· «*Χοροὶ Ἰσραήλ*». Ἐξαποστειλάριον, τοῦ ἁγίου ἄπαξ (καθ' ὅτι ἐπέχει τόπον θεοτοκίου).

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Κοντάκιον· «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*». Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου. Εὐαγγέλιον, τοῦ ἁγίου· «*Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν*» (κγ' Ἀπρ.). Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον μέχρι καὶ τῆς ε' Αὐγούστου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασίαι· «*Χοροὶ Ἰσραήλ*» (ἐκτὸς τῆς α' Αὐγ.). Κοντάκιον ἐν τῇ Λειτουργίᾳ μέχρι τῆς ιγ' Αὐγούστου· «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*» (ἐκτὸς τῆς α' καὶ ε' Αὐγ.).

28. ΠΕΜΠΤΗ. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ ἀποστόλων καὶ διακόνων, ἐκ τῶν Ο' (70)· Τίμωνος ἀπόστολου τοῦ Κυπρίου, τοῦ ἐν Βάσῃ Κοιλανίου· Εἰρήνης ὁσίας, ἡγουμένης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς τοῦ Χρυσοβαλάντου.

Ἀπόστολος τῶν ἀποστόλων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Ὅπου ἑορτάζεται ἡ ἁγία Εἰρήνη, ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ τῆς ἁγίας ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῆς φυλλάδος, κατὰ τὴν ἐν σελ. 57-58 διάταξιν.

29. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Καλλινίκου μάρτυρος· Θεοδότῃς μάρτυρος.**30. ΣΑΒΒΑΤΟΝ.** Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἀποστόλων, ἐκ τῶν Ο' (70).

Προκείμενον ἀποστολικόν (θ' Αὐγ.), Ἀπόστολος ἀπ. Σίλα· «*Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον*» (Σαβ. Ε' ἐβδ. Πράξ.) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

31. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Προεόρτια τῆς προσόδου τοῦ τιμί-
ου Σταυροῦ· Εὐδοκίμου τοῦ δικαίου· ἡ εἰς Κύπρον μετακομιδὴ τῶν
λειψάνων Φιλίππου ἀποστόλου*. Ἦχος πλ. β΄. Ἐωθινὸν Ζ΄.

Σημείωσις. Ἡ προεόρτια ἀκολουθία παραλείπεται καὶ ψάλλονται ἡ ἀναστάσιμος
καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Εὐδοκίμου⁸¹.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκια· *Ἀπόστολοι, μάρτυρες*. Δόξα· *«Μνήσθητι, Κύριε»*.
Κοντάκιον· *«Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως»*.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ
ἁγίου Εὐδοκίμου· *«Μακαριώτατον τέλος»* εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἁγίου·
«Παντὸς δικαίου μνήμη». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος. *«Φῶς ἰλαρόν»* καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου· *«Ἐκ γῆς ὁ καλέσας
σε»*. Καὶ νῦν· *«Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον»*.

Ἀπόλυσις· *«Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν»*.

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά·
«Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ
ἀπόλυσις μετὰ τοῦ *«Εὐξώμεθα»*.

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθί-
σματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ
τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

81. Ἡ ἀκολουθία τῶν προεορτίων εἶναι ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἐμφανῶς ἐλλιπεστάτη. Ὡς ἐκ
τούτου, ἀρκετὰ *Τυπικά* εἴτε παραλείπουσιν, εἴτε ἀναπληροῦσιν αὐτὴν δι' ὕμνων ἐκ τῶν
προεορτίων καὶ μεθεόρτων τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἡμεῖς δέ, ἀκολουθοῦντες τὸ
Τ.Μ.Ε., παρελείψαμεν τὰ προεόρτια, ὡς τάξιν προσφορωτέραν διὰ τὰς ἐνορίας.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναίου*. Ἀφ' ὚' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Χοροὶ Ἰσραήλ*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ζ' ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου· «*Καὶ ζῶν Εὐδόκιμος ὠφθης*» καὶ τὸ ἐξῆς θεοτοκίον·

Ο γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἢ χαρά, Χριστιανῶν ἢ προστάτις, Παρθένε Μῆτερ Κυρίου, ἀντιλαβοῦ μου καὶ ῥῦσαι, τῶν αἰωνίων βασάνων.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Ζ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «*Ἵπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Ζ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «*Ὁφείλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ*» (Ῥωμ. ιε' 1-7).

Εὐαγγέλιον, Ζ' Κυριακῆς *Ματθαίου*· «*Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ*» (Μτ. θ' 27-35).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Σημείωσις. Σήμερον τελεῖται τὸ μνημόσυνον τοῦ πρώτου Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου καὶ Ἐθνάρχου Μακαρίου τοῦ Γ'.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Η' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Η' ἐβδ. *Ματθαίου*.

ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· τῶν ἑπτὰ Μακκαβαίων μαρτύρων, Ἐλεαζάρου τοῦ διδασκάλου αὐτῶν καὶ Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν· Παύλης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας*.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τοῦ Δεκαπενταυγούστου.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Γίνεται εἴσοδος. Ἀπολυτίκια, τῶν ἀγίων. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ* καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Σταυροῦ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου*» καὶ ὁ τῶν ἀγίων εἰς 8 μετὰ στίχου· «*Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*». Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' ε' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἦχον δ'), μεθ' ἣν γίνεται ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὡς ἐν τῇ Κυριακῇ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως⁸²

---

82. Οὕτω διατάσσει τὸ *Μηναῖον*· διὸ καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ ὠρίσαμεν τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ἀντὶ δὲ τοῦ τρισαγίου ὕμνου τὸ «*Τὸν Σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν*». Τὸ *T.M.E.* (σελ. 295, § 2), καίτοι ἀναφέρεται εἰς τὴν πρόοδον τοῦ Σταυροῦ, ὀρίζει αὐτὴν δυνητικῶς. Ὅθεν ἔνθα δὲν τελεῖται ἡ πρόοδος, δέον ὅπως εὐθύς μετὰ τὴν δοξολογίαν ψαλῶσι τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς καὶ πρὸ τοῦ Ἀποστόλου τὸ τρισάγιον.

(βλ. σελ. 191). Γινομένης δὲ τῆς προσκυνήσεως, φάλλεται τὸ ἰδιόμελον· «*Δεῦτε, πιστοὶ*» καὶ εἶτα τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ *Λειτουργία*. Ἀντίφωνα τῆς Κυριακῆς τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ἀλλ' εἰς τὸ β' ἀντίφωνον λέγεται· «*ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς*». Εἰσοδικόν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς*». Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἁγίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοιντάκιον· «*Ὁ ὑψωθεῖς ἐν τῷ Σταυρῷ*». Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «*Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν*». Ἀπόστολος τῶν ἁγίων καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Σταυροῦ (Κυρ. Σταυροπρ.). Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Διάταξις τῶν Παρακλητικῶν Κανόνων

Ὁ Μικρὸς καὶ ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν πρὸς τὴν Θεοτόκον, φάλλονται ἐν τῷ τέλει τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐναλλάξ καθ' ἐκάστην ἑσπέραν, ἀπὸ τῆς α' ἕως τῆς ιγ' Αὐγούστου, ἐκτὸς Σαββάτου καὶ τῆς ε' Αὐγούστου. Ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ Μικροῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἡ α' Αὐγούστου συμπέσῃ ἐν Κυριακῇ, ὅποτε ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ Μεγάλου. Ἐν ταῖς Κυριακαῖς καὶ τῇ Γ' Αὐγούστου φάλλεται πάντοτε ὁ Μέγας, ἀναλόγως δὲ ρυθμίζεται ἡ σειρά τῶν Παρακλησεων κατὰ τὰς ἐνδιαμέσους ἡμέρας. Ψάλλονται δὲ οὗτοι ὡς ἐν τῷ Ἱερολογίῳ, κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν·

Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἀναγνώστης) τὸν ψαλμόν· «*Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου*» καὶ οἱ χοροὶ τὸ «*Θεὸς Κύριος*» κτλ. τροπάρια. Εἶτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν τῆς Παρακλήσεως ἄνευ τῶν εἰρμῶν.

Μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν, ὁ ἱερεὺς τὰς δεήσεις· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός*», «*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν*», «*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου*», «*Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς*», «*Ὅτι ἐλεήμων*». Εἶτα ὁ α' χορὸς τὸ κάθισμα (ἄπαξ) καί, ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, αἱ ᾠδαὶ δ', ε' καὶ Γ'.

Μετὰ τὴν Γ' ᾠδὴν, ὁ ἱερεὺς πάλιν τὰς δεήσεις ὡς ἀνωτέρω. Καὶ ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ, τὸ κοντάκιον, τὸ προκειμένον⁸³ τρίς μετὰ τοῦ στίχου, ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Παρακλήσεως κτλ. ὡς ἐν τῷ Ἱερολογίῳ.

83. Τὸ Ἱερολόγιον πρὸ τοῦ προκειμένου ὀρίζει τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἤχου, τὸ ὁποῖον δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ *T.M.E.* καὶ συνήθως παραλείπεται.

Μετά τὸ τρισάγιον, ψάλλονται τὰ ἀπολυτικά τῆς ἡμέρας ἤ, ἀναλόγως τοῦ τυπικοῦ, τὰ κατανουκτικά τροπάρια· «*Ἐλέησον ἡμᾶς*» κτλ.

Ἀκολουθῶς, ὁ ἱερεὺς πάλιν τὰς δεήσεις, ἐπιλέγων καὶ τὴν ἐξῆς· «*Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι*» ὡς καὶ τὴν εὐχήν· «*Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός*». Εἶτα· «*Σοφία. Ὁ ὢν εὐλογητός*». Ὁ ἀναγνώστης· «*Ἀμήν. Στερεώσαι, Κύριος ὁ Θεός*», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν.

Πρὸ τοῦ «*Δι' εὐχῶν*», τῶν πιστῶν ἀσπαζομένων τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ψάλλονται τὰ ἐξαποστειλάρια· «*Ἀπόστολοι ἐκ περάτων*» κτλ.

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ ὁμῶρον θεοτοκίον· «*Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενωῶς νῦν προσδράμωμεν*» (βλ. τέλος Ὡρολογίου, θεοτοκία καθημερινῶν, ἦχος δ', Δευτέρα ἐσπέρας).

2. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου· Φωτεινῆς ὁσίας τῆς Καρπασίτιδος (ἁγίας Φωτοῦς)*.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγ. Στεφάνου (κζ' Δεκ.) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Κοινωνικόν· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου τῶν ἁγίων, ὡς μὴ ἐχόντων δοξαστικόν, τὰ κατανουκτικά τροπάρια· «*Ἐλέησον ἡμᾶς*» κτλ.

Σημείωσις. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ἀπὸ σήμερον ἀναγινώσκονται καθ' ἐκάστην αἱ τέσσαρες στάσεις τῶν Χαιρετισμῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον.

3. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου ὁσίων.

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου τῶν ἁγίων, ὡς μὴ ἐχόντων δοξαστικόν, τὰ κατανουκτικά τροπάρια· «*Ἐλέησον ἡμᾶς*» κτλ.

4. ΠΕΜΠΤΗ. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπτὰ παίδων.

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται κατὰ τὴν ἐν σελ. 59 διάταξιν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι· «*Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ ...*» καὶ· «*Θαβῶρ καὶ Ἐρμών ...*» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς ἑορτῆς). Μετὰ τὸ «*Νῦν ἀπολύεις*», ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον ἅπαξ.

5. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου·
Εὐσιγνίου μάρτυρος.

Ὁ Ὄρθρος καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν σελ.
60-62 διάταξιν, μετὰ τῶν κάτωθι στοιχείων·

Ἐν τῷ Ὄ ρ θ ρ ω . Καθίσματα, τὰ ἐξῆς προεόρτια⁸⁴.

Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν.

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ἡμέρα εὐφρόσυνος, ἐπέστη νῦν τοῖς πιστοῖς, τῆς θείας ἐνδόξου
τε, Μεταμορφώσεως, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· πάντες οὖν
φαιδρυνθῶμεν, τοῦ δοξάσαι ἀξίως, ἄσμασι θεηγόροις, τὰ αὐτοῦ
μεγαλεῖα, ἐν οἷς ὡς Θεὸς ἐκλάμψας, κόσμον ἐφώτισε.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν.

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου, Σωτήρ.

Ἐν ὄρει τῷ Θαβώρ, συνανέλθωμεν πάντες, πιστοὶ τοῖς μαθηταῖς,
τοῦ Χριστοῦ τοῖς προκρίτοις, νοῖ καὶ κατίδωμεν, τὴν αὐτοῦ
Μεταμόρφωσιν, καὶ δοξάσωμεν, τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἄκραν, συγκα-
τάβασιν, δι' ἧς τῷ κόσμῳ παρέχει, ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς καὶ οἱ κανόνες. Εἰς τὴν α΄, ἡ΄ καὶ θ΄ ᾠδὴν, λέγεται
καὶ τὸ τριώδιον εἰς 6 μετὰ στίχου· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα
σοι». Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«Ἔλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται πρὸ προσώπου σου».

«Κύριε, ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου πορεύονται καὶ ἐν τῷ
ὀνόματί σου ἀγαλλιᾶσονται ὄλην τὴν ἡμέραν».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Ἐν τῇ
θείᾳ σήμερον». Προκείμενον τῆς ἡμέρας (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου),
Ἀπόστολος προεόρτιος (ε΄ Αὐγ.) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

84. Ἐκ τοῦ *Μηναίου* μηνὸς Αὐγούστου, τοῦ ἐν Βενετίᾳ τυπογραφείου τοῦ ἀγίου Γεωργίου, ἐκδόσεις τῶν ἐτῶν 1852 καὶ 1874. Αἱ λοιπαὶ ἐκδόσεις τῶν *Μηναίων* δὲν περιλαμβάνουσι προεόρτια καθίσματα, ὡς θὰ ἔπρεπεν.

6. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Πανηγυρίζει ὁ καθεδρικός ναὸς Σωτῆρος Λάρακος.

Τῆ Παρασκευῇ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἄπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τὸ προεόρτιον.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν*».

Εἵσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἄπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«*Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἔστιν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας*».

«*Θαβὼρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται*».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Πέτρῳ καὶ Ἰακώβῳ*».

Ἄπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἄπόλυσις· «*Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἀγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν*».

Τῷ Σαββάτῳ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον· «*Θαβὼρ καὶ Ἑρμών ...*» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «*Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ ...*» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ).

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τῶν ἀποστόλων*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ὁ φωτί σου ἄπασαν*».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἐορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4 (ἐκτὸς τῆς δ' καὶ θ' ᾠδῆς, εἰς ἃς ψάλλονται καὶ οἱ εἰρμοὶ αὐτοῦ), μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «*Δόξα σοι, ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα σοι*».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἐορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἄφ' Γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδή, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνες. Εἶτα αἱ δύο καταβασίαι· «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*» καί· «*Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου*»⁸⁵.

Ἐξαποστειλάριον· «*Φῶς ἀναλλοίωτον, Λόγε*» τρίς.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἐορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Παρέλαβεν ὁ Χριστός*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἐορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «*Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἀγίῳ αὐτοῦ*».

«*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Στίχ. β'· «*Ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, περιεζωσμένος ἐν δυναστείᾳ*».

Στίχ. γ'· «*Ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐνεδύσω, ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον*».

85. Ὡς γνωστόν, αἱ καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*» εἶναι οἱ εἰρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, οἳ ἡ θ' ᾠδή εἶναι δειρμος, καθ' ὅτι ἀποτελεῖται ἐκ δύο τμημάτων. Ὅθεν ὡσάκις ψάλλονται αἱ καταβασίαι αὗται, δεόν ὅπως εἰς τὴν θ' ᾠδὴν ψάλλονται ἀμφοτέροι οἱ εἰρμοὶ αὐτῆς· «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*» καί· «*Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου*».

Στίχ. δ'. Τὰ ὄρη ἀγαλλιάσονται ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται, ὅτι ἤκει κρῖναι τὴν γῆν».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἄντίφωνον β'

Στίχ. α'. «Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Γιὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς*».

Στίχ. β'. «Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών, ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ».

Στίχ. γ'. «Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. δ'. «Μήτηρ Σιών, ἐρεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ὁ μονογενὴς Υἱός*».

Ἄντίφωνον γ'

Στίχ. α'. «Τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι, εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἀπαγγελῶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ στόματί μου».

«*Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει*».

Στίχ. β'. «Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων».

Στίχ. γ'. «Σοὶ εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστιν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας».

Εἰσοδικόν· «*Θαβὼρ καὶ Ἐρμών ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σῶσον ἡμᾶς, Γιὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια*»⁸⁶.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «*Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

86. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει εἰσοδικόν τὸ «*Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς*». Προετιμήσαμεν ὅμως τὸ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ὀριζόμενον· «*Θαβὼρ καὶ Ἐρμών*», καθ' ὅτι προέρχεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ ἐξ οὗ καὶ τὸ γ' ἀντίφωνον. (Πρβλ. «*Ἐγκόλπιον τοῦ ἀναγνώστου καὶ ψάλτου*», ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 2005, σελ. 11 κ. ἐξ.).

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «Σπουνδάσατε βεβαίαν ὑμῶν» (Β' Πέ. α' 10-19).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς» (Μτ. ιζ' 1-9).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδῆς· «Ὁ τόκος σου ἀφθορος ἐδείχθη»⁸⁷. Κοινωνικόν· «Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀλληλούια». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει».

Ἐὰν παρατίθενται σταφυλαὶ πρὸς εὐλόγησιν, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον αὐτῆς καὶ ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἢ εὐχὴ εἰς μετάληψιν σταφυλῆς· «Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον» (βλ. ἐν τῷ Ἱερατικῷ). Εἶτα· «Εἶη τὸ ὄνομα» καὶ ἡ ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ψαλλομένων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἤτοι ὁ μὲν α' τῆς ζ', θ' καὶ ια' τοῦ μηνός, ὁ δὲ β' τῆς η', ι' καὶ ιβ'. Κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, λέγονται αἱ καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας».

7. ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Δομετίου ὀσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου*· Μικάλλου ὀσίου τοῦ ἐν Ἀκανθοῦ τῆς Κύπρου*. Ἦχος βαρῦς. Ἑωθινὸν Η'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε» (Γ' Αὐγ.) καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου Δομετίου· «Ὅλην ἀποθέμενος» (ζ' Αὐγ.)⁸⁸. Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Προτυπῶν τὴν ἀνάστασιν» (Γ' Αὐγ.). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

87. Ὀρίσαμεν τοῦτο, διότι τὸ συνήθως ψαλλόμενον· «Νῦν τὰ ἀνήκουστα ἠκούσθη» δὲν εἶναι εἰρμὸς θεοτοκίος, ἀλλὰ τροπάριον τῆς ζ' ὥδῆς, καὶ ὡς ἀναφέρει τὸ *T.M.E.* (σελ. 302, σημ. 3) συνιστᾷ νεωτέραν πρᾶξιν.

88. Βλ. ὑποσημ. 10.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τοῦ Σαββάτου· «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν»⁸⁹.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Πέτρον καὶ Ἰακώβω» (Γ' Αὐγ.).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντιθεοτοκίων τὰ μεθέορτα (ζ' Αὐγ.). Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α' τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου, ἕκαστος εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου (ζ' Αὐγ.). Ἀφ' Γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Η' ἀναστάσιμον καὶ τὸ μεθέορτον· «Πρὸ τοῦ Σταυροῦ σου, Κύριε».

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Πρὸ τοῦ τιμίου Σταυροῦ σου» (Γ' Αὐγ.) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

89. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ προκείμενον· «Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ». Κατὰ ῥητὴν ὁμως διάταξιν τοῦ *Τυπικοῦ τοῦ ἁγίου Σάββα* (κεφ. ιΓ') καὶ ἄλλων *Τυπικῶν*, τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας φάλλεται πάντοτε τὸ «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν», καθ' ὅτι προηγεῖται πάντων τῶν προκειμένων ὡς ἀναστάσιμον.

«Σοί εἰσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας».

«Θαβῶρ καὶ Ἑρμῶν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται».

Δόξα, τὸ Η' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικόν, τῆς ἑορτῆς· «Θαβῶρ καὶ Ἑρμῶν ...», μετὰ τοῦ «ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν»⁹⁰.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Η' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Παρακαλῶ ὑμᾶς» (Α' Κορ. α' 10-17).

Εὐαγγέλιον, Η' Κυριακῆς Ματθαίου· «Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολλὸν ὄχλον» (Μτ. ιδ' 14-22).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Θ' ἑβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Θ' ἑβδ. Ματθαίου.

Τῷ ἑσπέρας. Ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

8. ΔΕΥΤΕΡΑ. Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου· Εὐτυχίου ὁσίου, κτήτορος τῆς ἐν Κύπρῳ μονῆς τῶν Ἱερέων*· Καλλινίκου μητροπολίτου Ἐδέσσης καὶ Πέλλης.

Τῷ ἑσπέρας. Ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς ἅπαξ.

9. ΤΡΙΤΗ. Ματθίου ἀποστόλου.

90. Βλ. ὑποσημ. 11.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς ἄπαξ.

10. ΤΕΤΑΡΤΗ. Λαυρεντίου μάρτυρος τοῦ ἀρχιδιακόνου.

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς ἄπαξ.

11. ΠΕΜΠΤΗ. Εὐπλου μάρτυρος τοῦ διακόνου· τὸ κατὰ τῶν Ἀγαρηνῶν θαῦμα Σπυριδῶνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος**.

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Μέγας Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου Μαξίμου. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

12. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Φωτίου καὶ Ἀνικῆτου μαρτύρων*.

Σημείωσις. Σήμερον φάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ, διὰ τὸ κατὰ τὴν ἰγ' ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως.

Τῷ ἐσπέρας. Ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, παραλειπομένων τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν. Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρις (διὰ τὴν ἀπόδοσιν).

13. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως· ἡ μετάθεσις τῶν λειψάνων Μαξίμου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Θεία Λειτουργία τελοῦνται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ὅρθρω. Μετὰ τὰ κάθισματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα. Συναξάριον δὲ τὸ τῆς ἰγ' Αὐγούστου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

14. ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου· Μιχαίου προφήτου· Μαρκέλλου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀπαμείας τοῦ Κυρίου. Ἦχος πλ. δ'. Ἐωθινὸν Θ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προεόρτια προσόμοια καὶ τὰ 3 τοῦ προφήτου⁹¹. Δόξα, τὸ προεόρτιον· «Τὴν πάνσεπτόν σου κοίμησιν». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοδοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωῒ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοδοκίων τὰ προεόρτια. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ προφήτου, εἰς 4 ἕκαστος.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' Γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», μετὰ τῶν ἐξῆς παραλλαγῶν·

91. Βλ. ὑποσημ. 3.

Εἰς τὴν α΄ ᾠδὴν· «... ταύτης τὴν κοιμήσιν».

Εἰς τὴν γ΄ ᾠδὴν· «... κὰν τῇ σεπτῇ κοιμήσει σου ...».

Εἰς τὴν ε΄ ᾠδὴν· «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐν τῇ σεπτῇ κοιμήσει σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, γῆθεν μετέστης, πρὸς αἰωνίους μονάς, καὶ πρὸς ἀτελεύτητον ζωὴν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε, σωτηρίαν βραβεύουσα».

Εἰς τὴν θ΄ ᾠδὴν, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Εἶτα ἡ καταβασία· «Ἄπας γηγενής ..., τὴν ἱερὰν μετάστασιν τῆς Θεομήτορος ...».

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Θ΄ ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον· «Σοῦ τῆς σεπτῆς κοιμήσεως».

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προεόρτια προσόμοια· «Δῆμος τῶν μαθητῶν» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου».

«ᾠμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Δόξα, τὸ Θ΄ ἑωδιόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Θ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Θεοῦ ἐσμεν συνεργοί» (Α΄ Κορ. γ΄ 9-17).

Εὐαγγέλιον, Θ΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς» (Μτ. ιδ΄ 22-34).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Γ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

15. ΔΕΥΤΕΡΑ. Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Κατάλυσις εἰς πάντα.

*Πανηγυρίζουσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἁγίου Νεοφύτου, Χρυσοῦ-
ροϊατίσσης, Τροοδιτίσσης, Τρικουκιωπίσσης, παρὰ τὴν κοινότητα
Προδρόμου καὶ Χρυσοκουρδαλιωτίσσης, παρὰ τὴν κοινότητα Κουρ-
δαλίου.*

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τὸ προεόρτιον. Κοντάκιον,
τὸ προεόρτιον.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα,
καὶ νῦν· «Θεαρχίῳ νεύματι» (ὀκτάηχον δίχορον).

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ
ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ
ἀγιάσματος σου».

«Ὡμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν·
ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὅτε ἐξεδήμησας, Θεοτόκε Παρθένε».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῇ Δευτέρᾳ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ
δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθί-
σματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἐορτῆς καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ὅτε ἡ μετὰστασις».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἐορτῆς, ἀμφοτέροι μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 ἕκαστος καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Ἄπὸ γ' ὠδῆς, ἡ ὑπακοή· «Μακαρίζομέν σε». Ἀφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ κοιντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»⁹². Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων, μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὰ δύο δὲ τελευταῖα τροπάρια προτάσσεται τοῦ μεγαλυναρίου τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν». Εἶτα ἡ καταβασία· «Αἱ γενεαὶ πᾶσαι ..., Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι».

Ἐξαποστειλάριον· «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων» τρίς.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἐορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «Τῇ ἀθανάτῳ σου Κοιμήσει».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἐορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ, δουλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ, εἰσέλθετε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλλιάσει».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

92. Κατὰ τὸ Μηναῖον, σήμερον ὡς καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐορτῆς λέγονται διπλαῖ καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων.

Στίχ. β´· «Ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ».

Στίχ. γ´· «Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἶδομεν, ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

Στίχ. δ´· «Ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών».

Δόξα, καὶ νῦν· *«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου»*.

Ἀντίφωνον β´

Στίχ. α´· «Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ».

«Σῶσον ἡμᾶς, Ἰεὺ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».

Στίχ. β´· «Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. γ´· «Ὁ Θεὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα».

Στίχ. δ´· «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγάσεν τὸ σκηνώμα αὐτοῦ ὁ Ἰψιστος».

Δόξα, καὶ νῦν· *«Ὁ μονογενὴς Υἱός»*.

Ἀντίφωνον γ´

Στίχ. α´· «Ἐτοίμη ἡ καρδιά μου, ὁ Θεός, ἔτοίμη ἡ καρδιά μου, ἄσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου».

«Ἐν τῇ γεννήσει τὴν παρθενίαν».

Στίχ. β´· «Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;».

Στίχ. γ´· «ὦ Κύριε, ἐγὼ δοῦλος σός, ἐγὼ δοῦλος σός καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου, διέῤῥηξας τοὺς δεσμούς μου».

Εἰσοδικόν· *«Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός»*.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· *«Τὴν ἐν πρεσβείαις»*.

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· *«Τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν»* (Φιλ. β´ 5-11).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Αἱ γενεαὶ πᾶσαι ..., Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι*». Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἐορτῆς φαλλομένον ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἤτοι ὁ μὲν α' τῇ ιϚ', ιη', κ' καὶ κβ' τοῦ μηνός, ὁ δὲ β' τῇ ιζ', ιθ' καὶ κα'. Κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐορτάς, λέγονται αἱ καταβασίαι· «*Πεποικιμένη τῇ θείᾳ δόξῃ*».

16. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἐξ Ἑδέσσης ἀνακομιδὴ τῆς ἀχειροποιήτου εἰκόνας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἤτοι τοῦ ἁγίου Μανδηλίου*. Διομήδους μάρτυρος· Δημητριάνοῦ τοῦ νέου μάρτυρος*. Ἰωσήφ ὀσίου τοῦ ἡσυχαστοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὴν ἐν σελ. 59-62 διάταξιν⁹³, φαλλομένου καὶ τοῦ ἀπολυτικίου· «*Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου*». Εἰς τὸν κανόνα τοῦ ἁγίου Μανδηλίου, ὁ στίχος· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*».

17. ΤΕΤΑΡΤΗ. Μύρωνος μάρτυρος.

18. ΠΕΜΠΤΗ. Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων.

19. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀνδρέου μάρτυρος τοῦ Στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

20. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Σαμουὴλ προφήτου· Ῥηγίνου καὶ Ὁρέστου μαρτύρων*. Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ*.

93. Τὸ *T.M.E.* παραλείπει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Διομήδους καὶ προσδίδει ἐορτάσιμον χαρακτῆρα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἀκολουθία αὐτοῦ σπηρεῖται ἐορταστικῶν στοιχείων, οἱ βουλόμενοι νὰ ἐορτάσωσιν ἐπισημώτερον τὸ ἅγιον Μανδηλίον, εἶναι προτιμώτερον νὰ ψάλλωσι τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ ἐκ τοῦ *Κυρίου Μηναίου*.

21. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Θαδδαίου αποστόλου· Βάσσης μάρτυρος. Ήχος α'. Έωθινόν Γ'.

Σημειώσεις. 1. Η ακολουθία τῆς ἁγίας Βάσσης καταλιμπάνεται (διότι οὐδέποτε ψάλλονται ἀκολουθίαι πέραν τῶν τριῶν) καὶ ψάλλονται ἢ ἀναστάσιμος, ἢ τῆς ἑορτῆς καὶ ἢ τοῦ ἀποστόλου Θαδδαίου.

2. Σήμερον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἁγίων, ὧν τὰ ἱερά λείφανα φυλάσσονται ἐν αὐτῇ.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» (ιε' Αὐγ.) καὶ τὰ 3 τοῦ ἀποστόλου· «Μάκαρ Θαδδαῖε ἀπόστολε» (κα' Αὐγ.)⁹⁴. Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Ἄσατε, λαοί» (ιε' Αὐγ., λιτή). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὅτε ἐξεδήμησας» (ιε' Αὐγ.).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἢ δέησις καὶ ἢ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα (κα' Αὐγ.). Τὰ εὐλογητάρια, ἢ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ β' τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου, ἕκαστος εἰς 4.

94. Βλ. ὑποσημ. 10.

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀποστόλου· «Προσπελάσας ἡλίω». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἡ Θεὸν συλλαβοῦσα». Ἀφ' ᾿ Γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον καὶ τὸ μεθέορτον· «Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος».

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου» (ιε' Αὐγ.) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου».

«᾿Ωμοσε Κύριος τῷ Δαυὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Δόξα, τὸ Γ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεῖα Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς, μετὰ τοῦ «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» εἰς τὸ β'. Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Γ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16).

Εὐαγγέλιον, Γ' Κυριακῆς Ματθαίου· «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Μτ. ιζ' 14-23).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΑ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΑ' ἐβδ. Ματθαίου.

22. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀγαθονίκου μάρτυρος.

Σημείωσις. Σήμερον συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Λούππου, διὰ τὸ κατὰ τὴν κγ' ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

23. ΤΡΙΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου· Λούππου μάρτυρος.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ παραλείπονται.

Ἐν τῷ Ὄρθρῳ. Μετὰ τὰ κἀθίσματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κἀθισμα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ). Ἀπὸ γ' ὠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κἀθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Συναξάριον δὲ τὸ τῆς κγ' Αὐγούστου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς.

Σημείωσις. Ἐφ' ἐξῆς, μέχρι καὶ τῆς κα' Σεπτεμβρίου, ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς αἱ καταβασίαι· «Στανρὸν χαράξας». Κοντάκιον δὲ μέχρι καὶ τῆς ιβ' Σεπτεμβρίου· «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα» (ἐκτὸς τῆς λα' Αὐγ., τῆς α' καὶ τῆς ζ' Σεπτ.).

24. ΤΕΤΑΡΤΗ. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος, μαθητοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου· Κοσμᾶ τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ.

Σημείωσις. Ὅπου ἑορτάζεται ὁ ἅγιος Κοσμᾶς, ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἢ τοῦ ἁγίου ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ φυλλάδος, κατὰ τὴν ἐν σελ. 57-58 διάταξιν.

25. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ ἐπάνοδος τῶν λειψάνων Βαρθολομαίου ἀποστόλου· Τίτου ἀποστόλου· Κωνσταντίας ὁσίας τῆς ἐν Πάφω*.

Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἀποστόλων.

26. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μαρτύρων.**27. ΣΑΒΒΑΤΟΝ.** Ποιμένος ὁσίου· Φανουρίου μάρτυρος τοῦ νεοφανοῦς.

Σημείωσις. Ὅπου ἑορτάζεται ὁ ἅγιος Φανούριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἢ τοῦ ἁγίου ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ φυλλάδος, κατὰ τὴν ἐν σελ. 57-58 διάταξιν.

28. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Μωυσέως όσιού του Αιθίοπος Ἀρκαδίου επίσκόπου Ἀρσινόης*. Ἦχος β΄. Ἐωθινόν ΙΑ΄.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». (Ἐὰν ὅμως ἐφέλη ἡ ἀκολουθία του ἁγίου Φανουρίου, λέγονται τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον αὐτοῦ).

Ἑσπερινός

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 3 προσόμοια του ἁγίου Μωυσέως. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον του ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον του ἤχου.

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικόν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν του ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ του ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ του «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοὴ, οἱ ἀναβαθμοὶ του ἤχου καὶ ἡ τάξις του ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ του ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κάθισμα του ἁγίου μετὰ του θεοτοκίου. Ἀφ΄ ε΄ ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρόν χαράξας». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ΙΑ΄ ἀναστάσιμον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ ΙΑ΄ ἐωθινόν. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοινάκιον· «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ΙΑ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς» (Α΄ Κορ. θ΄ 2-12).

Εὐαγγέλιον, ΙΑ΄ Κυριακῆς Ματθαίου· «Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία» (Μτ. ιη΄ 23-35).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΒ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΒ΄ ἐβδ. Ματθαίου.

29. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ ἀποτομή τῆς κεφαλῆς τοῦ προφήτου, Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Νηστεία.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, καὶ ὡσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται».

«Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιδεῖ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπαινεθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ».

Δόξα, τοῦ Προδρόμου. Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τοὺς κανόνας τοῦ Προδρόμου, ὁ στίχος· «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

30. ΤΡΙΤΗ. Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ νέου τοῦ Κυπρίου, πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως· Βριένης ὁσίας τῆς ἐν Κύπρῳ.

31. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματος σου».

«Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγίασε τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος».

Ἀπολυτίκιον, τῆς Θεοτόκου ἅπαξ.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Θεοτόκου, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς Θεοτόκου· «Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Ποτήριον σωτηρίου».

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἥτοι τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους· Συμεὼν ὁσίου τοῦ Στυλίτου καὶ ἀρχιμανδρίτου· τῶν ἀγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων γυναικῶν καὶ Ἀμμοῦν διακόνου καὶ διδασκάλου αὐτῶν· Καλλίστης, Εὐόδου καὶ Ἑρμογένους μαρτύρων καὶ ἀυταδέλφων· Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

Σημείωσις. Ἡ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἀκολουθία παρουσιάζει ἰκανὰς ἰδιομορφίας, ἐπαναλήψεις ὕμνων, ἐνίοτε δὲ καὶ παρατυπίας, ἐν σχέσει πρὸς τὴν συνήθη μορφήν τῶν ἀκολουθιῶν, πιθανῶς λόγῳ τῆς μεταγενεστέρου προσθήκης ὕμνων, πρὸς ἔξαρσιν τῆς τιμῆς τοῦ ὁσίου Συμεὼν. Ὅθεν πλεῖστα τῶν *Τυπικῶν* (τοῦ *T.M.E.* συμπεριλαμβανομένου), ἐπιχειροῦσιν ὅπως ρυθμίσωσιν ἐπὶ τὸ εὐταχτότερον τὴν ἀκολουθίαν τοῦ *Μηναίου*. Ἐπὶ τῶν διατάξεων καὶ ὁδηγιῶν τῶν *Τυπικῶν* τούτων ἐβασίσθη ἡ ὑφ' ἡμῶν διατυπωθεῖσα τάξις.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», (εἰς στίχους 6) τὰ 3 προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου καὶ τὰ 3 τοῦ ὁσίου⁹⁵. Δόξα, τοῦ ὁσίου· «*Θεία χάρις ἀπηώρητο*». Καὶ νῦν, τῆς Ἰνδίκτου· «*Ὁ Πνεύματι Ἁγίῳ*». Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρὸν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ *Μηναίου*. Ἀπόστιχα, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς Ἰνδίκτου, μετὰ τῶν στίχων· «*Σοὶ πρέπει ὕμνος, ὁ Θεός, ἐν Σιών καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλήμ*».

«*Πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου· ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ*».

95. Τὰ 4 ἐσπέρια ἰδιόμελα τοῦ ὁσίου δὲν λέγονται ἐνταῦθα, ἀλλὰ τὸ μὲν α' φάλλεται ὡς δοξαστικὸν τῶν αἰνῶν, τὸ β' ὡς δοξαστικὸν τῶν ἀποστίχων, τὸ γ' μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν (ἐὰν λεχθῆ ἔν τῳ Ὅρθρῳ Εὐαγγέλιον), τὸ δὲ δ' παραλείπεται, ἢ φάλλεται ἐν τῳ Μεσονυκτικῳ ὡς δοξαστικὸν λιτῆς, μετὰ τοῦ ἰδιόμελου τῆς Ἰνδίκτου· «*Ὁ ἐν σοφίᾳ τὰ πάντα*» ὡς «*Καὶ νῦν*».

«*Εὐλόγησεις τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, καὶ τὰ πεδία σου πλησθήσονται πιότητος*».

Δόξα, τοῦ ὁσίου· «*Τὸ μνημόσυνόν σου*» (ιδιόμελον ἐσπερίων). Καὶ νῦν, τῆς Ἰνδίκτου· «*Σὺ βασιλεῦ*». Ἀπολυτίκια, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν· «*Ἐγκρατεία τὸν βίον σου*». Δόξα, καὶ νῦν· «*Ὁ καιροὺς καρποφόρους*». Μετὰ δὲ τὴν β΄· «*Εἰσῆλθες ἐν τῷ σκάμματι*». Δόξα, καὶ νῦν· «*Ὁ ἀρρόγητῶ σύμπαντα*» (ζήτη μετὰ τὴν Γ΄ ᾠδὴν ὡς κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου) καὶ εἶτα ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα⁹⁶. Κανόνες, ὁ τῆς Ἰνδίκτου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*», ὁ τῶν ἀγίων γυναικῶν καὶ ὁ τοῦ ὁσίου, εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου (ζήτη μετὰ τὴν Γ΄ ᾠδὴν) καὶ τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναίου*. Ἀφ΄ Γ΄ ᾠδῆς, τὰ ἐξῆς·

Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου⁹⁷.

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Οτῶν αἰῶνων ποιητῆς καὶ Δεσπότης, Θεὲ τῶν ὄλων ὑπερούσιε ὄντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σφῶν τῷ ἐλέει

96. Τὰ μὲν καθίσματα τῆς α΄ καὶ β΄ στιχολογίας ὠρίσαμεν ἐπὶ τὸ εὐτακτότερον, παρελείψαμεν δὲ τὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* (προφανῶς διὰ τὸν ὅσιον Συμεῶν) ὀριζόμενον πολυέλεον, τὰ μετ' αὐτὸν καθίσματα καὶ Εὐαγγέλιον, διότι οὕτω διατάσσουσι τὰ πλεῖστα *Τυπικά*. Ἐὰν ὅμως τιμᾶται ἰδιαιτέρως ὁ ὅσιος καὶ πρόκειται νὰ λεχθῶσι πολυέλεος καὶ Εὐαγγέλιον, ἡ τάξις τῶν καθισμάτων καὶ τοῦ Εὐαγγελίου δέον ὅπως διαμορφωθῆ ὡς ἐξῆς·

Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν· «*Ὁ καιροὺς καρποφόρους*». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Μετὰ τὴν β΄· «*Εἰσῆλθες ἐν τῷ σκάμματι*». Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταχὺ δέξαι, Δέσποινα*». Μετὰ τὸν πολυέλεον, τοῦ ὁσίου· «*Ἐγκρατεία τὸν βίον σου*». Δόξα, καὶ νῦν· «*Ὁ ἀρρόγητῶ σύμπαντα*» (ζήτη μετὰ τὴν Γ΄ ᾠδὴν). Οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον· «*Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ*» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «*Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;*». Εἶτα τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου (βλ. Λειτουργίαν τῆς ε΄ Δεκ.) καὶ ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «*Ταῖς τοῦ σοῦ ὁσίου*». Καὶ νῦν· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ἡ τῶν λειψάνων σου θήκη*» (ιδιόμελον ἐσπερίων). Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου.

97. Τὰ παλαιότερα *Τυπικά* δὲν προβλέπουσι κοντάκιον καὶ οἶκον τῆς Ἰνδίκτου· τὸ δὲ ἐν τῷ *Μηναίῳ*, μετὰ τὴν Γ΄ ᾠδὴν κείμενον· «*Ὁ ἀρρόγητῶ σύμπαντα*», εἶναι μεταγενέστερον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐθέσαμεν ὡς κάθισμα. Τὰ ἐνταῦθα παρατιθέμενα (ποίημα Ἰακώβου πρωτοψάλτου τῆς Μ.Χ.Ε.), προβλέπονται ὑπὸ τοῦ *Τ.Μ.Ε.*

σου, τῷ ἀπέιρω, οἰκτίρμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας, σοὶ τῷ μόνῳ Δεσπότη, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· Εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Ὁ οἶκος.

Α ῥρήτῳ πάντα ὡς Θεῶ, ποιήσαντι σοφία, ἰσχύι τε παντουργικῆ, διασώζοντι πάντα, τὸν ὕμνον δέει ἐκ ψυχῆς προσάγομεν, ἐντρόμως δυσωποῦντες, παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῆ, ἐν τῇ σήμερον ἐτησίῳ ἀπαρχῆ, παντὸς ῥυσθῆναι δυσχεροῦς, ὄρατῶν καὶ ἀοράτων δυσμενῶν, ἐν ταῖς αἰσῖαις κράζοντες περιόδοις· Εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εἶτα τὸ συναξάριον. Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ *Λειτοουργίᾳ*. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς (εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἰνδίκτου, τῆς Θεοτόκου, τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς Ἰνδίκτου· «Ὁ τῶν αἰώνων ποιητῆς» (βλ. ἐν τῷ Ὁρθρῳ). Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Ἰνδίκτου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν, τῆς Ἰνδίκτου· «Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε. Ἀλληλούια». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

2. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μάμαντος μεγαλομάρτυρος*· Ἰωάννου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Νηστευτοῦ.

Πανηγυρίζουσιν ὁ καθεδρικός ναὸς Ἁγίου Μάμαντος Μόρφου καὶ ὁ ἐπισκοπικός ναὸς Ἁγίου Μάμαντος Περιστερώνης Χρυσοχοῦς.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Μάμαντος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

3. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Νικομηδείας· Θεοκτίστου ὁσίου, συνασκητοῦ Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου· Πολυδώρου νεομάρτυρος τοῦ Κυπρίου*.

4. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Βαβύλα ιερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας· Μωυσέως προφήτου τοῦ Θεόπτου. Ἦχος γ΄. Ἐωθινὸν Α΄.

Σημείωσις. Ἡ πρώτη Κυριακὴ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ὠρίσθη ὡς ἡμέρα ἀναπέμφεως εἰδικῶν εὐχῶν ὑπὲρ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς στοιχείου καὶ εὐσταθείας πάσης τῆς κτίσεως. Πρὸς τοῦτο δὲ γίνεται δέησις, μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου Ἀνθίμου. Δόξα, τοῦ ἁγίου Θεοκτίστου. Κοντάκιον, τοῦ ἁγίου Ἀνθίμου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 6 προσόμοια τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ ιερομάρτυρος· «*Βάσιμον κρηπίδα*». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος. «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ιερομάρτυρος· «*Βήματι τυράννου*». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «*Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ιερομάρτυρος· «*Καὶ τρώπων μέτοχος*». Καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ *Μηναίου*, ἕκαστος εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναίου* μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ὚΄ ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α' ἀναστάσιμον, τοῦ ἱερομάρτυρος καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Α' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἱερομάρτυρος, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, IB' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «*Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον*» (Α' Κορ. ιε' 1-11).

Εὐαγγέλιον, IB' Κυριακῆς Ματθαίου· «*Νεανίσκος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Μτ. ιθ' 16-26).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχήν, γίνεται δέησις ὑπὲρ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς στοιχείου καὶ εὐσταθείας πάσης τῆς κτίσεως, κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν·

Ὁ α' χορός, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ «*Περιβάλλοντος*»·

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὅπαντα τῷ ῥήματι, παραγαγὼν ὡς Θεός, καὶ νόμους ἐνθέμενος, καὶ κυβερνῶν ἀσφαλῶς, πρὸς δόξαν σου, Κύριε, ἅπτωτα διατήρει, καὶ ἀλώβητα, Σῶτερ, ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, τὰ τὴν γῆν συγκρατοῦντα, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, καὶ σῶσον τὰ σύμπαντα.

Ὁ β' χορός· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ κοντάκιον τοῦ «*Περιβάλλοντος*»·

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Τῆ πανσθενεῖ σου ἰσχύι συνέστησας, τὰ ὄρατὰ καὶ ἀόρατα ἅπαντα· διὸ ἀσινές διαφύλαττε, ἐκδυσωποῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, τὸ τὴν γῆν περιβάλλον διάζωμα.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ ἀ΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ ἀ΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς στοιχείου, ἐπισκέψεως καὶ προστασίας αὐτοῦ καὶ εὐσταθείας πάσης τῆς κτίσεως».

Ὁ β΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ΄).

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ ἀ΄ χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν...».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχὴν·

Δέσποτα, παντοκράτωρ, ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀρρήτως σοφία κατ' ἀρχὰς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος δημιουργήσας τὰ σύμπαντα· ὁ ἀνεκδιηγῆτῳ ἀγαθωσύνη καὶ πλουσίᾳ προνοίᾳ διοικῶν ταῦτα καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν κτισμάτων οἰκείαν τάξιν θέμενος· ὁ πλάσας κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν τὸν ἄνθρωπον καὶ ὡς βασιλέα τῆς κτίσεως θέμενος τοῦτον ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἐργάζεσθαι καὶ φυλάσσειν αὐτόν.

Σύ, Κύριε, πρόσδεξαι ἡμῶν τῶν ἀναξίων τὰς ἱκετηρίους ταύτας δεήσεις καὶ τὴν κτίσιν σου, τὴν διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν συστενάζουσαν καὶ συνωδίνουσαν ἡμῖν, ῥῦσαι ἐκ τῶν ἐπαπειλούντων ταύτην κινδύνων. Ἀπάλλαξον, Κύριε, τὴν περιβάλλουσαν τὴν γῆν ἀτμόσφαιραν παντὸς μολυσμοῦ καὶ διαταραχῆς. Τὰς θαλάσσας, τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ ὑπὸ τὴν γῆν ὕδατα, ἄπερ ἀρχῆθην εἰς βροτῶν περιποίησιν παρήγαγες, διατήρησον ἀλώβητα ἐξ ἰοβόλων διαδόσεων, δι' ὧν θάνατος τοῖς βροτοῖς ἐπαπειλεῖται. Ἐπισκίασον, τῇ θείᾳ σου ἐνεργείᾳ, τὰ δασέα ὄρη, τὰ καρποφόρα ξύλα τοῦ πεδίου, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τοὺς ἰχθύας, καὶ πάντα τὰ ἔρπετά καὶ πετεινὰ πτερωτά.

Παράσχου δέ, Κύριε, τοῖς ἄρχουσι καὶ τοῖς μεγιστᾶσι τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ καὶ ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς φρόνησιν, τοῦ μὴ ἐνεργεῖν ἀσυνέτως, ὥστε ἐπιφέρειν οἰανδῆποτε φθορὰν τῇ κτίσει σου διὰ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν.

Πάντες ἐν ταπεινώσει ψυχῆς δεόμεθά σου, φιλόνηρωπε Κύριε· ἀπάλλαξον πάσης βλάβης καὶ συντριβῆς χαλεπῆς τὴν γῆν, ἣν οἰκοῦμεν, περιχαράκωσον αὐτὴν τῇ δυναστείᾳ σου καὶ τείχισον αὐτὴν ἁγίους σου ἀγγέλοις. Δώρησαι πᾶσιν ἰλασμόν, σωτηρίαν καὶ θεῖον ἔλεος, πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου μητρὸς καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων.

«*Ἀμήν. Εἶη τὸ ὄνομα*» καὶ ἀπόλυσις.

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΓ' ἔβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΓ' ἔβδ. *Ματθαίου*.

5. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ζαχαρίου προφήτου, πατρὸς τοῦ Προδρόμου.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ προφήτου (κγ' Σεπτ.).

6. ΤΡΙΤΗ. Τὸ ἐν Κολοσσαῖς, ἦτοι ἐν Χώναις, θαῦμα τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«*Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα*».

«*Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθησ σου σφόδρα*».

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ οἱ δύο τοῦ ἀρχαγγέλου εἰς 4 ἕκαστος, μετὰ τοῦ στίχου· «*Ἄγιε ἄγγελε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν*». Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ι ᾱ. Κοντάκιον· «*Ἰωακείμ καὶ Ἄννα*». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀρχαγγέλου. Κοινωνικόν· «*Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους*».

7. ΤΕΤΑΡΤΗ. Προεόρτια τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου· Σώζοντος μάρτυρος· Σώζοντος τοῦ νέου μάρτυρος τοῦ ἐν Πλακουντουδίῳ (Ἄσπρογιᾶ) τῆς Πάφου**· Δανιὴλ ὁσίου τοῦ Κατουνακιώτου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὴν ἐν σελ. 59-62 διάταξιν. Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι· «*Ἄκουσον, θύγατερ ...*» καὶ· «*Τὸ πρόσωπόν σου ...*» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ τῆς ἐορτῆς). Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, τὸ προεόρτιον κοντάκιον· «*Ἡ Παρθένος σήμερον*».

Σημείωσις. Σήμερον ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου, καὶ περὶ ὥραν 12ην μεσημβρινήν, εἴθισται ἵνα κατέρχηται ἡ ἀγία εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἐκ τοῦ θρόνου αὐτῆς καὶ νὰ ἐναποτίθεται εἰς ἄλλον θρόνον ἐν τῷ νάρθηκι, πρὸς προσκύνησιν καὶ ἀγιασμόν τῶν πιστῶν.

8. ΠΕΜΠΤΗ. ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Πανηγυρίζουσιν ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς Παναγίας (Καθολικῆς) Δεμεσοῦ, ἡ ἱερὰ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ Κύκκου καὶ αἱ ἱερὰ μοναὶ Παναγίας Ἁγίας Νάπας καὶ Παναγίας τοῦ Ἄρακος.

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τὸ προεόρτιον.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν· «*Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις*».

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«*Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου*».

«*Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ*».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Δεῦτε, ἅπαντες πιστοί*».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστός ὁ ἀληθινός».

Τῆ Πέμπτη πρωῒ, Μεσονυκτικόν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Ταῖς τῆς Θεοτόκου». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Ἡ παγκόσμιος χαρά».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 6, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς».

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἡ ὑπακοή· «Πύλην ἀδιόδευτον». Ἀφ' Ἑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδή, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα αἱ δύο καταβασίαι· «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε» καὶ «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».

Ἐξαποστειλάρια· «Ἀγάλλονται τὰ πέρατα» δις καί· «Ἄδὰμ ἀνακαινίσθητι» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «Αὕτη ἡμέρα Κυρίου».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄ «Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Δαυῖδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄ «Ἴδου ἠκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθαῖ, εὗρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ».

Στίχ. γ΄ «Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. δ΄ «Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ σαλευθῆσεται· βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τὸ πρὸς πρῶτῃ πρῶτῃ».

Δόξα, καὶ νῦν· *«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».*

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄ «ᾠμοσε Κύριος τῷ Δαυῖδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν».

«Σῶσον ἡμᾶς, Πιὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός».

Στίχ. β΄ «Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου».

Στίχ. γ΄ «Ὅτι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἠρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτοῦ».

Στίχ. δ΄ «Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρασ τῷ Δαυῖδ, ἠτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου».

Δόξα, καὶ νῦν· *«Ὁ μονογενὴς Υἱός».*

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄ «Αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα αἰῶνος, ὧδε κατοικήσω, ὅτι ἠρετισάμην αὐτήν».

«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε».

Στίχ. β΄ «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρμηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγάσασεν τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ἰψιστος».

Στίχ. γ΄ «Ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ».

Εἰσοδικόν· «*Λεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός*».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «*Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννα*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «*Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν*» (Φιλ. β' 5-11).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Εἰσήλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἀλλότριον τῶν μητέρων*». Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ψαλλομένων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἤτοι ὁ μὲν α' τῆ θ' καὶ ια' τοῦ μηνός, ὁ δὲ β' τῆ ι', ἄνευ τοῦ τριαδικοῦ.

9. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ σύναξις τῶν δικαίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· Σεβηριανοῦ μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὴν ἐν σελ. 59-62 διάταξιν. Δυνατὸν ὅμως, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῶν θεοπατόρων, ἡ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῇ ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Σήμερον ἡ πανάμωμος ἀγνή*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων. Κοινωνικόν· «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

10. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῆς Ὑψώσεως. Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυφοδώρας μαρτύρων· Ἡσαΐου ὁσίου, κτήτορος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου**.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Ταμασοῦ καὶ Ὁρεινῆς κ. Ἡσαΐας.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Σαββάτου πρὸ τῆς Ὑψώσεως.

11. ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ. Θεοδώρας όσίας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· Εὐφροσύνου όσιου τοῦ μαγείρου· τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ μαρτυρησάντων, ἐν οἷς καὶ ὁ ἱερομάρτυς Χρυσόστομος, ἐπίσκοπος Σμύρνης. Ἦχος δ΄. Ἐωθινὸν Β΄.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀυτονόμου, ψαλλομένη κατὰ τὴν σήμερον διὰ τὸ κατὰ τὴν ἰβ΄ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου καταλιμπάνεται (διότι οὐδέποτε ψάλλονται ἀκολουθίαι πέραν τῶν τριῶν) καὶ ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ τῆς ἁγίας Θεοδώρας.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηναίας κ. Χρυσόστομος.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 τελευταῖα ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς· «Σήμερον στειρωτικαὶ πύλαι» (ἡ΄ Σεπτ.) κτλ. καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἁγίας Θεοδώρας· «Γυναικείῳ ἐν σώματι» (ια΄ Σεπτ.)⁹⁸. Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις» (ἡ΄ Σεπτ.). Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Δεῦτε, ἅπαντες πιστοὶ» (ἡ΄ Σεπτ.).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικὰ· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

98. Βλ. ὑπόσημ. 10. Ἐκ δὲ τῶν ἑσπερίων ἰδιομέλων τῆς ἑορτῆς ἐπελέξαμεν τὰ 3 τελευταῖα, δεδομένου ὅτι τὸ πρῶτον θὰ ψαλλῆ καὶ ὡς δοξαστικόν.

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα (ια΄ Σεπτ.). Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α΄ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τῆς ἁγίας Θεοδώρας, ἕκαστος εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ ὥδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ καθίσμα τῆς ἁγίας· «Ἀσκήσει ἐλάμπρυνας». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μεθέορτον· «Ἰούδα, μεγαλύνθητι». Ἀφ΄ ε΄ ὥδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Β΄ ἀναστάσιμον καὶ τὸ μεθέορτον· «Ἐκ τῆς ἀκάρπου σήμερον».

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος» (η΄ Σεπτ.) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου· καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου».

«Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ».

Δόξα, τὸ Β΄ ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς, μετὰ τοῦ «ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» εἰς τὸ β΄. Εἰσοδικόν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ἰωακείμ καὶ Ἄννα».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς πρὸ τῆς Ἰψώσεως· «Ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα» (Γαλ. ε΄ 11-18).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν» (Ἰω. γ' 13-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ἸΔ' ἐβδ. **Ἐπιστολῶν** καὶ **Εὐαγγέλια** ἸΔ' ἐβδ. **Ματθαίου**.

12. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου· Ἀυτονόμου ἱερομάρτυρος· Κουρνούτου ὁσίου τοῦ ἐν Ἀγροκηπία.

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἐορτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ παραλείπονται.

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' καὶ β' στιχολογίας, ὁ ν' φαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ). Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ' αὐτὴν κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα. Συναξάριον δὲ τὸ τῆς ιβ' Σεπτεμβρίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Προκείμενον τῆς ἐορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ (ιβ' Σεπτ.).

13. ΤΡΙΤΗ. Τὰ ἐγκαινία τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως· προεόρτια τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ· Κορνηλίου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι· «Ψοῦτε Κύριον ...» καὶ· «Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ...» (βλ. ἐν τῷ Ἐσπερινῷ τῆς ἐορτῆς).

Ἐν τῷ Ὄρθρω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἐγκαινίων. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τοῦ Σταυροῦ. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ* καὶ ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ προεόρτιος μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου», ὁ τῶν ἐγκαινίων εἰς 4 μετὰ στίχου· «Δόξα

σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' καὶ ἀφ' Ὑ' ὠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῶν καθημερινῶν μεθ' ἑορτῆς. (Εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτικίον τῶν ἐγκαινίων). Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτικίον τοῦ Σταυροῦ, τῶν ἐγκαινίων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῶν ἐγκαινίων· «*Οὐρανὸς πολύφωτος*». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος τῶν ἐγκαινίων καὶ Εὐαγγέλιον προεόρτιον τοῦ Σταυροῦ (ιγ' Σεπτ.). Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν, τῶν ἐγκαινίων· «*Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

14. ΤΕΤΑΡΤΗ. Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ.

Νηστεία.

Πανηγυρίζουσιν αἱ ἱεραὶ μοναὶ Σταυροβοννίου, Σταυροῦ Ὁμόδου, Σταυροῦ Μίνθης, παρὰ τὴν κοινότητα Τσάδας καὶ Σταυροῦ τοῦ Ἀγιασμάτι, παρὰ τὴν κοινότητα Πλατανιστάσης.

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτικά, τοῦ Σταυροῦ. Δόξα, τῶν ἐγκαινίων. Κοντάκιον, τῶν ἐγκαινίων.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Δεῦτε, ἅπαντα τὰ ἔθνη*».

Εἴσοδος. «*Φῶς ἱλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«*Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν*».

«Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὅνπερ πάλαι Μωϋσῆς».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός ..., δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιῦ Σταυροῦ, οὗ τὴν ὑψώσιν ἐορτάζομεν ...»⁹⁹.

Τῇ Τετάρτῃ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον·

«Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἄσατε τῷ Κυρίῳ ἄσμα καινόν, ὅτι θαυμαστὰ ἐποίησεν ὁ Κύριος».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Σὺ μου σκέπη κραταιά». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ».

Κανὼν, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Σταυρὲ τοῦ Χριστοῦ, σῶσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου».

Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ καθίσμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ' Ἦ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλονται τὰ δύο τμήματα τῆς θ' ὠδῆς τοῦ κανόνος, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 ἕκαστον, μετὰ τοῦ ῥηθέντος

99. Διὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ ἀπόλυσις ὡς εἰς ἄλλας δεσποτικὰς ἑορτάς. Ἐκ τῶν *Τυπικῶν* μόνον τὸ *T.M.E.* (*Προθεωρία*, σελ. 14, § 16) ὀρίζει τὸ «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν» ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἂν τύχη ἡ ἑορτὴ, καθ' ὅτι, ὡς λέγει, ἐν τῷ Ὅρθρῳ λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ». Ἀλλὰ τοῦτο ἐτάχθη νὰ λέγηται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, διότι τρίς ἐν αὐτῷ μνημονεύεται ὁ τίμιος Σταυρός. Καὶ εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ», δὲν λέγεται ὅμως εἰς τὴν ἀπόλυσιν τὸ «Ὁ ἀναστὰς». Ἐν προκειμένῳ, τὸ «Ὁ ἀναστὰς» δικαιολογεῖται μόνον, ἐὰν ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰψώσεως τύχη ἐν Κυριακῇ.

στίχου εἰς τὰ τροπάρια. Εἶτα, αἱ δύο καταβασίαι· «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*» καὶ· «*Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου*».

Ἐξαποστειλάρια· «*Σταυρὸς, ὁ φύλαξ*» δις καὶ· «*Σταυρὸς ὑψοῦται*» ἅπαξ.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4. Δόξα, καὶ νῦν· «*Σήμερον προέρχεται*».

Δοξολογία μεγάλη (ἐκ παραδόσεως εἰς ἤχον δ'), μεθ' ἣν ἀκολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Ψαλλομένου ἀργῶς τοῦ ἁσματικοῦ «*Ἅγιος ὁ Θεός*», οἱ χοροὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἱεροῦ, ὁ δὲ ἱερεὺς θυμιᾷ τὸν τίμιον Σταυρόν, ὁ ὁποῖος κεῖται ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπεζῆς ἐπὶ δίσκου ἡύτρεπισμένου μετὰ κλάδων βασιλικοῦ, ἀνθέων καὶ τριῶν κηρίων. Εἶτα ὁ ἱερεὺς φέρει τὸν δίσκον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης, λιτανεύων τοῦτον ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προπορευομένων λαμπαδούχων καὶ ἑξαπτερούγων καὶ τοῦ χοροῦ τῶν ψαλτῶν, τοῦ δὲ διακόνου θυμιῶντος.

Ἐλθόντες εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ἔνθα ὑπάρχει τετραπόδιον ἡύτρεπισμένον καὶ παρακειμένη κολυμβήθρα μεθ' ὕδατος, κυκλοῦσι ταῦτα τρίς. Ὁ μὲν ἱερεὺς ἵσταται πρὸ τοῦ τετραποδίου, οἱ δὲ λοιποὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτοῦ.

Καὶ ὁ ἱερεὺς, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ἐκφωνεῖ τὸ «*Σοφία· ὀρθοί*». Εἶτα, ἀποθέσας ἐπὶ τοῦ τετραποδίου τὸν δίσκον, θυμιᾷ κύκλω αὐτοῦ, φάλλων τὸ «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν.

Εἶτα ποιήσας μετανοίας τρεῖς, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρα καὶ ἂν τύχη, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας τὸν τίμιον Σταυρόν μετὰ κλάδων βασιλικοῦ, καὶ ὑψοῖ αὐτὸν ἄνωθεν τῆς κολυμβήθρας λέγων ἐκφώνως· «*Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου· δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον*». Καὶ οἱ μὲν χοροὶ ἄρχονται τῆς α' ἑκατοντάδος τοῦ «*Κύριε, ἐλέησον*», ὁ δὲ διάκονος καὶ οἱ πιστοί, ὅσοι ἂν βούλωνται, ραίνουσι διὰ ῥοδοστάγματος τὸν τίμιον Σταυρόν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ «*Κύριε, ἐλέησον*». Ὁ ἱερεὺς, σφραγίσας τρίς διὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνίσταται ὀλίγον κατ' ὀλίγον μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς ἑκατοντάδος.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ βλέπων πρὸς βορρᾶν, ὑψοῖ καὶ πάλιν τὸν τίμιον Σταυρόν καὶ ἐκφωνεῖ· «*Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν*». Καὶ φάλλεται ἡ β' ἑκατοντὰς κατὰ τὸν προγραφέντα τρόπον.

Ἀκολουθῶς ὁ ἱερεὺς ἔρχεται πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ βλέπων πρὸς δυσμάς, ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐκφωνεῖ· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος». Καὶ ψάλλεται ἢ γ' ἑκατοντάς ὡς ἀνωτέρω.

Ἐπειτα ὁ ἱερεὺς στραφεὶς πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ βλέπων πρὸς νότον, αἶρει καὶ πάλιν τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐκφωνεῖ· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ». Καὶ ψάλλεται ἢ δ' ἑκατοντάς.

Τέλος ὁ ἱερεὺς ἔρχεται καὶ πάλιν ἔμπροσθεν τῆς κολυμβήθρας καί, βλέπων πρὸς ἀνατολάς, ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ ἐκφωνεῖ· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, ἐπισκέψεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἐπιτελούντων τὴν ἀγίαν ἐορτὴν ταύτην, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τοῦ ἀγίου ναοῦ τούτου, πάντων τῶν κοπιόντων καὶ ψαλλόντων ἐν αὐτῷ καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὀρθοδόξων». Καὶ ψάλλεται ἢ ε' ἑκατοντάς.

Μεθ' ὃ ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ ἀρχιερεὺς, ἐὰν χοροστατῆ, κατέρχεται τοῦ θρόνου), ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ εὐλογεῖ δι' αὐτοῦ σταυροειδῶς τὸν λαόν, ψάλλων τὸ κοντάκιον· «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ». Εἶτα ἀποθέτει τὸν Σταυρὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ ποιῶν μετάνοιαν προσκυνεῖ ψάλλων τὸ «Τὸν Σταυρὸν Σου προσκυνοῦμεν», ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τῶν χορῶν. (Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, μετὰ τὴν προσκύνησιν, εὐλογεῖ τὸν λαόν, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη, δέσποτα», καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν θρόνον).

Ἀκολουθῶς γίνεται ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τῶν πιστῶν, ψαλλομένων τῶν ἰδιομέλων· «Δεῦτε, πιστοὶ» ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ψαλλομένων δὲ αὐτῶν, ὁ ἱερεὺς διανέμει τὰ ἄνθη. Μετὰ δὲ τὴν προσκύνησιν, ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς καὶ ἄρχεται ἡ

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἐορτῆς·

Ἀντίφωνον α'

Στίχ. α'· «Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, πρόσχες μοι· ἵνατί ἐγκατέλιπές με; Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β'. «Ὁ Θεός μου, κεκράξομαι ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούση, καὶ νυκτός, καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοί».

Στίχ. γ'. «Πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτήρισάν με, ἐλάλησαν ἐν χεῖλεσιν, ἐκίνησαν κεφαλὴν».

Στίχ. δ'. «Περιεκύκλωσάν με μόσχοι πολλοί, ταῦροι πίονες περιέσχον με».

Δόξα, καὶ νῦν· «*Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου*».

Ἀντίφωνον β'

Στίχ. α'. «Ἴνα τί, ὁ Θεός, ἀπώσω εἰς τέλος; ὠργίσθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρόβατα νομῆς σου;».

«*Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς*».

Στίχ. β'. «Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου, ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς».

Στίχ. γ'. «Ἐλυτρώσω ῥάβδον κληρονομίας σου, ὄρος Σιών τοῦτο, ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ».

Στίχ. δ'. «Ὁ δὲ Θεός βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Στίχ. α'. «Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέσθωσαν λαοί· ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, σαλευθήτω ἡ γῆ».

«*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*».

Στίχ. β'. «Κύριος ἐν Σιών μέγας καὶ ὑψηλός ἐστιν ἐπὶ πάντας τοὺς λαούς».

Στίχ. γ'. «Ἐξομολογησάσθωσαν τῷ ὀνόματί σου τῷ μεγάλῳ, ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἐστιν».

Εἰσοδικόν· «*Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστι. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθεῖς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούια*».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ».

Ἄντι τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «*Τὸν Σταυρόν Σου προσκυνοῦμεν*». Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «*Ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ*» (Α΄ Κορ. α΄ 18-24). Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς*» (Ἰω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε*». Κοινωνικόν· «*Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου*».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τὰ δὲ δύο τμήματα τῆς θ΄ ὥδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἤτοι τὸ μὲν α' τμήμα τῇ ιε', ιζ' καὶ ιθ' τοῦ μηνός, τὸ δὲ β' τῇ ις', ιη' καὶ κ'.

15. ΠΕΜΠΤΗ. Νικήτα μεγαλομάρτυρος· Συμεῶν ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον τοῦ *Μηναίου*· «*Ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

16. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου· Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ ἐν Ἀλέκτορα.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὴν ἐν σελ. 59-62 διάταξιν. Δυνατὸν ὅμως, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τῆς ἁγίας, ἡ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῇ ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «*Σταυρόν χαράξας*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας. Κοινωνικόν· «*Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον*».

17. ΣΑΒΒΑΤΟΝ μετὰ τὴν Ὑψωσιν. Σοφίας μάρτυρος καὶ Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος τῶν θυγατέρων αὐτῆς· Ἡρακλειδίου ἐπισκόπου Ταμασοῦ*· Αὐξιβίου ἐπισκόπου Σόλων*· Ἀναστασίου ὁσίου τοῦ ἐν Περιστερωνοπηγῇ Κύπρου*.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἁγίου Ἡρακλειδίου.

Προκείμενον τοῦ Σαββάτου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Σαββάτου μετὰ τὴν Ὑψωσιν.

18. ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης τοῦ θαυματουργοῦ Ἀριάδνης μάρτυρος. Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν Γ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Σταυρὸς ἀννψούμενος» (ιδ' Σεπτ.) καὶ τὰ 3 τοῦ ἁγίου Εὐμενίου· «Τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά σου» (ιη' Σεπτ.)¹⁰⁰. Δόξα, τῆς ἑορτῆς· «Δεῦτε, ἅπαντα τὰ ἔθνη» (ιδ' Σεπτ.). Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «Ὅνπερ πάλαι Μωϋσῆς» (ιδ' Σεπτ.).

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα (ιη' Σεπτ.). Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Εὐμενίου, εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ

100. Βλ. ὑποσημ. 10.

τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναίου* (ιη' Σεπτ.). Ἀφ' ἧς ὥδῃς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Σταυρὸν χαράξας*». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον καὶ τῆς ἑορτῆς· «*Σταυρὸς ὁ φύλαξ*» (ιδ' Σεπτ.).

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «*Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος*» (ιδ' Σεπτ.) εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Ἦψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἅγιός ἐστιν*».

«*Ὁ δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων, εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς*».

Δόξα, τὸ Γ' ἐωθινόν. Καὶ νῦν· «*Ἦπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικόν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἦψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ...*», μετὰ τοῦ «*ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν*»¹⁰¹.

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Προκείμενον τοῦ πλ. α' ἤχου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου).

Ἀπόστολος, Κυριακῆς μετὰ τὴν Ἦψωσιν· «*Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦνται*» (Γαλ. β' 16-20).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν*» (Μκ. η' 34-θ' 1).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΕ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Α' ἐβδ. *Λουκᾶ*.

101. Βλ. ὑποσημ. 11.

19. ΔΕΥΤΕΡΑ. Τροφίμου, Σαββατίου και Δορυμέδοντος μαρτύρων.

20. ΤΡΙΤΗ. Εύσταθίου μεγαλομάρτυρος και τῆς συνοδίας αὐτοῦ· Μελετίου ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὴν ἐν σελ. 59-62 διάταξιν. Δυνατὸν ὅμως, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἡ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῇ ὡς ἐξῆς·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Καταβασίαι· «Σταυρὸν χαράξας». Δοξολογία μεγάλη και τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

21. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ· Κοδράτου ἀποστόλου τοῦ ἐν Μαγνησίᾳ· Ἰσαακίου ἐπισκόπου Κιτίου.

Αἱ ἀκολουθίαι φάλλονται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν ἐξῆς διαφορῶν·

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα και ἡ λιτὴ παραλείπονται.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Μετὰ τὰ κάθισματα τῆς α' και β' στιχολογίας, ὁ ν' φαλμὸς χῦμα και ὁ κανὼν. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοί, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ και ἡ τελετὴ τῆς Ὑψώσεως). Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, και νῦν, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα. Συναξάριον δὲ τὸ τῆς κα' Σεπτεμβρίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος και Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὸ «Ἐξαίρετως»· «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου».

Σημείωσις. Ἐφ' ἐξῆς, και μέχρι τῆς ζ' Νοεμβρίου, φάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς και ἑορτὰς αἱ καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου» και τὸ κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

22. ΠΕΜΠΤΗ. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος*.

Σημείωσις. Σήμερον συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Κοδράτου, μὴ φαλεῖσα κατὰ τὴν κα', διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ.

23. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ Σύλληψις τοῦ προφήτου, Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ».

«Δατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου εἰς 4, μετὰ στίχου· «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

24. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Θέκλης μεγαλομάρτυρος καὶ ἰσαποστόλου*· τὸ ἐν Κυθήροις θαῦμα τῆς Θεοτόκου τῆς Μυρτιδιωτίσεως· Σιλουανοῦ ὁσίου τοῦ Ἀθωνίτου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἀγίας Θέκλης.

Σημείωσις. Ὅπου ἑορτάζεται ἡ Μυρτιδιώτισσα, ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτῆς, ἥτις καὶ προηγείται, συμπάλλεται μετὰ τῆς τῆς ἁγίας Θέκλης.

25. ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΛΟΥΚΑ. Εὐφροσύνης ὁσίας. Ἡχος πλ. β'. Ἐωθινὸν Δ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὠρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἁγίας Θέκλης. (Ἐὰν ὁμως ἐψάλη καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Μυρτιδιωτίσεως, ἀπολυτίκια λέγονται τῆς Θεοτόκου. Δόξα, τῆς ἁγίας. Κοντάκιον δὲ τῆς Θεοτόκου).

Ἑσπερινός

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἀγίας εἰς 4. Δόξα, τῆς ἀγίας· «Τὸ καθαρὸν τῆς ἀγνείας σου». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῆς ἀγίας· «Ἐν σοί, μήτερ, ἀκριβῶς». Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ ἀ΄ τῆς ἀγίας εἰς 4. Ἀπὸ γ΄ ᾠδῆς, τὸ καθίσμα τῆς ἀγίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε΄ ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Δ΄ ἀναστάσιμον, τῆς ἀγίας καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Δ΄ ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἀγίας, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ΙΕ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους» (Β΄ Κορ. δ΄ 6-15).

Εὐαγγέλιον, Α΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἐστὼς ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην» (Λκ. ε΄ 1-11).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΓ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Β΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

26. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ μετάστασις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, παρὰ τὴν κοινότητα Φικάρδου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα ἀπαγγέλλονται ἐμμελῶς. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ ἀποστόλου».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

27. ΤΡΙΤΗ. Καλλιστράτου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

28. ΤΕΤΑΡΤΗ. Χαρίτωνος ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ Αὐξεντίου ὁσίου*· ἡ εὔρεσις καὶ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Νεοφύτου ὁσίου τοῦ Ἐγκλείστου*· Ἰσαὰκ ὁσίου τοῦ Σύρου, ἐπισκόπου Νινευί.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Μόρφου κ. Νεόφυτος.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ Ἁγίου Νεοφύτου.

Ἡ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἀκολουθία ψάλλεται μὲν κατὰ τὴν ἐν σελ. 47-51 διάταξιν, ἀλλ' ἐν τῷ Ὅρθρῳ, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ καθίσματα τῆς *Παρακλητικῆς*, μετὰ δὲ τὴν γ' τὰ τοῦ *Μηναίου*. Ἐν δὲ τῇ *Λειτουργίᾳ*, Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, ἀλλ' ἐὰν ψαλῆ μεγάλη δοξολογία, τὰ τοῦ ἁγίου Χαρίτωνος.

29. ΠΕΜΠΤΗ. Κυριακοῦ ὁσίου τοῦ ἀναχωρητοῦ*.

Πανηγυρίζει ὁ ἱερός ναὸς Ἁγίου Κυριακοῦ Κάμπου τῆς Τσακίστρας.

30. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου καὶ φωτιστοῦ τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἱερομάρτυρος.

ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀνανίου ἀποστόλου, ἐνὸς τῶν Ο΄ (70)· Ῥωμανοῦ ὀσίου τοῦ Μελωδοῦ· τῆς ἁγίας Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· Ἰωάννου ὀσίου τοῦ Κουκουζέλου.

Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. Ὅπου ἐορτάζεται ἡ ἁγία Σκέπη, ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μόνη ἐξ ἰδιαίτερας φυλλάδος. Προτρέπεται δὲ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ «*Ἀσματικὴ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου*», ἔκδοσις ἱεροῦ ἡσυχαστήριου Ἁγίας Σκέπης, Βίγλα Μεγίστης Λαύρας, Ἅγιον Ὅρος 1988.

2. ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΛΟΥΚΑ. Πάντων τῶν ἐν Κύπρῳ διαλαμφάντων ἁγίων**· Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης παρθενομάρτυρος*· Ἦχος βαρῦς. Ἐωθινὸν Ε΄.

Σημειώσεις. 1. Κατὰ τὴν πρῶτην Κυριακὴν τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τελεῖται ἡ σύναξις πάντων τῶν ἐν Κύπρῳ διαλαμφάντων ἁγίων. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ψάλλεται ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου* (τόμος ΙΑ΄, Ἐπίμετρον) ἢ ἐκ τῆς «*Ἀσματικῆς αὐτῶν ἀκολουθίας*» (ἔκδοσις ἱερᾶς μονῆς Σταυροβουνίου), μετὰ τῶν ἀναστασίμων καὶ τῆς τῶν ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης ἐκ τοῦ *Μηναίου*.

2. Ἐνθα οἱ ἅγιοι Κυπριανὸς καὶ Ἰουστῖνα ἐορτάζονται ἐπισημώτερον, ἢ κατωτέρω διάταξις εἶναι δυνατὸν νὰ διαμορφωθῇ κατὰ τὰ ἐξῆς·

Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων καὶ τὰ τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ. ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*. Εἰς δὲ τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 2, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων 3 καὶ τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ.

3 ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, μετὰ τῶν στίχων· «*Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε ...*» καί· «*Μακάριος ἀνὴρ ...*» εἰς τὰ δύο τελευταῖα.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τοῦ ἀποστόλου Ἀνανίου. Δόξα, τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ. Κοντάκιον, τοῦ ἀποστόλου Ἀνανίου. (Ἐὰν ὅμως ἐψάλη ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Σκέπης, λέγονται τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον αὐτῆς).

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων καὶ τὰ 3 τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ. Δόξα, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων· «*Σήμερον εἰς ἐν συνέλθωμεν*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ.: «*Τὸν φωστῆρα τὸν θεολαμπῆ*». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «*Ὡ θαύματος καινοῦ*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων. Δόξα, τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ.: «*Καὶ τρόπων μέτοχος*». Καὶ νῦν· «*Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὸ τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ α΄ τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων μετὰ στίχου· «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ ὁ τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ. μετὰ τοῦ αὐτοῦ στίχου, ἕκαστος εἰς 4.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων, τὸ κάθισμα αὐτῶν. Δόξα, τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Ἀφ΄ ὅδῃς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ε΄ ἀναστάσιμον, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων, τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ. καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων, μετὰ τῶν εἰς μάρτυρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τὸ Ε΄ ἐωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων, τῶν ἁγ. Κυπρ. καὶ Ἰουστ., τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῶν ἐν Κύπρῳ ἁγίων· «Οἱ ἅγιοι πάντες διὰ πίστεως» (Ἐβρ. ια΄ 33-ιβ΄ 2).

Εὐαγγέλιον, Β΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν» (Λκ. γ΄ 31-36).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΖ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

3. ΔΕΥΤΕΡΑ. Διονυσίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρεοπαγίτου.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

4. ΤΡΙΤΗ. Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν· Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Ταμασέως*· Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Λαμπαδιστοῦ*.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερά μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδιστοῦ.

5. ΤΕΤΑΡΤΗ. Χαριτίνης μάρτυρος· Ἐρμογένους ἱερομάρτυρος*.

6. ΠΕΜΠΤΗ. Θωμᾶ ἀποστόλου· Κενδέου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ*.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερά μονὴ Ἁγίου Κενδέου, παρὰ τὴν κοινότητα Ἀυγόρου.

Ἡ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἀκολουθία φάλλεται μὲν κατὰ τὴν ἐν σελ. 47-51 διάταξιν, ἀλλ' ἐν τῷ Ὁρθρῳ, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ καθίσματα τῆς *Παρακλητικῆς*, μετὰ δὲ τὴν γ' τὰ τοῦ *Μηναίου*. Ἐν δὲ τῇ *Λειτουργίᾳ*, Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἀποστόλου.

7. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Σεργίου καὶ Βάχχου μαρτύρων*· Πολυχρονίου ἱερομάρτυρος*.

8. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Πελαγίας ὁσίας· Ἀρτέμονος ἱερομάρτυρος τοῦ ἐν Σολία τῆς Κύπρου*.

9. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ. Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ Ἀλφαίου· Ἀνδρονίκου ὁσίου καὶ Ἀθανασίας τῆς συμβίου αὐτοῦ*. Ἦχος πλ. δ'. Ἐωθινὸν Γ'.

Σημείωσις. Σήμερον ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Λεμεσοῦ τελεῖται ἡ σύναξις πάντων τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμψάντων ἁγίων.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἁγίας Πελαγίας.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 6 προσόμοια τοῦ *Μηναίου*. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «*Τὴν τοῦ Θείου Πνεύματος*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Πιστῶς πανηγυρίζομεν». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Ἀπόστολε ἄγιε Ἰάκωβε». Καὶ νῦν· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου, ἕκαστος εἰς 4. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' 5' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν 8', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ 5' ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ἀποστόλους στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τὸ 5' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀποστόλου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ΙΖ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «*Ἦμεῖς ἐστε ναὸς Θεοῦ*» (Β΄ Κορ. Σ΄ 16-ζ΄ 1).

Εὐαγγέλιον, Γ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «*Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν*» (Λκ. ζ΄ 11-16).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΗ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Δ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

10. ΔΕΥΤΕΡΑ. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων.

11. ΤΡΙΤΗ. Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν Ο΄ (70), ἐνὸς τῶν ἐπτὰ διακόνων· Θεοφάνους ὁμολογητοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας τοῦ ποιητοῦ καὶ Γραπτοῦ· Ζηναΐδος καὶ Φιλονίλλης ὁσίων*· Ἰωνᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Περγάμῳ τῆς Κύπρου*.

Προκείμενον ἀποστολικόν (Σ΄ Ὀκτ.), Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου (ια΄ Ὀκτ.) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

12. ΤΕΤΑΡΤΗ. Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτύρων· Θεοσεβίου ὁσίου τοῦ Ἀρσινοΐτου**· Ἐπικτήτου ὁσίου*.

13. ΠΕΜΠΤΗ. Κάρπου καὶ Παπύλου μαρτύρων· Χρυσῆς νεομάρτυρος.

14. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου μαρτύρων· Κοσμᾶ ὁσίου, ἐπισκόπου Μαΐουμᾶ τοῦ ποιητοῦ· Θεράποντος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου ἐν Κύπρῳ*.

Σημείωσις. Εἰς τοὺς αἴνους, ψάλλονται τὰ ἐν τῷ *Μηναίῳ* (μᾶλλον ἐκ σφάλματος) ὡς ἀπόστιχα ὀριζόμενα προσόμοια καὶ δοξαστικὸν τοῦ ὁσίου. Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἢ σταυροθεοτοκίον. Εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα, τὰ τῆς *Παρακλητικῆς*.

15. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Λουκιανοῦ ἱερομάρτυρος, πρεσβυτέρου τῆς Μεγάλης Ἀντιοχείας.

16. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΛΟΥΚΑ. Τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου· Λογγίνου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου, τοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἦχος α'. Ἐωθινὸν Ζ'.

Σημείωσις. Τὴν ἀκολουθίαν τῶν πατέρων ζήτηι ἐν τῷ *Μηναίῳ* μετὰ τὴν ια' Ὀκτωβρίου· ἡ δὲ τοῦ ἁγίου Λογγίνου καταλιμπάνεται.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 6 προσόμοια τῶν πατέρων. Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τὰς μυστικὰς σήμερον*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τὴν ἐτήσιον μνήμην σήμερον*». Καὶ νῦν· «*Νεῦσον παρακλήσεσι*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῶν πατέρων. Καὶ νῦν· «*Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς*».

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρώτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς λιτῆς τῶν πατέρων. Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξάμεθα*».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων εἰς 4, μετὰ στίχου· «*Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ

ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα τοῦ *Μηναίου*. Ἄφ' Ὑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ιϚ' Ὀκτωβρίου καὶ τῶν πατέρων.

Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*» Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἢ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ζ' ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας*».

«*Συναγάγετε αὐτῶ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ, τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις*».

Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τῶν ἀρίων πατέρων ὁ χορὸς*». Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν πατέρων, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Προστασία τῶν Χριστιανῶν*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τῶν πατέρων· «*Τέκνον Τίτε, πιστὸς ὁ λόγος*» (*Τίτ.* γ' 8-15).

Εὐαγγέλιον, Δ' Κυριακῆς *Λουκᾶ*· «*Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι*» (*Λκ.* η' 5-15).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΙΘ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ε' ἐβδ. *Λουκᾶ*.

17. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ὡσηὲ προφήτου· Ἀνδρέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν τῇ Κρίσει· ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Λαζάρου τοῦ δικαίου, ἐπισκόπου Κιτίου*.

18. ΤΡΙΤΗ. Λουκᾶ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ ἀποστόλου». Ἐν δὲ τῇ Λειτουργίᾳ, Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τοῦ ἀποστόλου.

19. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἰωὴλ προφήτου· Οὐάρου μάρτυρος· Μνάσωνος ἐπισκόπου Ταμασοῦ*.

Προκείμενον προφητικὸν (κ' Ἰουλ.), Ἀπόστολος τοῦ προφήτου (ιδ' Ὀκτ.) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

20. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀρτεμίου μεγαλομάρτυρος*· Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ· Ματρῶνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος.

Σημείωσις. Ὅπου ἐορτάζεται ὁ ἅγιος Γεράσιμος ἢ ἡ ἅγια Ματρῶνα, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ἀγίου ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ φυλλάδος μετὰ τῆς τοῦ ἀγίου Ἀρτεμίου, ἥτις καὶ προηγεῖται, κατὰ τὴν ἐν σελ. 68-69 διάταξιν.

21. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ Μεγάλου**· Σωκράτους ἱερομάρτυρος, πρεσβυτέρου Ἀγκύρας*· Βαρνάβα καὶ Ἰλαρίωνος ὁσίων τῶν ἐν Περιστερώνῃ Μόρφου*· Χριστοδούλου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ.**22. ΣΑΒΒΑΤΟΝ.** Ἀβερκίου ἱσαποστόλου, ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως· τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἐπτὰ παιδῶν· Εὐλαλίου ἐπισκόπου Λαμπούσης τῆς Κύπρου*.**23. ΚΥΡΙΑΚΗ Σ' ΛΟΥΚΑ.** Ἰακώβου ἀποστόλου τοῦ ἀδελφοθέου. Ἦχος β'. Ἐωθινὸν Η'.

Σημείωσις. Σήμερον εἰθίστα εἰς τινὰς ναοὺς νὰ τελῆται ἡ Θ. Λειτουργία τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια, τοῦ ἀγίου Ἀβερκίου. Δόξα, τῶν ἐπτὰ παιδῶν. Κοινάκιον, τοῦ ἀγίου Ἀβερκίου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Αἷματι τοῦ μαρτυρίου». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἄποστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου· «Τοῦ ἀρχιποιμενος Χριστοῦ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώχον θεοτοκίον· «Ἀνύμφευτε Παρθένε».

Ἄπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἀποστόλου. Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἄπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναιίου. Ἀφ' Γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Η' ἀναστάσιμον, τοῦ ἀποστόλου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀποστόλου εἰς 4, μετὰ τῶν εἰς ἀποστόλους στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τὸ Η' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀποστόλου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τοῦ ἀποστόλου· «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον» (Γαλ. α' 11-19).

Εὐαγγέλιον, Γ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν» (Λκ. η' 26-39).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι Κ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ' ἐβδ. Λουκᾶ.

24. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ· Σεβαστιανῆς μάρτυρος.

25. ΤΡΙΤΗ. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μαρτύρων καὶ νοταρίων.

26. ΤΕΤΑΡΤΗ. Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου· ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου γενομένου σεισμοῦ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«Συνέσεισας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτήν· ἴασαι τὰ συντρίμματα αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη».

«Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται».

Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι». Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου. Δόξα, καὶ νῦν, τοῦ σεισμοῦ. (Ἐὰν ὑπάρχη ἀρτοκλασία, ἀπολυτίκια λέγονται τοῦ σεισμοῦ. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «Θεοτόκε Παρθένε»).

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τοῦ σεισμοῦ. Κανόνες, ὁ τοῦ σεισμοῦ μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ οἱ δύο τοῦ ἁγίου, εἰς 4 ἕκαστος. Τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας δεὸν ὅπως ἐπισφραγισθῆ ὡς οὕτω·

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς πανάγνου καὶ ἁγίας ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ῥυσθείημεν ἀπὸ πάσης ἀπειλῆς, καὶ τύχοιμεν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Εἰς τὸ γ' ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ σεισμοῦ, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

27. ΠΕΜΠΤΗ. Νέστορος μάρτυρος.

28. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τερεντίου καὶ Νεονίλλης μαρτύρων· Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου· Διομήδους ὁσίου τοῦ Κυπρίου*. (Ἐθνικὴ ἑορτῆ).

Σήμερον ψάλλεται δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, ὡς κατωτέρω·

Διάταξις δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἑορτῇ

Ὁ διάκονος· «Εὐλόγησον, δέσποτα».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν».

Ὁ α' χορός· «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Ὁ β' χορός· Δόξα καὶ νῦν· «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ».

Οἱ χοροί, τὴν δοξολογίαν.

Ὁ διάκονος· «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν γένους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν καὶ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πεσότων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (γ').

Ὁ διάκονος· «Ἐπι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς».

Ὁ β' χορός· «Κύριε, ἐλέησον» (ἄπαξ).

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Ἐπάκουσον ἡμῶν ὁ Θεός».

Ὁ διάκονος· «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν».

Ὁ α' χορός· «Κύριε, ἐλέησον».

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς) τὴν εὐχὴν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῶ κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανσθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν, ὁ ἐκάστῳ ἔθνει τὰς ἰδίας ὀροθεσίας θέμενος καὶ ἐπὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος εὐμενῶς ἀεὶ ἐπιβλέπων καὶ κηδόμενος τούτου, ὁ τὴν κραταιάν σου προστασίαν καὶ βοήθειαν χορηγήσας τούτῳ καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνι, κατὰ τὸν δεινὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον, ἐνισχύσας αὐτὸ κατὰ πολεμίου πολυπληθοῦς καὶ ὑπερόπλου, καὶ δουλωθὲν στηρίξας, διασώσας τε καὶ εἰς ἐλεύθερον αὐθις βίον ἐξαναστήσας, πρόσδεξαι τὰς ἐκ βάρους ψυχῆς καὶ καρδίας ἀναπεμπομένας εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις κατὰ τὴν ἱστορικὴν καὶ ἀειμνημόνευτον ταύτην ἐπέτειον. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ ἀγῶνι πεσότων, ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων καὶ σφαγιασθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον, ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον. Ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀεὶ ἐλεύθερον τὸ ἔθνος ἡμῶν τήρει, ἐν τῇ εὐσεβείᾳ καὶ τῇ ἀρετῇ στήριξε τοῦτο καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καθοδήγει.

Ἐπίδε, Κύριε, εὐσπλάγχνῳ ὄμματί σου καὶ ἐπὶ τὴν δεινῶς δοκιμαζομένην ἰδιαιτέραν ἡμῶν πατρίδα Κύπρον. Ἀποδίωξον ἀπ' αὐτῆς ἐχθροὺς καὶ ἐπιβούλους, τοὺς παντοιοτρόπως καταδυναστεύοντας καὶ ἐξουθενοῦντας

τὸν λαόν σου καὶ βεβηλοῦντας τοὺς ναοὺς σου. Σύντριψον τὴν ἰσχὺν αὐτῶν καὶ ταπεινώσον τὴν ἐπηρμένην ὀφρύν. Σύντριψον τὸν χρόνον τῆς δοκιμασίας ἡμῶν καὶ ἐλευθέρωσον ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν. Δός, Κύριε, ἰσχὺν τῷ χριστεπωνύμῳ λαῷ σου, τῷ φιλοχρίστῳ ἡμῶν στρατῷ καὶ πᾶσι τοῖς ἀγωνιζομένοις πρὸς ἐλευθερίαν, χαριζόμενος ἡμῖν ὁμόνοιαν καὶ ἀδελφωσύνην. Τοὺς ἐν ἐξουσίαις ὄντας κατεύθυνον κατὰ τὸ σὸν πανάγιον θέλημα· τοὺς ἐν αἰχμαλωσίαις λύτρωσον καὶ τοὺς ἐν ἀνάγκαις ὄντας ἀδελφούς ἡμῶν βοήθει καὶ ἐνίσχυε, ἵνα ἐν ὄλῃ τῇ νήσῳ ἡμῶν, ἐλευθερουμένη καὶ εἰς βίον εἰρηνικὸν καὶ εὐτυχή καὶ ἡσύχιον καὶ αὖθις ὀδηγούμενη, δοξάζηται σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς), τὴν ἀπόλυσιν.

Οἱ χοροὶ (ἐὰν παρίσταται ἀρχιερεὺς)· «Τὸν δεσπότην καὶ ἀρχιερέα».

Ὁ ἐντεταλμένος, τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

Οἱ χοροί, τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.

Ὁ ἀρχιερεὺς (ἢ ὁ ἱερεὺς)· «Δι' εὐχῶν».

29. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀναστασίας ὁσιομάρτυρος τῆς Ῥωμαίας· Ἀβραμίου ὁσίου.

30. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΛΟΥΚΑ. Ζηνοβίου ἱερομάρτυρος καὶ Ζηνοβίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ*· Θεράποντος ὁσίου τοῦ ἐν Λυθροδόνα*· Ἦχος γ'. Ἐωθινὸν Θ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν ἁγίων Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας εἰς 4. Δόξα, τῶν ἁγίων· «Ἀσματοκίην χορείαν». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον τοῦ ἡχου.

Ἀπολυτίκιον, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῶν ἁγίων· «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε». Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῇ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἁγίων εἰς 4. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κάθισμα τῶν ἁγίων μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Θ' ἀναστάσιμον, τῶν ἁγίων καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Θ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν ἁγίων, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ἸΘ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ» (Β' Κορ. ια' 31-ιβ' 9)¹⁰².

102. Κατὰ τὴν παροῦσαν Κυριακὴν, κανονικῶς ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος τῆς Κ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν προηγουμένην Κυριακὴν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἀπ. Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, ὠρίσαμεν διὰ τὴν παροῦσαν τὸν Ἀπόστολον τῆς ἸΘ' Κυριακῆς, ὅστις τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ παρελείφθη.

Εὐαγγέλιον, Ε΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος» (Λκ. ιϚ΄ 19-31).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΑ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Ζ΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

31. ΔΕΥΤΕΡΑ. Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀμπλία, Οὐρβανοῦ, Ἀριστοβούλου καὶ Ναρκίσσου ἀποστόλων, ἐκ τῶν Ο΄ (70)· Ἐπιμάχου μάρτυρος.

Προκείμενον ἀποστολικὸν (κγ΄ Ὀκτ.), Ἀπόστολος τῶν ἀποστόλων· «Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην» (Παρ. Ε΄ ἐβδ. Ἐπιστ.) καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

1. ΤΡΙΤΗ. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ ἀναργύρων τῶν ἐξ Ἀσίας*· Δαυὶδ ὀσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ.

Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικὸν τῶν ἀναργύρων.

2. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδιφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων.

3. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ μαρτύρων· τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Λύδδῃ ναοῦ Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου, ἦτοι ἡ κατάθεσις τοῦ τιμίου σώματος αὐτοῦ*.

Προκείμενον μαρτυρικὸν (κς' Ὀκτ.), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγ. Γεωργίου (γ' Νοεμ.). Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

4. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰωαννικίου ὀσίου τοῦ μεγάλου· Νικάνδρου ἐπισκόπου Μύρων καὶ Ἑρμαίου πρεσβυτέρου ἱερομαρτύρων· Γεωργίου ὀσίου τοῦ Καρσλίδου.

5. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μαρτύρων· Λίνου ἀποστόλου, ἐνὸς τῶν Ο' (70), ἐπισκόπου Ῥώμης*.

6. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ. Παύλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ· Δημητριοῦ ἐπισκόπου Χύτρων (Κυθρέας) τῆς Κύπρου*. ἤχος δ'. Ἑωθινὸν Γ'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «Ἀπόστολοι, μάρτυρες». Δόξα· «Μνήσθητι, Κύριε». Κοντάκιον· «Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου Παύλου. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἀρχιερατικὴν στολήν». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ἀσκήσεως τὸ πέλαγος». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Θείας πίστεως». Καὶ νῦν· «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' φαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ ἁγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον, τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Γ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημέ νη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ΚΑ΄ Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιоῦνται» (Γαλ. β΄ 16-20).

Εὐαγγέλιον, Ζ΄ Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Λκ. η΄ 41-56).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΒ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Η΄ ἐβδ. Λουκᾶ.

7. ΔΕΥΤΕΡΑ. Τῶν ἐν Μελιτινῇ λγ΄ (33) μαρτύρων· Λαζάρου ὀσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὄρει ἀσκήσαντος.

8. ΤΡΙΤΗ. Ἡ σύναξις τῶν ἀρχιστρατῆγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Πανηγυρίζουσιν ὁ καθεδρικός ναὸς Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ Κυρηνείας καὶ αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, εἰς Ἀρχάγγελον Λευκωσίας (Μετόχιον Κύκκου) καὶ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, παρὰ τὴν κοινότητα Ἀναλύντα.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·

«Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα».

«Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθησθε σφόδρα».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τοὺς κανόνας τῶν ἀσωμάτων λέγεται ὁ στίχος· «Ἅγιοι ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν».

Τὸ συναξάριον δὲ τῆς ἡμέρας δέον ὅπως ἀναγνωσθῆ ὡς¹⁰³.

«Τῆ ἡ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡ σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ, καὶ τῶν λοιπῶν ἀγίων ἀσωμάτων καὶ οὐρανίων ταγμάτων, Σεραφίμ, Χερουβίμ, Θρόνων, Κυριοτήτων, Ἐξουσιῶν, Ἀρχῶν, Δυνάμεων, Ἀρχαγγέλων καὶ Ἀγγέλων».

Στίχοι εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαήλ.

«Ἐβουλόμην σοι, Μιχαήλ, ἄσμα πρόπον
ἄσαι προπόντως· ἀλλ' ἄνυλον οὐκ ἔχω.
Ὅργόη οὐρανίης κυδαίνει τάξιος ἀρχοῦς».

Ἔτεροι εἰς τὰ ἐννέα τάγματα.

«Ἐπάξιόν τι ταγμάτων τῶν ἐννέα
τίς ἂν γόνος φθέγξαιτο μηνῶν ἐννέα;».

«Ταῖς αὐτῶν προστάσιαις καὶ πρεσβείαις, οἰκτίριμον, ἐξαιτούμεθα καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι τῶν δυσχερῶν εὐρεῖν ἀπολύτρωσιν, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τῆς ἐπουρανίου χάριτος καὶ τάξεως καταξιωθῆναι. Ἀμήν».

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», μετὰ τῶν ἐξῆς παραλλαγῶν·
Εἰς τὴν α' ᾠδὴν· «... ταύτης τὴν εἴσοδον».

Εἰς τὴν γ' ᾠδὴν· «... κὰν τῆ σεπτῆ εἰσόδω σου ...».

Εἰς τὴν ε' ᾠδὴν· «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐν τῆ σεπτῆ εἰσόδω σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὥσπερ καθαρῶτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσί σε, τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

Εἰς τὴν θ' ᾠδὴν· «... τὰ ἱερά εἰσόδια τῆς Θεομήτορος ...».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Κοντάκιον· «Ὁ καθαρῶτατος ναός». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἀσωμάτων. Κοινωνικόν· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους».

Σημείωσις. Αἱ καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ὡς διευπλώθησαν ἀνωτέρω μέχρι τῆς κ' Νοεμβρίου. Τὸ δὲ κοντάκιον· «Ὁ καθαρῶτατος ναός» ψάλλεται μέχρι καὶ τῆς κε' Νοεμβρίου, πλὴν τῆς κ' Νοεμβρίου.

103. Ἡ ἐν τῷ Μηναιῷ διατύπωσις τοῦ συναξαρίου δημιουργεῖ προβλήματα εἰς τοὺς ἀναγνώστας, διὰ τοῦτο καὶ παραθέτωμεν αὐτὸ εὐτακτότερον.

9. ΤΕΤΑΡΤΗ. Νεκταρίου ἐπισκόπου Πενταπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ* Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου μαρτύρων· Ματρώνης ὁσίας· Συμεὼν ὁσίου τοῦ μεταφραστοῦ.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος Μητροπολίτης Κιτίου κ. Νεκτάριος.

Σημείωσις. Γενικευθείσης τῆς τιμῆς τοῦ ἁγίου Νεκταρίου, ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἢ τοῦ ἁγίου ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ὡς διευτυπώθησαν τῇ ἡ' Νοεμβρίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ὁ καθαρῶτατος ναός». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

10. ΠΕΜΠΤΗ. Ὀλυμπᾶ, Ῥοδίωνος, Σωσιπάτρου, Τερτίου, Ἐράστου καὶ Κουάρτου ἀποστόλων, ἐκ τῶν Ο' (70)· Ὁρέστου μάρτυρος· Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ Καππαδόκου.

11. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Μηγᾶ, Βίκτωρος, Βικεντίου καὶ Στεφανίδος μαρτύρων*· Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Στουδίτου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερά μονὴ Ἁγίου Μηγᾶ, παρὰ τὴν κοινότητα Βάβλας.

12. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἰωάννου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τοῦ Ἐλεήμονος*· Νείλου ὁσίου.

13. ΚΥΡΙΑΚΗ ἢ ΛΟΥΚΑ. Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Ἦχος πλ. α'. Ἐωθινὸν ΙΑ'.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομος.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος. Δόξα, τοῦ ἁγίου Νείλου. Κοντάκιον, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἁγίου· «Τὴν χρυσήλατον σάλπιγγα» καὶ τὰ 3 τῶν ἀποστιχῶν· «Χαίροις, τὸ χρυσαυγές»¹⁰⁴. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Ὅσιε τρισμάκαρ». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τοῦ ἁγίου.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «Σάλπιγξ χρυσόφωνος». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἁγίου. Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῇ Κυριακῇ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, μετὰ τὴν α' καὶ β' στιχολογίαν, τὰ ἀναστάσιμα. Μετὰ δὲ τὸν πολυέλεον, τὰ τοῦ ἁγίου ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ.

Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ (παραλειπομένου τοῦ ἐν τῷ Μηναιῷ κανόνος τῆς Θεοτόκου) ὁ τοῦ ἁγίου εἰς 4. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον

104. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἁγίου 4. Ὁ πατὴρ ὁμοίως οὗτος εἶναι ἀναντιρρήτως ἐκ τῶν ἐπισήμως ἐορταζομένων ἁγίων καὶ ὅταν ἡ μνήμη αὐτῶν τύχη ἐν Κυριακῇ, ψάλλονται ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἁγίου 6. Εἰς τοῦτο συνηγορεῖ καὶ ἡ εἰς τοὺς αἰῶνες ψαλμώδης τοῦ δοξαστικοῦ τοῦ ἁγίου, ἀντὶ τοῦ ἑωθινοῦ (πρβλ. *T.M.E.*, *Προθεωρία*, σελ. 27-28, § 32). Δεδομένου δὲ ὅτι εἰς τὰ ἀπόστιχα θὰ ψαλῶσι τὰ ἀναστάσιμα στιχηρά, ὠρίσαμεν τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἁγίου εἰς τὰ ἑσπέρια, ἀποφευγομένου οὕτω τοῦ διπλασιασμοῦ τῶν ἑσπερίων στιχηρῶν αὐτοῦ.

κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Ἀφ' ὧν ὁδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἁγίου καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*», ὡς διετυπώθησαν τῇ ἡ' Νοεμβρίου. Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ ΙΑ' ἀναστάσιμον, τὰ δύο τοῦ ἁγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἁγίου, μετὰ τῶν εἰς ἱεράρχας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα. Δόξα, τοῦ ἁγίου· «*Χρυσέοις ἔπεσι*». Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*» (ἢ «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἁγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ὁ καθαρῶτατος ναός*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τοῦ ἁγίου· «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς*» (Ἐβρ. ζ' 26-ἡ' 2).

Εὐαγγέλιον, Ἡ' Κυριακῆς *Λουκᾶ*· «*Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ*» (Λκ. ι' 25-37).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΓ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Θ' ἐβδ. *Λουκᾶ*.

14. ΔΕΥΤΕΡΑ. Φιλίππου ἀποστόλου*· Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ· ΕὐφημIANOῦ ὁσίου τοῦ Κυπρίου*· Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ὑδρας.

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*»· Καὶ νῦν· «*Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ..., μετὰ τοῦ ἀποστόλου*»¹⁰⁵. Ἀπόστολος, Εὐαγγέλιον καὶ κοινωνικόν τοῦ ἀποστόλου.

105. Τὸ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ὀριζόμενον· «*Τίς μὴ μακαρίσει σε*» ἀρμόζει μόνον ἐὰν πρόκηται νὰ γίνῃ εἴσοδος.

15. ΤΡΙΤΗ. Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν*.
Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Σημείωσις. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ψάλλονται τῆς Παρακλητικῆς 3 καὶ τῶν ἁγίων 3, καθ' ὅτι ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ἔχει μόνον δύο δοξαστικά. (Πρβλ. καὶ γενικὰς διατάξεις σελ. 47).

16. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ματθαίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Προκείμενον ἀποστολικὸν (ιδ' Νοεμ.), Ἀπόστολος τοῦ ἀποστόλου· «*Λέγει ἡ γραφή· Πᾶς ὁ πιστεύων*» (Τρ. Δ' ἐβδ. Ἐπιστ.) καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως (ις' Νοεμ.). Κοινωνικόν· «*Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

17. ΠΕΜΠΤΗ. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ· Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως*.

Ἀπόστολος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

18. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ μαρτύρων.

Σημείωσις. Τὰ στιχηρὰ καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἁγίου Ῥωμανοῦ παραλείπονται, καθ' ὅτι ἐν τῇ Μηναίῳ δὲν ὑπάρχει κανὼν αὐτοῦ.

19. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Ἀβδίου προφήτου· Βαρλαάμ μάρτυρος.

20. ΚΥΡΙΑΚΗ Θ' ΛΟΥΚΑ. Προεόρτια τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου ὁσίου τοῦ Δεκαπολίτου· Πρόκλου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως· Σωζομένου ὁσίου τοῦ ἐν Γαλατεία τῆς Καρπασίας*. Ἦχος πλ. β'. Ἑωθινὸν Α'.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Πρόκλου καταλιμπάνεται (διότι οὐδέποτε ψάλλονται ἀκολουθίαι πέραν τῶν τριῶν) καὶ ψάλλονται ἡ ἀναστάσιμος, ἡ προεόρτιος καὶ ἡ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τὰ 3 προεόρτια προσόμοια καὶ τὰ 3 τοῦ ἁγίου Γρηγορίου¹⁰⁶. Δόξα, τὸ προεόρτιον· «*Σήμερον*

106. Βλ. ὑποσημ. 3.

ὁ θεοχώρητος ναός». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἵσοδος. «Φῶς ἰλαρόν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Δεῦτε, πάντες οἱ πιστοί».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Χαρὰν προμνηστεύεται».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικόν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ προεόρτια. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος, ὁ προεόρτιος ἄνευ εἰρμῶν μετὰ στίχου· «Υπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, εἰς 4 ἕκαστος.

Ἀπὸ γ΄ ὠδῆς, τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ κάθισμα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου· «Τῆ θείᾳ λαμπρότητι». Δόξα, καὶ νῦν, τὸ προεόρτιον· «Ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ». Ἀφ΄ ε΄ ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», ὡς διευτυπώθησαν τῇ 1ῃ Νοεμβρίου. Εἰς τὴν 2ῃ, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Α΄ ἀναστάσιμον καὶ τὸ προεόρτιον· «Θεοῦ σοφίας τέμενος».

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προεόρτια προσόμοια· «Δεῦτε, πιστοὶ συνελθόντες» εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι».

«Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως».

Δόξα, τὸ Α' ἐωθινόν. Καὶ νῦν· «Ἵπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τὸ προεόρτιον, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Εὐφροσύνῃς σήμερον».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ΚΓ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Ὁ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει» (Ἐφ. β' 4-10).

Εὐαγγέλιον, Θ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου» (Λκ. ιβ' 16-21).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΔ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια Γ' ἐβδ. Λουκᾶ.

21. ΔΕΥΤΕΡΑ. Η ΕΝ ΤΩΙ ΝΑΩΙ ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Κατάλυσις ἰχθύος.

Πανηγυρίζουσιν ἡ ἱερὰ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ Μαχαιρᾶ καὶ αἱ ἱερὰ μοναὶ Παναγίας Σφαλαγγιωτίσσης, Παναγίας Ἀμασγοῦς καὶ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, παρὰ τὴν κοινότητα Καμπιῶν.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τὸ προεόρτιον. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 6 προσόμοια τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν· «Μετὰ τὸ τεχθῆναί σε».

Εἷσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἑορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι».

«Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως».

Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον τὰ στίφη τῶν πιστῶν».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἑορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Τῇ Δευτέρᾳ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ κάθισματα τῆς ἑορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον· «Ἄκουσον, θύγατερ ...» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου·

«Ἐξηρεύεσθε ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν, λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ».

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Δόξα· «Σήμερον ὁ ναὸς ὁ ἔμψυχος». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ εἰρμῶν εἰς 8, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ἀφ' Γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυναρίων. Εἶτα ἡ καταβασία· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Μυστήριον ξένον».

Ἐξαποστειλάριον· «Ἦν πάλαι προκατήγγειλε» τρίς.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 προσόμοια τῆς ἑορτῆς. Δόξα, καὶ νῦν· «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄· «Δεδοξασμένα ἐλάληθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ».

Στίχ. γ΄· «Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκειται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς».

Στίχ. δ΄· «Καθάπερ ἠκούσαμεν, οὕτω καὶ εἶδομεν ἐν πόλει Κυρίου τῶν δυνάμεων, ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄· «Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρμηματα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ· ἠγάσεν τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ ὁ Ἰψιστος».

«Σῶσον ἡμᾶς, Ὡὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός».

Στίχ. β΄· «Ἐξομολόγησις καὶ ὠραιότης ἐνώπιον αὐτοῦ, ἁγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄· «Αὕτη ἡ πύλη Κυρίου, δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ».

Στίχ. δ΄· «Ἄγιος ὁ ναὸς σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄· «Πᾶσα ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως ἔσωθεν, ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη, πεποικιλμένη».

«Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Στίχ. β'· «Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι».

Στίχ. γ'· «Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιᾶσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως».

Εἰσοδικόν· «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν ..., ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός*».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ὁ καθαρώτατος ναός».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «*Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνη*» (Ἑβρ. θ' 1-7).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινὰ*» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «*Ἄγγελοι, τὴν εἴσοδον ..., Ὡς ἐμψύχω Θεοῦ*». Κοινωνικόν· «*Ποτήριον σωτηρίου*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ψάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ψαλλομένων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἦτοι ὁ μὲν α' τῆ κβ', καὶ κδ' τοῦ μηνός, ὁ δὲ β' τῆ κγ', ἄνευ τοῦ τριαδικοῦ. Αἱ δὲ καταβασίαι· «*Χριστὸς γεννᾶται*» ψάλλονται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς μέχρι καὶ τῆς κδ' Δεκεμβρίου.

22. ΤΡΙΤΗ. Φιλήμονος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀπφίας, Ἀρχίππου καὶ Ὀνησίμου ἀποστόλων, ἐκ τῶν Ο' (70)· Κικιλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ· Σωζομένου ὀσίου τοῦ ἐν Ποταμίᾳ*· Ἰακώβου ὀσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ.

Ἀπόστολος τῶν ἀποστόλων καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

23. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου· Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνων.

24. ΠΕΜΠΤΗ. Κλήμεντος ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ῥώμης· Πέτρου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

Ἀπόστολος τοῦ ἀγίου Κλήμεντος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

25. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος τῆς πανσόφου· Μερκουρίου μάρτυρος.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μερκουρίου καταλιμπάνεται καὶ φάλλεται ἡ τῆς ἑορτῆς καὶ ἡ τῆς ἁγίας.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ στιχηρὰ ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτή τῆς ἁγίας¹⁰⁷. Ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Χαίρει, ὁ οὐρανός» (κα' Νοεμ.), μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «Βίον ἄυλον». Καὶ νῦν· «Σήμερον τὰ στίφη». Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τῆς ἁγίας. Καὶ νῦν, πάλιν τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας· «Ἰσμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Σαβ. ΙΖ' ἐβδ. Μτ). Ὁ ν' φαλμός χῦμα καὶ τὰ μετ' αὐτόν, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ὁ μὲν α' μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, ὁ δὲ β' ἄνευ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν τριαδικῶν εἰς 4, μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια ἀμφοτέρων· «ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» καὶ ὁ τῆς ἁγίας εἰς 4 μετὰ στίχου· «Ἄγία τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ κάθισμα τῆς ἁγίας. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς. Ἀφ' Ἑ' ὠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἁγίας καὶ τὸ συναξάριον τῆς κε' Νοεμβρίου. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ὠδὴ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων καὶ ἡ τῆς ἁγίας, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα ἡ καταβασία· «Μεγάλυννον, ψυχὴ μου ..., Μυστήριον ξένον». Ἐξαποστειλάρια, τῆς ἑορτῆς· «Ἦν πάλαι προκατήγγειλε» (κα' Νοεμ.), τῆς ἁγίας· «Ἐνεύρωσας τὸ φρόνημα» καὶ πάλιν τῆς ἑορτῆς· «Τοῦ ἱεροῦ σε σήμερον». Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 3 πρῶτα προσόμοια τῆς ἑορτῆς· «Δαμπαδηφόροι παρθένοι» (κα' Νοεμ.) καὶ τὰ 3 τῆς ἁγίας. Δόξα· «Βίον ἄυλον». Καὶ νῦν· «Σήμερον τῷ ναῷ». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

107. Κατὰ τὴν διάταξιν παλαιωτέρων ἐκδόσεων τοῦ *Μηναίου*, διαγραφομένην καὶ ἐν τῷ *Τ.Μ.Ε.*, ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας δὲν περιλαμβάνει ἀναγνώσματα, λιτήν, πολυέλεον καὶ Εὐαγγέλιον Ὁρθρου. Ἦδη ὅμως ἡ ἁγία ἑορτάζεται ἐπισήμως ὑπὸ πολλῶν, διὰ τοῦτο καὶ ὠρίσαμεν αὐτά, ὡς αἱ νεώτεροι ἐκδόσεις τοῦ *Μηναίου* ὀρίζουσιν.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τῆς ἀγίας καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἀγίας. Τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῇ κυρία ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς.

26. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Στυλιανοῦ ὁσίου τοῦ Παφλαγόνος*· Ἀλυπίου ὁσίου τοῦ Κιονίτου· Νίκωνος ὁσίου τοῦ Μετανοεῖτε.

Σημείωσις. Γενικευθείσης τῆς τιμῆς τοῦ ἀγίου Στυλιανοῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ *Μηναίου* καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἢ τοῦ ἀγίου ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα»· Καὶ νῦν· «Τίς μὴ μακαρίσει σε» (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πλ. β' ἤχου).

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς κδ' Δεκεμβρίου, κοντάκιον ψάλλεται τὸ «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον», πλὴν τῆς θ' Δεκεμβρίου.

27. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΛΟΥΚΑ. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου*. Ἦχος βαρῦς. Ἐωθινὸν Β'.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἀγίου Στυλιανοῦ.

Ἐσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀγίου εἰς 4. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Καρτερῶν ἐν ἀθλήσει». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ἐθαυμαστώθης, Ἰακώβε». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ναὸς καὶ πύλη ὑπάρχεις».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ὁ μάρτυς σου, Κύριε». Καὶ νῦν· «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτικά ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀγίου εἰς 6. Ἀπὸ γ' ὠδῆς, τὸ κάθισμα τοῦ ἀγίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' ε' ὠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Β' ἀναστάσιμον, τοῦ ἀγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τὸ Β' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Ὑπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τοῦ ἀγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, ΚΔ' Κυριακῆς Ἐπιστολῶν· «Χριστὸς ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφ. β' 14-22).

Εὐαγγέλιον, ΙΓ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Λκ. ιη' 18-27).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΕ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΑ' ἐβδ. Λουκᾶ.

28. ΔΕΥΤΕΡΑ. Στεφάνου τοῦ νέου ὁσιομάρτυρος· Εἰρηνάρχου μάρτυρος.

29. ΤΡΙΤΗ. Παραμόνου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ· Φιλουμένου τοῦ νέου ἱερομάρτυρος τοῦ ἐξ Ὁρούντης τῆς Μόρφου**.

Σημείωσις. Ὅπου ἐορτάζεται ὁ ἅγιος Φιλούμενος, ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἡ τοῦ ἀγίου ἐκ τοῦ Κυπρίου Μηναίου (τόμος ΙΑ', Ἐπίμετρον), κατὰ τὴν ἐν σελ. 68-69 διάταξιν.

30. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερὰ μονὴ Ἀποστόλου Ἀνδρέου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα ἀπαγγέλλονται ἐμμελῶς.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν

1. ΠΕΜΠΤΗ. Ναοὺμ προφήτου.

2. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀββακοὺμ προφήτου καὶ Ἀββακοὺμ ὁσίου τοῦ ἐν Καλαμιθάση*· Μυρόπης μάρτυρος· Πορφυρίου ὁσίου τοῦ Κασοκαλυβίτου.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος.

3. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Σοφονίου προφήτου· Θεοδούλου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ τοῦ Κυπρίου.

4. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ. Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος*· Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ· Κασσιανοῦ ὁσίου τοῦ ἐν Αὐδήμου. Ἦχος πλ. δ'. Ἐωθινὸν Γ'.

Σημείωσις. Ἐνθα ἡ ἅγια Βαρβάρα ἐορτάζεται ἐπισημώτερον, εἰς τὴν κατωτέρω διάταξιν εἶναι δυνατὸν νὰ προστεθῶσιν, ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, ἐν μὲν τῷ Ἑσπερινῷ τὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ λιτή, ἐν δὲ τῷ Ὁρθρῷ, μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α' καὶ β' στιχολ., τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς ἁγίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἰς δὲ τοὺς ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας ναοὺς, τὸ ἔωθινὸν δοξαστικὸν ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ τῆς ἁγίας δοξαστικοῦ.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὡρα

Ἀπολυτίκια· «*Ἀπόστολοι, μάρτυρες*». Δόξα· «*Μνήσθητι, Κύριε*». Κοντάκιον· «*Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως*».

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 6 προσόμοια τοῦ Μηναίου. Δόξα, τῆς ἀγίας· «Πατρίδα, γένος, ὑπαρξιν». Καὶ νῦν, τὸ ἀ΄ θεοτοκίον τοῦ ἤχου.

Εἴσοδος. «Φῶς ἰλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ὅσιε πάτερ». Καὶ νῦν, τὸ ὁμώηχον θεοτοκίον· «Ὁ ποιητῆς καὶ λυτρωτῆς μου».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον, τῆς ἀγίας· «Βαρβάραν τὴν ἀγίαν». Δόξα, τοῦ ἀγίου· «Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ». Καὶ νῦν· «Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου, τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ κοινὸς τῶν ἀγίων εἰς 6. Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἀγίας καὶ τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου. Ἀφ' Ἒ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἑξαποστειλάρια, τὸ Γ' ἀναστάσιμον, τῆς ἀγίας, τοῦ ἀγίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 2, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἀγίας (τοῦ β' ἤχου)· «Ἠσχύνθη ὁ βᾶσκανος» κτλ. καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀγίου· «Πάτερ Ἰωάννη πάνσοφε» (ἀπόστιχα Ἑσπερινοῦ), μετὰ τῶν εἰς ὁσίους ἄνδρας στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα¹⁰⁸.

108. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει ἀναστάσιμα 4 καὶ 4 τοῦ ἀγίου. Ἐφ' ὅσον ὁμως ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας ἔχει ἑορταστικὸν χαρακτήρα, δὲν δικαιολογεῖται ἡ παράλειψις τῶν στιχηρῶν αὐτῆς.

Δόξα, τὸ Γ' ἑωθινόν. Καὶ νῦν· «Υπερευλογημένη».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «Σήμερον σωτηρία» (ἢ «Ἀναστάς ἐκ τοῦ μνήματος»).

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῆς ἀγίας, τοῦ ἀγίου, τοῦ ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, τῆς ἀγίας· «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5).

Εὐαγγέλιον, Γ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «Ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς» (Λκ. ιγ' 10-17).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἄξιόν ἐστιν». Κοινωνικόν· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΖ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΒ' ἐβδ. Λουκᾶ.

5. ΔΕΥΤΕΡΑ. Σάββα ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα· Καὶ νῦν· «Δέσποινα, πρόσδεξαι».

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ὁσίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

6. ΤΡΙΤΗ. Νικολάου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ.

Σήμερον ἄγει τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος.

*Ὡς ἐκ τοῦτου, ὠρίσαμεν ἀναστάσιμα 2, τῆς ἀγίας 3 καὶ τοῦ ὁσίου 3, ὡς ἄλλωστε διατάσσει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. εἰς ἄλλας συναφεῖς περιπτώσεις.

Πανηγυρίζουσιν οἱ καθεδρικοὶ ναοὶ Ἁγίου Νικολάου Ἀμμοχώστου καὶ Ἁγίου Νικολάου Ἐπισκοπειοῦ, αἱ ἱεραὶ μοναὶ Ἁγίου Νικολάου τῶν Γάτων, παρὰ τὴν κοινότητα Ἀκρωτηρίου, Ἁγίου Νικολάου, παρὰ τὴν κοινότητα Ὁρούνης, Ἁγίας Μονῆς (Ἁγίου Νικολάου καὶ Εὐτυχίου), παρὰ τὴν κοινότητα Παναγιᾶς καὶ ὁ ἱερὸς ναὸς Ἁγ. Νικολάου Τσακκίστρας.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*.

Ἐν τῷ Ἐ σ π ε ρ ι ν ῶ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», (εἰς στίχους 8) τὰ 4 προσόμοια· «Μύροις παροικήσας» καὶ τὰ 3 ἔτερα· «Ποίοις εὐφημιῶν» εἰς 4¹⁰⁹.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

7. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων*.

Σημείωσις. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ψάλλονται τῆς Παρακλητικῆς 3 καὶ τοῦ ἁγίου τὰ 3 δεύτερα προσόμοια. Παραλείπονται δὲ τὰ 3 πρῶτα ἐσπέρια καὶ ὁ α' κανὼν αὐτοῦ, καθ' ὅτι στερεῖται ἰδιομέλων. (Πρβλ. γενικὰς διατάξεις, σελ. 47).

8. ΠΕΜΠΤΗ. Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς Θεοτόκου· Παταπίου ὁσίου· Τυχικοῦ ἀποστόλου, ἑνὸς τῶν Ο' (70)*· Δαμιανοῦ καὶ Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπων Κύπρου.

Ἡ μὲν προεόρτιος ἀκολουθία παραλείπεται, ἡ δὲ τοῦ ὁσίου Παταπίου (τὰ δεύτερα προσόμοια καὶ ὁ β' κανὼν αὐτοῦ) ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν σελ. 47-51 διάταξιν¹¹⁰. Ἀπὸ γ' ὥδῆς, τὰ καθίσματα τοῦ ὁσίου. «Καὶ νῦν», τὸ θεοτοκίον· «Τὴν οὐράνιον πύλην» (βλ. ζ' Δεκ.).

109. Τὸ *T.M.E.* (σελ. 109) ὀρίζει μόνον τὰ 4 πρῶτα προσόμοια εἰς 6, διότι τὰ 3 δεύτερα δὲν εἶναι ἐγκεκριμένα ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Οὐχ ἤττον ὅμως πλεῖστα *Τυπικά* προβλέπουσιν αὐτὰ καὶ ἡδὴ ψάλλονται ὑπὸ πολλῶν.

110. Ἡ ἀκολουθία τῶν προεορτίων εἶναι ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἐμφανῶς ἐλλειπεστάτη. Ἡ ἐν αὐτῷ δὲ διάταξις, καθ' ἣν προεόρτια συμψάλλονται μετὰ Παρακλητικῆς, δὲν συνάδει πρὸς αὐτὴν τῶν προεορτίων ἡμερῶν, διότι κατ' αὐτὰς σχολάζει ἡ Παρακλητικὴ. Ὅθεν, παραλείπωμεν τὴν προεορτίον ἀκολουθίαν, ὡς ὀρίζουσιν καὶ ἔτερα *Τυπικά*.

9. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἡ σύλληψις (τῆς Θεοτόκου ὑπὸ) τῆς ἁγίας Ἄννης· τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἐν Κουτζοβένδη ναοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Γίνεται εἴσοδος.

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῶν ἐγκαινίων. Καθίσματα, μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Μετὰ δὲ τὴν β΄ «*Ἀδάμ ἀνακαινίσθητι*». Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἀναβόησον Δαυὶδ*» καὶ εὐθύς ὁ ν΄ ψαλμὸς χϋμα¹¹¹. Κανόνες, ὁ τῶν ἐγκαινίων μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*» καὶ οἱ δύο τῆς ἁγίας εἰς 4 ἕκαστος. Ἀπὸ γ΄ καὶ ἀφ΄ ὚΄ ᾠδῆς, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Καταβασίαι· «*Χριστὸς γεννᾶται*». Εἰς τὴν θ΄, στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα. Ἐξαποστειλάρια καὶ αἶνοι, ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Εἰς τὸ γ΄ ἀντίφωνον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἁγίας. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἐγκαινίων, τῆς ἁγίας καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον, τῆς ἁγίας· «*Ἐορτάζει σήμερον*». Προκείμενον τῆς ἁγίας (θ΄ Σεπτ.), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως (θ΄ Δεκ.). Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Ἀγαλλιᾶσθε, δίκαιοι*».

10. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Μηνᾶ τοῦ καλλικελάδου, Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου μαρτύρων.

111. Παρελείψαμεν τὸν ἐν τῷ *Μηναίῳ* ὀριζόμενον πολυέλεον, ἐφ΄ ὅσον δὲν ὑπάρχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου, καὶ συνεπτύξαμεν τὰ καθίσματα εἰς στιχολογίας δύο. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ὅμως νὰ ἐορτάσωσιν ἐπισημώτερον τὴν ἐορτὴν, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀκολουθήσωσι τὴν κατωτέρω διάταξιν, ὡς ἐν τισι *Τυπικοῖς* εὐρίσκομεν·

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὰ ἀναγνώσματα τῆς η΄ Σεπτ. Εἰς τὴν λιτὴν, τὰ ἰδιόμελα· «*Σήμερον στειρωτικάι*» καὶ· «*Σήμερον τῆς παγκοσμίου*» (ἐσπέρια η΄ Σεπτ.). Δόξα, καὶ νῦν· «*Στεῖρα ἄγονος ἡ Ἄννα*» (ἀπόστιχα η΄ Σεπτ.).

Ἐν τῷ Ὁρθρῳ. Ὁ πολυέλεος (η΄ Σεπτ.) καὶ τὰ καθίσματα ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*. Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ προκείμενον· «*Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου*» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «*Ἄκουσον, θύγατερ καὶ ἴδε*» καὶ τὸ Εὐαγγέλιον· «*Ἀναστᾶσα Μαριάμ*». Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν· Δόξα· «*Ταῖς τῆς Θεοτόκου*». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ὁ στίχος· «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς*» καὶ τὸ ἰδιόμελον· «*Τὸ ἀπόρρητον τοῖς ἀγγέλοις*» (δοξαστικὸν ἐσπερίων). Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἀνωτέρω.

11. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ. Τῶν κατὰ σάρκα Προπατόρων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Δανιήλ τοῦ Στυλίτου· Νόμωτος καὶ Βηχλιανοῦ ὁσίων*. Ἦχος α΄. Ἑωθινὸν Δ΄.

Σημείωσις. Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων Προπατόρων ζήτει ἐν τῷ *Μηναίῳ* μετὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου· ἡ δὲ τοῦ ἁγίου Δανιήλ καταλιμπάνεται.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ΄ Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῶν ἁγίων Μηνᾶ, Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου.

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 4 προσόμοια τῶν Προπατόρων. Δόξα, τῶν Προπατόρων· «*Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας*». Καὶ νῦν, τὸ α΄ θεοδοκίον τοῦ ἡχου

Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρὸν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν Προπατόρων· «*Τῶν Προπατόρων τὸ σύστημα*». Καὶ νῦν· «*Ἀσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος*».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, καὶ νῦν, τῶν Προπατόρων.

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν*».

Τῇ Κυριακῇ πρωΐ, Μεσονυχτικὸν

Μετὰ τὸν ν΄ ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἡχου, τὰ τριαδικά· «*Ἄξιόν ἐστιν*», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοή τοῦ ἡχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ὁρθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον. Δόξα, τὸ αὐτό. Καὶ νῦν, τῶν Προπατόρων. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἡχου καὶ ἡ τάξις τοῦ Ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανόνες, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν Προπατόρων εἰς 4, μετὰ στίχου· «*Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*»¹¹².

112. Κατ' εὐστοχον ἀπαίτησιν τοῦ *T.M.E.*, παρελείψαμεν τὸν κανόνα τῶν ἁγίων τριῶν παιδῶν, καθ' ὅσον οἱ ἅγιοι οὗτοι ὑμνοῦνται μετὰ τοῦ προφήτου Δανιήλ καὶ διὰ τῆς ἀκολουθίας τῶν Προπατόρων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν 13' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὅτε τελεῖται εἰδικῶς ἡ μνήμη αὐτῶν.

Ἀπὸ γ' ὥδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἡ ὑπακοὴ τῶν Προπατόρων. Ἀφ' ὚' ὥδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν Προπατόρων, τὸ συναξάριον τῆς ια' Δεκεμβρίου καὶ τῆς Κυριακῆς τῶν Προπατόρων.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Δ' ἀναστάσιμον, τὰ δύο τῶν Προπατόρων καὶ τὸ Θεοτοκίον.

Εἰς τοὺς αἶνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν Προπατόρων εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας*».

«*Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ*».

Δόξα, τῶν Προπατόρων· «*Δεῦτε, ἅπαντες*». Καὶ νῦν· «*Ὑπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν Προπατόρων, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς τῶν Προπατόρων· «*Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ*» (Κολ. γ' 4-11).

Εὐαγγέλιον, ΙΑ' Κυριακῆς Λουκᾶ· «*Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα*» (Λκ. ιδ' 16-24, Μτ. κβ' 14).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΖ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΓ' ἐβδ. Λουκᾶ.

12. ΔΕΥΤΕΡΑ Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ*.

Πανηγυρίζει ἡ ἱερά μονή Ἁγίου Σπυρίδωνος, παρὰ τὴν κοινότητα Τρεμετουσιᾶς.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Κυπρίῳ Μηναίῳ*¹¹³.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

13. ΤΡΙΤΗ. Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου μαρτύρων· Λουκίας μάρτυρος τῆς παρθένου· Νεοφύτου, Ἰγνατίου, Προκοπίου καὶ Νείλου ὁσίων, κτητόρων τῆς ἱεραῆς μονῆς Μαχαιρᾶ*.

14. ΤΕΤΑΡΤΗ. Θύρσου, Λευκίου, Καλλινίκου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Ἀρρίανου μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Σημείωσις. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ψάλλονται τῆς Παρακλητικῆς 3 καὶ τῶν μαρτύρων τὰ 3 δευτέρα προσόμοια. Παραλείπονται δὲ τὰ 3 πρῶτα ἐσπέρια αὐτῶν, καθ' ὅτι στεροῦνται ἰδιομέλων. (Πρβλ. γενικὰς διατάξεις, σελ. 47).

15. ΠΕΜΠΤΗ. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος*.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ὡς ἐν τῷ *Κυπρίῳ Μηναίῳ*¹¹⁴.

Ἐν τῷ Ὁ ρ θ ρ ω. Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται».

Ἐν τῇ Λ ε ι τ ο υ ρ γ ί α. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγίου. Κοινωνικόν· «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

113. Ἡ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἀκολουθία τοῦ ἁγίου εἶναι μὲν ἑορτάσιμος, στερεῖται δ' ὅμως ἀναγνωσμάτων καὶ λιτῆς. Ἐνεκα δὲ τῆς μεγάλης τιμῆς τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει ἐν Κύπρῳ ὁ ἅγιος, ὠρίσαμεν τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ ἐκ τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*, ἵνα ψάλληται πλήρης.

114. Ἡ ἐν τῷ *Μηναίῳ* ἀκολουθία τοῦ ἁγίου δὲν εἶναι ἑορτάσιμος. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ φαιδρότης τῆς μνήμης τοῦ ἁγίου ἀπαιτεῖ ἑορτάσιμον ἀκολουθίαν, ὠρίσαμεν αὐτὴν τοῦ *Κυπρίου Μηναίου*.

16. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀγγαίου προφήτου· Μοδέστου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων*· Θεοφανοῦς βασιλίσσης.

17. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Δανιήλ προφήτου καὶ τῶν τριῶν παιδῶν Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ· Διονυσίου ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Ἀπόστολος τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν παιδῶν καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν παιδῶν δέον ὅπως φαλῆ ἀμιγῆς ὡς περιέχεται εἰς τὸ *Μηναῖον* Δεκεμβρίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν ἐν σελ. 51-54 διάταξιν, διότι εἰς τὰ *Μηναῖα* ἄλλων ἐκδόσεων ἡ ἀκολουθία αὐτῶν εἶναι παρατύπως καὶ ἐν πολλοῖς ἐσφαλμένως ἀναμεμιγμένη μετὰ τῆς τοῦ ἁγίου Διονυσίου. Ὅπου τιμᾶται ὁ ἅγιος Διονύσιος, ἡ ἀκολουθία τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν παιδῶν καταλιμπάνεται καὶ ψάλλεται ἢ τοῦ ἁγίου μόνη, ὡς περιέχεται ἐν παραρτήματι εἰς τὸ *Μηναῖον* Δεκεμβρίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

18. ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. Πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἀδάμ ἄχρι καὶ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος τῆς Θεοτόκου· Σεβαστιανοῦ μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἦχος β'. Ἐωθινὸν Ε'.

Σημείωσις. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ζῆτει ἐν τῷ *Μηναίῳ* μετὰ τὴν ιζ' Δεκεμβρίου, ἐκ τῆς ὁποίας παραλείπονται τὰ προεόρτια, καθ' ὅτι ταῦτα ψάλλονται ἀπὸ τῆς κ' τοῦ μηνὸς κ. ἐξ· ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Σεβαστιανοῦ καταλιμπάνεται.

Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, Θ' Ὁρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ προφήτου καὶ τῶν τριῶν παιδῶν. (Ἐὰν ὅμως ἐψάλλῃ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Διονυσίου, λέγονται τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον αὐτοῦ).

Ἑσπερινὸς

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων· «*Τὰ τῶν πατέρων σήμερον*» εἰς 4. Δόξα, τῶν πατέρων· «*Δανιήλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν*». Καὶ νῦν, τὸ α' θεοδοκίον τοῦ ἡχου.

Εἰσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

Ἀπόστιχα, τὰ ἀναστάσιμα. Δόξα, τῶν πατέρων· «Χαίρετε, προφηῆται τίμιοι». Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ὡ θαύματος καινοῦ».

Ἀπολυτίκια, τὸ ἀναστάσιμον. Δόξα, τῶν πατέρων. Καὶ νῦν· «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Ἀπόλυσις· «Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν».

Τῆ Κυριακῆ πρωτῆ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἤχου. Δόξα, τὸ τῆς λιτῆς ἰδιόμελον τῶν πατέρων. Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον· «Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις» (βλ. Παρακλητικὴ, ἤχος α', Δευτ. ἐσπέρας). Τὰ τριαδικά· «Ἄξιόν ἐστιν», τὸ τρισάγιον, ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἤχου, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «Εὐξώμεθα».

Ὅρθρος

Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Καθίσματα, τὰ ἀναστάσιμα. Τὰ εὐλογητάρια, ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου καὶ ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ Εὐαγγελίου.

Κανὼν, μόνον ὁ τῶν πατέρων μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 8 καὶ στίχων εἰς μὲν τὸ α' τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς (ᾧπερ ἐστὶν ἀναστάσιμον)· «Δόξα τῇ ἁγία ἀναστάσει σου, Κύριε», εἰς δὲ τὰ ἐπόμενα· «Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα τὸ «Δόξα» καὶ τὸ «Καὶ νῦν»¹¹⁵.

Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ ἡ ὑπακοὴ τῶν πατέρων. Ἀφ' ὚' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ιη' Δεκεμβρίου καὶ τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

Καταβασίαι· «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν θ', στιχολογεῖται ἡ Τιμιωτέρα.

115. Τυπικὰ τινὰ ὀρίζουσι νὰ ψάλληται καὶ ὁ ἀναστάσιμος κανὼν, παραλειπομένων τῶν εἰρμῶν καὶ τοῦ α' τροπαρίου ἐκάστης ᾠδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων. Ἐφ' ὅσον ὁ κανὼν τῶν πατέρων περιλαμβάνει καὶ ἀναστάσιμον τροπάριον, παρελείψαμεν τὸν ἀναστάσιμον κανόνα, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Τ.Μ.Ε., ὡς τάξιν εὐσύνοπτον καὶ προσφορωτέραν διὰ τὰς ἐνορίας.

Ἐξαποστειλάρια, τὸ Ε΄ ἀναστάσιμον, τῶν πατέρων· «*Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι*» καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου· «*Ἦμῶ σου τὸ ἀμέτρητον*».

Εἰς τοὺς αἴνους, ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν πατέρων εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα·

«*Εὐλόγητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας*».

«*Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἱερουσαλήμ*».

Δόξα, τῶν πατέρων· «*Τῶν νομικῶν διδαγμάτων*». Καὶ νῦν· «*Ἵπερευλογημένη*».

Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ «*Σήμερον σωτηρία*».

Θεία Λειτουργία

Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, τῆς Κυριακῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον, τῶν πατέρων, τοῦ ἁπ. Βαρνάβα καὶ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον· «*Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον*».

Ὁ τρισάγιος ὕμνος.

Ἀπόστολος, Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· «*Πίστει παρώκησεν Ἀβραάμ*» (Ἑβρ. ια΄ 9-10, 32-40).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «*Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ*» (Μτ. α΄ 1-25).

Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Ἄξιόν ἐστιν*». Κοινωνικόν· «*Αἰνεῖτε τὸν Κύριον*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Εἶδομεν τὸ φῶς*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΗ΄ ἐβδ. Ἐπιστολῶν καὶ Εὐαγγέλια ΙΔ΄ ἐβδ. *Λουκᾶ*.

19. ΔΕΥΤΕΡΑ. Βονιφατίου μάρτυρος.

20. ΤΡΙΤΗ. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Ἀντιοχείας τοῦ Θεοφόρου.

Σημείωσις. Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι καὶ τῆς κδ΄ Δεκεμβρίου, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν φάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, μετὰ τῶν κατωτέρω στοιχείων.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Εἰς τὰ προεόρτια ἀπόστιχα λέγονται οἱ στίχοι·
 «Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαιμᾶν ἤξει καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος».
 «Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, κατενόησα τὰ
 ἔργα σου καὶ ἐξέστην».

Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις», ψάλλεται ὁ διὰ τὸ Ἀπόδειπνον κανὼν τῆς
 ἡμέρας, μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα
 σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Μετὰ τὴν θ' ὥδην, ἐπαναλαμβάνεται
 ὁ εἰρμὸς αὐτῆς. Εἶτα τὸ τρισάγιον, τὰ ἀπολυτικά κατὰ τὴν τάξιν,
 ἡ ἐκτενὴς καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Κοντάκιον, τὸ προεόρτιον· «Ἡ Παρθένος
 σήμερον».

21. ΤΕΤΑΡΤΗ. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· Ἰουλιανῆς
 μάρτυρος τῆς ἐν Νικομηδείᾳ.

22. ΠΕΜΠΤΗ. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· Ἀναστασίας
 μεγαλομάρτυρος τῆς Φαρμακολυτρίας.

23. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· τῶν ἐν
 Κρήτῃ δέκα μαρτύρων.

Μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου, εὐθὺς αἱ Μεγάλαι Ὁραι τῶν Χρι-
 στουγέννων (βλ. *Μηναῖον*, μετὰ τὸν Ὁρθρον τῆς κδ' Δεκ.), ὡς κατωτέ-
 ρω. Ἐν αὐταῖς δέ, ἀντὶ τοῦ ἀπολυτικίου· «Ἀπεργράφετο ποτέ», λέγεται
 τὸ ἕτερον προεόρτιον· «Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ» (βλ. Ἑσπερινὸν κ' Δεκ.).

Ὁρα Α'. «Εὐλόγητός ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον,
 «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Δεῦτε προσκυνήσωμεν»
 καὶ οἱ τρεῖς ψαλμοί. Εἶτα· Δόξα, καὶ νῦν· «Ἀλληλούια, ἀλληλούια,
 ἀλληλούια· Δόξα σοι, ὁ Θεός» (γ'), «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα·
 «Ἐτοιμάζου Βηθλεέμ». Καὶ νῦν· «Τί σε καλέσωμεν, ὦ Κεχαριτωμένη».

Καὶ ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ, ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς Ὁρας,
 ἅπαξ ἕκαστον, τὸ μὲν α' ἄνευ στίχου, τὸ β' μετὰ τοῦ «Ὁ Θεὸς ἀπὸ
 Θαιμᾶν ἤξει καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος», τὸ δὲ γ' μετὰ
 τοῦ «Δόξα, καὶ νῦν». Τούτων ψαλλομένων, ὁ διάκονος (ἢ ἀπουσία
 τούτου ὁ ἱερεὺς) θυμιᾷ τὸν ναὸν διὰ κατζίου.

Μετὰ τὰ ἰδιόμελα, λέγονται τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, ὁ Ἀπόστολος καὶ ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης τὸ Εὐαγγέλιον. Μετ' αὐτὸ ὁ ἀναγνώστης χῦμα· «Τὰ διαβήματά μου», τὸ τρισάγιον, τὸ κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ», «Κύριε, ἐλέησον» (γ'). Δόξα, καὶ νῦν· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὁ ἱερεὺς· «Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς» καὶ τὴν εὐχὴν· «Χριστέ, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν». Ἀκολούθως ἐπισυνάπτονται αἱ

Ὁραι Γ' καὶ Γ'. Ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ τελοῦνται κατὰ τὴν ἐν τῇ Α' Ὁρα διατάξιν, ἀλλ' εἰς τὴν Γ' Ὁραν τῶν ἰδιομέλων ἄρχεται ὁ β' χορός, εἰς δὲ τὸ β' ἰδιόμελον ὁ στίχος· «Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην». Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς Γ' Ὁρας, ἐπισυνάπτεται ἡ

Ὁρα Θ'. Τελεῖται ὡς καὶ ἡ Γ' Ὁρα, μέχρι τοῦ ἰδιομέλου· «Ὅτε Ἰωσήφ», τοῦ ὁποίου τὸ τέλος· «σὺν Πατρὶ καὶ Ἀγίῳ Πνεύματι» φάλλει ὁ β' χορός. Εἶτα ὁ α' χορός· «Δόξα». Ὁ β'· «Καὶ νῦν». Καὶ ὁ κανονάρχης, ἰστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὸ ἰδιόμελον· «Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου», λέγων ἐκ γ' τὸν πρῶτον καὶ τὸν προτελευταῖον στίχον. Εἶτα οἱ χοροὶ φάλλουσι τὸ αὐτὸ ἰδιόμελον ἐναλλάξ κατὰ στίχον (μετὰ τῶν ἐπαναλήψεων), μεθ' ὃ τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία κτλ. ὡς ἐν τῇ Α' Ὁρα.

Μετὰ τὴν εὐχὴν· «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ», ἀναγινώσκονται χῦμα τὰ τυπικά, οἱ μακαρισμοὶ καὶ τὰ μετ' αὐτῶν τροπάρια (βλ. Ὁρολόγιον, ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν). Μετὰ τὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ τὸ «Ὅτι σοῦ ἐστίν», ὁ ἀναγνώστης τὸ κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον», τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ ἰβ' καὶ τὸ «Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου» χῦμα ἐκ γ'. Εἶτα· «Δόξα, καὶ νῦν» καὶ ἀναγινώσκονται οἱ φαλμοί· «Εὐλόγησω τὸν Κύριον» καί· «Ἔψώσω σε, ὁ Θεὸς μου». Εἶτα ὁ ἱερεὺς· «Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ὁ ἀναγνώστης· «Δόξα, καὶ νῦν», «Κύριε, ἐλέησον» ἐκ γ', «Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν· «Χριστὸς ὁ ἀληθινός».

Σήμερον δὲν τελεῖται Λειτουργία.

24. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Παραμονή τῶν Χριστουγέννων· Εὐγενίας ὀσιοπαρθενομάρτυρος.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου), προκείμενον τοῦ Σαββάτου (βλ. ἀρχὴν Ἀποστόλου), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Σαββάτου πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως.

25. ΚΥΡΙΑΚΗ. Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ἀπὸ σήμερον μέχρι καὶ τῆς δ' Ἰανουαρίου γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

Σημείωσις. Σήμερον οὐδὲν τῶν ἀναστασίμων ψάλλεται, ἀλλ' ἅπαντα τῆς ἑορτῆς.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, Θ' Ὥρα

Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τὸ προεόρτιον.

Ὁ Μέγας Ἐσπερινὸς τῆς ἑορτῆς

«*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*». Προοιμιακός. Εἰρηνικά.

Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Ἀυγούστου μοναρχήσαντος*».

Εἴσοδος μετ' Εὐαγγελίου. «*Φῶς ἰλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας¹¹⁶ καὶ εἶτα, ἐκ τῶν Η' ἀναγνωσμάτων τῆς ἑορτῆς, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας τὰ ἐξῆς¹¹⁷.

Α' ἀνάγνωσμα· «*Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός*». Μετ' αὐτὸ ὁ α' χορὸς τὸ τροπάριον· «*Δαθῶν ἐτέχθης*» ὀλόκληρον (βλ. μετὰ τὸ Γ' ἀνάγν.). Ἀκολούθως ὁ β' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «*Καὶ μάγους σοι προσήνεγκεν*», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ α' χορὸς· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

Δ' ἀνάγνωσμα· «*Τάδε λέγει Κύριος*». Μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ τροπάριον· «*Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ Παρθένου*» ὀλόκληρον (βλ. μετὰ τὸ

116. Βλ. ὑποσημ. 5.

117. Τὸ *T.M.E.* ὀρίζει τὸ Α', Ζ' καὶ Η' ἀνάγνωσμα. Τὰ δύο τελευταῖα ὁμως ἀνεγνώσθησαν καὶ εἰς τὰς Ὁρας. Ὅθεν, κατὰ τὴν τάξιν ἐτέρων *Τυπικῶν*, ὠρίσαμεν ἀντ' αὐτῶν τὸ Δ' καὶ Γ', τὰ ὅποια καὶ ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὴν ἑορτὴν ἔχουσι καὶ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἀκολουθίαν ἀναγινώσκονται.

Γ' ἀνάγν.). Ἀκολουθῶς ὁ α' χορὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐναλλάξ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ τροπαρίου· «*Μάγους ὀδηγήσας*», μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα ὁ β' χορὸς· «*Δόξα, καὶ νῦν*», τὸ αὐτὸ τροπάριον ὀλόκληρον. Ἀμέσως ἀναγινώσκεται τὸ

Γ' ἀνάγνωσμα· «*Εἶπε Δανιήλ*». Εὐθύς (ἄνευ συναπτῆς καὶ τρισαγίου ὕμνου), ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον.

Εἶτα ἡ ἐκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*», τὰ πληρωτικά, ἡ εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας καὶ ἡ λιτὴ τῆς ἐορτῆς.

Ἀπόστιχα, τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἐορτῆς, μετὰ τῶν στίχων·

«*Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου*».

«*Ἐκ γαστροῦ πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ*».

Δόξα· «*Εὐφράνθητι, Ἰερουσαλήμ*». Καὶ νῦν· «*Σπηλαίῳ παρώκησας*».

Ἀπολυτίκιον, τῆς ἐορτῆς τρίς.

Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός*».

Σημείωσις. Εἶθισται εἰς τινὰς ναοὺς, μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἑσπερινοῦ, νὰ τελεῖται τὸ μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου. Χάριν δὲ συντομίας, εἶναι δυνατὸν νὰ παραλειφθῇ τὸ α' μέρος αὐτοῦ (Ἵορθρος)· ὅθεν ὁ ἱερεὺς εὐθύς τὸ «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία*», τὰ εἰρηνικά καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἀκολουθίας. Ἀπόλυσις τῆς ἐορτῆς.

Τῇ Κυριακῇ πρῶτῃ, Μεσονυκτικὸν

Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὸ τρισάγιον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς, ἡ δέησις καὶ ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ «*Εὐξώμεθα*».

Ἵορθρος

Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἐορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἐορτῆς δις ἕκαστον, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον· «*Ἐκ γαστροῦ πρὸ Ἑωσφόρου ...*» τρίς, μετὰ τοῦ στίχου· «*Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου ...*» (βλ. ἐν τῷ Ἑσπερινῷ).

Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς (ἀπὸ τῆς Ὁραίας Πύλης). Τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς ψάλλεται ὁ ν' ψαλμὸς καὶ γίνεται ὁ ἐν ἐκάστη Κυριακῇ συνήθης ἀσπασμὸς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου¹¹⁸. Δόξα· «Τὰ σύμπαντα σήμερον». Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός ..., Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ».

Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς, ἀμφοτέρω μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 ἕκαστος καὶ στίχου εἰς τὰ τροπάρια· «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, ἡ ὑπακοή· «Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν». Ἀφ' Ὑ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον.

Καταβασίαι, διπλαῖ· «Χριστὸς γεννᾶται» καί· «Ἔσωσε λαόν». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐξῆς·

Τοῦ α' κανόνος

α'· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν καὶ ἐνδοξοτέραν τῶν ἄνω στρατευμάτων».

«Μυστήριον ξένον».

β'· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐκ τῆς Παρθένου Θεὸν σαρκὶ τεχθέντα».

«Ἐξαίσιον δρόμον».

γ'· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ τεχθέντα βασιλέα».

«Νηγενὲς μάγων».

δ'· «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὸν ὑπὸ τῶν μάγων Θεὸν προσκνηθέντα».

«Ἠκρίβωσε χρόνον».

Τοῦ β' κανόνος

ε'· «Σήμερον ἡ Παρθένος τίκτει τὸν Δεσπότην ἔνδον ἐν τῷ σπηλαίῳ».

«Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

Ϛ'· «Σήμερον ὁ Δεσπότης τίκτεται ὡς βρέφος ὑπὸ μητρὸς Παρθένου».

«Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

118. Περὶ τούτου βλ. γενικὰς διατάξεις σελ. 34-35.

ζ΄ Δόξα· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος τὸ κράτος».

«Τύπους ἀφεγγεῖς».

η΄ Καὶ νῦν· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας».

«Πόθου τετευχώς».

Καταβασίαι· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Μυστήριον ξένον» καί· «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην ..., Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

Ἐξαποστειλάριον· «Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς» τρίς.

Εἰς τοὺς αἶνους, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς. Δόξα· «Ὅτε καιρὸς τῆς ἐπὶ γῆς». Καὶ νῦν· «Σήμερον ὁ Χριστός», μέχρι τοῦ «ἀκαταπαύστως βοῶμεν».

Εὐθύς ἡ μεγάλη δοξολογία, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ ἐπιλοίπου· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ», μεθ' ἣν τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Θεία Λειτουργία

(τοῦ Μεγάλου Βασιλείου)

Ἀντίφωνα, τῆς ἑορτῆς·

Ἀντίφωνον α΄

Στίχ. α΄· «Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλη καρδίᾳ μου, ἐν βουλήῃ εὐθέων καὶ συναγωγῇ».

«Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Στίχ. β΄· «Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου, ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ».

Στίχ. γ΄· «Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Στίχ. δ΄· «Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην αὐτοῦ· ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου».

Ἀντίφωνον β΄

Στίχ. α΄. «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα».

«Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς».

Στίχ. β΄. «Δυνατὸν ἐν τῇ γῆ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται».

Στίχ. γ΄. «Δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».

Στίχ. δ΄. «Ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν, ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος».

Δόξα, καὶ νῦν· «Ὁ μονογενὴς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ΄

Στίχ. α΄. «Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου».

«Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».

Στίχ. β΄. «Ράβδον δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι Κύριος ἐκ Σιών, καὶ κατακυρίευσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου».

Στίχ. γ΄. «Μετὰ σοῦ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνάμεώς σου, ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου».

Εἰσοδικόν· «Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθεὶς, ψάλλοντάς σοι· Ἀλληλούια».

Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς. Κοντάκιον· «Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει».

Ἀντὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου· «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε».

Ἀπόστολος, τῆς ἑορτῆς· «Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου» (Γαλ. δ΄ 4-7).

Εὐαγγέλιον, ὁμοίως· «Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ» (Μτ. β΄ 1-12).

Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως»· «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικόν· «*Ἀύτρω-
σιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ. Ἀλληλούια*». Μετὰ τὴν θείαν
κοινωνίαν· «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*». Ὁπισθάμβωνος εὐχή· «*Ὁ
θυσίαν αἰνέσεως*».

Ἀναγνώσματα καθημερινῶν, Ἀπόστολοι ΚΘ' ἐβδ. Ἐπιστολῶν
καὶ Εὐαγγέλια ΙΕ' ἐβδ. *Λουκᾶ*.

26. ΔΕΥΤΕΡΑ. Ἡ σύναξις τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· τῶν δικαίων
θεοπατόρων Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος, Δαυῖδ τοῦ βασιλέως καὶ Ἰακώβου
τοῦ ἀδελφοθέου· Εὐθυμίου, ἐπισκόπου Σάρδεων τοῦ ὁμολογητοῦ.

Σημειώσεις. 1. Σήμερον συμφάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν
Χριστοῦ Γέννησιν (θεοπατόρων), διότι δὲν ὑπάρχει ἄλλη Κυριακὴ μέχρι τῆς ἀποδόσεως
τῆς ἑορτῆς. Τὴν ἀκολουθίαν ταύτην ζήτει ἐν τῷ *Μηναίῳ* πρὸ τῆς κζ' Δεκεμβρίου· ἡ δὲ
μετὰ τὴν κς' Δεκεμβρίου ὑπάρχουσα ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, καταλιμπάνεται.

2. Εἴθισται εἰς τινὰς ναοὺς νὰ τελῆται κατὰ τὴν σήμερον ἡ Θ. Λειτουργία Ἰακώβου
τοῦ ἀδελφοθέου.

Ἐν τῷ Ἐσπερινῷ. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 3 πρῶτα
ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς (κς' Δεκ.) καὶ τὰ 3 προσόμοια τῶν θεοπα-
τόρων (Κυρ. μετὰ τὴν Χρ. Γένν.). Δόξα, τῶν θεοπατόρων· «*Μνή-
μην ἐπιτελοῦμεν*». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ*».
Εἴσοδος. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ μέγα προκείμενον τοῦ *Μηναίου*· «*Τίς
Θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Ἀπόστιχα, τὰ 3 ιδιόμελα τῆς
ἑορτῆς (κς' Δεκ.) μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα, τῶν θεοπατόρων·
«*Τερέων μνήμη*». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Ἐν Βηθλεὲμ συνέδραμον*».
Ἀπολυτίκια, τῆς ἑορτῆς. Δόξα, τῶν θεοπατόρων. Καὶ νῦν, πάλιν τῆς
ἑορτῆς. Ἀπόλυσις· «*Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς*».

Ἐν τῷ Ὁρθρῷ. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος», τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ
Ἐσπερινῷ. Καθίσματα, τῆς κέ' Δεκ.· «*Λεῦτε ἴδωμεν, πιστοὶ*» καί·
«*Τί θαυμάζεις, Μαριὰμ*» δις ἕκαστον. Ὁ ν' φαλμὸς χῦμα. Κανόνες,
ὁ α' τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4 καὶ οἱ δύο τῶν θεοπατόρων,
ἦτοι ὁ τοῦ Μνήστορος εἰς 4 μετὰ στίχου· «*Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε
ὑπὲρ ἡμῶν*» καὶ ὁ τῶν ἁγίων Δαυῖδ καὶ Ἰακώβου (τὰ 4 τελευταῖα

τροπάρια ἐκάστης ᾠδῆς) μετὰ στίχου· «*Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν*». Ἀπὸ γ' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς κς' Δεκ. καὶ τὰ καθίσματα τῶν θεοπατόρων. Ἀφ' ε' ᾠδῆς, τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν θεοπατόρων, τὸ συναξάριον τῆς κς' Δεκεμβρίου καὶ τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Καταβασίαι, αἱ ἱαμβικαί· «*Ἔσωσε λαόν*». Εἰς τὴν θ', ἡ Τιμιωτέρα οὐ στιχολογεῖται, ἀλλὰ φάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ὡς ἐχθές, καὶ ἡ τῶν θεοπατόρων, ὡς ἀνωτέρω διετάχθη εἰς τοὺς κανόνας. Εἶτα ἡ καταβασία· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Ἐξαποστειλάρια, τῶν θεοπατόρων καὶ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους, τὰ 4 ἰδιόμελα· «*Εὐφραίνεσθε, δίκαιοι*». Δόξα, τῶν θεοπατόρων· «*Αἶμα καὶ πῦρ*». Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· «*Σήμερον ἡ ἀόρατος φύσις*». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν θεοπατόρων. Δόξα, καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τῶν θεοπατόρων καὶ τὸ τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος¹¹⁹. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Κυριακῆς μετὰ τὴν Χριστοῦ Γέννησιν. Εἰς τὸ «*Ἐξαιρέτως*»· «*Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν ..., Στέργειν μὲν ἡμᾶς*». Κοινωνικόν· «*Αὐτρωσιν ἀπέστειλε*». Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «*Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ*».

Σημείωσις. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς, αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν φάλλονται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὰς ἐν σελ. 59-64 διατάξεις, τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς φαλλομένων ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ, ἤτοι ὁ μὲν α' τῆ κς' καὶ κθ' τοῦ μηνός, ὁ δὲ β' τῆ κη' καὶ λ'. Κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, λέγονται αἱ καταβασίαι· «*Ἔσωσε λαόν*».

27. ΤΡΙΤΗ. Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου· Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Γραπτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία φάλλεται ὡς ἐν τῷ *Μηναίῳ*, κατὰ τὴν ἐν σελ. 59-62 διάταξιν. Δυνατὸν ὅμως, πρὸς ἐπισημότερον ἑορτασμὸν τοῦ ἁγ. Στεφάνου, ἡ ἀκολουθία νὰ διαμορφωθῇ οὕτως·

119. Βλ. ὑποσημ. 9.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Γίνεται εἴσοδος. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου Θεοδώρου δὲν φάλλεται, ὡς μὴ ἔχοντος δοξαστικόν.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Καταβασαίαι· «Ἐσωσε λαόν». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὰ ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν παραλείπονται.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἁγ. Στεφάνου. Κοινωνικόν· «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

28. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τῶν δισμυρίων μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδεῖα καέντων.

29. ΠΕΜΠΤΗ. Τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων νηπίων· Μαρκέλλου ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων.

Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας καὶ Εὐαγγέλιον τῶν ἁγίων νηπίων.

30. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἀνυσίας μάρτυρος.

Σημείωσις. Σήμερον συμπάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς ἁγίας Μελάνης, διὰ τὸ κατὰ τὴν λα΄ ἀποδίδοσθαι τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων.

31. ΣΑΒΒΑΤΟΝ πρὸ τῶν Φώτων. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων· Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας.

Ἐν τῷ Ἑσπερινῷ. Ἡ ἀκολουθία ἄρχεται διὰ τοῦ «*Εὐλογητὸς ὁ Θεός*». Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6. Δόξα, καὶ νῦν· «*Αὐγούστου μοναρχήσαντος*». Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. «*Φῶς ἰλαρόν*» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Ἡ ἑκτενής, τὸ «*Καταξίωσον*» καὶ τὰ πληρωτικά. Ἀπόστιχα, τὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν. Δόξα· «*Εὐφράνθητι, Ἱερουσαλήμ*». Καὶ νῦν· «*Σπηλαίῳ παρώκησας*». Ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις τῆς ἑορτῆς.

Ἐν τῷ Ὁρθρω. Τελεῖται ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ μετὰ τὰ καθίσματα τῆς α΄ καὶ β΄ στιχολογίας, ὁ ν΄ ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ κανόνες. (Παραλείπονται ὁ πολυέλεος, τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ). Ἀπὸ γ΄

ώδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ' αὐτὴν κάθισμα. Δόξα, καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα. Συναξάριον δὲ τὸ τῆς λα΄ Δεκεμβρίου.

Ἐν τῇ Λειτουργίᾳ (Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου). Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἴσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Ὁ τρισάγιος ὕμνος. Προκείμενον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν), Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως» «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου ..., Μυστήριον ξένον». Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν θείαν κοινωνίαν· «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἱερά Σύνοδος

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου διοικεῖται ὑπὸ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, ἣτις εἶναι ἡ ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἐν Κύπρῳ. Μέλη αὐτῆς εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, οἱ ἑννέα Μητροπολίται καὶ οἱ ἑπτὰ Ἐπίσκοποι.

Τηλέφωνον: 22554600 ἢ 22554657

Τηλεομοιότυπον: 22346307

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): holysynodoffice@logosnet.cy.net

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.churchofcyprus.org.cy

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου κ. Χρυσόστομος ὁ Β΄

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 21130, 1502 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22554600

Τηλεομοιότυπον: 22430451 ἢ 22345235

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): iakyprou@cy.net

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.churchofcyprus.org.cy

Ἱερά Μητρόπολις Πάφου

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Πάφου, Ὑπέρτιμος καὶ Ἐξάρχος Ἀρσινόης καὶ Ρωμαίων κ. Γεώργιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 60054, 8100 Πάφος

Τηλέφωνον: 26821000

Τηλεομοιότυπον: 26943130

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): metropolis@impaphou.org

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.impaphou.org

Ἱερὰ Μητρόπολις Κιτίου

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κιτίου, Ὑπέρτιμος καὶ Ἐξαρχος Λάρνακος καὶ Λευκάρων κ. Νεκτάριος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ. 40036, 6300 Λάρνακα

Τηλέφωνον: 24652269 ἢ 24815032

Τηλεομοιότυπον: 24655588 ἢ 24651133

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): i.m.kitiou@hotmail.com

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imkitiou.org.cy

Ἱερὰ Μητρόπολις Κυρηνείας

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας, Ὑπέρτιμος καὶ Ἐξαρχος Λαπήθου καὶ Καραβᾶ κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ. 20258, 2150 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22444242

Τηλεομοιότυπον: 22444330

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@m-kyrenia.org

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.m-kyrenia.org

Ἱερὰ Μητρόπολις Λεμεσοῦ

Ὁ Μητροπολίτης Λεμεσοῦ καὶ Πρόεδρος Ἀμαθούντος, Νεαπόλεως καὶ Κουρίου κ. Ἀθανάσιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ.56091, 3304 Λεμεσὸς

Τηλέφωνον: 25864300

Τηλεομοιότυπον: 25371548

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): grammateia.imlemesou@gmail.com

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imlemesou.org

Ἴερὰ Μητρόπολις Μόρφου

**Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου καὶ Πρόεδρος τῶν Σόλων
κ. Νεόφυτος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Μητροπόλεως 3, 2831, Εὐρύχου

Τηλέφωνον: 22932401-02-03

Τηλεομοιότυπον: 22933092

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@immorfou.org.cy

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.immorfou.org.cy

Ἴερὰ Μητρόπολις Κωνσταντίας καὶ Ἄμμοχώστου

**Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Πρόεδρος Ἄμμοχώ-
στου κ. Βασίλειος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ. 34034, 5309 Παραλίμνι

Τηλέφωνον: 23812444

Τηλεομοιότυπον: 23812450

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@imconstantias.org.cy

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imconstantias.org.cy

Ἴερὰ Μητρόπολις Κύκκου καὶ Τηλλυρίας

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος

Δ) ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ**Γραφεῖον Πανιερωτάτου**

Διευθυντῆς Γραφείου Πανιερωτάτου: Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρε-
σβύτερος Παρασκευᾶς Παπαμιχαήλ. *Γραμματεία:* Βούλλα Παπανδρέου,
τηλεφ.: 22390681, τηλεομ.: 22390767

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): gramateiakykkos@gmail.com.

Θρονική Ἐπιτροπή

Πρόεδρος: Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας
κ. Νικηφόρος. *Κληρικὰ μέλη:* Ἀρχιμ. Ἐφραίμ, Ἀρχιμ. Ἀμφιλόχιος καὶ Οἶκον.

Χριστόδουλος Παπαμιχαήλ. *Λαϊκά μέλη*: Ἐλλη Μακρῆ, Λάμπρος Ὀρφανίδης, Σάββας Ἰωάννου καὶ Γεώργιος Μιχαήλ. Πρωτοσύγκελλος: Πανοσιολογιώτατος Ἄρχιμ. Ἀγαθόνικος Κυκκώτης.

Τηλεφωνικὸν κέντρον: 22942727, *Τηλεομ.*: 22942728

Ληξιαρχικὰ Γραφεῖα

Λειτουργοῦν Γραφεῖα τῆς Μητροπόλεως ἐν τῇ Κεντρικῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κύκκου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Πρωτοσυγγέλλου, Πανοσιολογιώτατου Ἄρχιμ. Ἀγαθονίκου Κυκκώτη.

Γραμματεὺς: Μιχάλης Δημοσθένους.

Τηλεφωνικὸν κέντρον Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου: 22942727, *τηλεομ.*: 22942728 *Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email)*: thlyrias@yahoo.gr

Γραφεῖον Ἐκδόσεως Πιστοποιητικῶν Γάμου καὶ Ἀδειῶν Γάμου

Τὸ ἐν λόγῳ Γραφεῖον λειτουργεῖ ἐν τῷ Μετοχίῳ τοῦ Ἁγίου Προκοπίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ἐν Λευκωσίᾳ.

Ἵπεύθυνη: Χριστίνα Λεωνίδου, *τηλ.*: 22390713, *τηλεομ.*: 22390648 *Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email)*: mktlix@gmail.com

Διαδικασία Ἀπόπειρας Συνδιαλλαγῆς

Ἵπεύθυνος διὰ τὴν ἀπόπειραν συνδιαλλαγῆς καὶ διὰ τὴν ὑποβολὴν σχετικῆς εἰσηγήσεως πρὸς τὸν Μητροπολίτην: Ἐντεταλμένος Κληρικός: Πρωτοσύγκελλος Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας, Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθόνικος Κυκκώτης.

Γραμματεία: Μαίρη Κωνσταντίνου, *τηλ.*: 22390719, *Τηλεομ.*: 22390648.

Συμβούλιον Πνευματικῆς Λύσεως τοῦ Γάμου

Μέλη: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Στέφανος Κυκκώτης, Αἰδεσιμολογιώτατοι Πρωτοπρεσβύτεροι Παρασκευᾶς Παπαμιχαήλ καὶ Πρωτοπρεσβύτερος Ἄγγελος Ζλάτεβ.

Γραμματεία: Μαίρη Κωνσταντίνου, *Τηλ.*: 22390719, *Τηλεομ.*: 22390648.

Οικονομικαὶ Ὑπηρεσίαι

Αἱ ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίαι λειτουργοῦν ἐν τῷ Μετοχίῳ τοῦ Ἁγίου Προκοπίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ἐν Λευκωσίᾳ.

Λογιστής: Μαίρη Κωνσταντίνου. Ἐλεγκτής: Μάριος Ἰωάννου.

Τηλ.: 22390719, Τηλεομ.: 22390648, Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): kykkos@gmail.com

II. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

Γραφεῖον Ἐκκλησιαστικῆς Διακονίας

Διευθυντής: Δρ Νίκος Νικολαΐδης, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τηλ.: 22390689, τηλεομ.: 22390648.

Μέλη: Λουκᾶς Παναγιώτου καὶ Βασίλης Βασιλείου, Θεολόγοι, Τηλ.: 22390647, Τηλεομ.: 22390648, Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imktdiakonia@yahoo.com

Ἐκδόσεις

Τὸ Γραφεῖον Ἐκκλησιαστικῆς Διακονίας ἐκδίδει ἀνὰ ἐξάμηνον τὸ περιοδικὸν «Ἐνατενίσεις», μὲ ποικίλην καὶ ἐνδιαφέρουσαν ὕλην ἐπὶ ἐπιστημονικῶν, πνευματικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων θεμάτων συγχρόνου προβληματισμοῦ καὶ χρονικῶν.

Θεῖον Κήρυγμα

Τὸν θεῖον λόγον κηρύττουν ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος, ὅπου καὶ ἐὰν εὑρίσκηται, εἴτε χοροστατῶν, εἴτε λειτουργῶν, καὶ ἄλλοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ θεολόγοι.

Ἐκάστην Κυριακὴν ἀποστέλλεται καὶ διανέμεται εἰς ὅλας τὰς ἐνορίας γραπτὸν κήρυγμα.

Κατηχητικαὶ Συνάξεις Νέων

Κατηχητικαὶ Συνάξεις Νέων λειτουργοῦν τακτικῶς, ἢ καὶ περιοδικῶς, εἰς ὅλας τὰς Ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Εἰς τὰς Κατηχητικὰς Συνάξεις

διδάσκουν Θεολόγοι ὡς, ἐπίσης, καὶ εἰδικῶς ἐκπαιδευθέντες πρὸς τοῦτο ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ Κατηχηταί.

Μερίμνη καὶ οἰκονομικῇ συνδρομῇ τοῦ Πανιερωτάτου κ. Νικηφόρου ὁργανώνονται κατ' ἔτος ἐκδρομαὶ τῶν μελῶν τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Κύπρου μὲ σκοπὸν τὴν πνευματικὴν, τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν νέων.

Κύκλοι Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς

Κύκλοι Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς λειτουργοῦν τακτικῶς, ἢ καὶ περιοδικῶς, εἰς ὅλας τὰς Ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Εἰς τοὺς Κύκλους Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς ὁμιλοῦν Θεολόγοι, ὡς, ἐπίσης, καὶ εἰδικῶς ἐκπαιδευθέντες πρὸς τοῦτο ἱερεῖς καὶ λαϊκοὶ κυκλάρχαι.

Παγκοινοτικαὶ Ὁμιλίαι

Διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν, πνευματικὴν, ἀντιαιρετικὴν καὶ πολιτιστικὴν διαφώτισιν, τῇ μερίμνῃ τοῦ Γραφείου Ἐκκλησιαστικῆς Διακονίας, γίνονται ὁμιλίαι ὑπὸ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν Θεολόγων εἰς ὅλας τὰς Ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἄθλοπαιδιαι

Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος, ὁ Πανιερωτάτος Μητροπολίτης μας ἐχρηματοδότησεν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν διαρρῦθμισιν καὶ κατασκευὴν δύο ὑπερσυγχρόνων Γηπέδων Φούτσαλ εἰς τὸν Κάτω Πύργον Τηλλυρίας, προκειμένου νὰ ἀθλοῦνται καὶ νὰ ἀσκοῦνται ὑγιῶς κυρίως οἱ νέοι τῆς περιοχῆς.

Ἐπιμελητῆς ἀθλητικῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας ἐν Κάτῳ Πύργῳ: Ἡσαΐας Ἡσαΐα.

Χριστιανικοὶ Σύνδεσμοι Γυναικῶν

Σκοπὸς τῶν Χριστιανικῶν Συνδέσμων Γυναικῶν εἶναι ἡ χριστιανικὴ, ἐθνικὴ, πνευματικὴ, πολιτιστικὴ, ἀντιαιρετικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ προσφορὰ

τῶν μελῶν των εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ ἡ ζωντανὴ μαρτυρία τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν ἐντὸς αὐτῆς, μὲ κέντρον τὴν ἐνορίαν καὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν κατὰ τόπους Ἐφημερίων.

Διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ὀργάνωσιν καὶ δραστηριότητα τῶν ἐν λόγῳ Συνδέσμων λειτουργεῖ Συντονιστικὴ Ἐπιτροπὴ. Μερίμνη τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Νικηφόρου, ἔχει ἰδρυθῆ καὶ λειτουργεῖ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Συνδέσμων Γυναικῶν, Χριστιανικὸς Σύνδεσμος Γυναικῶν διὰ τὴν προσφυγικὴν κοινότητα Γαληνῆς. Ὁ θεσμὸς αὐτὸς προβλέπεται νὰ ἐπεκταθῆ καὶ νὰ συμπεριλάβῃ καὶ ἄλλας προσφυγικὰς κοινότητας τῆς Μητροπολιτικῆς μας Περιφερείας. Ἐκ παραλλήλου ἔχουν συσταθῆ Χριστιανικοὶ Σύνδεσμοι Γυναικῶν τῶν ἀποδήμων κατοίκων τῶν Κοινοτήτων Κάμπου καὶ Τσακκίστρας μὲ τὴν προοπτικὴν ὁ θεσμὸς αὐτὸς νὰ ἐπεκταθῆ καὶ διὰ τὰς ἀποδήμους γυναῖκας ἄλλων κοινοτήτων τῆς Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας.

Πρόεδρος Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς: Ἀνδρούλα Πετρίδου. *Μέλη Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς:* Ἀνδριανὴ Παπανδρέου, Νίκη Κέλβερη, Μαρία Ἀναστασίου, Μαρίνα Παναγίδου, Ἀλεξάνδρα Μαρδαπήττα, Εἰρήνη Παπαμιχαήλ, Νίκη Μιχαήλ καὶ Λητὼ Ἀσημάκη.

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

ΑΝΩ ΠΥΡΓΟΣ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου. *Ἐφημέριοι:* Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἱερώνυμος Πυλιώτης καὶ Ἱεροδιάκονος Θεοχάρης Διάκος. *Ἐπίτροποι:* Πρόεδρος: Ἱεροδιάκονος Θεοχάρης Διάκος, Πάμπος Κελεπέσιης, Ἀνδρέας Στυλιανοῦ, Εὐανθία Κωνσταντίνου, Γιώργος Ἰώβ, Ἀνδρέας Νικολάου καὶ Ἰωάννης Σ. Γιαννούρα. *Ψάλται:* Εὐανθία Κωνσταντίνου καὶ Ἄννα Κελεπέσιη.

ΚΑΜΠΟΣ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Κυριακοῦ. *Ἐφημέριοι:* Αἰδεσιμολογιώτατος Οἰκονόμος Νικόλαος Κούτσιος καὶ Αἰδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Περικλῆς Περικλέους. *Ἐπίτροποι:* Πρόεδρος: Αἰδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Περικλῆς

Περικλέους, Μιχάλης Αντρέου, Φούλλα Παπαδοπούλου, Ανδρέας Στυλιανού, Ἀλεξάνδρα Μαρδαπίττα, Ἑλλη Χριστοδούλου καὶ Σωφρονία Ἡλία. *Ψάλλται*: Μιχάλης Ἀντρέου καὶ Πέτρος Ἰωάννου.

ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΣ. Μητροπολιτικὸς Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίας Εἰρήνης. *Ἐφημέριοι*: Αἰδεσιμώτατος Πρωτοπρεσβύτερος Ἀνδρέας Σπύρου (τηλ.: 26522558), Αἰδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Ἰωάννης Σπυρίδωνος καὶ Ἱεροδιάκονος Ἰάκωβος Ἀλαγιούπ. *Ἐπίτροποι*: Πρόεδρος Αἰδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Ἰωάννης Σπυρίδωνος, Χρυστάλλα Νικολάου, Διογένης Σπύρου, Σάββας Ἰωάννου, Χαράλαμπος Κοκκινόρουσος, Μαρία Σπύρου καὶ Ἀγαθοκλῆς Θεοχάρους. *Ψάλλται*: Κώστας Ἰωάν. Νικήτας καὶ Πολύδωρος Χρίστου.

ΜΗΛΙΚΟΥΡΙ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου. *Ἐφημέριοι*: Αἰδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Χαράλαμπος Εὐσταθίου (τηλ. 22942228) καὶ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος Ἄγγελος Ζλάτεβ. *Ἐπίτροποι*: Πρόεδρος: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Στέφανος Κυκκώτης, Ἀντιπρόεδρος: Αἰδεσιμώτατος Πρεσβ. Χαράλαμπος Εὐσταθίου, Ἱερομόναχος Βασίλειος Κυκκώτης, Γιώργος Θεοδώρου, Χριστίνα Χαραλάμπους καὶ Ἀναστασία Δημοσθένους. *Ψάλλται*: Δημήτριος Πετριδης.

ΜΟΣΦΥΛΙ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου. *Ἐφημέριοι*: Αἰδεσιμολογιώτατος Οἰκονόμος Βασίλειος Οὐρνταρεάνου. *Ἐπίτροποι*: Πρόεδρος: Αἰδεσιμολογιώτατος Οἰκονόμος Βασίλειος Οὐρνταρεάνου, Μαρία Μιχαήλ, Σοφοκλῆς Δημητρίου, Θεανὼ Παύλου, Χρῖστος Γρηγορίου, Γεώργιος Διονυσίου, Σοφία Ν. Χαραλάμπους, Ἀντρούλλα Διονυσίου, Μαρία. Γ. Χαραλαμπίδου καὶ Πρόδρομος Ἀχιλλέως. *Ψάλλται*: Πρόδρομος Ἀχιλλέως καὶ Σοφοκλῆς Γεωργίου.

ΠΗΓΑΙΝΙΑ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Χαραλάμπους. *Ἐφημέριοι*: Αἰδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Νικόλαος Χρίστου. *Ἐπίτροποι*: Πρόεδρος: Αἰδεσιμώτατος Πρεσβ. Νικόλαος Χρίστου, Ἀντώνης Ἀριστοδήμου, Σωτήρης Ἀντωνίου, Φίλιππος Παπαδόπουλος, Βάσος Στυλιανού, Νεόφυτος Νεοφύτου, Ἰωάννης Ἰωάννου

καὶ Μέλανη Παπαριστοδήμου. *Ψάλται*: Βάσος Στυλιανοῦ καὶ Φίλιππος Παπαδόπουλος.

ΤΣΑΚΚΙΣΤΡΑ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Νικολάου. *Ἐφημέριοι*: Αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος Χριστόδουλος Παπαμιχαήλ (τηλ. 22942339) καὶ Ἱεροδιάκονος Στυλιανὸς Στυλιανοῦ. *Ἐπίτροποι*: Πρόεδρος: Αἰδεσιμώτατος Οἶκον. Χριστόδουλος Παπαμιχαήλ, Λάμπρος Ὀρφανίδης, Ἑλένη Μιχαήλ καὶ Γαλάτεια Χαραλαμπίδου. *Ψάλται*: Μιχαλάκης Ὀρφανίδης.

ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΑΝΩ ΠΥΡΓΟΥ ΤΗΛΛΥΡΙΑΣ

Παναγίας Γαλόκτιστης
 Προφήτου Ἡλιού
 Ἁγίας Παρασκευῆς
 Ἁγίου Νικολάου
 Ἁγίου Ἀνδρονίκου
 Ἁγίας Βαρβάρας

ΚΑΤΩ ΠΥΡΓΟΥ ΤΗΛΛΥΡΙΑΣ

Ἁγίου Στυλιανοῦ

ΠΗΓΑΙΝΙΑ

Παναγίας (Θεοτόκου)
 Ἁγίας Μαρίνης καὶ
 Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ

ΠΑΛΑΙΟ ΛΙΒΑΔΙ

Ἁγίου Γεωργίου

Κατεχόμεναι Κοινότητες

ΒΑΡΙΣΕΙΑ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου. Ἐπίτροποι: Πρόεδρος: Πρωτοσύγκελλος Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθόνικος, Κλεάνθης Δημοσθένους καὶ Πρόδρομος Δημοσθένους.

ΓΑΛΗΝΗ. Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου. Ἐπίτροποι: Πρωτοσύγκελλος Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθόνικος, Πρόδρομος Φυλακτοῦ, Ἰάκωβος Σάββα, Τεῦκρος Χαραλάμπους, Νίκος Στυλιανοῦ, Μᾶρκος Ἀριστοδήμου, Πολύδωρος Χρίστου, Ἄγγελος Ἀριστοδήμου καὶ Νίκος Μάρκου.

Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἐλευθερίου (κατεδαφισμένος ἀπὸ τοὺς Τούρκους) καὶ ἡ Ἁγία Βαρβάρα.

ΛΟΥΤΡΟΣ. Ἱερὸς Ναὸς Ἀποστόλου Λουκᾶ. Ἐπίτροποι: Πρόεδρος: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθόνικος Κυκκώτης καὶ Χριστάκης Ἰωάννου.

Κατεχόμενα Παρεκκλήσια

Ἁγίου Νικολάου, Ἁγίου Δημητρίου καὶ Ἁγίου Χαραλάμπους (τοποθεσία Κόρακας).

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΕΛΕΜΑΝΗ - Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἰωάννου
ΑΜΜΑΔΙΕΣ

ΚΟΚΚΙΝΑ - Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίας Ἐλένης

ΛΙΜΝΙΤΗΣ - Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου

ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ - Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Θεοδώρου. Ἐπίτροποι: Πρόεδρος: Ἀνδρέας Νεοφύτου, Μαρία Γεωργίου, Μαρία Σολωμοῦ, Νίκη Πιερῆ καὶ Χρυσούλα Διονυσίου.

ΠΗΓΗ - Ἱερὸς Ναὸς Θεοτόκου

ΞΕΡΟΒΟΥΝΟΣ

ΣΕΛΑΔΙ ΤΟΥ ΑΠΠΗ - Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου

ΦΡΟΔΙΣΙΑ

Ἱερά Μητρόπολις Ταμασοῦ καὶ Ὀρεινῆς

**Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασοῦ καὶ Πρόεδρος Ὀρεινῆς
κ. Ἡσαΐας**

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Λεωφόρος Σταύρου Στυλιανίδη, 2642
Ἐπισκοπεῖόν, Τ.Θ. 12123, 2341 Λακατάμεια

Τηλέφωνον: 22465465 *Τηλεομοιότυπον:* 22624600

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: (email): grammateia@imtamasou.org.cy

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imtamasou.org.cy

Ἱερά Μητρόπολις Τριμυθούντος

**Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Τριμυθούντος καὶ Πρόεδρος Λευκάρων
κ. Βαρνάβας**

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 11001, 2550 Ἰδάλιον

Τηλέφωνον: 22527000 *Τηλεομοιότυπον:* 22526363

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: (email): info@imtrimythountos.org.cy

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imtrimythountos.org.cy

Ἐπαρχιοῦχοι Ἐπίσκοποι**Ἱερά Ἐπισκοπὴ Καρπασίας**

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου

Τ.Θ. 21130, 1502 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22554603 *Τηλεομοιότυπον:* 22432327

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): karpasiasch@iak.org.cy

Ἱερά Ἐπισκοπὴ Ἀρσινόης

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀρσινόης κ. Παγκράτιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 60054, 8810, Περιστερώνα Πάφου

Τηλέφωνον: 26352515.

Τηλεομοιότυπον: 26352413

Ἱερά Ἐπισκοπή Ἀμαθοῦντος**Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος κ. Νικόλαος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Τ.Θ. 56091, 3304 Λεμεσός*Τηλέφωνον:* 25864300.*Τηλεομιότυπον:* 25371548*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* grammateia.imlemesou@gmail.com*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.imlemesou.org**Ἐπίσκοποι****Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Λήδρας κ. Ἐπιφάνιος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Ἱερά Μονή Μαχαιρᾶ, Τ.Θ. 25272, 1308 Λευκωσία.*Τηλέφωνον:* 22359334*Τηλεομιότυπον:* 22359333*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις:* grammateia@maherasmonastery.org.cy**Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χύτρων κ. Λεόντιος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Ἱερά Μονή Ἁγίου Νεοφύτου, Τ.Θ. 60289,
8101 Πάφος*Τηλέφωνον:* 26652481*Τηλεομιότυπον:* 26653709*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* stneoph@logos.cy.net καὶ iman@logos.cy.net*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.stneophytos.org.cy**Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου, Τ.Θ. 21130,
1502 Λευκωσία, ἢ Square Ambiorix 2, 1000 Brussels, Belgium*Τηλέφωνον:* 00322-6124190.*Τηλεομιότυπον:* 00322-6124191*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* info@churchofcypruseu.com*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.churchofcypruseu.com*Σημ:* Ὁ Ἐπίσκοπος Νεαπόλεως ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου, Τ.Θ. 21130,
1502 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22554611.

Τηλεμοιότυπον: 22346254 καὶ 22431796

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (*email*): office@churchofcyprus.org.cy

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.churchofcyprus.org.cy

ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ

Α΄. ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΑΙ ΜΟΝΑΙ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ

Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος.

Σύμβουλοι: οἱ Πανοσιολογιώτατοι Ἀρχιμανδρῖται Ἀδαμάντιος, Ἀλέξιος Ἀνθέμιος καὶ Στέφανος.

Ἐφορος: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθόνικος.

Ἡ Ἀδελφότης: Ἀρχιμανδρίτης Ἀδαμάντιος, Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος, Ἀρχιμανδρίτης Ἀνθέμιος, Ἀρχιμανδρίτης Στέφανος, Οἰκονόμος Πορφύριος, Ἀρχιμανδρίτης Νεκτάριος, Ἀρχιμανδρίτης Ἐφραίμ, Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθόνικος, Ἀρχιμανδρίτης Ἀμφιλόχιος, Οἰκονόμος Νικόδημος, Οἰκονόμος Μελέτιος καὶ Ἀρχιμανδρίτης Πανάρετος. *Ἱερομόναχοι:* Βασίλειος καὶ Βαρσανούφιος. *Ἱεροδιάκονοι:* Βενέδικτος, Μόδεστος, Βλάσιος, Ἐπιφάνιος καὶ Μάξιμος. *Μοναχοί:* Ἐπιφάνιος, Ἀνατόλιος, Πρόδρομος, Χαρίτων καὶ Δανιήλ. *Δόκιμοι:* Χαράλαμπος, Χριστόφορος καὶ π. Πολύδωρος.

Τηλεφωνικὸν κέντρον Ἱερᾶς Μονῆς: Γραμματεὺς: Μιχάλης Δημοσθένους 22942727, τηλεομ.: 22942728.

Πατηγνυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου, ἡμέραν τοῦ Γενεθλίου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἐξομολογητήριον: Πανοσιολογιώτατοι Ἀρχιμανδρίτες Ἀγαθόνικος καὶ Ἐφραίμ.

Μετόχια

1. ΑΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ, ἐν Λευκωσίᾳ.

Διεύθυνσις: Τ.Θ. 24850, 1304 Λευκωσία, *Τηλεφωνικὸν κέντρον:* Μιχαλάκης Παπαχριστοφόρου, τηλ.: 22390000.

Ἐπιστάτης Μετοχίου: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀδαμάντιος.

Ἐφημέριοι: οἱ ἐκάστοτε Ἱερομόναχοι τῆς Μονῆς.

Κλητῆρες: Ἰωάννης Ἰωάννου καὶ Γεώργιος Εὐτυχίου.

Ασφάλεια: Μάριος Εύτυχίου και Δημήτριος Στασῆς.

Ἐξομολογητήριοι: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀγαθόνικος.

Νεωκόροι: Μάριος Χριστοφόρου και Παντελῆς Θεμιστοκλέους.

Ψάλται: Δεξιός Χορός· Ἄριστος Θουκυδίδης - Χοράρχης, Λοῖζος Μίτσιγγας, Ἀνδρέας Ἰωάννου, Νεόφυτος Κυριάκου, Στυλιανὸς Δημητρίου, Μάριος Θουκυδίδης, Παρασκευᾶς Θουκυδίδης, Γιώργος Θουκυδίδης, Παναγιώτης Φοινιώτης, Ἀντώνης Μιχαήλ, Ἀνδρέας Καλλῆς και Νικόλας Καραγιώργης. Ἀριστερός Χορός· Νίκος Παναγιώτου-Χοράρχης, Ἀνδρέας Παπανδρέου, Σάββας Ἀργυρίδης, Ἀνδρέας Παπαδόπουλος, Χριστόδουλος Βασιλειάδης, Παναγιώτης Τσαγγάρης, Μιχάλης Σίβακας, Κυριάκος Παναγιώτου, Ἀναστάσιος Ἀναστάση, Χαράλαμπος Χαραλάμπους και Παναγιώτης Τσαγγάρης.

2. ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ, ἐν Λακατάμεια.

Ἐφημέριος: Ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος Χρῖστος Βούργιας.

Ἐν τῷ Μετοχίῳ Ἀρχαγγέλου ἐγκαταβιοῖ προσκαίρως γυναικεία ἀδελφότης, τὴν ὁποῖαν συγκροτοῦν: Προϊσταμένη Παῦλα Μοναχὴ και Δόκιμη Ἐλένη. Αἱ ἐν λόγῳ Μοναχαί, ὅταν ὀλοκληρωθῇ ἡ ἀνέγερσις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς «Ἁγίας Τριάδος» εἰς Τηλλυρίαν, θὰ ἀποτελέσουν τὴν μοναχικὴν Ἀδελφότητα αὐτῆς, τηλ.: 22386171.

3. ΑΓΙΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΟΥ, ἐν Πάφῳ.

Ἐφημέριος: Αἰδεσιμολογιώτατος Πρεσβύτερος Χρῖστος Κάραλης και Μοναχὸς Ἐπιφάνιος, Τηλ.: 26817474, Τηλεομοιότυπον: 26722803.

4. ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΣΙΝΤΗ, ἐν Πενταλιᾷ Πάφου.

Τὸ Μετόχιον, ἀναστηλωθέν, ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς Europa Nostra. Εἶναι ἀρχαῖον μνημεῖον, ἐπισκέψιμον.

5. ΞΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ, ΑΓΙΩΝ ΣΕΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑΚΧΟΥ, ἐν Πεντάγυια Μόρφου. Ἀπὸ τοῦ 1974 τελεῖ ὑπὸ τουρκικὴν κατοχὴν.

6. ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΝ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ἐν Βασιλικῇ.

Μοναχὴ Χρυσοστόμη, Μοναχὴ Μακρίνα, Μοναχὴ Μαγδαληνὴ και Μοναχὴ Ἐμμέλεια.

I. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Γραφείον Πανιερωτάτου

Διευθυντής Γραφείου Πανιερωτάτου: Αίδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος Παρασκευᾶς Παπαμιχαήλ. *Γραμματεία:* Βούλλα Παπανδρέου, τηλεφ.: 22390681, τηλεομ.: 22390767

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): gramateiakykkos@gmail.com.

Οικονομικὸν Τμήμα

Διευθυντής: Γεώργιος Παύλου. *Λογισταί:* Ἀνδρέας Παπανδρέου, Μιχάλης Χατζημιχαήλ, Μάριος Ἰωάννου, Ἄκης Παναγῆ, Ἀντώνης Κουνιαΐδης, Ἀρετὴ Βαρναβίδου καὶ Ἀνδρέας Μιλτιάδους.

Τηλ.: 22390000, *Τηλεομ.:* 22351852

Υπεύθυνος Κτηματικῶν καὶ Μεταβιβάσεων: Κλεάνθης Κυπρῆ.

II. ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Κέντρον Κοινωνικῆς καὶ Ψυχοπνευματικῆς Στηρίξεως Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου – Πανεπιστημίου Λευκωσίας

Παρὰ τὸ Μετόχιον Ἁγίου Προκοπίου, πλησίον τοῦ χώρου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς, λειτουργεῖ τὸ Κέντρον Κοινωνικῆς καὶ Ψυχοπνευματικῆς Στηρίξεως Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς 8ης Δεκεμβρίου 2014 τελεῖ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Σύνδεσμος Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου δι' Ἄτομα μὲ Νοητικὴ Ἀναπηρία

Παρὰ τὸν κόμβον Ἀνθουπόλεως λειτουργεῖ ὁ Σύνδεσμος Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου δι' ἄτομα μὲ νοητικὴ ἀναπηρία.

Πρόεδρος Διοικητικοῦ Συμβουλίου: Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. Νικηφόρος.

Μέλη: Ἡγουμενοσυμβούλιον Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, καθὼς καὶ τὰ Μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου δι' ἄτομα μὲ νοητικὴ ἀναπηρία Ἥλιος Δημητρίου, Ἀρχ. Ἀλέξιος Κυκκώτης, Γιαννούλλα Κυριακίδου, Κούλλα Βουδιᾶ,

Πρωτ. Παρασκευᾶς Παπαμιχαήλ, Λουκᾶς Παναγιώτου καὶ Δημήτρης Πεχλιβάνης.

Ψυχολόγος: Μαρία Ἀριστοτέλους. *Φυσιοθεραπευτές:* Σεραφεῖμ Κυριακίδης καὶ Νικόλας Διονυσίου.

Διοικητική Δειτουργός/Γραμματέας: Θεανῶ Χρίστου.

Διεύθυνσις: Μνασιάδου 29, 2332 Λακατάμεια.

Τηλ.: 22443307, *Τηλεομ.:* 22372370, *Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* eleousa@netmail.com.cy

III. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Μουσεῖον Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου

Ἰδρύθη καὶ λειτουργεῖ Μουσεῖον εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου, βάσει τῶν συγχρόνων διεθνῶν προδιαγραφῶν μουσειολογίας. Ἐν αὐτῷ ἐκτίθενται βυζαντινὰ εἰκόνες, ἄμφια, χειρόγραφα, ἱερὰ σκεύη, πρωτοχριστιανικὰ ἀντικείμενα καὶ ἔργα θύραθεν τέχνης.

Διευθυντής: Στυλιανὸς Κ. Περδίκης. *Ὑπεύθυνος ἐκθεσιακοῦ χώρου:* Δημήτριος Ἀθανασούλας. *Πωλητήριοι:* Νινέτα Τατανάρη. *Ἀσφάλεια:* Νικόλαος Γρηγορίου, Χρίστος Μαρκίδης καὶ Χαράλαμπος Νεοφύτου.

Ὁραὶ λειτουργίας ἐκθεσιακοῦ χώρου: Χειμερινὸν ὥράριον· 10:00 π.μ. – 5:00 μ.μ. Θερινὸν ὥράριον· 10:00 π.μ. – 6:00 μ.μ.

Τηλ.: 22942736, *Τηλεομ.:* 22874510, *Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.kykkos-museum.cy.net, *Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* mimk@logosnet.cy.net

Βιβλιοθήκη Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου

Λειτουργεῖ εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου Βιβλιοθήκη, περιέχουσα δέκα καὶ ἑπτὰ χιλιάδας τόμους βιβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ τρεῖς καὶ πέντε χιλιάδες εἶναι παλαίτυπα. Περιλαμβάνει, ἐπίσης, περὶ τὰ ἑκατὸν πενήκοντα χειρόγραφα, Ἀρχεῖον Ἑλληνικῶν Ἐγγράφων καὶ Ἀρχεῖον Ὀθωμανικῶν Ἐγγράφων. Ἡ Βιβλιοθήκη εἶναι προσιτὴ εἰς τοὺς μελετητὰς καὶ ἐρευνητὰς.

Ὑπεύθυνος Βιβλιοθήκης: Χαράλαμπος Στρόπος. *Βοηθὸς Βιβλιοθηκάριος:* Χριστάκης Κωνσταντινίδης.

Παγκόσμιον Βῆμα Θρησκευῶν καὶ Πολιτισμῶν

Τὸ Παγκόσμιον Βῆμα Θρησκευῶν καὶ Πολιτισμῶν (ΠΒΘΠ) ἀποτελεῖ κοινωφελές, εὐαγές, μὴ κερδοσκοπικόν, μὴ κυβερνητικόν Ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου μὲ ὄραμα νὰ συμβάλῃ αὐτὴ εἰς τὴν εἰρηνικὴν συνύπαρξιν τῶν λαῶν, διὰ τῆς προωθήσεως τῆς ἀλληλοκατανοήσεως τῶν θρησκευῶν καὶ τῶν πολιτισμῶν αὐτῶν.

Ἡ διοίκησις τοῦ ΠΒΘΠ διαθροῦνται ὡς ἑξῆς:

Πρόεδρος: Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου καὶ Τηλλυρίας, κ. Νικηφόρος.

Α' Αντιπρόεδρος: Χρῖστος Οἰκονόμου – Καθηγητής.

Β' Αντιπρόεδρος: Χρῖστος Σχίζας – Καθηγητής.

Γραμματεὺς: Δρ Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου.

Ταμία: Γεώργιος Παύλου.

Μέλη Συμβουλίου: Μητροπολίτης Κωνσταντίας καὶ Ἄμμοχώστου κ. Βασίλειος, Μητροπολίτης Ταμασοῦ καὶ Ὀρεινῆς κ. Ἡσαΐας, Ἀλέκος Μαρκίδης, Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξιος Ἐγκλειστριώτης, Δρ Γεώργιος Κάκουρας, Καθηγητής, Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης, Καθηγητής, Δρ Δῆμος Χρίστου, Καθηγητής, Γεώργιος Γιωργῆς, Καθηγητής, Σταῦρος Φωτίου, Καθηγητής, Νικόλαος Νικολαΐδης, Καθηγητής, Ἄντρος Παυλίδης, Ἰωάννης Καρεκλάς.

Γενικὸς Διευθυντής: Δρ Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου.

Διεύθυνσις Ἀλληλογραφίας: τ.θ. 28165, 2091 Λευκωσία.

Διεύθυνσις: Κωνσταντινουπόλεως 8, Ἀρχάγγελος - Πολιτιστικὸν Ἴδρυμα «Ἀρχάγγελος».

Τηλ.: 22814506,

Τηλεομ.: 22370749,

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@religionscultures.org,

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.religionscultures.org

Ὡραὶ λειτουργίας: 7:30 π.μ. - 2:30 μ.μ.

Πολιτιστικὸν Ἴδρυμα Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου «Ἀρχάγγελος»

Ἀπὸ τοῦ 1986 λειτουργεῖ εἰς τὸ ἀναπαλαιωθὲν Μετόχιον τῆς Μονῆς «Ἀρχάγγελος», ἐν Λευκωσίᾳ, τὸ «Πολιτιστικὸν Ἴδρυμα Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου».

Εἰς τὸ Ἴδρυμα τοῦτο στεγάζονται:

1. Κέντρον Μελετῶν Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου

Οἱ σκοποὶ τῆς ἰδρύσεώς του εἶναι ἐπιστημονικοί, συγγραφικοί, ἐκδοτικοί, ἢ ὀργάνωσις συμποσίων καὶ σεμιναρίων, καθὼς καὶ ἡ ἔρευνα μὲ πρωταρχικὸν ἐνδιαφέρον τὴν Μοναστηριολογίαν καὶ τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἐρευνηταί: Κωστῆς Κοκκινόφτας καὶ Χρυστάλλα Παπασπύρου. Ὑπεύθυνος Ἀποθήκης Βιβλίων: Χάρης Φαλᾶς τηλ.: 99446655. Περιοδικὸν Κέντρον Μελετῶν: «Ἐπετηρίς».

Διεύθυνσις: τ.θ. 28192, Λευκωσία,

Τηλ.: 22370002,

Τηλεομ.: 22389778,

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imkykkou.com.cy,

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): kentromeleton@gmail.com

Ὁραὶ λειτουργίας: 7:30 π.μ. - 2:30 μ.μ.

2. Βιβλιοθήκη Κέντρον Μελετῶν Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου

Εἰς τὸ Κέντρον Μελετῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου λειτουργεῖ Βιβλιοθήκη, περιέχουσα πενήκοντα δύο χιλιάδας τόμους βιβλίων.

Ὁραὶ λειτουργίας: 7:30 π.μ. - 2:30 μ.μ.

Ὑπεύθυνος Βιβλιοθήκης: Χαράλαμπος Στρόππος. Τηλ.: 22383986

3. Κέντρον Θησαυροῦ Κυπριακῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης - Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς ἐν Κύπρῳ Ἑλληνικῆς Γλώσσης Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου

Λειτουργεῖ εἰς τὸ Μετόχιον «Ἀρχάγγελος», τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, Κέντρον Θησαυροῦ Κυπριακῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης. Εἰς αὐτὸ καταγράφεται εἰς τράπεζαν δεδομένων ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα τῆς Κύπρου ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι σήμερον, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ Thesaurus Linguae Graecae.

Διευθυντής: Μενέλαος Ν. Χριστοδούλου.

Διεύθυνσις: τ.θ. 28165, Λευκωσία,

Τηλ.: 22370002, Τηλεομ.: 22371244,

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.thisavros.com,

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): tlcghl@logosnet.cy.net

4. Έργαστήρια Συντηρήσεως και Γραφεία Μουσείου Ίεράς Μονής Κύκκου

Λειτουργοῦν εἰς τὸ Μετόχιον «Ἀρχάγγελος», τῆς Ίεράς Μονῆς Κύκκου, Έργαστήρια Συντηρήσεως, εἰς τὰ ὅποια συντηροῦνται βιβλία, χειρόγραφα, εἰκόνες, ξυλόγλυπτα, παλαιὰ ἀντικείμενα, πίνακες καὶ ὑφάσματα.

Διευθυντής: Στυλιανὸς Κ. Περγόκης. *Συντηρητὴς εἰκόνων-τοιχογραφιῶν:* Χρῖστος Καρῆς καὶ Μάριος Χατζηκυριάκου. *Συντηρήτρια χαρτιοῦ:* Σουζάνα Ἀγαθόκλη. *Συντηρήτρια ὑφασμάτων:* Χάρις Φάντη. *Συντηρήτρια μετάλλων:* Κατερίνα Ἀθηνινήτου. *Γραμματεὺς (συνεργάτης):* Ξανθοῦλα Λοῖζου.

Διεύθυνσις: τ.θ. 28183, Λευκωσία, Τηλ.: 22370002, Τηλεομ.: 22386154,

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.kykkos-museum.cy.net,

Ήλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): mimk@logosnet.cy.net

Ώραι λειτουργίας: 7:30 π.μ. - 2:30 μ.μ.

5. Αἴθουσα Τελετῶν Ίεράς Μονῆς Κύκκου

Λειτουργεῖ εἰς τὸ Μετόχιον «Ἀρχάγγελος», τῆς Ίεράς Μονῆς Κύκκου, Αἴθουσα Τελετῶν, χωρητικότητος 500 ἀτόμων. Χρησιμεύει δι' ὀμιλίας, διαλέξεις, συμπόσια, συνέδρια καὶ ἄλλας πολιτιστικὰς ἐκδηλώσεις. Διαθέτει σύστημα πρὸς αὐτόματον μετάφρασιν.

Ἐπιμελητὴς Αἰθούσης: Παῦλος Παύλου. *Ἐπεύθυνη αἰθούσης:* Βούλλα Παπανδρέου, τηλ.:22390681

Τμῆμα Ἁλεκτρονικῆς Ὑποστηρίξεως Διαδικτύου, Μέσων Κοινωνικῆς Δικτυώσεως καὶ Ἐπικοινωνίας Ίεράς Μονῆς Κύκκου

Ἐπεύθυνος ἠλεκτρονικῆς ὑποστήριξης διαδικτύου καὶ Μέσων Κοινωνικῆς Δικτυώσεως: Γιῶργος Παπαδόπουλος. Τηλ.: 22390780, Τηλεομ.: 22390694, *Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.imkykkou.org.cy, *Ήλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* grafeio20@imkykkou.org.cy

Ἐπεύθυνος Ἐπικοινωνίας, Τύπου καὶ Μέσων Κοινωνικῆς Δικτυώσεως: Ἀλέξανδρος Ζιούλης. Τηλ.: 22390708, Τηλεομ.: 22390757, *Διεύθυνσις*

ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imkykkou.org.cy, Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): alexandroszioulis@gmail.com

Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς

Εἰς τὸ Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου «Ἅγιος Προκόπιος», ἐν Λευκωσίᾳ, λειτουργεῖ Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀρίστου Θουκυδίδου. Εἰς τὴν Σχολὴν διδάσκουν οἱ: Ἀνδρέας Βάβας, Χριστόδουλος Βασιλειάδης καὶ Ἀνδρέας Παπανδρέου.

Γραμματεὺς: Αἴγλη Ἀντωνίου, Τηλ.: 22666565.

IV. ΦΥΤΩΡΙΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ

Παρὰ τὸ Μετόχιον Ἁγίου Προκοπίου λειτουργεῖ Φυτόριον, ὅπου παράγονται καὶ πωλοῦνται καρποφόρα καὶ καλλωπιστικὰ φυτὰ.

Υπεύθυνος Φυτωρίου: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. Ἀδαμάντιος, Τηλ.: 22590413.

ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ ΜΑΧΑΙΡΑ

Παναγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, ἡμέραν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἡγούμενος: ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Λήδρας κ. Ἐπιφάνιος Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Μονὴ Μαχαιρᾶ, Τ.Θ. 25272, 1308 Λευκωσία
Τηλέφωνον: 22359334

Τηλεομοιότυπον: 22359333

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις(email): grammateia@maherasmonastery.org.cy

Μετόχια:

1. Ἅγιος Ἐλευθέριος: Ὁδὸς Ὀνασαγόρου 32, Λευκωσία
Τηλέφωνον: 22664737 ἢ 22363824 ἢ 22680722
2. Ἅγιος Ὀνούφριος: Παρὰ τὴν Ἱερὰν Μονὴν Μαχαιρᾶ
3. Προφήτης Ἡλίας: Παρὰ τὸν Λυθροδόντα
4. Ἁγία Μαρίνα: Ἐν Φιλανίῳ
5. Ἁγία Τριάς: Παρὰ τὸν Λυθροδόντα
6. Ταξιάρχαι: Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον

**ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ
ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ**

Πανηγυρίζει την 28ην Σεπτεμβρίου και την 24ην Ιανουαρίου
Ἡγούμενος: ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χύτρων κ. Λεόντιος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νεοφύτου, Τ.Θ. 60289, 8101 Πάφος
Τηλέφωνον: 26652481
Τηλεομιότυπον: 26653709
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): stneoph@logos.cy.net
 καὶ iman@logos.cy.net
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.stneophytos.org.cy

Μετόχια:

1. Ἀνατολικόν: Παρὰ τὴν Ἀχέλεια
2. Στεφάνη: Παρὰ τὸ χωρίον Τάλα

**ΙΕΡΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗ ΜΟΝΗ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ**

(Κατεχομένη - πλησίον τῆς ἀρχαίας Σαλαμῖνος)

Πανηγυρίζει τὴν 11ην Ἰουνίου
Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωάννης Ἰωάννου
Σημείωσις: Λόγω τῆς τουρκικῆς κατοχῆς, ὁ Ἡγούμενος διαμένει, προσωρινῶς, εἰς τὸ οἶκημα τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου (παρὰ τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν), τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ καὶ ὡς Μετόχιον τῆς Μονῆς.
Τηλέφωνον: 22554600 ἢ 99695454

Β'. ΕΠΑΡΧΙΑΚΑΙ ΜΟΝΑΙ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Γυναικείαι Μοναί:

Ἱερὰ Μονὴ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ
 (παρὰ τὴν Κοινότητα Ἀναλύντα)

Παναγυρίζει τὴν 8ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῆς Συνάξεως τῶν Ἀρχιστρατήγων Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων.

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Μαριὰμ Μοναχὴ
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 2649 Λευκωσία
Τηλέφωνον: 22542355
Τηλεμοιότυπον: 22543222

Ἱερὰ Μονὴ τῆς Θεοτόκου
 (παρὰ τὴν Κοινότητα Καμπιῶν)

Παναγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἡγουμένη: Ὁσιολογιωτάτη Εὐφημία Μοναχὴ
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 2653 Λευκωσία
Τηλέφωνον: 22542991
Τηλεμοιότυπον: 22542992

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Τρικουκιωτίσσης
 (παρὰ τὴν Κοινότητα Προδρόμου)

Παναγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου

Ἡγουμένη: Ὁσιολογιωτάτη Χριστονύμφη Μοναχὴ
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4847 Τρικουκιά, Λευκωσία
Τηλέφωνον: 25462747
Τηλεμοιότυπον: 25462747

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ**Ἀνδρῶαι Μοναί:****Ἱερὰ Μονὴ Χρυσορροϊατίσσης**

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Παγκράτιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Παναγιά, 8649 Πάφος

Τηλέφωνον: 26722455 ἢ 26722457.

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): keneikon.i.m.chrysor@hotmail.com

Ἱερὰ Μονὴ Τροοδιτίσσης

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀθανάσιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4812 Λεμεσός

Τηλέφωνον: 25421663.

Τηλεομοιοτύπον: 25421662

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): trooditissa@cytanet.com.cy

Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Σταυροῦ Μίνθης

(παρὰ τὴν Κοινότητα Τσάδας)

Πανηγυρίζει τὴν 14ην Σεπτεμβρίου, τὴν 1ην Αὐγούστου καὶ τὴν τρίτη Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν (Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως).

Τηλέφωνον: 26821000

Ἱερὰ Μονὴ Ὁσίου Ἐφραΐμ

(παρὰ τῶν Κοινοτήτων Λεμόνας καὶ Ἀμαργέτης)

Πανηγυρίζει τὴν 5ην Μαΐου, ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης

Ὑπεύθυνος: Μοναχὸς Ἐφραΐμ

Τηλέφωνον: 96543093

Γυναικείαι Μοναί:**Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Σαλαμιωτίσσης**
(παρὰ τὴν Κοινότητα Σαλαμιοῦ)

Παναγυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου

Προϊσταμένη: Ἀγάθη Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Σαλαμιοῦ, 8620 Πάφος

Τηλέφωνον: 26442391

Τηλεμοιότυπον: 26442922

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imsalamiotissis@cytanet.com.cy

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΙΤΙΟΥ**Ἀνδρῶαι Μοναί:****Ἱερὰ Μονὴ Σταυροβουνίου**

Παναγυρίζει, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τὴν 14ην Σεπτεμβρίου καὶ τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Διονύσιος Γ΄

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 7645 Λάρνακα

Τηλέφωνον: 22533630.

Τηλεμοιότυπον: 22532518

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου

(παρὰ τὴν Κοινότητα Τρούλλων)

Παναγυρίζει τὴν 23ην Ἀπριλίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Συμεὼν

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 40053, 6300 Λάρνακα

Τηλέφωνον: 24649400

Τηλεμοιότυπον: 24649452

Γυναικείαι Μοναί:**Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίων Μαρίνης καὶ Ραφαήλ**

(παρὰ τὴν Κοινότητα Εὐλοτύμβου)

Πανηγυρίζει τὴν 17ην Ἰουλίου καὶ τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου, ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς

Ἠγουμένη: Ὀσιωτάτη Μαρίνα Μοναχὴ

Ἐφημέριος: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ραφαήλ Κυριάκου
(τηλ.:99106129)

Τηλέφωνον: 24999044

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ

Ἄπασαι αἱ μοναὶ αὐτῆς εὐρίσκονται ὑπὸ τουρκικὴν κατοχὴν.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίας Παρασκευῆς (Μετόχιον Ἱερᾶς Μονῆς Σινᾶ, παρὰ τὴν Κοινότητα Βασιλείας).

Πανηγυρίζει τὴν 25ην Νοεμβρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου (Μετόχιον Παναγίου Τάφου, παρὰ τὴν Κοινότητα Κουτσοβέντη).

Πανηγυρίζει τὴν 29ην Ἰουνίου (ἡμέραν ἐγκαινίων τοῦ Καθολικοῦ τῆς Μονῆς).

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Παντελεήμονος (εἰς τὴν Κοινότητα Μύρτου).

Πανηγυρίζει τὴν 27ην Ἰουλίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀντιφωνητοῦ (παρὰ τὴν Κοινότητα Καλογραίας).

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Σεπτεμβρίου ὡς καὶ τὴν 8ην Νοεμβρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀχειροποιήτου (παρὰ τὴν Κωμόπολιν Καραβᾶ).

Πανηγυρίζει τὴν 16ην Αὐγούστου (Ἀγίου Μανδηλίου).

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀφινθιωτίσσης (Μετόχιον Παναγίου Τάφου, παρὰ τὴν Κοινότητα Συγχαρί).

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Καθάρων (Σταυροπήγιον, παρὰ τὴν Κοινότητα Λάρνακος Λαπήθου).

Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Κρηνιώτισσης (παρὰ τὴν Κοινότητα Βασιλείας).
Πανηγυρίζει τὴν 2αν Φεβρουαρίου.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Μελανδρίνας (παρὰ τὴν Κοινότητα Καλογραίας).
Πανηγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου (παρὰ τὴν Κωμόπολιν Καραβά).

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Ἰλαρίωνος (παρὰ τὴν περιοχὴν Ἁγίου Ἰλαρίωνος).

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ὑπάτης (παρὰ τὴν Κοινότητα Ἁγίου Ἀμβροσίου).

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ἀνδρῶν Μοναί:

Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Προδρόμου
(παρὰ τὸν Μέσα Ποταμόν)

Πανηγυρίζει τὴν 24ην Ἰουνίου, ἑορτὴν τοῦ Γενεσίου τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Παΐσιος

Τηλέφωνον: 25820520

Τηλεομοιότυπον: 25820521

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): timiosprodromos@cytanet.com.cy

Ἱερὰ Μονὴ Συμβούλου Χριστοῦ καὶ Ἁγίου Γεωργίου
(παρὰ τὴν Κοινότητα Σωτήρας Λεμεσοῦ)

Πανηγυρίζει τὴν Μεσοπεντηχοστὴν καὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Νεῖλος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 53704, 3317 Λεμεσός

Τηλέφωνον: 25212000

Τηλεομοιότυπον: 25212525

Σκήτη Ἀναστάσεως τοῦ Σωτήρος
(παρὰ τὸ Βουνί)

Διακονητής - Προσμονάριος: Γεώργιος Μοναχὸς

Ἱερὰ Μονὴ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ
(παρὰ τὴν Κοινότητα Μοναγρίου)

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Σεπτεμβρίου καὶ τὴν 8ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῶν Ἀρχαγγέλων

Ἡγούμενος: ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Γεννάδιος

Τηλέφωνον: 97683173

Γυναικεῖαι Μοναί:

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Ἀλαμανοῦ
(παρὰ τὴν Κοινότητα Πεντακώμου)

Πανηγυρίζει τὴν 23ην Ἀπριλίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Γεωργίου

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Ὀλυμπιάς Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4526 Λεμεσὸς

Τηλέφωνον: 99541906

Τηλεομοιότυπον: 25632788

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου Γάτων
(παρὰ τὴν Κοινότητα Ἀκρωτηρίου)

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Δεκεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Χριστοφόρα Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 4650 Λεμεσὸς

Τηλέφωνον: 25952621

Τηλεομοιότυπον: 25952647

Ἱερὰ Μονὴ Ζωοδόχου Πηγῆς - Παναγία Γλωσσᾶ
(παρὰ τὴν Κοινότητα Κελλακίου)

Πανηγυρίζει τὴν Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου, ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Χριστοθέα Μοναχὴ

Ταχυδρομική διεύθυνσις: 4508 Λεμεσός
Τηλέφωνον: 25622017

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀμασγοῦς
(παρὰ τὴν Κοινότητα Μοναγρίου)

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου καὶ τὴν 26ην Δεκεμβρίου

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Ἐπιφανία Μοναχὴ
Ἐφημέριος: Πρεσβ. Ματθαῖος Ἄρνολτ, τηλ.: 97856093
Τηλέφωνον: 25434342 ἢ 25432626
Τηλεομοιότυπον: 25434282

Ἡσυχαστήρια - Σκῆται:

1. Ἁγίου Ἰωάννου Μοναγρίτου
2. Ἁγίου Σεργίου καὶ Βάκχου
3. Ἁγίου Χρήστου τοῦ Κηπουροῦ

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἀμειροῦς
(παρὰ τὴν Κοινότητα Ἀψιοῦ)

Πανηγυρίζει τὴν Παρασκευὴν τῆς Διακαινησίμου, ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ τὴν 25ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Μαριὰμ Μοναχὴ
Τηλέφωνον: 25542035
Τηλεομοιότυπον: 25542921

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Σφαλαγγιωτίσσης
(παρὰ τὴν Κοινότητα Ἁγίου Ἀθανασίου)

Πανηγυρίζει τὴν 21ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Πανσέμνη Μοναχὴ
Τηλέφωνον: 25727172
Τηλεομοιότυπον: 25724170

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΟΡΦΟΥ***Γυναικείαι Μοναί:*****Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου**

(παρὰ τὴν Κοινότητα Ὁρούντας)

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Δεκεμβρίου καὶ τὴν Δευτέραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἡγουμένη: Ὁσιολογιώτατη Ἰουστίνη Μοναχὴ*Ἐφημέριος:* Πρεσβ. Μάριος Φιλίππου, τηλ.: 99821265*Τηλέφωνον:* 22824455**Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδιστοῦ**

(παρὰ τὴν Κοινότητα Καλοσπαναγιώτη)

Πανηγυρίζει τὴν 4ην Ὀκτωβρίου.

Προϊστάμενος: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἰάκωβος Καλογήρου*Τηλέφωνον:* 22953460, 99218298**Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας τοῦ Ἄρακα**

(παρὰ τὴν Κοινότητα Λαγουδερωῶν)

Πανηγυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου

Ἐπεύθυνος: Αἰδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Χριστόδουλος Ἐρημάκης*Τηλέφωνον:* 99557369**Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας τῆς Ἀσίνου**

(παρὰ τὴν Κοινότητα Νικηταρίου)

Πανηγυρίζει τὴν Τρίτην τοῦ Πάσχα

Ἐπεύθυνος: Αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος Κυριακὸς Χριστοφῆ*Τηλέφωνον:* 99830329**Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Σταυροῦ Ἁγιασματί**

(παρὰ τὴν Κοινότητα Πλατανιστάσας)

Πανηγυρίζει τὴν 14ην Σεπτεμβρίου

Υπεύθυνος: Αιδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Γεώργιος Κούρρης
Τηλέφωνον: 99677216

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας τῆς Ποδίθου
(παρὰ τὴν Κοινότητα Γαλάτας)

Παναγυρίζει τὴν Τρίτην τοῦ Πάσχα.

Υπεύθυνος: Αιδεσιμώτατος Οἰκονόμος Κυριακὸς Χαραλάμπους
Τηλέφωνον: 99720918

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Χρυσοκουρδαλιωτίσσης
(παρὰ τὴν Κοινότητα Κουρδαλίου)

Παναγυρίζει τὴν 15ην Αὐγούστου.

Προϊστάμενη: Ὁσιωτάτη Μοναχὴ Ἰσιδώρα

Ἐφημέριος: Οἰκονόμος Κυριακὸς Παπαγιάννης, τηλ.: 99641343

Τηλέφωνον: 99770592

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Πιτυδιώτη
(παρὰ τὴν Κοινότητα Φλάσου)

Παναγυρίζει τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ

Υπεύθυνος: Αιδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος Χριστοφόρος
Δημητρίου

Τηλέφωνον: 22932034

Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον Ὁσίου Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ
(παρὰ τὴν Κοινότητα Σκουριωτίσσης)

Παναγυρίζει τὴν 2αν Ἰανουαρίου καὶ τὴν 19ην Ἰουλίου

Προϊστάμενος: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἀμβρόσιος Γκορέλωβ
Τηλέφωνον: 99524283

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ**

Ανδρώαι Μοναί:

Ίερά Μονή Ἀγίας Νάπας
(ἐντὸς τῆς Ἀγίας Νάπας)

Πανηγυρίζει τὴν 8ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου
Ἐπεύθυνος κληρικός: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Αὐγουστῖνος
Κκαρᾶς

Τηλέφωνον: 23722584, 23721795

Τηλεμοιότυπον: 23721284

Γυναικεῖαι Μοναί:

Ίερά Μονή Ἀγίου Κενδέου
(παρὰ τὴν Κοινότητα Αὐγόρου)

Πανηγυρίζει τὴν 6ην Οκτωβρίου, ἑορτὴν τοῦ Ὁσίου Κενδέου
Σύμβουλος: Θεονύμφη Μοναχὴ

Ἐφημέριος: Πρεσβύτερος Κωνσταντῖνος Ἀθανασίου

Τηλέφωνον: 99385304

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 5524 Ἀμμόχωστος

Τηλέφωνον: 99424701

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

Γυναικεῖαι Μοναί:

Ίερά Μονή Ἀγίου Ἡρακλειδίου
(παρὰ τὴν Κοινότητα Πολιτικοῦ)

Πανηγυρίζει τὴν 17ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τοῦ Ἀγίου Ἡρακλειδίου

Ηγουμένη: Όσιολογιώτατη Προδρόμη Μοναχή

Εφημέριοι: Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Σωφρόνιος Βαρντικίδης
(τηλ.: 99244369) και Αιδεσιμολογιώτατος Οικονόμος Βασίλειος Μεσαρίτης
(τηλ.: 99510868)

Ταχυδρομική διεύθυνσις: 2648 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 22623950

Τηλεομοιότυπον: 22624176

Ίερά Μονή Αγίου Παντελεήμονος Άχερᾶ

(παρά την Κοινότητα Άγροκηπιᾶς)

Παναγγυρίζει την 27ην Ίουλίου, έορτήν τοῦ Αγίου Παντελεήμονος

Ηγουμένη: Όσιωτάτη Εὐνίκη Μοναχή

Εφημέριος: Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Βαρνάβας Κουσιάππας
(τηλ.: 99309138)

Τηλέφωνον: 22632345

Τηλεομοιότυπον: 22632345

Ίερά Μονή Αγίου Ίωάννου τοῦ Θεολόγου

(παρά την Κοινότητα Φικάρδου)

Παναγγυρίζει την 8ην Μαΐου και την 26ην Σεπτεμβρίου, έορτήν τοῦ Αγίου
Ίωάννου τοῦ Θεολόγου

Ηγουμένη: Όσιωτάτη Άρσενία Μοναχή

Εφημέριοι: Αιδεσιμολογιώτατοι Οικονόμος Άνδρέας Γαβριήλ
(τηλ.: 99577184) και Οικονόμος Στυλιανός Σάββα (τηλ.: 99606055)

Τηλέφωνον: 96501988

Ίερά Μονή Παναγίας Παντανάσσης

(παρά την Κοινότητα Κοτσιάτη)

Ηγουμένη: Όσιωτάτη Έπιφανία Μοναχή

Εφημέριοι: Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Ήρακλείδιος Κλεάνθους
(τηλ.: 99362881) και Αιδεσιμώτατος Πρεσβύτερος Άντώνιος Ντανίλιν (τηλ.:
99967373)

Τηλέφωνον: 22521284

Ἱερὸν Ἑσυχαστήριον Ἀγίου Μάμαντος
(παρὰ τὴν Κοινότητα Κλήρου)

Πανηγυρίζει τὴν 2αν Σεπτεμβρίου

Μοναχαί: Εὐλογία, Ἀγάπη καὶ Ἀγνή

Ἐφημέριος: Αἰδεσιμολογιώτατος Οἰκονόμος Νικόλαος Νυχίδης (τηλ.: 99306683)

Ἱερὸν Ἑσυχαστήριον Ἀγίου Δημητρίου Μυροβλήτου
(παρὰ τὴν Κοινότητα Ἀγίας Βαρβάρας)

Προϊστάμενος: Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἡρακλείδιος

Ἱεροδιάκονοι: Φιλούμενος καὶ Ἐλπιδοφόρος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Θ. 51, Ἀγία Βαρβάρα, 2560 Λευκωσία

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ

Γυναικεῖαι Μοναί:

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίας Θέκλης
(παρὰ τὴν Κοινότητα Μοσφιλωτῆς)

Πανηγυρίζει τὴν 24ην Σεπτεμβρίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τῆς Ἀγίας Θέκλης

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Κωνσταντία Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 7644 Λάρνακα

Τηλέφωνον: 22532533

Τηλεομοιότυπον: 22532533

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Μηνᾶ
(παρὰ τὴν Κοινότητα Βάβλας)

Πανηγυρίζει τὴν 11ην Νοεμβρίου, ἑορτὴν τῆς μνήμης τοῦ Ἀγίου Μηνᾶ

Ἡγουμένη: Ὁσιωτάτη Μαγδαληνὴ Μοναχὴ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: 7717 Λάρνακα

Τηλέφωνον: 24342952

Τηλεομοιότυπον: 24343080

ΙΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ

Αί Μοναὶ εὐρίσκονται ὑπὸ τουρκικὴν κατοχὴν.

Ἱερὰ Μονὴ Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ἀποστόλου Ἀνδρέου διοικεῖται ὑπὸ Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, βάσει τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, δι' εἰδικῶν Κανονισμῶν, συγκροτούντων ἴδιον Καταστατικόν, τεθὲν ἐν ἐπισήμῳ λειτουργία τὸ ἔτος 1927.

Πανηγυρίζει κατὰ τὴν 30ὴν Νοεμβρίου καὶ τὴν 15ην Αὐγούστου, ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων αὐτῆς

Ἐφημέριος: Αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος Ζαχαρίας Γεωργίου

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Ἐλεούσης. Ἡ Ἱερὰ αὕτη Μονή, πρώην Μετόχιον τῆς ἐν τῷ Θεοβαδίστῳ Ὄρει Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Σινᾶ, ἀποτελεῖ σήμερον Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀποστόλου Ἀνδρέου.

Ἐφημέριος: Αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος Ζαχαρίας Γεωργίου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Γεωργίου Σακκά.

Ἐφημέριος: Αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος Ζαχαρίας Γεωργίου.

Νεωκόρος: Μᾶρκος Μάρκου.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Φωτεινῆς Καρπασίτιδος.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Κανακαριᾶς.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Κυρᾶς, Λειβαδίων.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Τοχνίου, Μάνδρες.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Καντάρας.

Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Περγαμηνιωτίσσης, Ἀκανθοῦ.

Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου Δαυλοῦ.

ΑΙ ΛΟΙΠΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος

His All-Holiness Bartholomew Archbishop of Constantinople-New Rome and Ecumenical Patriarch

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Ecumenical Patriarchate of Constantinople Rum Patrikliği, 342 20 Fener-Haliç, Istanbul, TURKEY

Τηλέφωνον: 0090 212 5319670-6

Τηλεμοιότυπον: 0090 212 5316533, 0090 212 5349037

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): ecumenical.patriarchate@gmail.com

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarchate.org

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεόδωρος Β΄

His Beatitude Theodoros II, Pope and Patriarch of Alexandria and all Africa

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Greek Orthodox Patriarchate of Alexandria and all Africa, P.O. Box 2006, Alexandria, Egypt

Τηλέφωνον: 00203 4868595

Τηλεμοιότυπον: 00203 4875684

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): patriarcheio.alexandrieas@gmail.com

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarchateof alexandria.com

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ ΚΑΙ ΑΓΚΟΛΑΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε καὶ Ἀγκόλας

κ. Σεραφεὶμ Κυκκώτης

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: P.O. Box 2832, Harare, Zimbabwe

Τηλέφωνον: 002634 744991

Τηλεομοιότυπον: 002634 744928

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): stmark@mweb.co.za

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.greekorthodoxmission.org.zw

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλῆς Ἐλπίδος καὶ Ἐπίσκοπος τῆς Μητροπόλεως τοῦ Κέηπ Τάουν κ. Σέργιος Κυκκώτης

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: 127 Milner Road, Rondebosch, Cape-Town 7700, S. Africa (P.O.Box 387, Rondebosch 7701, Cape-Town, S. Africa)

Τηλέφωνον & Τηλεομοιότυπον: 002724 6897639

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.goarch.co.za

ΕΞΑΡΧΙΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΕΝ ΚΥΠΡΩΙ

Ἐκπρόσωπος τῆς Α.Θ.Μ. στὴν Κύπρο εἶναι ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Νιτρίας κ. Νικόδημος

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Αἰσχύλου 29, 1011 Λευκωσία

Τηλέφωνον: 99977447

Τηλέφωνον ἱεροῦ ναοῦ: 22755120

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις: nboulaxis@gmail.com

Προϊστάμενος ἱεροῦ ναοῦ: Ἀρχιμ. Διονύσιος Χαριτάκης, τηλ.: 99637156

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης ὁ Πατριάρχης τῆς Μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας, Συρίας, Ἀραβίας, Κιλικίας, Ἰβηρίας τε καὶ πάσης Ἀνατολῆς κ.κ. Ἰωάννης Ι΄

Sa Beatitude Jean X, Patriarche d' Antioche et de tout l' Orient

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Patriarcate Grec Orthodoxe d' Antioche,

B.P. No 9, Damas, Syrie

Τηλέφωνον: 0096311 542 4400-1-2-3

Τηλεομοιότυπον: 0096311 542 4404

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): secretary@antiochpatriarchate.org

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.antiochpatriarchate.org

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης, ὁ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης κ.κ. Θεόφιλος Γ΄

His Beatitude Theophilos III, Patriarch of the Holy City of Jerusalem and all Palestine

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Greek Orthodox Patriarchate of Jerusalem, P.O.Box 14518, Jerusalem 91145, Israel

Τηλέφωνον: 00972 2 6271657

Τηλεομοιότυπον: 00972-546112486

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): secretariat@jerusalem-patriarchate.info

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.jerusalem-patriarchate.info

ΕΞΑΡΧΙΑ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ ΕΝ ΚΥΠΡΩ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βόστρων κ. Τιμόθεος

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Ἀρχιμανδρίτου Κυπριανοῦ 4, 1015 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλέφωνον: 22 670626

Τηλεομοιότυπον: 22 670627

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): exarhiaptcy@gmail.com

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΟΡΟΥΣ ΣΙΝΑ

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ, Φαράν καὶ Ραϊῖθὼ κ.κ. Δαμιανὸς

The Most Reverend Archbishop Damianos of Sinai

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Monastery of St. Catherine at Mt. Sinai, c/o 18 Midan el-Daher, 11271 Cairo, Egypt

Τηλέφωνον: 0020 6934 70 349

Τηλεομοιότυπον: 0020 6934 70 349

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΡΩΣΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ὁ Πατριάρχης Μόσχας καὶ πασῶν τῶν Ρωσιῶν
κ.κ. Κύριλλος**

His Beatitude Patriarch Kirill of Moscow and all Russia

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Moscow Patriarchate, 119034 Moscow Chisty Lane 5, Russia

Τηλέφωνον: 007495 637 28 40

Τηλεομοιότυπον: 007495 637 25 04

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): info1@patriarchia.ru

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarchia.ru/
www.mospat.ru

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΣΕΡΒΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πεκίου, Μητροπολίτης Βελι-
γραδίου καὶ Καρλοβικίου καὶ Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ.κ. Εἰρηναῖος**

His Beatitude Patriarch Irinej of Serbia

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Serbian Patriarchate, 5 Kralja Petra Str. 11000, Belgrade, Serbia

Τηλέφωνον: 00381 11 3025 133

Τηλεομοιότυπον: 00381 11 3283 997

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): patoffice@spc.rs

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.spc.rs

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βουκουρεστίου, Μητροπολίτης
Μουντενίας καὶ Δοβρογέας καὶ Πατριάρχης Ρουμανίας καὶ Τοποτηρητῆς
τοῦ Θρόνου τῆς Καισαρείας Καππαδοκίας κ.κ. Δανιὴλ**

His Beatitude Daniel Patriarch of the Romanian

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Romanian Orthodox Church, Aleea Patriarhieii 2, 040163, Bucharesti, IV, Romania

Τηλέφωνον: 0040 21 406 71 67

Τηλεομοιότυπον: 0040 21 406 71 62

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): patriarchia@patriarchia.ro

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.patriarchia.ro

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Μητροπολίτης Σόφιας καὶ Πατριάρχης πάσης Βουλγαρίας κ.κ. Νεόφυτος

His Beatitude Neophyt Patriarch of Bulgaria

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Bulgarian Orthodox Church, Oborishte Str. 4, 1000 Sofia, Bulgaria

Τηλέφωνον: 00359 2 987 56 11/00359 2 981 69 68

Τηλεομοιότυπον: 00359 2 989 76 00

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): synodicalchancellery@abv.bg

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.bg-patriarshia.bg

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μετσχέτης καὶ Τιφλίδος καὶ Καθολικὸς Πατριάρχης πάσης Γεωργίας κ.κ. Ἡλίας Β΄

His Beatitude Catholicos-Patriarch Elias of Georgia

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Georgian Orthodox Church, 1 King Erekle II sq., 380005 Tbilisi, Georgia

Τηλέφωνον: 0099 532 99 03 78/0099 532 98 27 09

Τηλεομοιότυπον: 0099 532 98 71 14

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): ecclesia@wanex.net

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμος Β΄

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, Ἀγίας Φιλοθέης 21, Ἀθῆναι Τ.Κ. 105 56, Ἑλλάδα

Τηλέφωνον: 0030 210 3352 300/ 0030 210 3248 731-34

Τηλεομοιότυπον: 0030 210 3227 151

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): contact@iaath.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.iaath.gr

ΙΕΡΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**Ίερά Μητρόπολις Αιτωλίας και Ἀκαρνανίας**

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αἰτωλίας και Ἀκαρνανίας κ. Κοσμάς
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ 10, Τ.Κ. 302 00,
Μεσολόγγιον

Τηλέφωνον: 003026310 22421, 22322

Τηλεομοιότυπον: 003026310 28701

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imaa@otenet.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imaa.gr

Ίερά Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθιμος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Πλαταιῶν και Ἀμφιπόλεως, Τ.Κ. 68131,
Ἀλεξανδρούπολιν

Τηλέφωνον: 003025510 26359, 27853

Τηλεομοιότυπον: 003025510 21657

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imalex@imalex.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imalex.gr

Ίερά Μητρόπολις Ἀργολίδος

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργολίδος κ. Νεκτάριος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 21100 Ναύπλιον

Τηλέφωνον: 00302750 28645, 29737

Τηλεομοιότυπον: 003027520 28361

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@imargolidos.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imargolidos.gr

Ίερά Μητρόπολις Ἄρτης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἄρτης κ. Καλλίνικος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἐάνθου 2, 47100 Ἄρταν

Τηλέφωνον: 003026810 27533

Τηλεομοιοτύπον: 003026810 28610

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@imartis.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imartis.gr

Ἴερὰ Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας
κ. Παντελεήμων**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Μητροπόλεως 30, Τ.Κ. 59132 Βέροιαν

Τηλέφωνον: 003023310 22270, 72317

Τηλεομοιοτύπον: 003023310 25275

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): imverias@gmail.com

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imverias.gr

**Ἴερὰ Μητρόπολις Γλυφάδος, Ἑλληνικοῦ,
Βούλας, Βουλιαγμένης καὶ Βάρης**

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γλυφάδος, Ἑλληνικοῦ, Βούλας,
Βουλιαγμένης καὶ Βάρης κ. Ἀντώνιος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Βασ. Παύλου 2, Τ.Κ. 16673, Βούλαν

Τηλέφωνον: 0030210 9658849

Τηλεομοιοτύπον: 0030210 9657210

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): imgl@hotmail.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imglyfadas.gr

Ἴερὰ Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
κ. Ἱερεμίας**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 22200 Δημητσάναν

Τηλέφωνον: 003027950 31223

Τηλεομοιοτύπον: 003027950 31221

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): igmormeg@otenet.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.igmormeg.gr

Ίερά Μητρόπολις Γουμένισσης, Άξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γουμένισσης, Άξιουπόλεως
καὶ Πολυκάστρου κ. Δημήτριος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 61300 Γουμένισσα

Τηλέφωνον: 003023430 43383, 43333

Τηλεομοιότυπον: 00302343020535

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): gimgap@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imgap.gr

Ίερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Δαβίδ

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Εὐαγγελιστρίας 22, Τ.Κ. 51100 Γρεβενά

Τηλέφωνον: 003024620 87707, 22404

Τηλεομοιότυπον: 003024620 83717

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): ieramitropoligrevenon@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imgre.gr

Ίερά Μητρόπολις Δημητριάδος καὶ Άλμυροῦ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Άλμυροῦ κ. Ίγνάτιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ. 1308, Τ.Κ. 38001 Βόλον

Τηλέφωνον: 003024210 93500, 93508

Τηλεομοιότυπον: 003024210 67903

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): idiaitero@imd.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imd.gr

Ίερά Μητρόπολις Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος
καὶ Σουφλίου κ. Δαμασκηνός**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 68300 Διδυμότειχον

Τηλέφωνον: 003025530 22900, 22901

Τηλεομοιότυπον: 003025530 22901

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (email): imdos@otenet.gr
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imdos.gr

Ἴερά Μητρόπολις Δράμας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δράμας κ. Παῦλος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Βενιζέλου 168, Τ.Θ. 78, Τ.Κ. 66131 Δράμαν
Τηλέφωνον: 003025210 32362
Τηλεομοιότυπον: 003025210 33014
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imdramas@otenet.gr
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imdramas.gr

Ἴερά Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ. Ἀνδρέας

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 44002 Δελβινάκιον
Τηλέφωνον: 003026570 22203
Τηλεομοιότυπον: 003026570 22219
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imdprk@imdprk.gr
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imdprk.gr

Ἴερά Μητρόπολις Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ.58200 Ἐδεσσαν
Τηλέφωνον: 003023810 23300, 2269, 23500
Τηλεομοιότυπον: 003023810 29945
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): dthanasisis08@yahoo.gr
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imepa.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτων

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 40200 Ἐλασσῶνα

Τηλέφωνον: 003024930 22245

Τηλεομοιότυπον: 003024930 25146

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imelasson@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imelassonos.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐλευθερουπόλεως

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 64100 Ἐλευθερούπολιν

Τηλέφωνον: 003025920 23450, 22246

Τηλεομοιότυπον: 003025920 24186

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imelef@otenet.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imelef.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζακύνθου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζακύνθου κ. Διονύσιος Δ΄

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 29100 Ζάκυνθον

Τηλέφωνον: 003026950 22233, 42552, 49109

Τηλεομοιότυπον: 003026950 22348

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imzante@yahoo.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imzante.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱερόθεος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 62042 Ν. Ζίχνην

Τηλέφωνον: 003023240 22243, 22203

Τηλεομοιότυπον: 003023240 22485

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imzixnon@otenet.gr

Ἴερά Μητρόπολις Ἡλείας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἡλείας κ. Γερμανός
Ταχυδρομική διεύθυνσις: 28ης Ὀκτωβρίου 54, 27100 Πύργον
Τηλέφωνον: 003026210 22069, 22527
Τηλεομοιότυπον: 003026210 30592
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): contact@imilias.gr
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imilias.gr

Ἴερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἴεζεκιήλ 30, Τ.Κ. 43100 Καρδίτσαν
Τηλέφωνον: 003024410 75010
Τηλεομοιότυπον: 003024410 22968
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@imthf.gr

Ἴερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Βογατσικοῦ 7, Τ.Κ. 54622 Θεσσαλονίκην
Τηλέφωνον: 00302310 228823, 261216
Τηλεομοιότυπον: 00302310 230722, 269291
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): gr_imth@yahoo.com, protimth@yahoo.com
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imth.gr

Ἴερά Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Γεώργιος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Πλατεία Ἀθανασίου Διάκου, Τ.Κ. 32131 Λεβαδεῖαν
Τηλέφωνον: 003022610 28330
Τηλεομοιότυπον: 003022610 28640
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imthivlev@yahoo.com
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imtl.gr

Ἱερά Μητρόπολις Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφάνιος***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Τ.Κ. 847 00 Φήραν Θήρας*Τηλέφωνον:* 003022860 22260, 25920*Τηλεομοιότυπον:* 003022860 22362*Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* imthirasmail@gmail.com**Ἱερά Μητρόπολις Ἱερισσοῦ, Ἀγ. Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ, Ἀγ. Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου****κ. Θεόκλητος***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Τ.Κ. 63074 Ἀρναίαν Χαλκιδικῆς*Τηλέφωνον:* 003023720 22641, 22207*Τηλεομοιότυπον:* 003023720 23070*Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* imierissoy@hotmail.com*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.im-ierissou.gr**Ἱερά Μητρόπολις Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως****κ. Ἀθηναγόρας***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Ἀγίου Γεωργίου 5, Τ.Κ. 13451 Καματερόν*Τηλέφωνον:* 0030210 23888398*Τηλεομοιότυπον:* 0030210 2325437*Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* contact@imiliou.gr**Ἱερά Μητρόπολις Ἰωαννίνων****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Μάξιμος***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Πατριάρχου Ἰωακείμ Γ' 10, Τ.Θ. 1130,
Τ.Κ. 45221 Ἰωάννινα*Τηλέφωνον:* 003026510 26379, 26397*Τηλεομοιότυπον:* 003026510 34500*Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* info@imioanninon.gr*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.imioanninon.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
κ. Δανιήλ**

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Φορμίωνος 83, Τ.Κ. 16121 Καισαριανήν

Τηλέφωνον: 0030210 7237133, 7224123

Τηλεομοιότυπον: 0030210 7223584

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@imkby.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imkby.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας
κ. Ἱερώνυμος**

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Ρωμανιώλη 41, Τ.Θ. 83, Τ.Κ. 25100 Αἴγιον Ἀχαΐας

Τηλέφωνον: 003026910 61251, 21776/7

Τηλεομοιότυπον: 003026910 21634, 60127

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): idiaitero.imka@gmail.com, grammateia.imka@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.im-ka.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπενησίου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. Γεώργιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Δημοκρατίας 1, Τ.Κ. 36100 Καρπενήσιον

Τηλέφωνον: 003022370 22277, 22191

Τηλεομοιότυπον: 003022370 23993

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imkarpenisiou@yahoo.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφεῖμ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 34003 Κύμην

Τηλέφωνον: 003022220 22230, 24040

Τηλεομοιότυπον: 003022220 23440

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imkarystias@windowslive.com

Ίερά Μητρόπολις Κασσανδρείας**Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Νικόδημος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Τ.Κ. 63100 Πολύγυρον*Τηλέφωνον:* 003023710 21800, 21801*Τηλεομοιότυπον:* 003023710 21810, 21807*Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email):* mitrkass@otenet.gr*Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.omkassandreias.gr**Ίερά Μητρόπολις Καστορίας****(Χηρέυει)***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Πλατ. Παύλου Μελά 1, Τ.Κ. 52100, Καστοριάν*Τηλέφωνον:* 003024670 27783, 22334, 29450*Τηλεομοιότυπον:* 003024670 27142*Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email):* info@imkastorias.gr*Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.imkastorias.gr**Ίερά Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων****Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων κ. Νεκτάριος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Ἀρσενίου 1, Τ.Θ. 447, Τ.Κ. 49100, Κέρκυραν*Τηλέφωνον:* 003026610 39912*Τηλεομοιότυπον:* 003026610 41740*Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email):* info@imcorfu.gr,

bsnektarios@gmail.com

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imcorfu.gr**Ίερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας****Ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Δημήτριος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Γερμανοῦ Καλλιγᾶ 1, Τ.Κ. 28100 Ἄργοςτόλιον*Τηλέφωνον:* 003026710 28011, 22231*Τηλεομοιότυπον:* 003026710 25177*Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email):* i-mi-kef@otenet.gr

Ἱερά Μητρόπολις Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ
κ. Κύριλλος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Γρηγορίου Λαμπράκη 32, Τ.Κ. 14562 Κηφισίαν

Τηλέφωνον: 0030210 8084884, 8088891

Τηλεομοιότυπον: 0030210 8011968, 8085888

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): gram.imkaw@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imkifissias.gr

Ἱερά Μητρόπολις Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους, Κατερίνης καὶ Πλαταμῶνος
κ. Γεώργιος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 60100 Κατερίνην

Τηλέφωνον: 003023510 45085

Τηλεομοιότυπον: 003023510 78044

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): mkitrous@ hotmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imkitrous.gr

**Ἱερά Μητρόπολις Κορίνθου, Σικυῶνος, Ζεμενοῦ,
Ταρσοῦ καὶ Πολυφέγγους**

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κορίνθου, Σικυῶνος, Ζεμενοῦ,
Ταρσοῦ καὶ Πολυφέγγους κ. Διονύσιος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 20131 Κόρινθον

Τηλέφωνον: 003027410 22549, 22547, 74262

Τηλεομοιότυπον: 003027410 20340

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): mitropoli@imkorinthou.org

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imkorinthou.gr

Ἱερά Μητρόπολις Κυθήρων

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυθήρων κ. Σεραφείμ

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 80100, Χώρα Κυθήρων

Τηλέφωνον: 003027360 31281, 31202

Τηλεομοιότυπον: 003027360 31202

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): imkythiron@imkythiron.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imkythiron.gr

Ἴερὰ Μητρόπολις Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης

(Χηρεύει)

Ταχυδρομική διεύθυνσις: 27ης Ὀκτωβρίου 1, Τ.Κ. 57200 Λαγκαδὰν

Τηλέφωνον: 003023940 22234, 22998

Τηλεομοιότυπον: 003023940 23864

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): imlagada@otenet.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imlagada.gr

Ἴερὰ Μητρόπολις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἱερώνυμος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἰωαννίνων 3, Τ.Κ. 41334 Λάρισαν

Τηλέφωνον: 00302410 617685

Τηλεομοιότυπον: 00302410 617684

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@imlarisis.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imlarisis.gr

Ἴερὰ Μητρόπολις Λευκάδος καὶ Ἰθάκης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Θεόφιλος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἀναπαύσεως 2-4, Τ.Κ. 31100, Τ.Θ. 6740 Λευκάδα

Τηλέφωνον: 003026450 22415, 22645, 6946762475

Τηλεομοιότυπον: 003026450 25354

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): info@imli.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imli.gr

Ίερά Μητρόπολις Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου
κ. Ἱερόθεος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 81400 Μύρινα Λήμνου

Τηλέφωνον: 003022540 24630, 22474

Τηλεομοιότυπον: 003022540 24042

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imlimnou@otenet.gr

Ίερά Μητρόπολις Μάνης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 23200 Γύθειον

Τηλέφωνον: 003027330 22080, 22214

Τηλεομοιότυπον: 003027330 23396

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imgytheiou@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.im-manis.gr

Ίερά Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας
κ. Ἀλέξανδρος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Γρηγορίου Ε' 13-15, Τ.Κ. 22100 Τρίπολις

Τηλέφωνον: 00302710 222445, 222446

Τηλεομοιότυπον: 00302710 226926

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): alieys@yahoo.com

Ίερά Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ. Παντελεήμων**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Πλατεῖα Ἀυτοκράτορος Θεοδοσίου 7, Τ.Θ. 306,
Τ.Κ. 69100 Κομοτηνὴν

Τηλέφωνον: 003025310 22642, 22569

Τηλεμοιότυπον: 003025310 83396, 23439

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): immkom@otenet.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.immaroniaskomotinis.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος

κ. Κωνσταντῖνος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἀγίου Λαυρεντίου 1, Τ.Κ. 19100 Μέγαρα

Τηλέφωνον: 003022960 27794

Τηλεμοιότυπον: 003022960 25972

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): immegaron@gmail.com

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς

κ. Νικόλαος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Θουκυδίδου 6 καὶ Βυζαντίου, Τ.Κ. 19004 Σπάτα Ἀττικῆς

Τηλέφωνον: 0030210 6632276, 6632687

Τηλεμοιότυπον: 0030210 6025101

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): secretariat@imml.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imml.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Μητροπολίτου Μελετίου 13, Τ.Κ. 24133 Καλαμάταν

Τηλέφωνον: 003027210 24165, 23048, 22455

Τηλεμοιότυπον: 003027210 22994

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (email): mitropolis_messinias@yahoo.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.mmess.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Μηθύμνης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 81107 Καλλονήν Λέσβου

Τηλέφωνον: 003022530 22335

Τηλεομοίωτον: 003022530 22335

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): ieramithimnis@hotmail.com

Ἱερὰ Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

κ. Εὐστάθιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Λυσάνδρου 5, Τ.Κ. 23100 Σπάρτην

Τηλέφωνον: 003027310 26481, 26580

Τηλεομοίωτον: 003027310 26581

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imm-spar@otenet.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.immspartis.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου

κ. Ἰάκωβος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 81100 Μυτιλήνην

Τηλέφωνον: 003022510 28687, 22654, 28514, 40892

Τηλεομοίωτον: 003022510 24437

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): immit@otenet.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.immyt.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου

κ. Ἱερόθεος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Γεωργ. Ἀθάνα 1, Τ.Κ. 30300 Ναύπακτον

Τηλέφωνον: 003026340 22980, 27207

Τηλεομοίωτον: 003026340 27665

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imnav@otenet.gr

Ἴερά Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως****κ. Βαρνάβας***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Μητροπόλεως 11, Τ.Κ. 56728 Νεάπολιν*Τηλέφωνον:* 00302310 611128, 672063, 611129*Τηλεομοιότυπον:* 00302310 629300*Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* mitrneap@the.forthnet.gr, info@imnst.gr**Ἴερά Μητρόπολις Νέας Ἴωνίας καὶ Φιλαδελφείας****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Ἴωνίας καὶ Φιλαδελφείας****κ. Γαβριήλ***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Λεωφ. Ἡρακλείου 340, Τ.Κ. 14231 Ν. Ἴωνίαν*Τηλέφωνον:* 0030210 2753800*Τηλεομοιότυπον:* 0030210 2753600*Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* contact@nif.gr*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.nif.gr**Ἴερά Μητρόπολις Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς****κ. Ἰουστίνος***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Μητροπολίτου Χρυσάνθου 1, Τ.Κ. 55132
Καλαμαριάν*Τηλέφωνον:* 00302310 481810, 481811*Τηλεομοιότυπον:* 00302310 451588*Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email):* imnkrkal@otenet.gr*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.imkal.gr**Ἴερά Μητρόπολις Νέας Σμύρνης****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Σμύρνης κ. Συμεὼν***Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις:* Ἀγίου Ἀνδρέου 14, Τ.Κ. 17122 Νέα Σμύρνην*Τηλέφωνον:* 0030210 9346788*Τηλεομοιότυπον:* 0030210 9321743

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (email): imns@otenet.gr
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imns.gr

Ἴερά Μητρόπολις Νικαίας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικαίας κ. Ἀλέξιος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Κύπρου καὶ Ἰωνίας, Τ.Κ. 18450 Νίκαιαν
Τηλέφωνον: 0030210 4917750, 4917598, 4903968
Τηλεομοιότυπον: 0030210 4917750, 4257304
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imnikaia@otenet.gr

Ἴερά Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης
κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 48100 Πρέβεζαν
Τηλέφωνον: 003026820 26734, 26684, 89609
Τηλεομοιότυπον: 003026820 27953
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): imprevez@otenet.gr
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imnp.gr

Ἴερά Μητρόπολις Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου
κ. Παντελεήμων

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Θ. 270, Τ.Κ. 67100 Ξάνθην
Τηλέφωνον: 003025410 22505, 28305, 70488
Τηλεομοιότυπον: 003025410 25581
Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email): ieramxp@gmail.com
Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.im-xanthis.gr

**Ἱερὰ Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν,
Γηρομερίου καὶ Πάργας**

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Παραμυθίας, Φιλιατῶν, Γηρομερίου
καὶ Πάργας κ. Τίτος**

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 46200 Παραμυθίαν

Τηλέφωνον: 003026660 22260, 22377

Τηλεμοιότυπον: 003026660 22255

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imparam@otenet.gr

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imparamythias.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Παροναξίας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Παροναξίας κ. Καλλίνικος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 84300 Νάξον

Τηλέφωνον: 003022850 24644, 22233

Τηλεμοιότυπον: 003022850 24600

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): paronaxia@otenet.gr

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.i-m-paronaxias.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Πατρῶν

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Βότση 34, Τ.Θ. 3155, Τ.Κ. 26221 Πάτραν

Τηλέφωνον: 00302610 320602

Τηλεμοιότυπον: 00302610 279533

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): i-m-patron@otenet.gr

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.i-m-patron.gr

Ἱερὰ Μητρόπολις Πειραιῶς

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Ἀκτὴ Θεμιστοκλέους 190, Τ.Κ. 18539 Πειραιᾶν

Τηλέφωνον: 0030210 4514833

Τηλεμοιότυπον: 0030210 4528332

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): impireos@hotmail.com

Ἱερά Μητρόπολις Περιστερίου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Περιστερίου κ. Κλήμης
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Χαλκοκονδύλη καὶ Ἑθνικῆς Ἀντιστάσεως 96,
Τ.Κ.12135, Περιστέρην
Τηλέφωνον: 0030210 5719777, 5721148
Τηλεομοιότυπον: 0030210 5748713
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@imperisteriou.gr

Ἱερά Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου

(Χηρέυει)

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Ἑλ. Βενιζέλου 2, Τ.Κ. 61100 Κιλκίς
Τηλέφωνον: 003023410 22248
Τηλεομοιότυπον: 003023410 28625
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@impk.gr
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.impk.gr

Ἱερά Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἱκαρίας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάμου καὶ Ἱκαρίας κ. Εὐσέβιος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τ.Κ. 83100 Σάμου
Τηλέφωνον: 003022730 87641, 87642, 87640
Τηλεομοιότυπον: 003022730 87646
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@imsamou.gr
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imsamou.gr

Ἱερά Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Παῦλος
Ταχυδρομική διεύθυνσις: Τέρμα Ἁγίας Παρασκευῆς, Τ.Κ. 50131 Κοζάνη
Τηλέφωνον: 003024610 49429, 36050, 34949
Τηλεομοιότυπον: 003024610 40026
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@ismk.gr
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.ismk.gr

Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καὶ Νιγρίτης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Κύπρου 10, Τ.Θ. 1215, Τ.Κ. 62122 Σέρραι

Τηλέφωνον: 003023210 68100, 68115, 68103

Τηλεομοιότυπον: 003023210 68119

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): mitropoli@imsn.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imsn.gr

Ἱερά Μητρόπολις Σιδηροκάστρου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 62300 Σιδηρόκαστρον

Τηλέφωνον: 003023230 22340, 24349

Τηλεομοιότυπον: 003023230 24349

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἀθανάσιος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Κασομούλη 1, Τ.Κ. 50300 Σιάτιστα

Τηλέφωνον: 003024650 21365, 21204

Τηλεομοιότυπον: 003024650 21257, 24204

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): bbasileioy@hotmail.com

Ἱερά Μητρόπολις Σταγῶν καὶ Μετεώρων

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σταγῶν καὶ Μετεώρων

κ. Θεόκλητος

Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 42200 Καλαμπάκαν

Τηλέφωνον: 003024320 23000, 22752

Τηλεομοιότυπον: 003024320 24979

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imstagon@otenet.gr

Ἴερά Μητρόπολις Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας
καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 84100 Ἐρμούπολιν
Τηλέφωνον: 003022810 82582
Τηλεομοιότυπον: 003022810 83604, 79382
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imsyrou@gmail.com
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imsyrou.gr

Ἴερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν
κ. Χρυσόστομος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Ἀπόλλωνος 19, Τ.Κ. 42131 Τρίκαλα
Τηλέφωνον: 003024310 27282
Τηλεομοιότυπον: 003024310 29040
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imtksl@gmail.com
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imtks.gr

Ἴερά Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας
κ. Χρυσόστομος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 24500 Κυπαρισσίαν
Τηλέφωνον: 003027610 25283, 23512, 22282
Τηλεομοιότυπον: 003027610 22217
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): imtko@otenet.gr

Ἴερά Μητρόπολις Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις: Τ.Κ. 18040 Ὑδραν
Τηλέφωνον: 003022980 53925, 52207
Τηλεομοιότυπον: 003022980 52887
Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (email): info@imhydra.gr
Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imhydra.gr

Ίερά Μητρόπολις Φθιώτιδος**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεὼν***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Τ.Κ. 35100 Λαμίας*Τηλέφωνον:* 003022310 50551*Τηλεομοιότυπον:* 003022310 50554*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* imfth@otenet.gr**Ίερά Μητρόπολις Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου
κ. Στέφανος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Μητροπόλεως 1 (Τ.Θ. 1243), Τ.Κ. 65403 Καβάλαν*Τηλέφωνον:* 00302510 223222, 223141, 225187*Τηλεομοιότυπον:* 00302510 223283*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* imphnth@otenet.gr*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.im-philippon.gr**Ίερά Μητρόπολις Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ
Ἑορδαίας κ. Θεόκλητος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Τ.Κ. 53100 Φλώριναν*Τηλέφωνον:* 003023850 28862, 28860*Τηλεομοιότυπον:* 003023850 28863, 44691*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* imflope@gmail.com**Ίερά Μητρόπολις Φωκίδος****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φωκίδος κ. Θεόκτιστος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Τ.Κ. 33100 Ἄμφισσαν*Τηλέφωνον:* 003022650 28224*Τηλεομοιότυπον:* 003022650 29146*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* imfokid@otenet.gr*Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.imfokid.gr

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Βάκη 21, Τ.Κ. 34100 Χαλκίδα*Τηλέφωνον:* 003022210 60404-7*Τηλεμοιότυπον:* 003022210 61505*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* imchalkidos@yahoo.gr*Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.imchalkidos.gr**Ἱερά Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν
κ. Μᾶρκος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Τ.Κ. 82100 Χίον*Τηλέφωνον:* 003022710 43045, 44045*Τηλεμοιότυπον:* 003022710 44046*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (email):* idit.m.x@gmail.com**ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ****Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κρήτης****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κρήτης ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος
Εὐρώπης, κ. Εἰρηναῖος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Ἀγίου Μηνᾶ 25, 712 01 Ἡράκλειον*Τηλέφωνον:* 00302810 335840-7*Τηλεμοιότυπον:* 00302810 335861*Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail):* iak@iak.gr*Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον:* www.iak.gr**Ἱερά Μητρόπολις Γορτύνης καὶ Ἀραδιάς****Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γορτύνης καὶ Ἀραδιάς κ. Μακάριος***Ταχυδρομική διεύθυνσις:* Ἀγ. Γεωργίου 16, 704 00 Μοῖραι, Κρήτην*Τηλέφωνον:* 003028920 22824*Τηλεμοιότυπον:* 003028920 23483

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): info@imga.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imga.gr

Ἱερά Μητρόπολις Ρεθύμνου καὶ Αὐλοποτάμου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρεθύμνου καὶ Αὐλοποτάμου

κ. Εὐγένιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Π. Μανουσάκη 3, Τ.Θ. 64, 741 31 Ρέθυμνον

Τηλέφωνον: 003028310 36162

Τηλεμοιότυπον: 003028310 22411

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): eugenios_mra@imra.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imra.gr

Ἱερά Μητρόπολις Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου

κ. Δαμασκηὸς

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Πλατεῖα Πατρ. Ἀθηναγόρου, 731 00 Χανιά

Τηλέφωνον: 0028210 27807

Τηλεμοιότυπον: 0028210 27808

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imka@imka.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imka.gr

Ἱερά Μητρόπολις Λάμπης, Συβρίτου καὶ Σφακίων

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λάμπης, Συβρίτου καὶ Σφακίων

κ. Εἰρηναῖος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: 740 53 Σπήλιον Ρεθύμνης

Τηλέφωνον: 003028320 22025

Τηλεμοιότυπον: 003028320 22016

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imlssspili@yahoo.gr

Ἱερά Μητρόπολις Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας κ. Κύριλλος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Φιλοθέου Α' 8, 72 200 Ἱεράπετρα

Τηλέφωνον: 003028420 22400

Τηλεμοιότυπον: 003028420 89653

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imis@imis.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imis.gr

Ίερά Μητρόπολις Πέτρας καὶ Χερρονήσου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πέτρας καὶ Χερρονήσου κ. Γεράσιμος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Νεάπολιν 724 00

Τηλέφωνον: 003028410 31345

Τηλεμοιότυπον: 003028410 31344

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): info@impeh.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.impeh.gr

Ίερά Μητρόπολις Κισάμου καὶ Σελίνου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Ἀμφιλόχιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Κίσαμον Κρήτης

Τηλέφωνον: 003028220 22128

Τηλεμοιότυπον: 003028220 83037

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): info@imks.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imks.gr

Ίερά Μητρόπολις Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάνου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάνου κ. Ἀνδρέας

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Πολιτιστικὸν Πολύκεντρον, 703 00

Ἀρκαλοχώριον Ἡρακλείου

Τηλέφωνον: 003028910 22042

Τηλεμοιότυπον: 003028910 24612

Ήλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imarkal1@otenet.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imakb.gr

Μητροπόλεις Δωδεκανήσου**Ίερά Μητρόπολις Ρόδου**

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ρόδου κ. Κύριλλος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Πλατεῖα Ἐλευθερίας, 85 100 Ρόδον

Τηλέφωνον: 003022410 44552

Τηλεμοιότυπον: 003022410 73480

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imrodou@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imr.gr

Ίερά Μητρόπολις Κώου καὶ Νισύρου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κώου καὶ Νισύρου κ. Ναθαναήλ

Ταχυδρομική διεύθυνσις: Πλατεῖα Μητροπόλεως, 85 300 Κῶ

Τηλέφωνον: 003022420 20205

Τηλεμοιότυπον: 003022420 26530

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imkosnis@gmail.com

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.imkn.gr

Ίερά Μητρόπολις Λέρου, Καλύμνου καὶ Ἄστυπαλαίας

**Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου καὶ Ἄστυπαλαίας
κ. Παΐσιος**

Ταχυδρομική διεύθυνσις: 854 00 Λέρον

Τηλέφωνον: 003022470 23211

Τηλεμοιότυπον: 003022470 22339

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): mitropolerou@yahoo.gr

Διεύθυνσις ἰστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.im-leka.gr

Ίερά Μητρόπολις Καρπάθου καὶ Κάσου

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀμβρόσιος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: 857 00 Ἀπέρειον Καρπάθου

Τηλέφωνον: 003022450 31222

Τηλεμοιότυπον: 003022450 31000

Ηλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imkk@hotmail.gr

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.ec-patr.org

Ἱερὰ Μητρόπολις Σύμης

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σύμης κ. Χρυσόστομος

Ταχυδρομική διεύθυνσις: 856 00 Σύμη

Τηλέφωνον: 003022460 71506

Τηλεμοιότυπον: 003022460 71506

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): imsymis@yahoo.com

Διεύθυνσις ιστοσελίδος εις τὸ διαδίκτυον: www.imsymis.gr

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας
κ.κ. Σάβας**

His Beatitude Metropolitan Sawa of Poland

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: The Polish Autocephalous Orthodox Church,
03-402 Warszawa, Al. Solidarności 52

Τηλέφωνον: 0048 22 61 90 886

Τηλεομοιότυπον: 0048 22 61 90 886

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.orthodox.pl

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου καὶ
πάσης Ἀλβανίας κ.κ. Ἀναστάσιος**

His Beatitude Archbishop Anastasios of Albania

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Kisha Orthodhokse Autoqefale e Shqipërisë,
Rr. E Kavajes 151, Tirana, Albania

Τηλέφωνον: 00355 4 2257 261-2

Τηλεομοιότυπον: 00355 4 2232 109

Ἡλεκτρονικὴ διεύθυνσις (e-mail): orthchal@orthodoxalbania.org

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.orthodoxalbania.org

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΣΕΧΙΑΣ ΚΑΙ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Μακαριότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πρεσόβ καὶ Μητροπολίτης
τῶν Τσεχικῶν Χωρῶν καὶ Σλοβακίας κ.κ. Ραστισλάβ.**

His Beatitude RASTISLAV Archbishop of Presov, Metropolitan of the
Czech Lands and Slovakia

Ταχυδρομικὴ Διεύθυνσις: Czech and Slovak Orthodox Church, Bayerova
8, 080 01 Presov, Slovak Republic

Τηλέφωνον: 00420 224 315 015, 00420 224 31 50 16

Τηλεομοιότυπον: 00420 224 313 137

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.orthodox.sk,
www.eparchiapo.sk

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καρελίας καί πάσης
Φινλανδίας κ.κ. Λέων**

The Most Reverend Archbishop Leo of Karelia and all Finland

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Liisankatu 29A, 00170 Helsinki

Τηλέφωνον: 00358-206100240

Τηλεμοιότυπον: 00358-20-6100231

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): archbishop@ort.fi

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.ort.fi

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΣΘΟΝΙΑΣ

**Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ Μητροπολίτης Ταλλίνης καί πάσης Ἑσθονίας
κ.κ. Στέφανος.**

The Most Reverend The Archbishop Stefanus of Tallinn and all Estonia

Ταχυδρομική Διεύθυνσις: Wismari 32, 10136 Tallinn, Estonia

Τηλέφωνον: 00372 660 0780

Τηλεμοιότυπον: 00372 660 0780

Ἡλεκτρονική διεύθυνσις (e-mail): stefanus@eoc.ee

Διεύθυνσις ἱστοσελίδος εἰς τὸ διαδίκτυον: www.eoc.ee καί www.orthodoxa.org

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ

Τέλη ΙΑ΄ αιώνας: Ίδρυσις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Ἡσαΐου τῆ βοηθεία τοῦ δουκὸς τῆς Κύπρου Μανουὴλ Βουτομύτου καὶ οἰκονομικῆ χορηγίᾳ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλέξιου Α΄ Κομνηνοῦ (1081-1118). Ἐν τῷ θεμελίῳ λίθῳ αὐτῆς τοποθετεῖται σταυρός, λαμβανούσης ἔκτοτε τὸ προνόμιον τῆς αὐτοδιοικήσεως. Συγχρόνως μεταφέρεται ἐκ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ παλατίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ φυλάσσεται ἐν τῷ καθολικῷ τῆς Μονῆς ἢ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Παναγίας, θεωρουμένη κατὰ τὴν παράδοσιν, μία τῶν τριῶν, τῶν ἁγιογραφηθεισῶν ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

1136: Ἐν σχετικῷ ἐγγράφῳ ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ἡγούμενος Κύκκου Δαυῖδ ἠγόρασε διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Μονῆς μίαν Βίβλον. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἀποτελεῖ τὴν παλαιότεραν ἱστορικὴν μαρτυρίαν περὶ τῆς λειτουργίας τῆς Μονῆς.

1365: Μεγάλῃ πυρκαϊᾷ κατακαίει τὴν Μονήν, καταστρέφουσα πλεῖστα τῶν κειμηλίων αὐτῆς. Διὰ τὴν αἴγλην αὐτῆς παρὰ τῷ λαῷ προθυμοποιεῖται, ὅπως καταβάλῃ τὰς δαπάνας πρὸς ἀνοικοδόμησιν αὐτῆς ὁ Φράγκος βασιλεὺς τῆς Κύπρου Πέτρος (1359-1369). Ὅμως ἐν τέλει, ἀνεγείρεται μὲ δαπάναις τῆς συζύγου αὐτοῦ, βασιλίσσης Ἐλεονώρας. Ἠκολούθησαν ἄλλαι τρεῖς πυρκαϊαί, τῷ 1541, τῷ 1751 καὶ τῷ 1813, ἀποτέφρωσαν μέγα μέρος τοῦ μοναστηριακοῦ συγκροτήματος καὶ ἀφανίσαι πλείστους τῶν θησαυρῶν αὐτῆς.

1552: Ἡ Ἁγία Εἰκὼν φημίζεται ὡς βροχοποιός, διὸ ἡ Μονὴ Κύκκου ἀποκαλεῖται ἐν ἐνετικῷ ἐγγράφῳ τῆς ἐποχῆς «Ἁγία Μαρία τῆς Βροχῆς».

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἀποτελεῖ ἔνδειξιν τοῦ μεγάλου σεβασμοῦ, ὃν ἔτρεφον πρὸς τὴν Μονὴν καὶ οἱ ἑτερόδοξοι ἔτι κατακτηταί.

1553: Ἡ Μονὴ ἐκέκτητο τὰ Μετόχια τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Ἀκάμαντι καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Πενταγείᾳ. Κατὰ τὰ ἀκόλουθα ἔτη καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν περίοδον τῆς τουρκοκρατίας κτᾶται ἐπίσης τὰ Μετόχια τοῦ Ἁγίου Προκοπίου ἐν τῷ προαστίῳ τῆς Λευκωσίας Ἐγκώμη, τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν Λακαταμείᾳ, τοῦ Ἐηροποτάμου ἐν Πενταγείᾳ καὶ τοῦ Σίντη καὶ τῆς Ἁγίας Μονῆς, ἅτινα κατέχει μέχρι σήμερον. Πρὸς τούτοις κτᾶται Μετόχια ἐν πολλοῖς χωρίοις τῆς νήσου, οἷον ἐν Πολεμίῳ, ἐν Πενταλίᾳ, ἐν Κάτω Παναγίᾳ, ἐν Ἀμαργέτῃ, ἐν Ἁγίῳ Νικολάῳ Πάφου, καλούμενον Πιάνιον, ἐν Αὐλῶνι, ἐν Πραστίῳ Μόρφου, καλουμένῳ Βάρακης, ἐν Συριανοχωρίῳ, ἐν Τσακίστρα, ἐν Κοράκου, ἐν Ἁγίῳ Σεργίῳ, ἐν Καλοφίδι, ἐν Καπηλείῳ, ἐν Τραχωνίῳ Λεμεσοῦ, ἐν Καραβᾶ καὶ ἐν Λευκάροις.

1678: Ἡ Ἀδελφότης τῆς Μονῆς συμπεριλαμβάνει διακοσίους μοναχοὺς.

1719: Κατ' ὀθωμανικὸν ἔγγραφον τῆς ἐποχῆς ἡ Μονὴ ἐκέκτητο Μετόχιον ἐν τῇ συνοικίᾳ Γαλατᾶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Κατὰ τὰ ἀμέσως ἀκολουθοῦντα ἔτη κτᾶται σταδιακῶς καὶ πολλὰ ἄλλα Μετόχια ἐκτὸς Κύπρου, οἷον ἐν Βαρτζίᾳ τῆς Γεωργίας, ἐν Διπλοκιονίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Ἀνδριανουπόλει καὶ Περιστάσει τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, ἐν Σμύρνῃ, ἐν Ἀτταλείᾳ, ἐν Προύση καὶ Ἐφέσῳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐν Πανόρμῳ τῆς Προποντίδος, ἐν Κῶ τῆς Δωδεκανήσου, ἐν Τριπόλει Ἀνατολικῆς Ῥωμαλίας, ἐν Ἀμασείᾳ τοῦ Πόντου, ἐν Λαρίση τῆς Θεσσαλίας, ἐν Σέρραϊς τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ ἐν Ξάνθῃ τῆς Δυτικῆς Θράκης.

1751: Ἐκτυποῦται ἐν Βενετίᾳ τὸ ἔργον τοῦ Σχολάρχου τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Λευκωσίας Ἐφραίμ τοῦ Ἀθηναίου «Ἡ Περιγραφή τῆς Σεβασμίας καὶ Βασιλικῆς Μονῆς τοῦ Κύκκου», ἀναφερομένη εἰς τὴν ἴδρυσιν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Μονῆς βάσει τῶν παλαιῶν χειρογράφων καὶ τῆς παραδόσεως τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος.

1753: Ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Μονῆς Σεραφείμ ὁ Πισσίδειος ἐκδίδει ἐν τῇ Καραμανλιδικῇ, ἤτοι τὴν Τουρκικὴν γλῶσσαν, γραφομένην δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων, βιβλίον, ἀποτελοῦν τὸ πρῶτον σειρᾶς ὁμοίων πρὸς στερέωσιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τῶν τουρκοφώνων Ὀρθοδόξων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, χρηματοδοτουμένων ὑπὸ τῆς Μονῆς Κύκκου «διὰ μόνην καὶ μοναχὴν ἀγάπην, ὅπου κατὰ ζῆλον εὐσεβείας ἔχει εἰς ὄλον τὸ Γένος τῶν Ὀρθοδόξων».

1755: Κατασκευάζεται τὸ νέον εἰκονοστάσιον τοῦ καθολικοῦ τῆς Μονῆς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποτεφρωθέντος ἐκ τῆς μεγάλης πυρκαϊᾶς τοῦ 1751.

1789: Ὁ Κρητικὸς ζωγράφος Ἰωάννης Κορνάρος ἀναλαμβάνει τὴν ἀγιογράφησιν πολλῶν εἰκόνων τοῦ εἰκονοστασίου ἐν τῷ καθολικῷ τῆς Μονῆς καὶ τοῖς Μετοχίοις Ἁγίῳ Προκοπίῳ καὶ Σίντη, ἣν συνεχίζει μέχρι τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ 19^{ου} αἰῶνος.

19^{ος} αἰών: Ἐν τῇ Μονῇ λειτουργεῖ Ἑλληνικὴ Σχολὴ πρὸς μόρφωσιν τῶν δοκίμων καὶ ἄλλων νέων ἐκ τῶν πέριξ χωρίων. Ἡ Σχολὴ συνεχίζει τὴν λειτουργίαν αὐτῆς, πλὴν μικρᾶς διακοπῆς διὰ τὰ τραγικὰ γεγονότα τοῦ 1821, μέχρι καὶ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς Ἀνεξαρτησίας.

1819: Ἡ Μονὴ χρηματοδοτεῖ τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Λεμεσοῦ διὰ δύο χιλιάδων γροσίων.

1821: Ὁ Ἡγούμενος Ἰωσήφ ἐκτελεῖται ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὰς σφαγὰς τοῦ Ἰουλίου, ἐν αἷς ἐξετελέσθησαν ἐπίσης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός, οἱ Μητροπολιταὶ Πάφου Χρύσανθος, Κιτίου Μελέτιος καὶ Κυρηνείας Λαυρέντιος, ὡς καὶ πολλοὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἀξιωματοῦχοι καὶ προὔχοντες τῆς νήσου.

1830: Ἡ Μονὴ χρηματοδοτεῖ τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Σχολῆς Λευκωσίας διὰ τριῶν χιλιάδων γροσίων. Ἐνισχύουσα τὴν παιδείαν καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, προσφέρει μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ πρὸς στήριξιν τῶν σχολείων τῶν πόλεων τῆς Κύπρου, οἷον ἕξ χιλιάδας γροσίων τῷ 1839, τὸ αὐτὸ ποσὸν κατὰ τὸ ἀμέσως ἐπόμενον ἔτος καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκολούθως.

Ἀρχαὶ δεκαετίας 1880: Ὁ Ἡγούμενος Σωφρόνιος ἀγοράζει τὰ τσιφλίκια τοῦ Ἁγίου Δομετίου, τῆς Ἐγκωμης καὶ τῆς Λακαταμείας. Διὰ τῆς ἀγορᾶς ταύτης οἱ Ἑλληνες κτῶνται ὑπεροχὴν κατοχῆς γῆς ἐν Λευκωσίᾳ ἔναντι τῶν Τούρκων.

1897: Δώδεκα Κυκκῶται μοναχοὶ ἀναχωροῦσιν ἐκ Κύπρου, κατατασσόμενοι ἐν τῷ ἑλληνικῷ στρατῷ κατὰ τὸν ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον.

1912: Ἐπτὰ Κυκκῶται μοναχοί, ἔχοντες ἐπικεφαλῆς τὸν μετέπειτα Ἡγούμενον Χρυσόστομον, συμμετέχουσιν ἐν τοῖς Βαλκανικοῖς πολέμοις.

1949: Ἡ Μονὴ ἀναλαμβάνει τὰ ἔξοδα τῆς ἀνεγέρσεως ἐν ἰδιοκτῆτῳ γῆ παρὰ τὸ Μετόχιον Ἁγίου Προκοπίου τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας» πρὸς μόρφωσιν τῶν ἱερέων τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου.

1950: Ἐκλέγεται νέος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου ὁ ἀπὸ Κιτίου πρῶην Κυκκώτης Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος Γ', ὅστις ἠγήθη τοῦ ἀγῶνος τῆς Κύπρου ὑπὲρ ἐλευθερίας.

1955: Ἡ Μονὴ ἐνισχύει οἰκονομικῶς τὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ κατὰ τῶν Ἀγγλων ἀποικιοκρατῶν. Ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Κεντρικῆς Μονῆς κατασκευάζονται περὶ τὰ δεκαπέντε κρησφύγετα, ἐν οἷς καταφεύγουσι μέλη ἀνταρτικῶν ὁμάδων, ὡς οἱ ἥρωες Χαράλαμπος Μοῦσκος καὶ Μᾶρκος Δράκος καὶ αὐτὸς ὁ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ Γεώργιος Γρίβας Διγενῆς.

1956: Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κρησφυγέτων τοῖς ΕΟΚΑ ἐν τῇ περιοχῇ οἱ Ἀγγλοὶ κλείουσι τὴν Μονὴν ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1956 μέχρι τοῦ Μαρτίου 1959, ἰσχυριζόμενοι ὅτι αὕτη εἶχεν ἐνεργὸν συμμετοχὴν ἐν τῷ ἀντιαποικιακῷ ἀγῶνι.

1960: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ' ἐκλέγεται πρῶτος Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Ἡ Μονὴ συμπαρίσταται καὶ συμβάλλει ἐν τῷ δυσκόλῳ ἔργῳ αὐτοῦ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ τῷ 1977. Ἐτάφη ἐν τῇ κορυφῇ λόφου παρὰ τὴν Κεντρικὴν Μονήν.

1961: Ἡ Μονὴ ἰδρύει ἐπίσης ἐν ἰδιοκτῆτῳ γῆ τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Κύκκου, τὸ νῦν Λύκειον Κύκκου Β'.

1971: Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν βραβεύει τὴν Μονὴν διὰ τὴν σύνολον πνευματικὴν προσφορὰν αὐτῆς.

1974: Ἡ Μονὴ προσφέρει καταφύγιον εἰς χιλιάδας πρόσφυγας ἐκ τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς καὶ εἰσφέρει σημαντικὸν ποσὸν χρημάτων πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν.

1984: Ἐνθρόνισις ἐν τῇ ἡγουμενία τῆς Μονῆς τοῦ νῦν Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας Νικηφόρου, ὅστις ἐνεκαινίασε ἐν μεγαλόπνοον φιλανθρωπικὸν καὶ κοινωνικὸν ἔργον, συμπεριλαμβάνον τὴν ἴδρυσιν τῶν Κέντρων Ἡμερησίας Φροντίδος «Ἐλεοῦσα τοῦ Κύκκου» καὶ Κοινωνικῆς καὶ Πνευματικῆς Στηρίξεως, τὴν ἀνέγερσιν εὐαγῶν ἰδρυμάτων, τὴν χρηματοδότησιν λειτουργίας σχολείων, τὴν στήριξιν ἀσθενῶν κοινωνικῶν ομάδων, τὴν ἐνίσχυσιν Ἱεραποστολικῶν κλιμακίων, τὴν ἀνέγερσιν ναῶν καὶ πολλὰ ἄλλα. Πρὸς τούτοις μεριμνᾷ πρὸς ἀνακαίνισιν τῆς Κεντρικῆς Μονῆς καὶ τῶν Μετοχιῶν Ἀγίου Προκοπίου, Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, Ἀγίας Μονῆς καὶ Σίντη καὶ ἰδρύει τὸ Κέντρο Μελετῶν, μεγάλην Βιβλιοθήκην, σύγχρονον Μουσεῖον, Ἐργαστήρια Συντηρήσεως χειρογράφων, εἰκόνων, ξυλογλύπτων, ὑφασμάτων καὶ παλαιῶν ἀντικειμένων, τὸ Κέντρον Θησαυροῦ Κυπριακῆς Ἑλληνικῆς, τὴν Σχολὴν Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ τὸ Παγκόσμιον Βῆμα Θρησκείων καὶ Πολιτισμῶν, ἅτινα πάντα συμβάλλονται τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου.

2002: Ὁ Ἠγούμενος Νικηφόρος ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου Ἐπίσκοπος Κύκκου.

2007: Ὁ Ἐπίσκοπος Κύκκου Νικηφόρος ἐκλέγεται παμφηφεί Μητροπολίτης τῆς νεωστὶ συσταθείσης Μητροπόλεως Κύκκου καὶ Τηλλυρίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τυπικαὶ Διατάξεις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	13
Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΥΚΚΟΥ ΚΑΙ Η ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΚΚΩΤΙΣΣΑΣ	19
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	31
1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ	31
Α'. ΕΝ ΤΩ _Ι ΕΣΠΕΡΙΝΩ _Ι	
Ἡ Λιτὴ	32
Ἡ Ἀρτοκλασία	33
Β'. ΕΝ ΤΩ _Ι ΟΡΘΡΩ _Ι	
Ἡ τάξις τοῦ ἐν Κυριακῇ ἐωθινοῦ Εὐαγγελίου	33
Ὁ ἐν Κυριακῇ ἀσπασμὸς τοῦ Εὐαγγελίου	34
Διπλαῖ καταβασίαι	35
Τὰ ἐν Κυριακῇ Ἐξαποστειλάρια	36
Γ'. ΕΝ ΤΗ _Ι ΘΕΙΑ _Ι ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ _Ι	
Τὰ ἀντίφωνα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν	40
Ὁ ὕμνος «Πληρωθῆτω τὸ στόμα ἡμῶν»	44
2. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΑΣ ΑΓΙΩΝ	46
Α'. ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩΝ ἢ Η ΜΕΘΕΟΡΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ	
Ἐν μνήμῃ μὴ ἐορταζόμενου ἢ ἡμιορταζόμενου ἁγίου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς	47
Ἐν μνήμῃ μὴ ἐορταζόμενου ἢ ἡμιορταζόμενου ἁγίου ἐν Σαββάτῳ	51
Ἐν μνήμῃ ἐορταζόμενου ἁγίου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου	57

Β'. ΕΝ ΠΡΟΕΟΡΤΙΩΙ ἢ ΜΕΘΕΟΡΤΩΙ ΗΜΕΡΑΙ	
Ἐν μνήμῃ μὴ ἑορταζομένου ἢ ἡμιορταζομένου ἁγίου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου	59
Ἐν μνήμῃ ἑορταζομένου ἁγίου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου	62
3. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΚΥΠΡΙΟΙΣ ΜΗΝΑΙΟΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ	64
Α'. ΕΝ ΚΥΡΙΑΚΗΙ	
Συμφαλμωδία τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας μετὰ τῆς τοῦ Κυπρίου Μηναίου	65
Συμφαλμωδία τῆς ἀναστασίμου ἀκολουθίας μετὰ τῆς τοῦ Μηναίου καὶ τῆς τοῦ Κυπρίου Μηναίου	66
Β'. ΕΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΙ	
Ψαλμωδία τῆς ἀκολουθίας μόνον ἐκ τοῦ Κυπρίου Μηναίου	67
Συμφαλμωδία τῆς ἀκολουθίας τοῦ Κυπρίου Μηναίου μετὰ τῆς τοῦ Μηναίου	68
4. ΤΑΞΙΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΧΟΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	
Α'. ΕΝ ΤΩΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΙ	69
Β'. ΕΝ ΤΩΙ ΟΡΘΡΩΙ	70
Γ'. ΕΝ ΤΗΙ ΘΕΙΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ	71
5. ΑΙ ΦΗΜΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ	74
6. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΕΡΟΨΑΛΤΑΣ	76
7. ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2022 – 2025	78
8. ΚΑΝΟΝΙΟΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2022	80
9. ΠΙΝΑΞ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ ΤΩΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΓΙΩΝ	88
10. ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΙΕΡΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ	93
ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	95
ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	125
ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ	147

ΜΗΝ ΑΠΡΙΛΙΟΣ	195
ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ	239
ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ.....	267
ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ	289
ΜΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	307
ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	331
ΜΗΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	359
ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	375
ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	391
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ	
Ἐκκλησία τῆς Κύπρου	417
ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ	
Α'. Σταυροπηγιακαὶ Μοναὶ	430
Β'. Ἐπαρχιακαὶ Μοναὶ	439
ΑΙ ΛΟΙΠΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ	452
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ	
ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ'	485

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ 2022 ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ
ΤΟΥ 2021 ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΥΠΡΗΣ
ΑΥΛΩΝΟΣ 1 & ΛΑΜΠΡΟΥ ΚΑΤΣΩΝΗ
14343 ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΟΝΑ, ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 0030 2108542020 e-mail:
skypris@otenet.gr ΣΕ 2.000 ΑΝΤΙ-
ΤΥΠΑ.

